

Upravništvo Ljubljana Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Sebe-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492
Podružnica Maribor, Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje, Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190
Računi pri pošti štev. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znesla mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
8122, 8123, 8124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.
Telefon št. 65
Rokopis se ne vračajo. — Oglaš po
tarifu

Velikonočni vidiki

Položaj ob letošnjem prazniku Vsta-
jenja se v marsičem razločuje od lan-
skega ob tem času: to si smemo odkri-
to priznati v trenutku, ko zvonovi
oznanjajo preko ozelenelih trat staro,
častitljivo blagovest vstajanja in prero-
da. Umljivo je, da je potek izboljšanja
silno počasn in poln zapletljajev, ki
vzbujajo nove skrbi in težko preizku-
šajo živce. Dejstvo pa je, da se v po-
slabšanju ni zgodilo nič takega, česar
ne bi bili pričakovali, in če je bilo kaj
presenečenj, so samo kazala na dobro.

Položaj se izboljšuje in dopušča nove
upe. Naša domovina pri tem ni izvzeta,
nasprotno, mirno lahko trdimo, da je
njena notranja konsolidacija z vsakim
dnem čvrstješa in da je njen zunanji
položaj danes še mnogo bolj jase in
trden nego je bil pred letom dni. Z av-
toritarno demokracijo smo s šestim
januarjem prehiteli marsikatero drža-
vo, ki je morala pozneje prav tako z
mečem presekat gorjidski voz zelj-
stranksko-demagoške politike, ograščajo-
če moč naroda in obstoj države. Pri tem
smo ubrali zmerno pot, ki edina ustreza
našim razmeram. Pokazalo se je, da
ljudstvo v vseh jugoslovenskih pokraj-
nah brez razlike razume in odobrava
sedanjo linijo državne politike.

Kmečki človek — in tak je naš narod
po večini — ne zapleta problemov,
marveč jih poenostavlja. Z zdravim
razumom in skoraj še z nekakim nago-
nom človeka, ki se trdno oklepa zemlje,
je naš povprečni državljan doumel, v
čem je jedro sedanje krize. Naveličal se
je večnega spreminjanja načel in takti-
ke, neprestanega barantanja z raznimi
frazami in gesli, skoraj že vsakdanjega
cepljenja in drobljenja sil, — vsega te-
ga, kar je označevalo znaten del tistega
izobraženstva, ki je prihajalo med ljud-
stvo z raznimi partikularističnimi in se-
paratističnimi gesli in jih spreminjalo po
trenutnih strankarskih interesih.

Današnji čas zahteva trdno in jasno
linijo, odločno, a pametno vodstvo, av-
toriteto in skupno voljo na zunaj in na
znotraj. Noben čas ni bil manj prikla-
den za politične borbe nego je današnji,
ko se vse velike in majhne države za-
vedajo negotovosti položaja in skušajo
krmariti med nevarnimi skalami miru
in vojne, svetovne organizacije in sve-
tovne krize, čim bolj previdno in s čim
večjo koristjo za svojo državno ladjo.
Preko vsega bolj ali manj prikritega
zanikanja nekega dela jugoslovenskega
izobraženstva je naš narod, najsi pri-
pada srbskemu, hrvaškemu ali sloven-
skemu delu, bistro razumel svojo neloč-
ljivo združenost, svojo skupno usodo na
znotraj in na zunaj, smisel svojega ze-
dinjenja in visoki cilj svojega edinstva.
V tem duhu premaguje vse posledice
današnje velike krize.

Zakaj da kriza je in da bo še trajala,
o tem ni dvoma in bi vsaka pretrpana
svetloglednost škodovala, kakor škodu-
je že sama po sebi pogubna črnogled-
nost. V našem času so dozorela do kri-
tičnega položaja nekatera vprašanja, ki
so v manj vidni obliki že dolgo vznemir-
jala ožji krog ljudi. Nastopilo pa je vse
polno novih gospodarskih, socialnih,
političnih in moralnih zapletljajev, ki
zahtevajo rešitve in zdravljenja.

O tej mnogokratni krizi razpravljajo
tudi pri nas z raznih vidikov in stališč.
Nedvomno pa je, da vsega, kar vklju-
čujemo v ta široki pojem, vseh idejnih,
kulturnih in moralnih sporov, pa tudi
ne vseh političnih in socialnih, ne bo re-
šil sedanji rod. Za to so njegove moči
prešle. To, kar vidimo danes tako žiski
do bolečine, tvori zgodovinsko vsebino
20. stoletja in se bo reševalo še mnoga
desetletja. Nedvomno je tudi, da seda-
nje bolešno žgoče reševanje vprašanj
in nalog našega stoletja ne kaže že da-
nes dokončnih oblik. Nastopili bodo še
mnogi novi pojavi.

Nasproti enostranskim idejnimi opre-
delitvam sedanjega položaja moramo
naglasiti kot nujno in neizogibno zahte-
vo našega časa: Večje uveljavljenje av-
toritete in nova določitev svobode posa-
meznika, svobode, ki je v svojih mejah
prav tako nujna potreba družbe, kakor
uveljavljenje avtoritete. Ta veliki pro-
blem, ki ima svoje socialne, kulturne in
moralne posledice, se že začelja reševa-
ti. Brez njega ni mogoča rešitev druge
poglavitne naloge: organizacije. Samo
organizirana proizvodnja in potrošnja
bo lahko spravila s sveta gospodarsko
krizo.

Avtoriteta in organizacija pa se ne
začenjata na nekem mednarodnem vi-
šku, kakor se hiša ne začne graditi pri
strehi. Začenjata se pri vsakem posa-
mezniku in se nujno razširjata na narod
in državo. Država nastopa danes kot
največja in neizogibna avtoriteta in or-
ganizatorica vsega javnega življenja. To
dejstvo je enako veljavno v sovjetski
Uniji kakor v Rooseveltovi Ameriki. Ni-
česar se ne sme nihče nezakaznovo igra-
ti in šaliti z državo. Iz neurejenosti se-
danjih razmer je to edina pot k bodoči
urejenosti in obenem veliko moralno na-

BOLJŠE NADE ZA RAZOROŽITEV

Sklicanje predsedstva razorožitvene konference — Živahna poga- janja za skupen nastop Francije in Rusije — Konference v Parizu

Zeneva, 30. marca. d. Generalni taj-
nik Društva narodov je po naročilu
predsednika razorožitvene konference
Arturja Hendersona sklical biro (pred-
sedstvo) konference za torek 10. aprila.
V biroju so zastopniki 15 držav, med
njimi vseh velesil, biro bo vzel na zna-
nje, dosedanje uspehe direktnih razoro-
žitvenih pogajanj med velesilami in bo
na njihovi osnovi sklepal o zopetni ob-
novitvi dela razorožitvene konference.
Sklicanje konferenčnega predsedstva
je vzbudilo veliko pozornost in ob
enem optimistične nade. V sklicanju
vidijo znak, da so pogajanja med vele-
silami vendar le rodila nekatero poziti-
vne sadove, ker bi sestanek predse-
dstva drugače ne imel nikakega smisla.
Računajo, da se bo seje morda udele-
žila zopet tudi Nemčija. Čeprav za en-
krat še samo po opazovalcu.

V zvezi z vsemi temi dogodki se zo-
pet živahno razpravlja o možnosti nem-
škega povratka in ruskega vstopa v
Društvo narodov. Sploh so v ženev-
skih krogih zopet zelo optimistični in
se nadejajo, da se razorožitvena kon-
ferenca vendar le ne bo razšla brez
pozitivnega, čeprav skromnega rezul-
tata.

Francija in Rusija
Pariz, 30. marca. d. Po informacijah iz
diplomatskih krogov so se pričeli med
francoskim poslanikom v Moskvi in sov-
jetskim zunanjim ministrom Litvinovom
razgovori o nadaljnjem razvoju franco-
sko-ruskih odnosov. V prvi vrsti gre
za proučitev vprašanja, pod katerimi
pogoji bi Rusija lahko vstopila v Dru-
štvo narodov in postala članica njego-
vega stalnega sveta. Ker se je Rusija v
razorožitvenem vprašanju znatno pri-
blížala stališču Francije, skušajo najti
v tekočih razgovorih skupno stališče
napram ponovni nemški oborožitvi. Na
francoski strani so prepričani, da se bo
tudi v tej zadevi dosegel sporazum.

Ruski komisar za zunanje zadeve Li-
tvinov je razmislil pred vsem vpra-
šanje jamstev, ki ga postavlja franco-
ska vlada v ospredje, kakor tudi kolek-
tivne akcije držav, ki bi podpisale razoro-
žitveno konvencijo, ako bi došlo do
njene kršitve. To je najbolj kočljiva toč-
ka razgovorov, kajti Rusija stremi za
tem, da bi se izognila možnosti spopa-
da, v katerega bi uveljavila biti zaplete-
na zaradi morebitnih evropskih nesogla-

stj. Zato bodo posvetovanja glavnega
odborna razorožitvene konference, ki se
bodo pričela 10. aprila, zelo važna za
uspeh francoskih pogajanj z Rusijo.

Konferenca v Parizu

Pariz, 30. marca. d. Diplomatska po-
gajanja glede razorožitve, na katerih se
pripravlja sestanek predsedstva razoro-
žitvene konference, so se sredi nedo-
mna prenesla iz Londona v Pariz. Fran-
coski zunanj minister Barthou je popo-
dne sprejel angleškega poslanika lorda
Tyrrela in za njim italijanskega posla-
nika Pignattija. Kakor zatrjujejo poli-
tični krogi, sta Barthou in Tyrrel po-
drobno proučila angleško noto, ki jo je
Tyrrel izročil francoski vladi kot od-
govor na poslednje francoske razoro-
žitvene zahteve. Angleška vlada je, ka-
kor znano, v svoji noti vprašala franco-
sko, kakšno je njeno podrobno stališče
glede nekaterih najvažnejših točk razoro-
žitvenega in varnostnega problema.
Francoski zunanji minister je izjavil an-
gleškemu poslaniku, da bo francoska
vlada temeljito proučila angleško vpra-
šanje in predloge, nakar bo ob koncu
prihodnjega tedna dala svoj končni od-

govor. O sestanku ministra Barthouja
s italijanskim poslanikom se niso izve-
dele nikake podrobnosti.

Sankcije proti rušilcu miru

London, 30. marca. d. V zvezi s ob-
iskom zunanjega ministra Barthouja v
Bruslju razpravljajo v merodajnih fran-
coskih krogih vnovič v angleški razoro-
žitveni spomenici. Angleški predlogi se
zavračajo pred vsem iz vojaških razlo-
gov. Dejstvo je, da ne more nobena
francoska vlada v obstoječih okolišči-
nah iti preko pomislekov generalnega
štaba, vendar pa se smatra, da bi se
tudi francoski vojaški krogi ne upirali
konvenciji, ki bi dovolila Nemčiji ob-
orožitev do gotove meje, če bi bila isto-
časno podana zanesljiva jamstva za var-
nost. Francija vztraja na zahtevi, da se
mora v primeru kršitve pogodbe izvesti
skupna akcija ostalih signatarnih držav
in to po naslednjih stopnjah: 1. diplo-
matsko posredovanje, 2. finančne in go-
spodarske sankcije, 3. vojna. V franco-
skih krogih so trdno prepričani, da bi
se nihče ne upal resno kršiti razoro-
žitvene konvencije, ako bi bilo določeno, da
bi imela kršitev neizogibno za posledico
uporabo omenjenih sankcij.

Suvich obišče London

Rim, 30. marca. g. Italijanski državni
podtajnik za zunanje zadeve Suvich bo 23.
aprila odpotoval v London, da vrne svoje-
časni obisk Macdonalda in Simona v Rima.

Fašistični imperializem

Zanimiva pojasnila Mussolinijevega organa — Zaka- se zavzema Italija za revizijo mirovnihih pogodb

Rim 30. marca. r. Mussolinijevo osebno
glasilo »Popolo d'Italia« objavila pod na-
slovom »Naš imperializem« daljši članek,
v katerem z nenavadno odkritostjo poja-
snjuje cilje fašist. politike in brez okleva-
nja priznava, da stremi sodobna Italija po
obnovi rimskega imperija z vsemi sredstvi
moderne imperializma. V članku pravi
med drugim:

Po vojni so države, ki so imele prostora
kolonialna ozemlja, postavile načelo tako
zvanega duhovnega imperializma, trdeč,
da se imperializem ne sme več izjavljati v
aneksijskem smislu, marveč v duhovnem
smislu. To načelo je bilo sankcionirano tu-
di v mirovnihih pogodbah. Pri razdelitvi
ozemlja, ki je predstavljalo vojni plen, se
je to načelo izvedlo do skrajnosti. Toda
glede razdelitve kolonij premaganih držav
pa so se takratni mogočniki izmislili: ko-
medijo s tako zvanimi mandati, ter so pod
krinko duhovnega imperializma izvršili na-
vaden rop. Posamezne velesile so si pri-
svojile prostrane kolonije, razširile pod
krinko mandatov svoje kolonialne im-
perije ter uvrstile svoje svetovno gos-
podarstvo in nadoblast. Nasprotno pa so
države, ki so se v preteklem stoletju borile
za svoje zedinjenje, zamudile to priliko ter
ostale praznih rok, dočim so države, ki
so si v preteklem stoletju pridobile koloni-
je, okrepile svojo hegemonijo. Tudi Ita-
lija je bila med onimi, ki so zamudile, in si
sodelovala pri kolonialnem tekmovanju. Za-
to je bila tudi pri sklepanju mirovnihih po-
godb zelo zastopljena ter je najslabše
odrezala. Fašistična politika se od svojega
prvega trenutka dalje upira temu navidez-
nemu duhovnemu imperializmu, ki služi so-
dobnim mandatorjem le kot narkotično
sredstvo, da uspavajo svetovno javnost in
odbrže svoje kolonialne imperije. Duhov-
nemu imperializmu je postavila fašistična
Italija nasproti imperialistični realizem.
Fašizem dela na to, da se pri vseh Italia-
nih širih vsega sveta zbudi zavest stare

rimske mogočnosti ter da zlasti mlajše re-
neracije seznanji z možnostmi in potrebami
Italije in s strukturo sodobnega sveta.
Fašistični imperializem je metafizičen, isto-
časno pa tudi geografski. Fašizem je po-
krenil borbo za moralno prvenstvo, ki po-
meni istočasno moč in nadoblast. V tej borbi
je fašizem poslužil jeklene orožja, ob enem
pa tudi kulturne vojaške in fizične vzroke
omladine, okrepite trgovine in industrije
ter širjenja italijanskega jezika. S temi
sredstvi se vpliv Italije mora ojačiti, s
tem pa se bodo ob enem otvorila pota ita-
lijanski ekspanziji. Pojm geografske ek-
spanzije nima samo teritorialnega značaja.
Važnost, ki se je v nedavni preteklosti
pr. pisovala posameznim strategičnim oto-
kom, ki so omogočali nadoblast na morju
in na kopnem, je znatno zmanjšana. Taki
otoki tudi v rokah najmočnejših nimajo več
tiste vrednosti in važnosti, kakor so in
imeli nekoč, kajti sodobna vojna sredstva,
zlasti pa zračna vojna, postavljajo docela
nove perspektive. Nasprotno pa je silno po-
rasla važnost gospodarske in politične ge-
netracije. Baš v tem je največja važnost
fašizma. Pri izvajanju tega načrta ima Ita-
lija iz vrst fašizma na razpolago dovoljno
dej in ljudi, ki jih izvajajo. Pionirji te ek-
spanzije so v prvi vrsti italijanski izseljenci,
ki jih zbira fašizem v nepremagljive legi-
je, s katerimi bo izvojeval borbo in uničil
tuje in destruktivne egoizme. Fašistični im-
perializem je dorastel vsaki situaciji. Itali-
janska ekspanzija spretno izkorišča tudi
vse gospodarske in kulturne spore, ki se
pojavljajo po svetu. Zavedajoč se svoje
naloge, je fašizem pričel borbo, ki traja
že 10 let, in baš zato fašistična politika ta-
ko odločno zahteva revizijo mirovnihih po-
godb, ki pa ni omejena samo na Evropo
Italija bo to borbo nadaljevala do konca
ker je prepričana, da bo dosegla svoje pra-
vice, kar bo obenem predstavljalo najvišji
zmag fašizma.

Nemška delegacija v Dubrovniku

Minister Röhm je odgodil svoj prihod do 3. ali 4. aprila Nadaljevanje novic

Split, 30. marca. n. Snoči je priredila tu-
kajšnja trgovsko-industrijska zbornica na
čast jugoslovenski in nemški delegaciji za
trgovinska pogajanja intimno večerjo
Udeležili so se je poleg članov obeh dele-
gacij predsednik trgovske in industrijske
zbornice, mestni župan s člani občinske
uprave nemški konzul, zastopniki nemške
kolonije in predstavniki raznih gospodar-
skih organizacij. Dopolodne so člani nemške
in jugoslovenske delegacije odpotovali v
Dubrovnik kamor so jih spremlili predstavi-
niki trgovsko-industrijske zbornice. V Du-
brovniku ostanejo preko velikonočnih
praznikov in bodo nadaljevali po praznični
svoje razgovore v dvorani Oficirskega do-
ma.

Dubrovnik, 30. marca. n. Z velikim za-
nimanjem je vsa tukajšnja javnost pričla
kovača prihod nemškega ministra Röhma
ki bi imel po prvotnem programu že včeraj
prispeti s posebnim letalom. Danes je bil
tukajšnji tujsko-prometni urad obveščen,
da je minister Röhm odgodil svoje potova-
nje v Dubrovnik do 3 ali 4 aprila, ker
včeraj ni imel na razpolago primernega le-
tala, s katerim bi mogel pristati na vodi.
Poletel je že iz Monakovega pa se je kma-
lu zopet vrnil ko je spetoma dobil poro-
čilo, da je z navadnim letalom pristanek
nemogoč.

Kriza bolgarske vlade

Sofija, 30. marca. p. Prosvetni minister
Bojadžijev je opoldne pismeno poda
ostavko ki pa je ministrski predsednik Mu-
šanov za sedaj ni sprejel. V sredo bo So-
fija razpravljala o internacijah vlož-
nih proti železniškemu ministru Kosturko-
vu. Ker splošno pričakujejo da bo parla-
ment izrekel Kosturkovo nezaupnico bo v
tem primeru prišlo do ostavke celotne
vlade.

Nova razkritja v aferi Staviskega

Stavisky ni bil samo vohun, temveč je bil eden izmed povzročiteljev požara na parniku „Atlantique-u“

Pariz, 30. marca. d. Parlamentarna pre-
iskovalna komisija je v sredo ponovno za-
slušala bivšega policijskega prefekta Chiap-
pa, ki je potrdil svoje prejšnje izjave, da
je Staviskega videl samo enkrat, ko se je
pri njem pritožil, da ga policija stalno na-
dleguje. Odgovornost vrača Chiappa na
pristojne sodne oblasti, ker trdi, da je po-
licija od 1. 1926 dalje podrobno poročala
o početju Staviskega.

Kakor piše »Echo de Paris«, je bil pred
približno šestimi tedni v skrivnostnih okoli-
ščinah umorjeni rumunski poslanec Po-
povici žrtev družbe Staviskega. Bržkone
so ga zamenjali z bivšim finančnim mini-
strom Popovicijem. List pristavlja, da je
direktor »Volontea« 1. 1931 posredoval za
rumunsko posojilo v takih okoliščinah, da
so imele za posledico protifrancosko strujo
v Rumuniji. Dubarry in njegovi pomoč-
niki so si pustili pri tej priliki izplačati
znatne provizije. More se smatrati, da je
postopal v soglasju s Staviskim.

Matin. poroča iz angleškega vira, da je
bil Stavisky bržkone tudi v zvezi s velikim
požarom parnika »Atlantique«. Bala je an-

gleškim zavarovalnim družbam ponudil ne-
ki Francoz dokumente, iz katerih naj bi
bilo razvidno, da so parnik zažgali poma-
gači Staviskega. Lastnik zahteva za doku-
mente ogorčno vsoto.

Zaradi umora preiskovalnega sodnika
Princeza aretirani baron Luuss, Venture in
Spirito, so bili izročeni preiskovalnemu
sodniku, ki je proti njim že vložil obtožnico.
Kakor poročajo, je vse tri izdal neki An-
gelo, ki je bil prav tako član družbe Stavi-
skega in je pred kratkim prispel iz Londona
v Pariz ter jih ovdalil.

Truplo Staviskega so včeraj popoldne po-
novno obducirali. Obdukcijo je izvršilo pet
sodnih zdravnikov, prisostvovali pa so il
tudi člani parlamentarne preiskovalne ko-
misije iz zdravniškega stanu. Ugotovili so,
da ima truplo »no samo poškodbo, povzro-
čeno od strelnega orožja. Krozla je bila iz-
streljena v desno senco, izstopila pa je pri
levem senu. Preiskava z Röntgenovimi
žarki je ugotovila, da ni v trupu nobene
krogle. Razen tega so ugotovili, da je bil
strel oddan ednote tako, da se je dotikala
cev revolverja senca.

Hud potres v Rumuniji

V četrtek zvečer je povzročil močan potres v mnogih rumunskih mestih precej škode — Več ljudi je bilo tudi ranjenih

Bukarešta, 30. marca. d. Snoči ob 22.07
so začutili v Bukarešti hud potres, ki je
trajal skoro 50 sekund. Potres je povzročil
med ljudmi v restavracijah, kavarnah in
kinematografih veliko paniko. Ljudje so
pobegnili iz javnih lokalov, kakor tudi
mnogih zasebnih hiš na ceste. Zaradi
potresa so se razbile mnoge šipe na oknih
ter so popokali tudi mnogi zidovi. Na per-
iferiji mesta se je porušila neka hiša, dočim
je več drugih hiš v nevarnosti, da se poru-
šijo. Človeških žrtev ni bilo. Zaradi potre-
sa sta izbruhnila tudi dva požara.

Potres je bil tako močan, da so se apa-
rati potresnih opazovalnic sploh ustavili.
Ognjišče potresa je bilo med mestoma
Buceo in Galaco, torej nekako v zemlje-
pisnem središču Rumunije.

Najmočnejši so bili sunki v Galacu, kjer
je bilo poškodovanih mnogo poslopij. V
nekem tavnem lokalu se je podrli strop, pri

čemer je bilo 10 oseb ranjenih. Pri prvem
potresnem sunku je vozil pravkar osebni
vlak na kolodvor v Galacu, Potniki, ki so
čutili potres, so bili menja, da gre za že-
lezniško nesrečo in je v vagonih nastala
splošna panika. Ljudje so začeli tščati
proti izhodom, mnogo pa jih je še med vo-
žnjo poskakalo skozi okna. Pri tem je bilo
več oseb ranjenih. Več hiš se je podrlo tu-
di v Jassyu, kjer je bilo tudi nekaj oseb
ranjenih.

Slične vesti prihajajo tudi iz Kišinjeva.
Potres je trajal od 22.07 do 22.28 in so je
silnice ponovil trikrat. Središče je bilo od-
daljeno 140 km od Bukarešte, sunki pa so
šli v smeri od severa proti jugu.

Sofija, 30. marca. d. Na severnem Bol-
garskem je bil snoči ob 22. močan potres.
V Ruščuku je povzročil med prebivalstvom
paniko. V Sofiji so čutili le lažje potresne
sunke.

Nadškof Šarić se preseli v Zagreb?

Zagreb, 30. marca. r. Današnje »Novo-
st« poročajo iz Rima da se na pristojnem
mestu v Vatikanu bavijo z namero izvesti
važna imenovanja v visoki katoliški hierar-
hiji v Jugoslaviji. Med drugim se sliši, da
bo sarajevski nadškof g. dr. Šarić preme-
ščen v Zagreb kjer bo nadomestoval obo-
lelega nadškofa dr. Bauerja. Ni še znano,
ali naj bi bila nameravana preselitev nad-
škofa Šarića v Zagreb samo začasna ali pa
je mišljena za trajno tako da bi dr. Šarić
postal naslednik nadškofa Bauerja na čelo
zagrebške nadškofije. Prav tako tudi ni
še znano ali je jugoslovenska vlada že pri-
stala na ta predlog.

Amnestija v Avstriji?

Dunaj, 30. marca. g. V političnih krogih
zatrjujejo z vso gotovostjo, da bo avstrijska
vlada jutri izdala obsežno amnestijo za

osebe, ki so bile v februarjskih dneh areti-
rane iz zgolj političnih vzrokov. Med am-
nestiranimi bo tudi bivši dunajski župan
Seitz in več drugih socialno-demokratskih
voditeljev.

Jutri, v nedeljo:
PARSIFAL
z znamenitim tenoristom
Depserjem, ki je dosegel v
petek ogromen uspeh.
Cene normalne
Tenorist Hans Depser je dosegel pri
močnejši predstavi Parsifala ogromen
uspeh. Preden a se ponovi v nedeljo
1. aprila z istim gostom pri običajnih
cenah.

Poljska zunanja politika

Pomen in vrednost premirja z Nemčijo — Položaj med dvema velesilama — Vzroki nemškega preokreta

V poljski zunanji politiki so se dogodile v teku zadnjega leta nekatere spremembe, ki so vzbudile obilo pozornosti, dasi se ne more še reči, v koliki meri bodo pomembne za nadaljnjo smer. Politika Varšave je stopila na nova pota, ne razvidi pa se še, kaj more prineseti ta prehod.

Vsekakor je treba ugotoviti, da je poljska zunanja politika pokazala večjo samostojnost, nego je bilo običajno v dosedanjih dobi, odkar je srečen zaokret usode obudil Poljsko k novemu življenju. Ta osamosvojitven in mednarodni politiki je ali samo trenutna faza, ki je rezultat nekih po svojem bistvu bolj slučajnih dogodkov, ali pa pomeni začetek neke nove realizacije, ki jo morda bočejo v Varšavi praktisirati za stalno.

Sporazum z Nemčijo, ki je dejansko doletel desetletno premirje v vseh zadevah, ki morejo tvoriti spor med obema sosedoma, je prav gotovo poudarjena berlinska gesta, ki naj krepko podpre odnosa pripravi nadaljnje diplomatske akcije, toda v drugem področju in z orientacijo v druge smeri. Tako ga je ocenila neprizadeta mednarodna politična javnost, dasi ni manjkalo celo komentarjev, ki so ga popisovali kot dogodek, ki je izšel iz poljske iniciative. Ali vendar se je izkazalo, da je ta akt nekaj več nego samo gesta, preračunana na neposredni učinek. Nova nemška zunanja politika je postala namreč proučarnejša, mirnejša. Tako se zdi, da so hiterjevski prvaki po prvem zmagoslavju, ki jih je zagnalo prehrupno in prenelo mednarodno politično arenno v znamenju nestrupne agresivnosti uvideli, da taka pot ne vodi do cilja. Kdor motri pazljivo akcije nemške zunanje politike, odkar je na vladi Hitler, se ne more ubraniti vtisa, da je prišlo vodstvo režima do novega spoznanja, namreč do zaključka, da bo treba v mednarodni akciji zveznega in vestranskega pripravljavanja morda v toku deset ali še več let prav tako kakor je trajalo deset let, da se je po nesrečnem prvem puču hiterjevska propaganda razmahnila in da je dosegla oni isti uspeh, ki ga je sprva hotela doseči v nekaj mesecih. Izkušnje iz notranje politike se prenašajo po prvem zaletu tudi v zunanjo politiko.

Ce po tem predurku presojamo berlinsko diplomacijo, se nam zdi, razumljivo marsikaj. Poljska na pr., da se vrne k našemu poglavitnemu razglabljanju, je morala skozi vsa povojna leta poslušati vedno isto lajno, da je njena meja napram Nemčiji najljubljenejša meja v Evropi, in podoba je bila, da bo zmagoviti hiterizem kar kmalu udaril čez to skrivnovo mejo ter jo podrl kakor je podrl svoje notranje nasprotnike.

Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Berlin ni še sklenil pakta z Varšavo, s katerim se odnosa obracunanje spornih zadev za deset let, marveč je brž nato likvidiral carinsko vojno, ki je skoro devet let zavirala ves gospodarski promet med Poljsko in Nemčijo. To bi kazalo, da misli diplomacija kljukastega križa zares v znamenju sporazuma in miroljubnih odnosov urejati svoje nadaljnje razmerje do Poljske.

V Varšavi morejo ta preokret nedvomno

no taksirati kot ogromno olajšavo, dasi je bolj problematično, koliko se da tu govoriti o pravnem uspehu. Pozicija Poljske se je v velikanski meri popravila, zlasti še, ko je istočasno dosegla zelo ugodne zaključke v dogovorih z Rusijo in se more reči, da so v Moskvi zares prav dobro razpoložen napram svjemu najmožnejšemu zapadnemu sosedu. Tamkaj se je že pojavila bojazen, da bi se mogla Varšava dati zavesti zapeljivim nasvetom iz Berlina ter bi se postavila v protisovjetsko smer, vračajoč se na stare načrte nekaterih politikov, kar se tiče aspiracij na Ukrajino. Poset zunanjega ministra Becka v Moskvi je razprl te dvome in domneve in mora se reči, da se je Poljska uravnala v modro ravnovesje med svojo velika dva soseda.

Ali v tem ravnovesju je šele začetek, problematika se odpre sedaj, ko je treba delati prognozo za bodočnost, ko gre za to, da se ohrani slata srednja pot za bodoča leta. Gre za vprašanje, ali bo Poljska pravilno ocenjevala svoj položaj ter tehtala svoje vrednote, ali pa se bo dala uspraviti ugodnim, le preprosto varljivim vidom sedanosti, precenjajoč pogoje za katerih sloni njena sodobna varnost.

Podčrtajmo: Poljska ne bi imela danes take cene in se ne bi pri sosedih toliko upoštevala, ako ne bi bila zasidrana v vrsti onih, ki s Francijo ter Malo antanto na delu čuvajo sedanji red ter garantirajo stanje, zgrajeno s mirovalni pogodbi. Ti faktorji so v bistveni meri pripomogli, da so poljske barve v toliki ceni. Ako bi v Varšavi pretrli to v formalnem posredu medo zabrisano resnico ter se odločili, da morejo resignirati na prijateljstvo teh svojih recimo indirektnih partnerjev, bi se mogli s tem zavestni v fatalno zablodo, tako fatalno, da zgodovina zanjo nima oprostitve.

V zadnjih mesecih so se v poljske strani čule neke izjave, ki omalovažujejo govorilo o Društvu narodov, dasi se moramo leti v novih državah, ki smo tolikokrat nateleti na nerazumevanje, vedno zavedati, kolike neprecenljive vrednosti je za sedanje stanje v Evropi zenevski forum. Glede avstrijskega vprašanja se kaže Poljska neko desinteresirano; tudi to se ne zdi, da bi moglo biti izraz dalekovidne politike. Zakaj ne smemo pozabiti: poljsko-nemški pakt ima vendarle značaj — premirja, ki se more končati in s tem odpreti na široko vrata obnovi spornih diskusij.

Nadejamo se, da bo Poljska modro postopala tudi v teh zadevah ter da bo postavila svojo politiko tudi, kar se tiče podunavske srednje Evrope, v modro ravnovesje in ne bo ničesar opustila, v čemer more tudi njena akcija sodelovati pri ureditvi mirovne in sedanjega stanja, ne le drugim, marveč tudi sebi v korist. V tem upanju pričakujemo s gotovostjo, da se bo tudi nevesela epizoda s češkoslovaško kakijučla čim prej in se udajamo trdnemu uverjenju, da se ne bo ponavljala. Zakaj priroda je postavila Poljsko na mesto, kjer so ji odkazani prijatelji in zavezniki; vsakršna samenjaba bi mogla postati fatalna.

Kancelar Dollfus o položaju

Dunaj, 29. marca.

Protokole nedelje je kancelar Dollfus na javnem shodu v Klosterneuburgu podal nekoliko zanimivih izjav, ki so v kričnem nasprotju s njegovo dosedanjim politiko. Ako vemo, da še ni tako davno, ko je kancelar skušal na vsi moči pridobiti naklonjenost evropskih držav s sporidili, da namerava predložiti avstrijski problem v rešitev Društvu narodov, potem se moramo čuditi kancelarjevi pozabljenosti. V Klosterneuburgu se je namreč Dollfus ponosno trkal na prvi in zagotavljal, da je vedno z nejevoljo opazoval, kako se tujina vrti v avstrijsko vprašanje. Z eno ujo je skušal potlačiti fakt s tem, da je govoril o njem popolnoma v nasprotnem smislu. Ugotavljal je, da Avstrija ni problem in objekt, marveč subjekt v mednarodni politiki. V ognju svojega govora je kancelar pozabil, da Avstrija od prvih dni svojega obstoja dalje ni hotela biti drugega nego objekt in da je njegov sedanji položaj samo posledica meštarskega med dvema velesilama, od katerih ena, Nemčija, je začasno izgubila igrro proti včeršnjemu rimskemu partnerju.

Vsakdo ve, da je Avstrija predstavljala šahovnico te igre in Dollfus, ki je bil samo ena izmed figur v igri, se je sukal tako, kakor so mu velevali iz inozemstva. Teško si je misliti, da bi bil kancelar spričo svežih dogodkov, ki so vsem še v dobrem spominu, pričel koga o tem, da je edino on ves čas suvereno vodil politiko in da je sedanji položaj njegove dele. Takisto bo marsikdo podvomil, ali je današnje stanje res tako, da se kancelar lahko pohvali s uspehom svojega dela.

Slavnostno naglašanje, da se je poročilo preprečilo, da Avstrija ni postala boljše tujih vojak, je občuten in nesrečen spodsrljaj, kajti vsak poslušalec je moral Dollfusovim besedam dodati kompromitujočo ugotovitev, da je država pod kancelarjevimi vodstvom postala boljše domače državljanske vojne. Pri tem pa Avstrija ni nehala biti toričke, kjer se tro in zadrževalo tujih interesov, pa je zato tudi ostala vedno boljše diplomacije dveh nasprotnih tabornov.

Gotovo ničje nima naslova šeleči, da bi se Avstrija ne konsolidirala, vendar smo menja, da se to ne da doseči s kakim samozavestnim govorom, izvirajočim iz še svežih rimskih dojmov. Šestnajst let teži avstrijska politika za tem, da bi država ostala večer problem in jabolko spora med evropskimi državami, šestnajst let se igrajo odločujoči politiki z anšlusom, da iz

Vsak jo rad ima!

je povsod doma!

tega lahko šrpajo finančno ugodna posejila in gospodarske prednosti. V zadnjem času je avstrijska politika krenila v nasprotni ekstrem, ker ji anšlus morda več ne obeta enakih koristi, zdaj pa se v Klosterneuburgu pojavil Dollfus s paradoksnim trditvijo, da je Avstrija subjekt in ne objekt v mednarodni politiki.

Z zelo nedolžnim in skromnim besedami se je kancelar dotaknil tudi nedavne državljanske vojne, naglašujoč, da niti sam ni vedel, da je notranji razvoj doserel tako daleč, da je bil spopad nezogiben. Zmagoslavje diha iz njegovih besed, ko ugotavlja, da je bil upor socialne demokracije nerodno izveden in da si tudi ni bil izbral ugodnega trenutka za nastop. Pri tem zopet vse svet ve, da niso socialisti dali znamenja za napad, marveč so se ne pripravljeni spontano uprli, ko so helmwehrovci protizakonito in nasilno začeli posegati po delavski lastnini. Tudi v tem pogledu je bil kancelarjev govor nerodnost. Vlada pripravila obtožnice proti voditeljem socializma, predstavitev eksekutive pa izjavila, da je upor nastal v nepravem trenutku in bil izveden zelo nespretno.

Narodnim socialistom je odzvovali Dollfus s Dantejevimi besedami: *Lasciate ogni speranza, pustite vsako nado.* Po rimskem sestanku kancelar ne more drugače občeovati s svojimi nemškimi sonarodnjaki nego v italijanskim. Svoja pokorjanja z narodnim socialisti pred državljansko vojno pojasnjuje kancelar s željo po miru. Ta želja ni znak slabosti, marveč izraz moči eksekutive, ki je zmagovito zatrla upor. Zdej je prenehala doba spravilnosti, po zmagi nad socialisti in po sestanku s ducejem Dollfus lahko kliče levčarjem in desničarjem: *Pustite vsako nado!* Veliko pa je vprašanje, ali je avstrijski problem že dospel do končne faze.

Razumljivo je, da hoče kancelar javnosti vcepiti samozavest in preprikanje, da je notranja politika v Avstriji pred ozdravitvijo in da je reforma ustave zadnji in završni korak v tem pravcu. Vendar pa se s tem načinom ne da niti najmanj omajati trdna vera avstrijskega prebivalstva, ki se boji, da zagotavlja vladnega optimizma samo nespretno prikrivajo bodočnost, ki se Avstriji, po vseh znakih soede, še obeta. Te bojazni ljudskih mas, ki naxonsko čutiljo, da še ni vse, kakor bi moralo biti, da je nasprotno še zelo daleč od tega, te bojazni ni mogoče pomiriti. Osobito ne z argumenti, ki skušajo dejstva postaviti na glavo. Dollfusov klosterneuburški nastop ocenjuje javnost samo s tega vidika.

Nenavadna nesreča v slitski ribarnici

Split, 30. marca. n. Davi se je pripetila v tukajšnji ribarnici nenavadna nesreča. V času, ko je bilo v tržnici največ občinstva, se je iz neznanega vzroka pretrazil električni vod. Ker se v ribarnici tla vedno polivajo z vodo, je v hipu nastal kratek stik in električni tok je zajel vsa ribarnico. Ludje so nenestano dobivali električne udarce, pa tudi ribe na stojnicah so začele poskakovati. K sreči tok ni bil velike napetosti tako da nenavadna nesreča ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je povzročila obilo strahov. Monterji so nastalo škodo hitro popravili in se je vznemirjenje občinstva naglo poleglo.

ČE VZROK TI JE ZNAN, NE BOŠ DOLGO BOLAN.

To je glavno pravilo zdravilne umetnosti, temu se pa pridružuje pregovor: »Če bolezen se pojavi, povprašaj najprej, kaj želodec pravi, kajti kakor pričajo tisočletna opazovanja, je želodec največkrat izhodišče tudi takih bolezenskih pojavov, ki so za nevedce oko videti brez vsakih zvez z želodcem.

Končno pa ne more biti vsakdo poučen o postanku vseh bolezni in torej ne more vsakdo vedeti, da nastanejo n. pr. tudi možolji in mnoge druge kožne bolezni zaradi pomanjkljivega delovanja želodca in črev, ravno tako kot imajo nasprotni pojavi, kakor hujšanje, debeljenje skoro vedno vzrok v nerednem delovanju prebavnih organov.

Tudi neredno kroženje krvi, ki povzroča toliko obolenj, se skoro vedno nanaša na bolan želodec in črevesje, kakor tudi bledica, slabost, slabokrvnost, nespečnost, prebrano staranje itd., ker vse to je zvezi s krvjo, kri pa je življenje. Samo zdrav želodec in zdravi prebavni organi lahko pro-

izvajajo in šenejo zdravo kri po telesu.

Tudi poapnenje fil in starostna onemoglost imata svoj vzrok v pomanjkljivem kroženju krvi. Zbog tega je dožnost bolnih kakor tudi zdravih, starih in mladih, čistiti prebavne organe tako, kakor se mora čistiti vsak stroj, če hočete, da redno deluje.

In če nastopijo motnje, kakor: pomanjkanje teka, beli jezik, slab okus, slab duh iz ust, nerazpoloženje, kolcanje, zgaga, glavobol, zlata žila, hipna slabost, motnje v jetrih, vranici in ledvicah, slabo čiščenje ali celo zaprtje, potem nikar ne oklevajte, temveč zelo dobro prečistite s prizanim sredstvom Planinka-čaj Bahovec, ki je sestavljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Zahtevajte pa v lekarnah izrečno Planinka-čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v zaprtih in plombiranih paketih po Din 20.— in s napisom proizvajalca: Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana (Kongresni trg).

Op. reg. št. 120, 4. 4. 1922.

Velik odmev razkritij v atentatorskem procesu

Francoski listi obsojajo potuho, ki jo v nekaterih državah uživajo teroristi in atentatorji

Paris, 30. marca. AA. »Ere Nouvelle« prinaša članek pod naslovom »Položaj Jugoslavije v srednji Evropi«. V tem članku komentira nedavno izjavo zunanega ministra Jevtiča v skupščini in senatu.

Jugoslovanski zunanji minister Jevtič, izjavlja list, je imel zadnje dni dva pornebe govora o sunanju politiki svoje države. Prvi govor je imel pred podpisom rimskega protokola, drugega pa nekaj dni nato.

Članek nato navaja temeljne misli Jevtičevega govora in ugotavlja, da se Francija sklada z jugoslovenskim stališčem in vprašanju avstrijske neodvisnosti in habeburške obnove. List hvali Jevtičeve besede o balkanskem paktu in njegovo stališče do rimskega protokola in nadaljuje:

Tisti del govora g. Jevtiča, ki je namenjen protijugoslovenskemu rovarjenju v inozemstvu, je prav posebnega pomena. Organizacija političnega terorizma ima v sosednjih državah uradno podporo, morali in materialno. Takšne praktike v odnosih med narodi nasprotujejo temeljnemu pravilu mednarodnega javnega prava; takšnim praktikam v mednarodnem razmerju je namen vzdrževanje nevarnih ognjišč svetovnega požara. Razni procesi zoper teroriste, ki so se skrivaj vtihotapili v Jugoslavijo iz Italije in Madžarske, so odkrili, da uživajo teroristične tolpe v sosednjih državah neumljivo pomoč in zaščito in da žele s terorističnimi atentati v mednarodni javnosti zbuditi obžobo, da Jugoslavija ni sposobna za življenje. To rovarjenje se je razbilo ob čvrstem zidu neomanege edinstva jugoslovenske države. Pri

vsaki tem je pa bilo dobro in koristno, da se je s tem zločinskim delom seznanila svetovna javnost, da bo tako lažje spoznala temne zarotnike zoper mir v Evropi. V svesti si svoje miroljubne in konstruktivne vloge, ki ji pripada po njenem položaju in po njenem pomenu v Evropi in na Balkanu, bo Jugoslavija hladnokrvno in brez obotavljanja nadaljevala svoje delo notranjega urejevanja in mednarodnega sodelovanja.

List poudarja, da je jugoslovenska zunanja politika smerom temeljila na zdravih in plodovitih načelih. Svoj članek pa zaključuje Herriotov organ s temi besedami: V teh kaotičnih in kalnih trenutkih v Evropi je zdravo, da se to spet ponovi, in sicer tako čvrsto, kakor je to storil g. Jevtič v jugoslovenskem parlamentu.

Paris, 30. marca. AA. Mnogi perlički listi so prinesli poročilo o obsodi Orebe in njegovih tovarišev. Priobčili so tudi Havasovo poročilo o zagrebških manifestacijah za Nj. Vel. kralja in demonstracijah zoper destruktivne akcije, ki so organizirajo v inozemstvu.

Nekateri listi, tako n. pr. »Petit Parisien«, so prinesli tudi Reuterjevo poročilo o zvezah med atentatorji in sosednjimi državami. Spet drugi listi so pa ponatisnili poročilo agencije »Sud-Est«, ki pravi, da je dogodno, da se v inozemstvu pripravljajo atentatorji, ki se urijo v posebnih terorističnih. To poročilo je objavil tudi glavni socialistični organ »Populaire« pod naslovom:

»Mussolinijeva vlada je dala denar za teroristično akcijo v Jugoslaviji.«

Zarota proti fašističnemu režimu

Aretacija 17 protifašistov, ki so prispeli v gornjo Italijo iz Švice

Rim, 30. marca. g. Po uradni vesti agencije Stefani je fašistična državna policija za pobiranje protifašizma aretirala v severni Italiji 7 protifašistov, ki so skupno v italijanskim političnim begunci v Parizu delali proti fašističnemu režimu. O razkritju te protifašistične skupine poročajo naslednje podrobnosti:

Dne 11. t. m. je privozil iz luganskega kantona v Švici na prelaz Ponte Tresse inozemski avtomobil, ki ga je vodil neki Segre Sion iz Turina, kot sopotnik pa je potoval z njim neki Mario Levi iz Ivreje v piemontski provinci. Pri obsejni kontroli so našli pri obeh mnogo protifašističnih ti-

skovin in brošur, ki bi jih bila morala Segre Sion in Levi razširiti po Italiji pred plebiscitnimi volitvami na dan 25. marca. Ko je Levi videl, da je razkrinkan, je pobegnil in še pravočasno dosegel zopet švicarska tla, Segre Siona pa so aretirali. Pri telesi preiskavi in tudi v stanovanju in uradu je našla Ovrna mnogo listin in zapiskov, ki ga obremenjujejo. Uvedena je bila takoj stroga preiskava, ki je imela za uspeh, da so bili identificirani in prijeti vsi člani te protifašistične skupine. Med 17 aretiranci sta tudi dve ženski. Pet aretiranih je Levijev, štiri so Segreji, eden pa je neki Leon Günsburg iz Odesa.

Politično gibanje v novomeškem srezu

Novo mesto, konec marca

Navzle težkemu gospodarskemu položaju se dolenski kmet želo zanima za politično življenje, pri katerem hoče tudi sam sodelovati. V njegovi zavesti so ga predvsem okrepile zadnje občinske volitve, katerih uspeh za politiko JNS je pripisati samo načelnemu in smotrenemu delovanju kmetsko-podeželskih organizacij. Vzpredno z delovanjem političnih edinic pa tekmujejo tudi prosvetne organizacije.

Nedavno je bil občni zbor krajevne organizacije JNS v Orehovi in se ga je udeležilo nad 100 somišljenikov. Predsedstvo organizacije je bilo ponovno poverjeno agilnemu predsedniku g. Zagorcu Martinu, dočim vodi tajniške posle g. Franko iz Hrastja; oba sta poleg ostalih društvenih funkcionarjev pripomogla, da je v zadnjem času vstopilo v krajevno organizacijo nad 100 novih članov. Po zaključnem nagovoru sreskega delegata JNS g. dr. Josipa Trošta so vsi prisotni izrazili željo in zahtevo, da jim JNS pomaga do ureditve zahtev domačega prebivalstva, ki jih ima zlasti v pogledu pravične in posledne izvedbe zakona o agrarni reformi.

Ob prav tako veliki udeležbi se je vršil občni zbor v Stopičah. Tudi tukaj, v nekdanji močni trdnjavi nasprotnikov, se je opazilo, da je naše kmetsko ljudstvo zapeljivcem obrnilo hrbet in se oklenilo gibanja JNS. V njej vidijo pravo pot za dosego svojega kmetsko-gospodarskega, socialnega in prosvetnega programa. Izvoljen je bil stari odbor, ki mu predseduje g. Zagorac Mihael, posestnik in trgovec v Stopičah. Zborovalci so izrazili željo, naj čim prej priredi sreska organizacija v Stopičah večje zborovanje. Nedavno nedeljo pa je pokazala tudi organizacija JNS v Smihelu plod načrtnega delovanja. Prostori g. Pleška so bili natrpano polni. Velik razmah te edince je pripisati agilnemu predsedniku in županu g. J. Matku iz Gotne vasi in vestnemu sreskemu tainiku g. Vekoslavcu Strajnerju, kakor tudi ostalim sodelavcem v odboru, ki so v tako kratkem času

in ob tako težkih krajevnih razmerah vrstili domačo organizacijo v eno prvih v srežu. Po govoru sreskega delegata dr. Trošta o najvažnejših gospodarskih zakonih, izglasovanih v Narodni skupščini, so zborovalci ponovno izvolili dosedanjí odbor z g. Matkom na čelu.

Smrtna nesreča

Celje, 30. marca

Okrog 17. se je odpeljal 39letni Anton Košenina, dimnikarski mojster v Gaberju pri Celju, z motornim kolesom po državni cesti proti Ptujju, da obišče za praznike starše svoje žene. V Arčinu pri Vojniku je nenadoma zavozil v kup gramoza in padel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Ko so ga našli ljudje, je bil še živ. Obvestili so o dogodku takoj celjsko reševalno postajo, katere avtomobil je kmalu pridvel na kraj nesreče in prepeljal Košenino v bolnišnico. Nesrečnež je kmalu po prevozu izdihnil. Njegovo truplo so prepeljali iz bolnišnice v mrtvašnico na okoliskem pokopališču, odkoder bo pogreb na veliko-onočno nedeljo ob 16. Pokojnik je bil marljiv in simpatičen obrtnik.

»Stankovič« v Sofiji

Sofija, 30. marca p. Dana je prispelo semkaj beograjsko pevsko društvo »Stankovič«.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Poslošno borazno oblačnosti, toplo, poslabšanje vremena, zlasti na jugu in v gorskih krajih verjetno. — Situacija včerajšnja dne: Večji del severnega kontinenta pokriva širok antičklon, na jugu Evrope pa erodzemski ciklon, ki povzroča na južnem Jadranu oblačnost in lokalno d-ževje. Priček je v solonem padel za 2 do 4 mm, najbolj v južnem Primorju, temperature pa so narasle za 1 do 4 stopinje v centralnih krajih, sicer pa so ostale po večini nespremenjene.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Pretežno jasno in toplo.

JNS mora zopet preiti v ofenzivo

Poročilo „Glasnika JNS“ o sklepih na zadnji seji predsedstva — Likvidacija paralelnih organizacij

Beograd, 30. marca r. Kakor smo že poročali, se je te dni vršila seja vodstva JNS, na kateri je predsednik vlade in članke g. Nikola Uzunović z zadovoljstvom ugotovil uspeh proračunske razprave v Narodni skupščini in senatu. Ta uspeh se mora sedaj raztomati tudi volicem. »Glasnik JNS« v svoji zadnji številki piše o tem med drugim:

Na terenu so se ponekod v času, ko so bili mandatarji Jugoslovenske nacionalne stranke zaposleni pri odgovornem delu v senatu in Narodni skupščini, razvile razne demagoške akcije. Zato je napočil čas, da krene organizacija naše stranke zopet v ofenzivo. Gg narodni poslanec in senatorji bodo zaradi tega izkoristili sedanje parlamentarne počitnice preko katoliških in pravoslavnih velikonočnih praznikov za to, da podrobno pouče volilce o tekočih poslih, o doseženih uspehih ter se informirajo o potrebah in željah naroda, obenem pa dvignete samozavest strankinih pristaveh in takoj v začetku onemogočijo razne nezrele poltuzuse nasprotnikov. Vse sreske organizacije morajo direktno ali preko sreskega poslanca sporočiti glavnemu tajništvu stranke razpored shodov in sestankov v svojem srežu za prihodnji mesec.

Predsedstvo stranke je nadalje sklenilo, da se izvrši podroben pregled dela in uspeha strankinih organizacij ter da se obenem pouče tudi vse težkoče, s katerimi se morajo pri svojem delu boriti, kakor tudi, da se sistematično zberejo in pouče vse želje in zahteve, ki jih stavlja prebivalstvo preko strankinih organizacij. V to svrhu se bodo vršile v posameznih srežih ali za več srežov skupaj konferenice, ki se jih bodo poleg poslancev dotičnih srežov udeležili tudi funkcionarji strankinega vodstva.

Uspeh stranke ni odvisen samo od njene programa in dela, marveč tudi od discipline njenih članov. Zato je predsedstvo stranke z obžalovanjem ugotovilo, da obstojata ponekod še vedno paralelne organizacije. Predsedstvo poziva vse take organizacije, da čim prej določijo po dva

ali tri delegate, ki se bodo sestali, da pripravljajo o združitvi paralelnih strankinih organizacij. Če bo na obeh straneh prevladala dobra volja, sporazum ne bo težak. V nasprotnem primeru bo predsedstvo stranke primorano, izvajati najstrožje posledice proti poedincem in organizacijam, ki bi onemogočili sporazum.

Uspehi stranke niso odvisni le od njene programa in njenege dela, marveč v znatni meri tudi od discipline njenih članov. Predsedstvo je z nezadovoljstvom ugotovilo, da obstojajo v nekaterih krajih še vedno paralelne organizacije, kar bo treba za vsako ceno odpraviti. Glavni odbor se je doslej omejeval na prijateljske intervencije, ki so bile v mnogih primerih tudi uspešne. Čestokrat se je ugotovilo, da so paralelne organizacije obstojale le zaradi nekaterih manj važnih nesporazumov ali pa zaradi nasprotstev med posamezniki. Vodstvo stranke je sedaj sklenilo energično likvidirati vse te spore in v bodoče prepovedati vsako paralelno organizacijo oodnosno proglasiti jo za ilegalno z vsemi posledicami, ki izhajajo iz tega po statutih stranke. Zato se pozivajo vse paralelne organizacije, da se same združijo. V članku se navajajo tudi navodila, kako je treba pri tem postopati.

Ob zaključku pravi članek: Vsi prijatelji stranke naj se zavedajo svojih nalog in odgovornosti. Lahko je v današnjih težkih časih biti demagož, ki nima nikake odgovornosti in mu zato ni treba misliti na vse mogoče, tem večje pa so dolžnosti onih, ki so se angažirali za konstruktivno in pozitivno politiko v naši stranki. JNS je danes edina splošno narodna politična organizacija z globoko zajetim programom. Jasni cilji in točno zadržano potjo. Le ona je res instrument realne državne politike. Ta instrument mora ostati sposoben v vsakem pogledu. JNS mora očuvati svoj ofenzivni duh in svojo notranjo disciplino, pa bodo vsi alarmi, ki se čujejo danes okrog nas, ostali neškodljivi za nacionalni razvoj in definitivno konsolidacijo naše države in naroda.

Srečke

državne razredne loterije 28. kola so prispеле

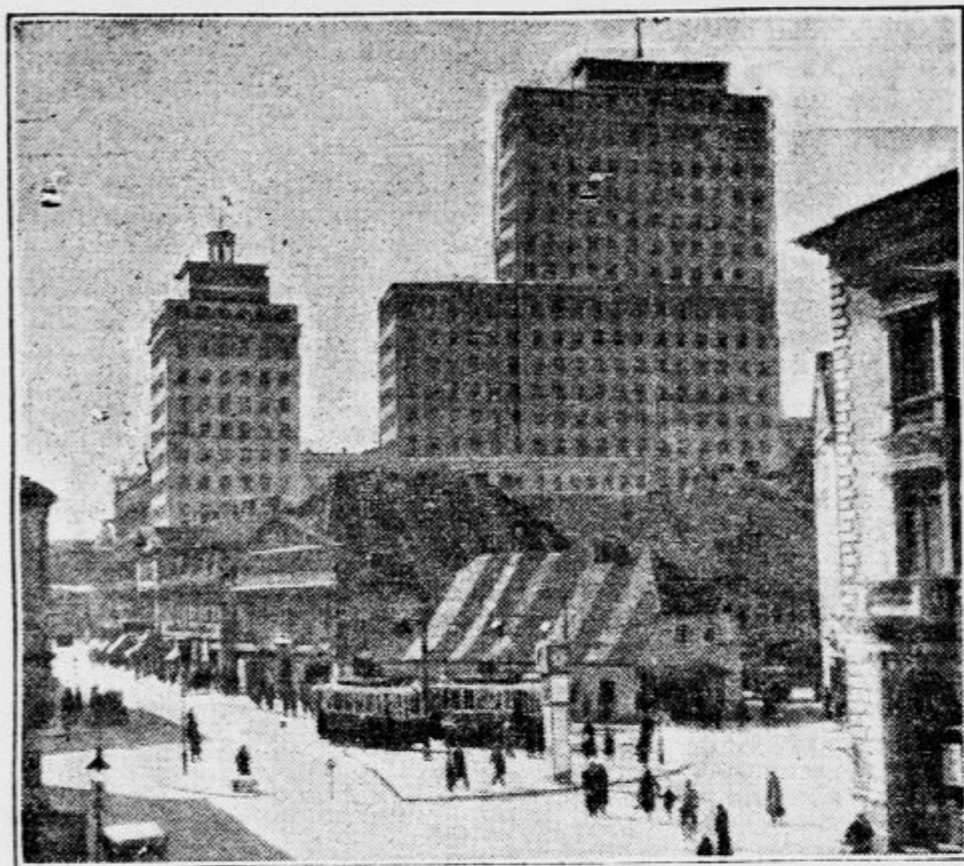
One, ki se nameravajo udeležiti igranja, opozarjamo, da si morejo nabaviti srečke v podružnicah »Jutra«, pri podpisani hranilnici in pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani na Al. Ksančičevi cesti.

I. žrebanje bo 11. in 12. aprila!

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Bodoči ljubljanski magistrat

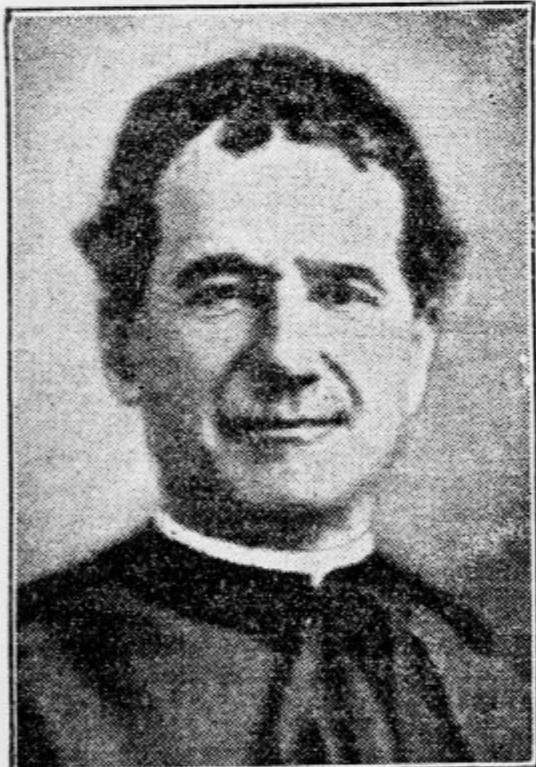
Popolna modernizacija Ljubljane zahteva, da dobi končno tudi mestna uprava svoj impozantni sedež. To se bo zgodilo v smislu ljubljanskih smotrenih gradbenih načrtov natančno tako, kakor kaže pričujoča slika, prva originalna kopija arhitektove zasnove. Dela so odobrena, gradilo se bo delno s pomočjo bednostnega fonda in pompozni neboder bo natanko čez leto dni pod streho. Figovec pa ostane! Ze zaradi same čudovite perspektive. Odkritorsčno pozdravljamo slajno zamisel.

Don Bosko

Na velikonočno nedeljo bo v Rimu slovesno proglašen za svetnika ustanovitelj salezijanskega reda don Ivan Bosko. Njegovo proglašenje bodo 15. aprila z velikimi verskimi svečanostmi praznovali tudi v Ljubljani, kjer imajo o. o. salezijanci na Rakovniku svoj veliki dom. Ob priliki teh proslav smo izpod peresa uglednega duhovnika prejeli naslednje spominske vrstice:

V teh dneh proslavlja velikega vzgojitelja naše dobe vsa svetovna velika don Boskova družina in z njo ga slavi v polnem pomenu besede ves svet. Malokateri človek je dosegel popularnost kot jo je dosegel mož, ki ga danes Cerkev povzbuje na oltar.

Poročila, ki prihajajo iz Rima, pravijo, da tolikih množic ni bilo dolgo ni videlo. Cerkev sv. Petra je kljub ogromni prostornosti mnogo premajhna za vse tujce, ki so prihajali iz vseh delov sveta. V me-

stu je zmanjkalo prostora za množice, ki prihajajo iz Italije in od drugod. Papež sam pa je ukrenil nekaj, kar je edinstveno v zgodovini slovenskih svetniških proglašenj. Odredil je, da se don Bosko proglaš za svetnika na največji katoliški praznik, velikonočno nedeljo, s katero se letos zaključuje tudi izredno sveto leto.

Odmev po svetu bo še večji. Centralna salezijanska ustanova je organizirala za belo nedeljo manifestacijo, ki se bo kosala s ono v Rimu. Sledile ji bodo nato razne dežele, med njimi Jugoslavija, ki bo 15. aprila, ob navzočnosti salezijanskega kardinala dr. Hlonda, primasa Poljske, političnih in cerkvenih oblasti, vseh konzularnih zastopstev, predstavnikov mesta, armade, univerze in ob veliki udeležbi naroda proslavila tega moža.

Razveseljivo je, da imajo idealne vrednote tudi dandanes še tako privlačno silo, saj jih prav naša doba potrebuje bolj kot kdaj. Z don Boskom postavlja Cerkev na oltar moža, ki je tako poln človeka, tako simpatičen, tako podjeten in modern kot le redkokdo. V njem ni zagrenjenosti, ne omejenosti, sila je toleranten in uviden. Povsod išče in brani le to, kar je božje, kar je prava sreča za človeško dušo, za poedince in za državo. On ljubi iz srca to, kar tudi mi ljubimo: našo mladino. On goi za to, kar je tudi nam ideal: podjetnost in delo.

Don Bosko je bil rojen 1. 1815 pri Turinu, umrl pa je 1. 1888 v Turinu smem. Začel je kot največji stromak. Njegovi starši so bili kmeti. Da se je priboril do knjig in do duhovske službe je šel skozi vse poklice: bil je pastir, hlapec, krojač, čevljar, glumač, natakar, organizator, mizar.

Pri želodčnih težkočah, zragli, zmanjšanim občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspantosti novzročni kozarec »Franz Josefov« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slave »Franz Josefov« vodo kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefov« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in spencerijskih trgovinah.

Ustanovil je nov cerkveni red, ki ga je imenoval po sv. Frančišku Saleškemu in katerega naloga je vzgajati zanemarjene dečke. Danes ima po svetu 1430 ogromnih zavodov, 766 osnovnih, gimnazijskih, tehničnih, poljedelskih, bogoslovnih šol, 517 mladinskih domov (oratorijev), 22 misijonov itd. V zadnjih 14 letih je odprl 333 novih zavodov, dobil 1780 novih duhovnikov, 5900 novih članov. V Jugoslaviji je najbolj znan njegov zavod na Rakovniku pri Ljubljani, kjer bo 15. aprila tudi velika proslava Boskove proglašitve za svetnika.

Mirim kraljica čokolade

Specijalitate so:
MLEKITA — polmlečna čokolada
KAVITA — mlečna s kavinskim okusom
MASLITA — dezertna čokolada brez pramesti
GRENKITA — plemenita gortica naravnih čokolade.

Zapomnimo imena, da moremo zbrati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado.

40 let službe ravnatelja Franca Pretnarja

Jubilej štiridesetih let vztrajnega dela pri istem podjetju praznuje g. Franc Pretnar, ravnatelj Mestne hranilnice ljubljanske. Rojen 1867. na Zgornji Dobravi na Gorenjskem si je začelne pojme čitanja in številčenja prisvojil od očeta, ki je bil trden kmet in dober obrtnik mizar. Ljudsko šolo in nižjo gimnazijo je končal v Kranju, višjo pa v Ljubljani. Po dveh letih bogoslovja in vojaškem roku je nastopil službo praktikanta pri računskem oddelku finančnega ravnateljstva v Celovcu, odkoder je bil z dekretom občinskega sveta ljubljanskega poklican za praktikanta v Mestno hranilnico, ki je bila takrat še v pričetku razvoja. To mesto je nastopil dne 31. marca 1894.

Ze poldrugo leto pozneje je bil imenovan za hranilničnega blagajnika. Poleg blagajničnih poslov je vodil tudi menični referat in posle glavnega knjigovodstva. Leta 1908. je Mestna hranilnica ustanovila Kreditno društvo. G. Pretnar je tu prevzel organizacijo in vodstvo in je z vno in največjo previdnostjo zastopal koristi naših malih obrtnikov in trgovcev. Dne 5. julija 1. 1913. je bil imenovan za hranilničnega knjigovodjo, dne 15. aprila 1. 1922. pa za višjega knjigovodjo. A dne 19. aprila lani je bil imenovan za ravnatelja. Težko se bo kje našel uslužbenec, katerega življenje bi bilo tako tesno spojeno z raz-

vojem podjetja, katerega življenje bi bilo tako tesno spojeno z razvojem podjetja, kakor je službovanje g. Pretnarja z Mestno hranilnico. Tisoče in tisoče strank je odpravil kot blagajnik, milijoni denarja so šli skozi njegove roke, računске vsote, s katerimi je imel opraviti kot knjigovodja, pa gredo na milijarde. Do skrajnosti natančen in računih, vester in izpolnjevanju službenih dolžnosti, strog nasproti sebi samemu je g. Pretnar vendar splošno znan po svoji ljubeznivosti, ki je v enak meri izkazuje strankam kakor svojim stanovskim tovarišem, katerim je bilo vedno zvest drug in dober učitelj. Četudi ga hranilnično delo močno obremenjuje in zaposluje pozno v noč, najde še vedno časa dovolj za sodelovanje v raznih gospodarskih, kulturnih in humanitarnih organizacijah. V Zvezi jugoslovenskih hranilnic deluje od njene ustanovitve 1. 1910. ter je že deseto leto njen predsednik; v tej lastnosti se z vso odločnostjo bori za koristi slovenskih hra-

nima. Je odbornik Narodne galerije, predsednik nadzorstvenega odbora Rdečega križa za dravsko banovino, bil je aktivni član Sokola in raznih drugih narodnih in dobroteljskih društev. K današnjemu jubileju mu zatorej želimo, da bi ostal čil še mnogo let v prid posameznikov in celoti.

Za praznike nas bosta zabavala
Pat in Patachon
 v veselem vefilmu
KAVALIRJA
 Smeh, zabava, veselje in krohot
ZVOČNI KINO DVOR
 Telefon 21-24
 Predstave danes ob 7. in 9., za praznike ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

80letnica gospe Srebetove

Brežice, 30. marca
 Na levem bregu Save, blizu postaje Rdeče stoji enonadstropna hiša z velikim vratom. Ko se ni bilo železnice ob Savi, je vsakdo poznal to hišo, po domače pri Zoretu, katere lastnik je bil Martin Potočin. V tej prijazni gostilni je vsak potnik iskal zavetišča, zlasti pa so se pred njo ustavljali postavnih splovavci iz Savinjske doline. Tudi pisatelja Josipa Jurčiča, pesnika Dragotina Ribšlja in urednika »Slovenskega Naroda« Tomšiča je zanesla večkrat pot v to prijazno hišo, ker so živeli v prijateljskih odnosjih s Potočinovo rodbino.

Kot druga hčerka te spoštovane rodbine se je rodila v letu 1854. Zoretova Pepca, ki se je s 17. letom poročila z dr. Gvidonom Srebetrom in se z njim preselila v Brežice, kjer je dr. Srebre prevzel odvjetniško pisarno po dr. Razlagu. V nedeljo je ga Srebetova v krogu svojih otrok, zetov, vnukov in pravnukov praznovala svoj 80. rojstni dan. Dolgo dobo ima spoštovana gospa za seboj, pa tudi nebroj prijateljev in žalostnih spominov in nešteto dobrih del. Svojih 10 otrok, od katerih živi še 5 hčera in trije sinovi, ki so vsi poročeni, je vzgojila v kar najlepši medsebojni harmoniji. Njen soprog je v l. 1926. v visoki starosti 87 let na veke zapustil svoje drage. Z njim in z otroki je delila kot najboljša žena in zlata mati svojo veliko ljubezen. To ljubezen ji sedaj vračajo v polni meri hvaležni otroki.

Srebetova rodbina tvori nekaj sestavnih del Brežic. Kadar in kjerkoli se govori o Brežicah in brežičkih meščanih, se pri tem gotovo vsak spomni Srebetovih Slavjenka je imela vedno odprto srce za siromašne šolsko dečo. Organizirala je razne akcije, da so otroci pozimi dobili toplo hrano. Vedno je bogato pogostila prvoobhajance, nikdar ni zavrnila številnih prošelj raznih društev. — Na predvečer jubileja je priredil pevski zbor Sokola slavljenci serenade. Razen br.

Danes velika premiera zabavnega vefilma s

FRANČIŠKO GAAL CSIBI

Napeta in vesela dejanja, lepe popevke, razkošna oprema

Pri vseh predstavah se predvaja FILM SMUČARSKIH TEKEM V PLANICI

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

TELEFON 21-24

Predstave danes ob 7 1/2 in 9 1/2 uri, za praznike ob 3., 5., 7 1/2 in 9 1/2

NOV ZVOČNI ZURNAL

Brv čez Ljubljaničo za Rdečo hišo na Poljanskem nasipu

Obenem z ograjo je bila izgotovljena v istem pristno narodnem slogu tudi brv s Poljanskega nasipa v Usnjarsko ulico. S tem je ustrezno upravičnim željam prebivalcem Rdeče hiše. V arhitektonskem pogledu je okolica z lično brvjo vsekakor mnogo pridobila. V kratkem bo postavljena še druga brv, za ono, ki hočejo s šempetrskega na Poljanski nasip.

Kupite
VELIKONOČNO ŠTEVILKO
 Ilustrirane tedenske revije
ŽIVLJENJE IN SVET

Posamezna številka 2.— Din

ZOBNI KAMEN

se zdaj lahko odpravi! —

PRAVI ZNANOST

Ne samo mehničnim potom, ampak prav preprosto na ta način, da si zobe redno čistite s Sargovim Kalodontom. Zakaj to je edina zobna krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug.

Sulforicinov oleat razkroji organske sestavine, ki spajajo zobni kamen in ga pritrjuje na zobe. Njegova spojina se razrahlja, da se odkruši in več ne naredi.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Pečnika je jubilatki čestital tudi šupan dr. Drnovšek v imenu občine. Spoštovani gospe želimo vsi zdravlja, da nam bo ohranjena še dolgo vrsto let

Prpripre za razstavo starih ročnih izdelkov

Ljubljana, 29. marca.

Splošno žensko društvo v Ljubljani priredi od srede do konca junija razstavo ročnih izdelkov za okras cerkva, stanovanj in obiek s posebnim ozrom na slog raznih dob. Razstavi hoče zlasti vezeni- ne, čipke, po možnosti pa tudi druge predmete, kakor pohištvo, slike, svečnike, ure, stekleno in porcelanasto posodje, skratka vse, kar je posebno značilno za posamezne sloge in dobe.

Odbor Splošnega ženskega društva se obrača na ljubitelje in zbiratelje starih ročnih izdelkov v vlnudno prošnjo, da blagovolijo razstaviti na tej gotovo zelo zanimivi razstavi predmete iz svojih zakladnic, ali pa pomagati z dobrimi nasveti. Dobro došli nam bodo vsakovrstna vezena (narodna ali meščanska) starejših dob, barvasta ali bela, na platnu, svili ali baršunu, dalje gobelini, tkani ali vezeni, in stare čipke vseh tehnik in dob.

Mnogo je pri nas še skrilih narodnih ali od drugod uvoženih in udomačenih starih zakladov in bi bilo vsekakor za služno delo, zbrati te zaklade in jih v obliki strokovnjaško sestavljene razstave pokazati občinstvu.

Razstava bo v muzejskih prostorih pod nadzorstvom strokovnjakov, tako da bodo predmeti povsem varni pred poškodbami all tativno. Tudi vitrine bodo na razpolago.

Odbor Splošnega ženskega društva v Ljubljani prosil za enkrat vse one, ki bi

hoteli pri tej razstavi sodelovati, da blagovolijo s dopisnicami ali ustno čimprej javiti, kaj imajo dragocenega na razpolo- go, ter po možnosti dodati tudi izvor in druge zgodovinske posebnosti vsakega posameznega predmeta.

Informacije in pojasnila daje ga. Mar- janca Lindtnerjeva, Aleksandrova cesta 9/11. Nanjo je nasloviti tudi vsa obvestila.

Iz življenja v samotnem pohorskem kraju

Rakovec pri Vitanju, v marcu.

Širšemu svetu naš lepi kotiček božje pohorske zemlje ni znan. Odkar stoji kočna na Pesku, sicer zaide katerikrat kakšen turist ter jo ubere rajši skozi Rakovec, kakor pa čez Luže, vendar kljub temu smo in menda ostanemo Bogu za hrbtom. Zdi se, da že zaradi same stare kmetijske antipatije do graščakov in grofov, se rad naš slovenski človek izogne Rakovcu. Vsa posestva zvečne poseduje v tem kraju grof Thurn, ki pa se od srednjeveških graščakov razlikuje po svoji srčni kulturi in dobroteljski. Zbog tega torej, da je Rakovec last grofa, se ne bi bilo treba tako odločno izogibati kraju. Ali: predsodki so bili, so in bodo...

Kraj leži pihl dve uri severno od Vitanja v idilični soteski, obdani krog in krog od grajskih gozdov, žag in drugih stavb. V vasi je enorazredna šola — tudi to poslopje je last grofa — v kateri si bistrijo glavice pristni Pohorčki (40—50 po številu letno). V podjetnosti pa ne zaostajajo ti malčki prav nič za svojimi dolinskimi tovariši. Kako lepo jih je bilo videti, ko so rdečih in zdravih lic pribirželi v šolo po snežnem terenu na pripristih smučkah, ki si jih najčešče kar sami napravijo. Ter se prekucujejo in norijo v snegu, da se vsaj v tem pogledu nič ne ločijo od mestne go-spode.

Nu, in zdaj, ko zapuša sneg tudi pohorsko Planjo, že iščejo otroci razvedrila na letnem telovadišču in igrišču, ki ga je opremil sedanjí šolski upravitelj z drogom, krogi in plezali. Da, prvi Sokolci so tudi tile Pohorčki; kaj radi uporabljajo telovadno orodje ter se sučejo po njem kakor ververice. All glavnega le še nismo omenili. Pred mesecem si je osnovala šolska mladina tudi svoje društvo: pomladek Rdečega križa. Da bi jih videli, kako strumno so glasovali za svoj odbor, celo do ožjih volitev je prišlo med kandidati. Pa noben volilni upravičenec ni ostal doma. Tako so lahko naši otroci najlepši zgled mlčačezem pri zadnjih občinskih volitvah.

Ampak, društvo ustanoviti, ne zadostuje, to tudi vedo že naši Pohorčki. Vedo, da je treba v društvu delati. To so pokazali v nedeljo 11. t. m. Vprizorili so namreč tridejanko »Povodni mož« ter igrali s pravim enanom na novem odru, ki ga je tako lepo opremil šolski upravitelj. Ta dan je bila prava senzacija za Rakovec ter so prišli domačini kakor sosedje iz bližnjih krajev kljub dežju in so do zadnjega kotička zasedli prostorni razred. Sicer je pa mladina že za Božič vprizorila igro »Miklavž prihaja« ter je bila ob tej priliki prav lepo obdarovana od grofa Thurna, ki vsako leto priredi božičnico svojim najemnikom in njihovim otrokom.

Mnogi ljudje

ljubijo mleko, ne morejo ga pa vedno nositi s seboj. Od kar so K-i-K-i bonboni v prometu, je to vendar mogoče, ker ti vsebujejo mleko. Prijatelji mleka, poskusite odlične

mlečne K-i-K-i

PROIZVOD: »UNION«, ZAGREB.

Naše tiskarstvo propada

Na škodo države in vsega gospodarstva upropačajo državne in banovinske tiskarne vso tiskarsko obrt in industrijo — Polovico tiskarskega delavstva brez posla

Kakor je »Jutro« že poročalo, je senator dr. Rožič v proračunski razpravi v senatu ostro kritiziral tudi negospodarsko poslovanje državnih tiskarn. Na željo družstva tiskarjev in organizacije grafičnega delavstva, pa tudi v interesu stvari same, objavljamo iz govora g. dr. Rožiča še naslednji obsežnejši izvleček:

Naše tiskarstvo je na robu propada. Skoro vsa tiskarska podjetja so pševna in podjetja za podjetje prihaja pod slečaj. Ne more nam biti vseeno propast naše tiskarske industrije, ker je s tem ozko vezana tudi kulturna stran, saj so ravno tiskarne tiste, ki same izdajajo ali v največji meri podpirajo izdajanje knjig, časopisov, revij itd.

Državni činitelji tej obrti niso posvečali dovolj pažnje. Z nekakim mrličnostjo so se začele ustanjavljati pri vseh mogočih državnih uradih nove tiskarne brez kakršne koli stvarne potrebe, na škodo državnih finančnih. S tem se upropačajo privatna podjetja. Pravi razlogi za ustanovitve teh tiskarn torej niso bili v državnem interesu. Tako je nastalo preko 45 državnih tiskarn, v katere so se investirali na nepotreben velikanski milijoni, dočim privatna podjetja, v katere je vložena ogromno narodnega premoženja, propadajo dan za dnem, ravno po krivdi te negospodarske konkurence.

Mi vemo, da mora imeti država za resna svoja zaupna dela državno tiskarno, kartografski zavod in pa vojno tiskarno. Nikakor pa ne gre, da se državne tiskarne ustanavljajo, kjerkoli kdo to želi, ter odvzemajo privatnim podjetjem še to malo dela, kar ga še imajo. Isto velja za banovinske tiskarne.

Morda bo kdo rekel, da se hoče doseči nekaka štednja v državnem gospodarstvu. Toda namesto tega so nastale velike obremenitve in škoda za državo, ker vsa ta podjetja ne plačujejo nobenih javnih davkov — davkov itd., ne plačujejo nobene najemnine za lokale, nobene carine na uvoz carskih predmetov iz tujine, ne računata se investiran kapital, brezplačni dovoz in odvoz itd.

Mnogo teh tiskarn je brez strokovnega vodstva in brez poznanja prave kalkulacije. Cene tiskovinam po državnih tiskarnah ne pokrivajo dostikrat niti izdatkov za material ter je vsled tega jasno, da morajo delati z izgubo. Privatne tiskarne imajo velike izdatke, davčne itd. dela pa skoro nobena, ker jim vse to odzema država tiskarna. Sem spadata zlasti tudi tiskarna državnih železnic v Sarajevu in kazalnice v Stari Gradiski.

Če pomislimo, da se je celo v kazalnicah naredila tiskarna, kjer delajo kazalnici od ranega jutra do pozne noči, kako naj potem podjetje, ki plačuje vse mogoče visoke davčne in svoje delavstvo — konkurira taki kazalniški tiskarni? Ravno te dni je govoril na nekem obrtnem zborovanju avstrijski minister sledeče besede: »Država, ki dela na tem, da vrši monopolizacijo obrti, je grobokop sama sebi, ker je gotovo, da če bodo precevala trgovina, obrt in industrija, bo imela koristi od tega tudi država.«

Da vidite pravo sliko, v kakšnem stanju se nahaja tiskarstvo v naši državi, vedite, da se gospodarske krize na eni strani, na drugi strani pa vsled velike konkurence državnih tiskarn; preko 50 odstotkov grafičnega delavstva je brez posla. V l. 1933. je delavska organizacija za svoje redno delovanje izplačala preko 8 milijonov podpora.

Država je pričela celo s monopolizacijo šolskih zvezkov, računov, not itd. Predvidena pa je že tudi monopolizacija šolskih knjig. Ta pot ni prava! Če pogledamo n. pr. šolske zvezke, vidimo, da so to zvezki po kvaliteti veliko slabši in dražji kakor so bili privatni ter da naši otroci dostikrat ne morejo pisati po cela tedne nobenih šolskih nalog, ker ne dobe pravočasno zvezkov. Sedaj se odvzemajo privatnim tiskarnam tudi računi in razne note, potem pa pridejo na vrsto še — šolske knjige. Kakšno delo naj še ostane potem našemu obrtniku-tiskarju?

Na področju Beograda obratujejo naslednje državne tiskarne: 1. vojna akademija, 2. državna tiskarna, 3. vojno-geografski zavod, 4. državna rečna plovidba, 5. markarnica, 6. intendantska akademija, 7. druga moška gimnazija, 8. ministristvo za javna dela, 9. ministristvo financ, 10. generalna direkcija državnih železnic, 11. poštna hranilnica, 12. centralni higienski zavod, 13. dom mladoletnih, 14. dom ostarotele dece, 15. srednja tehniška šola, 16. tiskarna Narodne banke, 17. tehniška fakulteta, 18. komanda mornarice, 19. dom slepih (invalidski dom), 20. kazalniška tiskarna v Mitrovici.

Na področju Ljubljane: 1. poštna direkcija, 2. železniška direkcija, 3. čekovni urad, 4. kazalnica v Mariboru.

Na področju Sarajeva: 1. državna tiskarna, 2. železniška direkcija, 3. poštna hranilnica, 4. kazalnica v Zenici.

Na področju Subotice: 1. direkcija drž. železnic.

Na področju Zagreba: 1. zakladna tiskarna Narodnih novina, 2. tiskarna vojnega okruha, 3. knjigovodnica državnih železnic, 4. tiskarna čekovnega urada, 5. nigelski zavod, 6. knjigovodnica kazalnice v

Regulacija Sajovca v Ribniški dolini

Ribnica, 29. marca. Ker se »Slovenec« dopisnik na vse pretege trdi, da bi pokazal in orisal regulacijo potoka Sajovca kot nepotrebno ali celo škodljivo, je potrebno, da tudi interesi povemo svoje.

Stvar je namreč ta, da pri vsaj tej zadevi igra vlogo že zopet prejšnja politična zagrizenost. Osebe, ki sedaj pošiljajo razne članke v časopise, so se navadno še same trudile za regulacijo tega potoka, čeprav se ni stvarnega storilo ničesar, razen obljub pred vsakimi volitvami. Ko pa sedaj nekateri vidijo, da se bo nekaj naredilo, pa jih boli, ker smo se kmetje sami pobrigali, da se vsa zadeva reši, in smo, podpirani od obeh občin Ribnica in Ribnica okolica, ustanovili vodno zadrugo. Ker sta se pa za zadevo zavzela tudi gg. ministri Pucelj in banski svetnik Ivan Arko, bi radi na vsak način preprečili regulacijo tega potoka. Seveda, ako se regulacija sedaj izvrši, bi se gotovi gospodje ne mogli ponášati, da je to prepotrebno delo izvršilo po njihovem prizadevanju. Zato sedaj to stvar slikajo kot nepotrebno ali celo škodljivo.

Dopisnik opovarnost poudarja, naj se rešitev nareči, katerega je preskrbel bivši poslanec g. Karol Škulj. Znano pa je, da je tisti načrt tako površno napisan, da je ta kot rekoč brez vrednosti, in zato ga tudi ministristvo za kmetijstvo ni hotelo odobriti. Ob tej priliki bi si dovolili vprašati g. Škulja, zakaj se kot doletelni narodni poslanec ni sam nekoliko bolj zavzel za regulacijo tega vodovja, ki poplavlja letno Dolenjo vas in kobeško dolino. Znano je namreč da so bili tedaj krediti za osuševanje zelo veliki in bi bil, ako bi imel količnik dobre volje, zadvo poplav lahko uredil.

Trditev »Slovenca« dopisnika, da bi pomenjala regulacija Sajovca katastrofo za dolenjevaško polje, je iz trle izavita in porbarvana z znano zagrizenostjo gotovih ljudi, ki se nakažor na morejo sprijazniti s 6. januarjem 1929. Za nas so merodajne izjave hidrotehničnih inženjerjev, ki so dali svoje mnenje, da ne preti nikak nevarnost, ako se Sajovec regulira. Potoček je tako maren, da količina vode sploh ne pride v po-

Obupanci v samoti

Dogodki iz življenja okrog turnske graščine

Sv. Križ, konec marca
V naše kraje saide le redkokrat kateri tisti, ki sučejo pero za novine. Zato se čujejo odtod kaj redke novice. A kaj bil! Kriza, kriza, kriza... V teh časih, ko se poslavlja zima in prihaja pomlad, se razen tega plazi po naših hišah španska, odnosno te prava svetokriška narodna bolezen. Influenca nagaja. Stari ljudje se pomnijo, kako izredno izdatno so časih bile sarcinije. V Dolah so točili takšno črmino, da je preganla vsako bolezen. Nalokati pa si se je moral toliko, da si po štirih prikolovratil domov. Ponoči je bolnika pričela kuhati vročina. Črna tekočina ga je tako močno spotila, da je bila srca s posteljino od »svica« krvava. Nu, zato si bil pa drugo jutro zdrav kakor riba.
Za novice nam skrbi naša prijazna Mica, ki kupuje jajca, petelinčke in druge domače pridelke, ter jih raznaša v dolino, nazaj pa nam nosi drobne krajcarje, ki so skoro edini vir dohodkov v teh odročnih krajih. Oni dan pa je imela Mica nesrečo. Vračala se je s prazno košaro, na dnu je imela v robcu zaviti izkupičke. Neznani hudir tatinski ji je smuknil za zaklad... Reva je bila več dni lazila po hribih, nato je težko breme vlekla v Litiyo, nazadnje pa ti pride ob denar!

Leopoldovi, 7. tiskarna kramlinov v Stari Gradiski, 8. državno vzgajališče Gilna.

Na področju Splita: 1. državna tiskarna na Cetinju, 2. tiskarna vojne mornarice v Šibeniku, 3. tiskarna arzenala v Tivtu, 4. tiskarna vojne mornarice v Gružu.

Banovinske tiskarne so: 1. Novi Sad, 2. Skopje, 3. Ljubljana.

Vsa ta podjetja so ustanovljena s namenom, da odvzamejo vso državna kakor tudi privatna dela z najbolj negospodarsko konkurenco.

Na podlagi gori kmetijskih dejstev smatramo za potrebno, da zaprosim gospoda ministra:

1. da se vsa ta državna podjetja postopno likvidirajo razen državne tiskarne, markarnice, kartografskega zavoda in vojne tiskarne;

2. da se takoj prepove vsako novo ustanavljanje ali povečevanje starih državnih tiskarn;

3. da se ustavi prevzemanje privatnih poslov in konkuriranje privatnim podjetjem, a vsa državna dela naj se oddajo potom javnih licitacij;

4. da se preneha z monopolizacijo raznih tiskovin in tudi šolskih knjig.

štev. Izjavljamo, da nočamo nobenemu škodovali. Ako strokovnjaki potrdijo, da pomeni regulacija potoka Sajovca katastrofo za Dolenjo vas, radi odstopimo od njegove regulacije.

Čeprav je osuševanje dolenjevaškega polja nujno potrebno, nam je znano, da sta se sicer zg. Pucelj in Arko tozadevno pobrigala na merodajnih mestih, da se vse potrebno ukrene za preprečitev poplav, da pa ravno občina Dolenja vas ni do danes predložila kr. banski upravi nikake tozadevne prošnje niti ni zaprosila za popravilo in odobritev načrtov. Tudi mi smo prepričani, da je osuševanje dolenjevaškega polja nujno potrebno in v korist celi naši dolini, vendar bi morala tudi dolenjevaška občina sama skrbeti za to, da se požiralniki čistijo, ne pa zasipajo z vsem mogočim frjemom, kolikor ga že sama voda ne prinese.

Trdno smo prepričani, da bo tudi kr. banska uprava uvidela nujno potrebo ureditve poplav in zadevo čim prej uredila, da se omogoči s tem obstanek kmetovalom v našem etrežu, ker bi se s odstranitvijo poplav znatno zvišala donosnost zemlje. Smo v večnem strahu, posebno še, ker ribniški kmet iz gorenjega konca doline ne pridela toliko živeža, da bi preživljal svojo družino vsaj šest mesecev na leto. Ker pa obstoji bojazen, da se bo donos domačih obrti od tega do leta manjšal, ker je celo nevarnost, da popolnoma preneha, mora naš kmet pravočasno misliti na to, kako bi izboljšal svojo zemljo in si tako zagotovil obstoj na svoji zemlji.

Tudi izjava g. Špana Hribarja nam lašno potuira, da regulacija potoka Sajovca ne bo škodovala, vendar pa zahteva, da se mora v prvi vrsti začeti v Dolenji vasi. Trditve, da povzročajo vode Sajovca in Ribnice katastrofalne poplave v Strugah, tudi ni resnica, leš to vode sploh ne pridejo v Strugah na dan, temveč Bistrica in Tržištica.

Apeliramo na kr. bansko upravo, da gre preko vseh teh natekovanj in da nam potuira, da uresničimo naše prizadevanje, za kar ji bo prebivalstvo teh krajev trajno hvaležno. — Vodna zadruga za regulacijo potoka Sajovca.

najdbe njegovega trupla se je njegova družina že smanjšala za enega člana. Medtem je namreč umrl eden njegovih sinčkov, ne da bi vedel, da očeta ni več med živimi. Ostanke nesrečnega Bodnarja so shranili v krsto in so jih pokopali na svetokriškem pokopališču.

Za samosvojsko življenje v naših hribih naj priča tudi naslednji dogodek. V Tihobju, prijaznem kraju našega okoliša, živi kmet Janez, ki je bil v mlajših letih v Ameriki. Pa so se pričeli doma nekaj pripraviti. V spomenek je posegla tudi tašča. Mož je menil, da mu doma ni strpiti. Šel je v svet, ne da bi se doma kaj poslovlil. V Tihobju so ga čakali in so že menili, da ga je doletela taka žalostna usoda kakor Bodnarja s Tlake. Lepega dne pa se je Janez spet prikazal. Pravi, da na veliko veselje njegove žene, manj pa njegove tašče. Janez se je odrezal: »Dosti sem se že matral po svetu... Zdej se pa ne bom več. Tu ostanem!...«

Tašči je bilo žal zetove vrnitve in je dejala hčeri: »Pa bi mi vendar bila stisnila, preden je izgini, štrik v roko! Na, zdaj ga pa imamo spet!«

Trdovraten samomorilni kandidat je bil kmet Rihterček iz Orešja pri Gori. Bil je lastnik trdne kmetije. Pa ga je že dvakrat premamila črna misel, da je vzel vrvi in se je šel obesit. K sreči pa so ga tudi pravčasno našli in sneli in so mu potem za nekaj časa le izbili iz glave samomorilne naklepe. Ko je Rihterček uredil domačijo, opravil vsa dela v vinogradu in doma, so ga spet prijeli zle misli. V nedeljo, ko so se ljudje spravljali k maši, se je obelkel tudi Rihterček v črno, mašno obleko. Domači so ga silili, naj se obrne, da bodo šli skupaj v cerkev. Mož pa se je nekaj obotavljal, češ, bo že sam prišel za njimi.

Ob vrnitvi iz cerkve se je pa domačin nudila žalostna slika. Na podu se je ujkalo obeseno truplo bogatinca Rihterčka... Temu pa ni bilo pomagati... so odšli okoličani. Mu je bilo že tako usojeno! In, saj veste: v tretje gre rado...

Zalosten konec je storil tudi mladi Kolarčev z Vodice. Fant se je izučil mizarstva, nato je prišel domov na grunt. Sled-

Sisacka mineralna voda

zdravi vse bolezni: revmatične, arca, krvnih posod, poapneje žil, zvišani krvni navel, teniske in živčne bolezni, skrofuloze, telesno oslabelost in slabokrvnost, gošho, katarje dihalnih organov, in astmo, bolezni prebavnih organov in šolskih kazalov. SISACKA MINERALNA VODA Z VINOM NE POČRNI.

nji je moral k vojakom. V času njegove odsotnosti so se zvršile doma precejšnje spremembe. Ko je prišel odslužen vojak domov, je bil grunt že na drugega priprisan. Fant je zaradi tega doma precej ropotal. Pa so ga kar kratko potučili: »če ti ni več tu všeč, vzemi kramp, pa pojdi v Sopot na cesto! Tam namreč se zdej grade cesto Radeče-Dole-Litiya. Fant pa le ni prenesel, da je prišla domačija v druge roke. Potrilo ga je tudi, da ga pošiljajo izpod domače strehe v svet. Vzel je svojo gotovino s seboj, v šrambi je šel vrv in šel v domačo hosto. Na nizki vrvi se je obesil. — Ko so ga našli, je ležal obeseno tako nizko, ker se je vdsala veja, da bi se lahko skril pod dežnikom, če bi stal odprt ob njem na zemlji. Pri obescu se našli 5000 Din gotovine. Med bankovci je bil shranjen listek: »Ta denar je mojja pogrebem za priboljšek...«

To so slike iz naših odročnih krajev. Koder trta rodi, hribovski narod pomanjkarji trpi.

Za Binkošti pojedemo na morje

Ljubljanska JS priredi obemem kar 15 izletov na Jadranu po ceni od 240 do 300 Din.

Ljubljana, 30. marca. Krajšnji odbor JS pripravlja za binkošti izlet na morja, ki se ga bo lahko udeležil prav vsakdo, saj bo tako poceni, kakšne se nismo imeli nobenega izleta. Iz Ljubljane se bomo odpeljali s posebnim praznikom na binkoštno soboto 19. majnika zvečer in se bomo vrnili v torek dne 22. majnika zjutraj. Peljali se bomo naravnost v Split, odtod bodo pa izletniki s parniki, železnico in avtobusi v 15 skupinah potovali na nairazličnejše strani prekrasne Dalmacije in celo v Hercegovino. Vsa vožnja iz Ljubljane po kopnem in po morju ter vsa prehrana in tudi prenočevanje je še navedeno v cenah, ki jih bomo objavili za vsako skupino posebej. Prva skupina si bo ogledala znamenitosti Splita, Solina, Klisa in Trogirja za 250 Din. II. skupina bo videla Split, Kašte, Divulje in Trogir za 280 Din. III. skupina bo obudovala Split, Šibenik in slapove Krke za 330 Din in prav toliko bo plačala tudi IV. skupina, ki si bo ogledala Split, Sutivan, Supetar, Postire in Pučišće na Braču. V. skupina se bo iz Solina po morju peljala na Hvar za 370 Din, a VI. skupina bo videla Split, Hvar in tudi daljni Vise sredi Jadrana za 385.— Din. VII. skupina se bo iz Vise peljala še dalje v Komizo za 390.— Din, a najcenejša je VIII. skupina, ki si bo za 240.— Din ogledala Split, Kašte, Solin in Trogir. IX. skupina bo za 320.— Din obiskala Split, Solin in Omiš, a X. skupina se bo za Din 360.— peljala v Split in Omiš ter nazaj v Split in v Trogir. XI. skupina bo za 320.— Din napravila iz Splita najlepši izlet v Makarsko, kjer bo vživala skoraj polna dva dneva. Za 330.— Din bo XII. skupina obiskala Split in Makarsko ter se vrnila v Split in napravila izlet v Solin, nato se pa iz Splita spet odpeljala v Ljubljano. XIII. skupina je pa skoraj neverjetna, ker bodo izletniki za 380.— Din videli Split, Makarsko in celo Metković, od odkoder bodo šli celo v Mostar, nato se pa žež Split vrnili v Ljubljano. Še lepše in daljšo pot bo napravila za 390.— Din XIV. skupina, ki bo obiskala Split, Makarsko, Metković, Mostar, Solin in Trogir, a XV. skupina si bo za 350 Din ogledala Split in Klis ter tudi

Deset taks za kinovstopnice

Nedavno je »Jutro« navedlo dolgo vrsto taks in davkov, ki obremenjujejo avtobusni promet. Še daljša je vrsta taks in davkov, ki jih morajo plačevati kinematografi. Poleg pridobnine in drugih direktnih in indirektnih davkov plačujejo še takse in davke, ki so neodvisni od tega, ali je obrat aktiven ali ne, marveč so v glavnem navozani na vstopnice k predstavam. Največje šče taka taksa je »gledališki dinar«, ki se bo od 1. aprila dalje plačeval v znesku 50 par za vstopnice do 6 Din in v znesku 1 Din za vstopnice nad 6 Din. S tem bodo kinematografi od vsake prodane vstopnice plačevali naslednjih deset taks, odn. davčnin:

1. osnovna državna taksa 20%,
2. kontrolna državna taksa 1%,
3. občinska taksa v Ljubljani 9%,
4. banovinska taksa 4%,
5. prispevek k državnim cenzuri 2,5%,
6. gledališki dinar (povprečno) 10%,
7. policijska taksa (povprečno) 2%,
8. avtorska centrala (povprečno) 1%,
9. občinska trošarina v Ljubljani (povprečno) 1%,
10. državne vstopnice (tiskovine) 0,4%.

Od vsake prodane vstopnice gre torej nad 40 odst. za javne datjave. K temu pa pride še odkodnina za filme, ki se tudi navadno določi v procentih in znaša navadno 20 do 30 odstotkov inkasa. Z ostanom inkasa (30 do 40 odst.) morajo kinematografi kriti vse svoje režijske stroške, kakor najemnino za lokale, plače osobju, razsvetljavo in kurja-love, inerate in plakate, najemnino za zvočne aparate itd. Razumljivo je zato, da so bioskopi v vsej državi v zelo neugodnem gospodarskem položaju in da je malo drugih obratov, ki bi tako često menjavali svoje lastnike, odnosno najemnike kakor kinematografi. Na zadnji odborovi seji Zveze bioskopov v Jugoslaviji so tudi ugotovili, da so javna bremena, ki jih plačujejo bioskopi pri nas, večja kakor v katerikoli drugi državi Evrope.

SMUČARJI!

Uporabljajte proti mrazu in vetru kakor tudi za solnčenje

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

Šest mesecev v internaciji

Inž. Franjo Deček nam je po svoji vrnitvi izza meje dal na razpolago opis svojih doživljajev, ko je nekvr moral prestat šest mesecev v internaciji. Drugi del opisa objavimo ob prvi prihodnji priliki.

Usodni film

Dne 22. avgusta sem bil v Zagrebu, kjer sem gradil Gimnastično dvorano. Ker je šlo delo že proti koncu, sem hotel gradbo fotografirati. Opazil sem pa, da nimam v svojem aparatu več filmov, zato sem stopil v ulico, ki vodi z Jelčićevega trga proti Zrinjevcu, v neko prodajalno fotografskih potrebščin z namenom, da si kupim filme. Prodajalec mi je povedal, da mu je zmanjkalo filmov za moj aparat, ponudil mi je pa neke druge vrste film ter me opozoril, da se ta film ne sme razvijati pri rdeči, temveč samo pri zeleni luči. Ker je bilo ravno polдне in sem se bal, da ne bi bile druge prodajalne filmov že zaprte, sem vzel tisti film, na katerem je bila natisnjena v treh jezikiš opomba, da se sme razvijati film samo pri zeleni luči. To me ni prav nič motilo, ker svojih filmov itak nisem sam razvijal, temveč mi je vedno oskrbel ta posej, in sicer zelo spretno in v mojo popolno zadovoljnost, ljubljanski fotograf g. Hibšer. Popol dne istega dne sem fotografiral parkrat stavbo Gimnastičnega dvorane in se nato odpeljal v Ljubljano.

Dne 26. avgusta sem se mudil na Sušaku, kjer sem zopet posnel nekaj slik moje stavbe carskih skladišč. Naslednji dan je bila nedelja. Mudil sem se na Lonarju, kjer sem dokončaval gradbo vile ljubljanskega zoboizdravnika g. dr. S. Puharja. To vilo sem tudi fotografiral. — V ponedeljek 28. avgusta dopoldne sem se odpeljal s Sušaka preko Reke v Ljubljano. Na tem

popotku sem ujel na cesti pri Matuljih, kjer križa cesto železnica, skupino italijanskih vojakov, ki je zajemala iz poljske kuhinje vojaški obed. Ta skupina je bila za amaterja tako zapeljiva, da se prvi hip nisem niti zavedal, da sem na italijanskem ozemlju, temveč sem skupino naglo vtilov v aparat.

V istem trenutku pa je pristopil k meni neki italijanski podčastnik ter me opozoril, da sem se pregrešil proti strogim predpisom, da se v tem ozemlju ne sme fotografirati. Ko sem se tega zavedel, sem ponudil podčastniku paket filmov iz svojega aparata. Paket je sprejel. Spomnil pa sem se na ostale filme, za katere bi mi bilo žal, če bi jih ne imel, ker so pač bili na njih posnetki mojih stavb. To sem tudi takoj povedal italijanskemu podčastniku. Dejal mi je, da bom dobil ostale filme odnosno razvitke lahko pri njem, kadar bom prišel spet na Reko. Dal mi je tudi svoj naslov, jaz pa sem mu rekel, da nameravam priti predvidoma dne 8. septembra na Reko. Po tem incidentu, o katerem nisem niti najmanj slutil, da bo imel zame večke posledice, sem se odpeljal v Ljubljano.

Ker moja mati ni kazala razpoloženja peljati se dne 8. septembra z menoj na Sušak, sam pa nisem hotel iti, sem dne 6. septembra nisal tistemu italijanskemu podčastniku, da najbrže 8. septembra ne bom prišel na Reko. Prosil sem ga, naj za primer izročil moje filme nekemu mi znanemu gospodu na Reki, čigar naslov se v

pisnu navede, s pripombo, naj mu to pisno pokaže, nakar mu bo dotični gospod povrnil stroške, ki jih je imel z razvijanjem filmov. — To pismo so italijanske vojaške oblasti confiscirale, kar sem izvedel šele po svoji internaciji.

Kaj je storil italijanski podčastnik?

Najbrže me je hotel obvarovati nepričaka, zato ni izročil mojih filmov svojim predstavljajem v vojašnici, temveč jih je nese nekemu fotografu na Reki, da jih razvije. Gotovo je imel dober namen, da mi pri mojem prihodu na Reko izročil slike. Fotograf na Reki je pa napravil to usodno napako, da ni pazil na opombo, da se film ne sme razvijati pri rdeči, temveč pri zeleni luči. Razvil je film pri rdeči luči, kar je seveda imelo za posledico, da se je film pokvaril in se ni poznala nobena slika. Te ga vsega seveda jaz nisem vedel.

Arretacija

Dne 16. septembra sem se vrnil iz Požege, kjer sem imel posla na že dovršeni stavbi banovinske bolnice, katero sem zgradil. Naslednji dan je bila nedelja. Ker sem se moral v ponedeljek 18. septembra udeležiti neke licitacije na Sušaku, sem se dan prej, v nedeljo 17. septembra popoldne ob 14. odpeljal iz Ljubljane na Sušak. S seboj sem povabil gospoda urednika Ravljena in njegovo gospo soprogo. Malo pred 17. uro smo se pripeljali na most, ki deli Reko od Sušaka. Tam sem bil poklican v urad, kjer pregledujejo potne liste. To pot iz Ljubljane na Reko in mojo pridržbo je že svoječasno zelo nazorno popisal gospod urednik Ravljen v »Jutru« Samo v pomirjenje neke znanе ljubljanske gospe, ki je vedela silno mnogo pripovedovati po Ljubljani, da so mi ob tej priliki odprli kovčeg, in

da so se vsuli pri tem celi kup ponarejenih tisočakov na cesto, povem, da mi sploh niso odprli kovčega, a če bi mi ga bili, bi padli iz njega kvečjemu moji poslovni akti.

Na kvesturi na Reki

Ker so mi italijanski obmejni organi na mostu na Reki dejali, da je treba iti na kvesturo zaradi nekaterih pojavnih, sem mislil, da bo to nekako končano in sem prošil gospoda Ravljena, naj mi rezervira sobo v hotelu »Kontinental« na Sušaku. Na kvesturi so me zaslišali. Pojasnil sem ves dogodek pri fotografiranju tiste vojaške kuhinje, oziroma obedujočih italijanskih vojakov, kakor se je v resnici odigral. Zaslišujoči me urednik se je parkrat zvezal telefonično s Trstom. Rezultat teh telefonskih razgovorov je bil ukaz, da morajo menoj, mojega šoferja in moj avtomobil aretirati.

Takrat so mi tudi povedali, da so filmi pokvarjeni. Ta novica me je močno vznemirila. Zavedel sem se, da so s tem izginiti dokazi moje nedolžnosti. V tej zavesti sem prebil prvo noč v zaporu.

V Trstu

Naslednjega dne dopoldne se je vsedel moj šofer za volan mojega avtomobila. K njemu je prisedel orožnik, mene pa so posadili zdej med dva orožnika. Vkljen nisem bil, tudi moj šofer ne, ker drugače ne bi mogel šofirati. Tako smo se odpeljali v Trst k — Jezuitom. Tam se je začelo zasliševanje. Od tega dne pa do 28. marca letos mojega šoferja nisem več videl. Vsa preiskava, vsa zasliševanja so tekla za me prekiskava, da so mi od dne do dne tako neugodno, da so mi od dne do dne bolj izjedajala tla pod nogami. Ker so bili filmi pokvarjeni, je manjkalo dokazov, da na njih razen tistih obedujočih vojakov

ni bilo nobene vojaške stvar. Naravno, da so oblastva domnevala, da sem na svojih nešteti voznjah v l. 1932 in 1933 iz Ljubljane na Sušak preko Postojne in Reke tudi nešteto krat slikal vse mogoče vojaške objekte, zlasti pa še, ker so se ob času mojega incidenta tam na cesti ob Matuljih vračali vojaki z manevrov. To domnevanje italijanskih oblastev in oslumljen, da sem vohun, je podkrepil še tisti fotograf na Reki, ki je kar na lepem trdil pred preiskovalnim sodnikom, da sem jaz sam, pred izročitvijo filmov tistemu podčastniku, filme pokvaril!

Dne 25. septembra so me peljali iz Trsta v mojem avtomobilu na lice mesta, kjer sem bil dne 28. avgusta fotografiral obedujoče italijanske vojake. Tam se je znašla tudi tista žena, ki odpira železniško zavtoro. In ta žena, ki je povedala, da se jo moj avto na tistem mestu večkrat ustavljal, četudi niso bile rampe zaprte. Dalje je trdila, da je videla, da sem jaz tistega 28. avgusta, preden sem izročil filme italijanskemu podčastniku, nekaj manipuliral s svojim aparatom. Vse te trditve kakor že prej izjava fotografa z Reke so bile dans ne pod prisego.

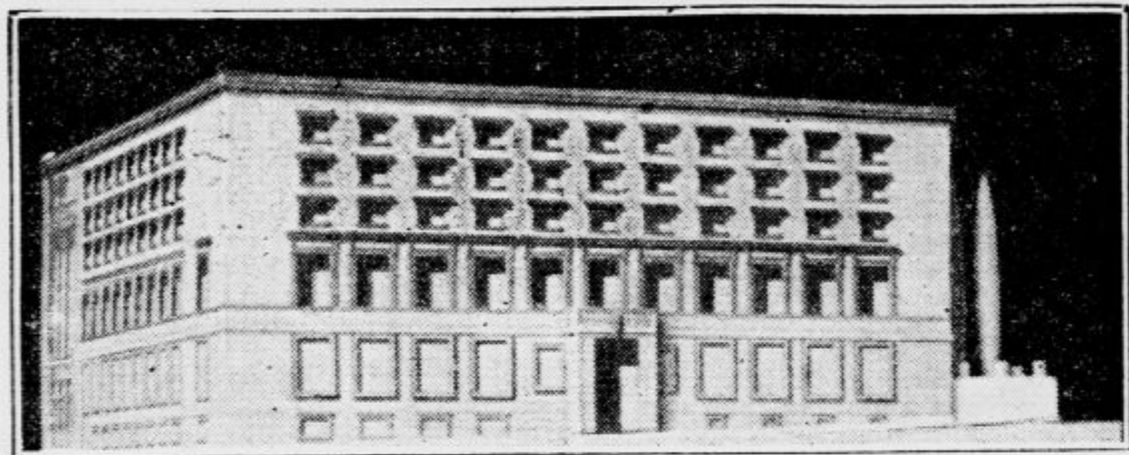
Tako so se začele gostiti sumnje o moji krivdi, katerim so se pridružila še dejstva, da sem v l. 1932, ko sem popravljal v Ljubljani pekarno Intendantnega skladišča, bil večkrat na diziviji v Ljubljani, dalje da sem tudi na Sušaku občeval večkrat z našimi častniki. Preiskovalni sodnik je imel vse to gradivo zbrano Ladija, ki je nosila moje upanje, da mi bo lahko igranje dokazati popolno nedolžnost, se je začela pogrezati. Pod vtisom da sem vohun velikega formata, sem bil prepeljan s koncem septembra v Koper.

Tretji kamen za vseučiliško knjižnico

Dala ga je v znesku 10.000 Din Nabavljajna zadruga državnih železničarjev v Ljubljani

»Akademika akcija za vseučiliško knjižnico, ki se je osnovala preteklo jesen, se je lotila svoje naloge z vsem elanom. Njena glavna naloga je, pripraviti tla za to, da se dobi skupni, državni denar, ki naj

ni mogroče graditi stavbe, kakršne potrebuje »Narodna in univerzitetna knjižnica. A prav te vsote so najmočnejši, v trdi kamen vklesan izraz zahtev, s katerimi ne bomo odnehali, dokler ne bo cilj dosežen.

omogoči zidanje potrebnega poslopja po pripravljenih in že predloženih načrtih. Nikogar ni, ki bi nasprotoval trditvi, da je takšno poslopje v Ljubljani potrebno. Toda to ni dovolj. Treba je, da pride to prepričanje v resno voljo in splošno zahtevo. Izraz te zahteve pa ne sme ostati samo beseda, samo popis obupnega položaja naše sedanje Državne študijske biblioteke na Poljanski cesti, pa tudi ne samo ona močna vrsta izjav naših vodilnih politikov, gospodarstvenikov, kulturnih predstavnikov o stvari, marveč se mora stopnjevat do dejanja. To učinkovito dejanje je lahko pred vsem denarna žrtva za stvar.

»Akcija« si je bila vzela v svojo skrb razen novega poslopja tudi še izpopolnjevanje knjižniških zbirk, ki se bodo v novo poslopje preselile iz današnje Državne študijske biblioteke. Za to izpopolnjevanje se je namenila »Akcija« nabirati denarna sredstva posebej, zlasti doma v Sloveniji. In prav to zbiranje, če se pričinja že sedaj, utegne postati posebno močna stvarna opora zahtevi po denarju za zgradbo. Kajti, če mi nekdo zatrjuje, da se pridružuje splošnemu klicu slovenske javnosti po oni odločitvi, pa mi ob teh besedah položi na mizo deset tisočakov, tedaj mi mora biti jasno, da človek ni govoril zgolj iz vjodnosti, tedaj bom moral globoko prepričan povedati vsakomur, da teh besed ni mogoče smatrati za fraze.

V tem je smisel naših »kammov« za univerzitetno knjižnico. Jasno je, da z desetimi in tudi še s tridesetimi tisoči dinarjev

V tem smislu postajajo vsote po 10.000 Din vse težji in večji »kamen«. V tem smislu pomeni posebno manifestacijo kamen, ki so ga zbrali gg. banovinski svetniki; v tem smislu skupne, organizirane denarne žrtve dicitla mogoča sila in teža »kamna študentov«. Naši akademiki so, kakor je »Jutro« že poročalo, ob vpisu v letni semester zbrali 10.000 Din; njihov proglas na tovariše se je glasil: »Ne gre za tvoj denar, da bi si iz lastne revščine sam zidal svojo knjižnico, gre za to, da s tem svojim darom tudi ti v strnjeni vrsti enako mislečih pokažeš odločno voljo za knjižnico in s tem vzbudiš vest onim, ki imajo moč in denar.« V tem smislu je končno treba najlepše pozdraviti tretji kamen, kamen železničarjev, ki so ga določili za vseučiliško knjižnico na občnem zboru »Nabavljajne zadruge uslužbencev državnih železnic« v Ljubljani dne 25. marca. »Akademika akcija za univerzitetno knjižnico« nedvomno ne govori samo v svojem in v imenu vseh dijakov naše univerze, ampak tolači misli vse slovenske javnosti, ko se darovalcem za njihov dar najtopleje zahvaljuje.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Obstojno od Ministrstva spolne higijene in narodnega zdravja
6. lista 248 od 15. 4. 1932.

Dober gospodar na dobri kmetiji

Slovenjgradec, 30. marca.

Ni ga v vsem slovenjgraškem okraju človeka, ki bi ne poznal vedno se smeh-

čajočega, nad vse zabavnega in zanimivega Franca Jurača, p. d. Mravljaka, ki praznuje 2. aprila 65-letnico rojstva. Rodil se je v občini Misljinje na Tolstem vrhu,

kjer gospodari na lepem, obširnem posestvu že nad 34 let. Njegove zasluge za mislinjsko občino, pri kateri je že nad 31 let odbornik ter je bil med tem časom tudi župan in občinski svetovalec, ko neštivilne ter se mu je mislinjska občina prav lepo zahvalila, ko mu je lani 8. septembra podarila diplomu častnega občana.

Franco Jurač je ustanovitelj in načelnik živinorejske zadruge, blagajnik gasilske čete Sv. Florjana v Dolhcu, odbornik krajnega šolskega sveta in cerkveno konkurenčnega odbora. Že več let vrši službo zaprišeženega davčnega izvedenca in je poleg tega že nad 30 let glavni zastopnik banke »Slavijec«. Vse življenje je zvest napredni misli. Vsem je znano njegovo geslo: »Pomagaj bližnjemu, kjer in kolikor mu le moreš, sicer mu vsaj ne škoduj!« Ob 65-letnici mu vsi iskreno želimo, da bi ga vsaj ob njegovi 80-letnici našli, kakršen je danes!

Srebrni jubilej domačega podjetja

Prišel je pred leti tam iz veselega Hrvatskega Zagorja mlad in podleten pečarski pomočnik, kateremu je postalo domače obzorje pretesno, v Ljubljano. Kot prvostopenjski delavec je dobil s lahkim delom in delal je pri stari tvrtki Države, ki je imela takrat mnogo dela v hrvatskem Primorju

in v Trstu. Povsod tod je delal in spominal prilike.

Njegova podjetnost ga je skila k samozavestnosti, kar je tudi storil pred 25 leti. 3

skromnimi sredstvi in raznimi zaporkami je zabel s neverjetno pridnostjo z Anton Kovačič svoj obrat na Viča in ga je kmence

precepel v mestni del Rošne doline ter ga tako moderniziral, da je danes njegova travnata peči in štedilnikov na najboljšem glasu in uživa splošen ugled. Naš jubilar je postal popoln ljubljčan, in je zelo popularna osebnost, ki je bil večkrat poklican v razne javne korporacije. Kot družabnik je zelo prijeten in je v družbi zelo iskan kot dober pevec, med zeleno bratovščino ima mnogo dobrih prijateljev. Za vsake stranske ima vedno odprto srce in roko in šolska mladina ima v njem posebno ga prijatelja. On je njen brezplačni literant za obdelano glino in li tudi že vse njene »umotvorci« brezplačno, kakor tudi marsikateremu umetniku-začetniku. Vedno je bil odločno naroden in med vojno se je umaknil demuncijantom — na fronto, kamor si oni pač niso upali. Želimo gospodu tovarnarju Antonu Kovačiču po srebnem jubileju še slišati s vsem uspehom in srečo.

ZOBNI ATELJE

BORIS JEREB

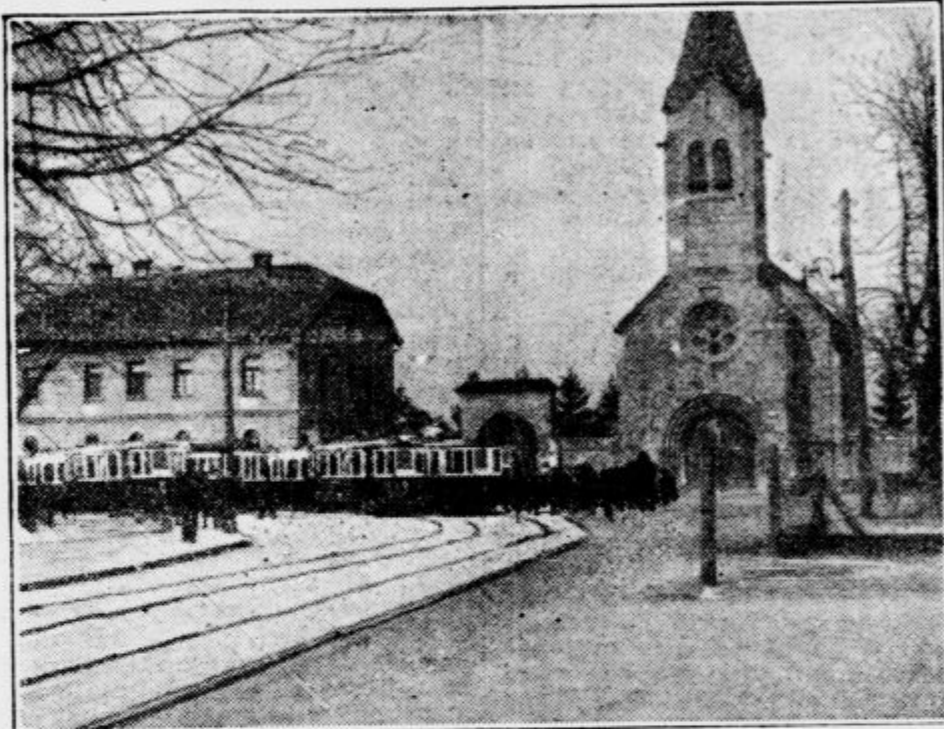
dentist-tehnik

ordinira dnevno od 8.—12. in 2.—6. ure

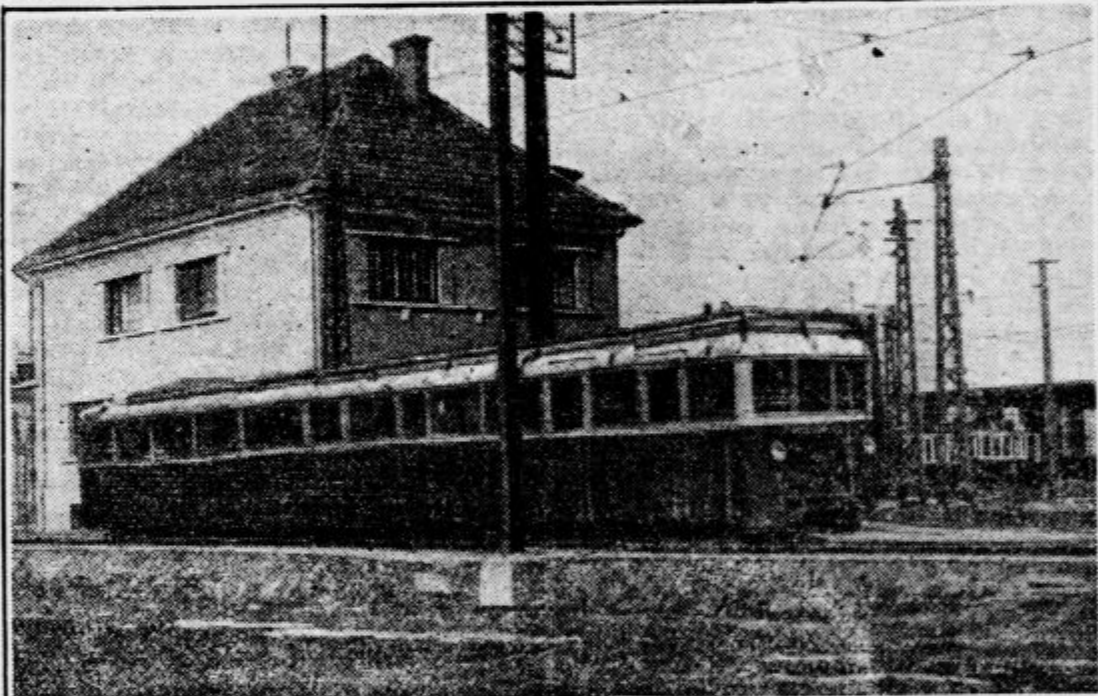
v sobotah in nedeljah samo dopoldne

DOL. LOGATEC, Brod 17. 3201

Brezplačna poskusna vožnja

Redko katera ljubljanska ustanova beleži tako nagel razvoj kakor ljubljanski tramvaj. V teku kratkih zadnjih let — kaj se je vse ustvarilo, kako so se raztegnile mreže, kako pospešila brzina in urenila udobnost v vozovih! Toda uprava ljubljanskega tramvaja ne ostane na sređi poti. Akuratno pri tramvaju je to nemogoče. Z jutrišnjim dnevom se odprta krožna proga, ki veže Ljubljano s pokopališčem pri Sv. Križu. Dolgo smo jo želeli, zdaj je bila izgrajena v rekordnem času. K Sv. Križu bo vozil sleherni uro cel majhen vlak tramvajev. — Druga

pridobitev, ki jo kaže naša druga slika, je najmodernejši voz tipa Daimler. To je tisti motorni voz, s katerim so se lani vršile poskusne vožnje po naših železniških progah. Ker železniška uprava zaradi buđetnih potožko ni mogla voza prevzeti, se je zanj takoj odločila naša tramvajaska uprava, ga pripela na živo in bo od jutri dalje vršil promet med Vičem in šent Vidom. Brezplačna poskusna vožnja bo jutri in na velikonočno nedeljo popoldne. Pooblašeni smo vjdno povabiti strokovnjake, zlasti tudi gg. občinske svetnike in ostalo občinstvo k poskusnim vožnjam proti št. Vidu kakor tudi k Sv. Križu. Zbirališče jutri točno ob treh na trikotu pred Figovcem.

Pomlad v Rogaški Slatini

V knjigi, ki jo je spisal slavni zdravnik dr. Benedikt Gründel leta 1685, v latinskem in dve leti pozneje v nemškem jeziku o rogaški zdravilni slatini, najdemo na prvi strani sliko v bakrotisku, ki predstavlja Apolona, sedečega na marmornatem podstavku. V njegovi bližini vidimo Pegaza, ki bje s kopitom zemljo, iz katere prvir zdravilna slatina na onem mestu, ki ga obseva mogočen plamen iz oblachnega neba. V ozadju stoji stara cerkev Sv. Križa, ki je oddaljena od vrelca približno 15 minut. Prijatelj doktorja Gründela, kraljevski Comes Palatinus, kronani poet in papežev notarij dr. Adam Lebenwald razlaga pravi pomen te slike takole: »Ko je hotel Pegaz poleteti na vrhove Parnasa, zagleda Apolona, sedečega na marmornatem sedežu v bližini Sv. Križa. Zato se spusti na zemljo, da pozdravi svojega gospodarja in kneza vseh Muz. Apolon mu odgovori z dvignjeno levico: »Kritati moj konjiček, zapusti Tvoje Muzel Mesto Hipokrene naj bo v bodoče Ročokrene. Tam so le pravljice in sijaj bahaškega človeštva, tu pa zdravje in resnična božja moč.«

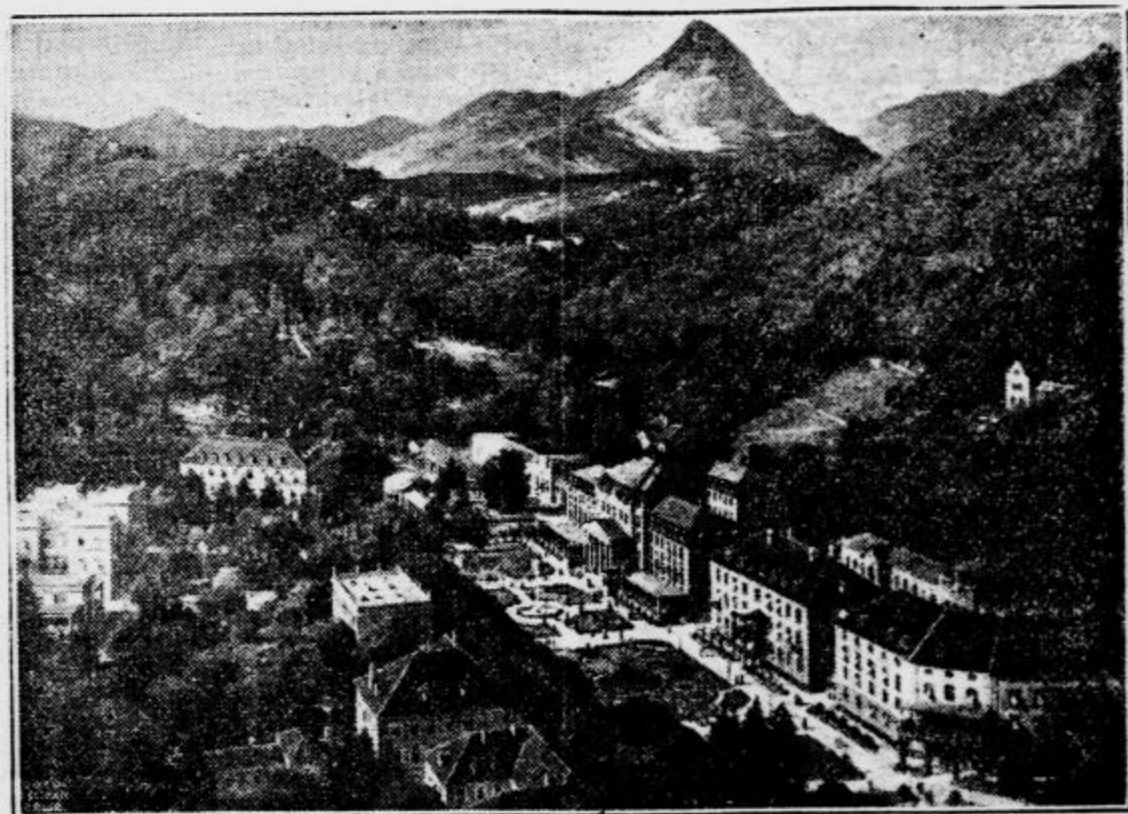
Kakor omenjeni »kronani pesnik«, tako so si i drugi razlagali nastanek odnosno izvor rogaške slatine, ki vre iz zemlje v bližini Sv. Križa, v nekdanjem Ločjem dolu poleg Ločke vasi, ki se imenuje danes: Rogaška Slatina. Kakor pove to ime, je ralo na onem mestu, kjer stoji dandanes palače raznih domov ali zdravilskih hotelov, bogohotno ločje. In v tem gostem ločju je bil skrit bogvedi koliko sto in tisoč let stari biserni zdravilni studenček, ki je prvotno napajal živali. Posebno radi so se zbirali ob njem divji golobi, ki so bili kažipot človeku, da se je začel zanimati za ta skriti kotiček pod zelenim Bočem. Ko je leta 1640 prišel v te kraje na lov in razvedrilo slavni grof Zrinjski, je našel že shojeno pot do vrelca, ki je sopal svojo slatino skozi votlo vrbo na dan. V današnji reprezentančni dvorani vidimo lahko sliko, ki predstavlja grofa Nikolo Zrinjskega, sedečega na konju tik vrelca. Njegov sluga mu podaja čašo zdravilne vode, ki jo je zajel iz svežega vrelca. Po nasvetu domačinov —

kmetov je pil grof dnevno iz tega vrelca. In glej! Ozdravil si je svoja otrdela jetra. Ozdravljen in okrepan je lahko zopet nadaljeval boje proti Turkom z istim uspehom, kakor njegov ded z enakim imenom, znani slavni branilec Sigeta.

Z Zrinjskim počenja nova era za Rogaško Slatino, danes svetovno znano zdravilišče. Smatramo ga kot prvega gosta, ki je širil dober glas o tej čudežni vodi po daljnem svetu. Iz daljnih in bližnjih graščin so romali visoki gostje v četveropreznih kočijah k studencu, k sedanjemu »Templju«, kjer so ostajali do poznega popoldneva in se zvečer zopet vračali na svoje gradove. Sele pozneje, ko je sezidal grof Ferdinand Attems okoli leta 1800, prve hotele za prenočišča, so ostajali gostje stalno po več tednov na licu mesta in se zdravili po vseh

pravilih tedanje balneološke vede. Dandanes je v tem oziru lažje, ko so hitra proizvodna sredstva že povsod peljana, da lahko dovedejo potnike z vlaki ali avtomobili direktno do zdravilišča. Le iz zagorskih krajev onkraj Sotle pridrdra še včasih stara kočija, spomin na nekdanje dobre in mirne čase... Toda samo spomin, ker v kočijah ni več grofov in baronov, ki so delili blažene napitnice med slatinsko služničadjo! In kakor povsod, tako se spreminja tudi življenje v zdraviliščih in toplicah. Poprej nekdanj je sprejemala Rogaška Slatina v svojo sredo le odlično, to se pravi — bogato publiko, tako da nisi vedel, dali prihajajo gostje zaradi zdravja ali pa zaradi parade. Pri največji vročini vršili so se svečani plesi in bogvarju, ako bi si bil drznil kakšen navađen zemljan brez fraka in cilindra prestopiti prag reprezentančne plesne dvorane. Ne samo bolezen, temveč predvsem brez-

hibna svečana obleka je bila nekdanj predpogoj za slatinskega gosta! In kakor zahteva dandanes gost od sebe le malo, tako zahteva od drugih vedno več. Nekdanj so se zadovoljili z dušljivimi petrolejkami, z dvomilijevno pitno vodo in z zatohlimi kabinami, kjer so si lahko skrivali svoja sramežljiva telesa. Dandanes pa ne moremo zadovoljiti gosta brez električne razsvetljave, brezhibne pitne vode iz gorskega vodovoda in brez sportnih kopalšč, kjer se zbira vse, mlado in staro, moško in žensko. V reprezentančno dvorano pa prideš lahko brez fraka in odprtih ovratnikom ter — planiskimi čevlji! Moderno usmerjen človek gre za naravo kot edino pravilno vodnico. On hoče zraka in vode, solnca in naravnega zdravila in okrepčila za svoje telo in svoje dandanes precej naporno duševno življenje, Rogaška Slatina vodi o tem račune, zato ustvarja vedno nove predpogoje za znosno bivanje v zdravilišču, predvsem v pogledu zmernih cen, v pogledu zdravstvenih institucij moderne dobe, med katere spada poleg higijenskih sob s toplovodno napravo, centralno kurjavo — za malo in zimsko sezono — itd., predvsem sportno kopalšče, ki se je začelo graditi s polno paro na najbolj solnčnem prostoru zdravilišča in bo letos v juliju že za kopanje urejeno. Ta novost bo marsikaterega sportnika razveselila, kakor bo na drugi strani nad vse osrečila bolnike novost, da je zadnja analiza pokazala izvanredno visoko zdravilno moč vrelcev Rogaške Slatine, ki pokazujejo od dr. Gründelovih časov naprej znaten porast zdravilnih mineralij, tako da je postala Rogaška Slatina rešiteljica pri marsikaterih težkih primerih bolezni žlečca, žolčnega mehurja, protina in sladkorne bolezni, ki jih ni bilo mogoče na drugi način izlečiti. To potrjuje predvsem tudi analiza, iz katere razvidimo, da je rogaška zdravilna slatina še vedno najjačja zdravilna slatina v grupi alkalo-salinsko-zemljatih vrelcev Jugoslavije in menda tudi izven nje, saj prekaša njen vrelce Donat celo vse vrelce v Karlovih Varah, ki jih pozna vse svet. Naj bi nam ostali tako ohranjeni trajno naj napajajo bolne s svojim naravnim zdravilom naprej, kakor se to godi že okoli 300 let!

5.000 RADION pere sam!
prevelek za blatine

opere gospodinja v 40 letih. Ali to je samo del trpljenja, ki ga ima večina gospodin vse svoje življenje z žehto. Koliko ur je porabila prej — težko sklonjena nad pralnim čebrom — samo za družinsko perilo!

Ogniti se temu delu sicer ni mogoče — olajša se pa zdaj lahko... s Schichtovim Radionom. Zakaj Radion pere sam.

Tako lahko je zdaj to:

- A) zvečer se perilo namočil,
- B) druga jutro se Schichtov Radion v mrzli vodi raztopi, v raztopini pa se potem kuha perilo vsaj 15 minut,
- C) nato se perilo izpre najpoprej v topli, potem v mrzli vodi, dokler ni voda čista... in perilo je opranol!

Brez mencanja, brez opanja prizanesljivo in hitro kakor sneg belo perilo s Schichtovim Radionom.

Ne muči se! Vzemí SCHICHTOV RADION

Občutno vrzel.

v izobrazbi, ki vas spričo pomanjšanju oziroma predragih pripomočkov ovira na vaši poti do uspeha, izpolnite s čitanjem ilustriranega tedenskega obzornika »ZIV-LJENJE IN SVETE«. Posamezni zvezki samo 2 Din. V redni naročnini samo 20 Din na tri mesece. (Okoli 400 strani poljudne znanstvenega in zabavnega štiva s mnogimi slikami). Uprava: Ljubljana, Knažjeva ulica 5

OSVOBODITE NAS SKRBI GLEDE NOG!

Za velikonoče boste zanesljivo elegantno in diskretno običeni, ako si nabavite nogavice z gornjim zaščitnim znakom.

Vse lepe žene v Parizu

uporabljajo, da ohranijo svojo lepotu in da dosežejo od vsakogar zavido, no mladostno polt samo učinkujoto, zdravo, dobrodejno in nepogrešljivo

CRÈME SIMON

Zjutraj in na večer jo nanašate na čelo od umivanja vlažno kožo, dela čudeže.

CRÈME SIMON

SIMON PUPPER
SIMON WILF

Domače vesti

Vesele velikonočne praznike

iskreno želimo vsem sotrudnikom in prijateljem, vsem čitateljem in naročnikom, vsem inserentom in dopisnikom. Današnja številka »Jutra« je že velikonočna izdaja in obsega 24 strani. »Ponedeljsko jutro« bo zaradi praznikov izjemoma izšlo v torek, prihodnje redno številko »Jutra« pa dobe naročniki v sredo.

Naša velikonočna številka bi morala imeti najmanj dvakrat toliko strani kolikor jih ima, ako bi hoteli objaviti vse članke in dopise, ki smo jih prejeli z željo, da naj bodo objavljivi v tej številki. Uvrstili smo le najkrajše, odločili pa vse, kar se je dalo odložiti. Prosim dopisnike in poročevalce, naj si ne dajo pokvariti praznikov, ako njihovi prispevki niso objavljeni. V teku prihodnjega tedna pridejo vsi na vrsto.

NAJVEČJO IZBIRO POVRNINOV IN OBLEK ZA GOSPODE IN OTROKE ima

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

60 letnica školske matere. Te dni je v Kozjem, kjer živi pri svoji hčerki in srojam zetu, župan in odvetnik g. dr. Klobučnik, v robinskem krogu obhajala 60letnico rojstva ga. Marija Križajeva, še vsa mladostna in optimistična, kakršna je bila vse življenje. Čestitkam številnih znancev iz Celja in Kozjega se pridružujemo tudi mi. Še na mnoga leta!

Udeležite se tekmovanja

Agfa-Box-Kamera 24

PRECITAJTE NAS OGLAS!

Jubilej zagrebške trgovske akademije. Vsako leto praznuje zagrebška trgovska akademija svojo slavo ob obletnici smrti hrvatskih mučenikov Zrinjskega in Frankopana. Na ta dan so prirejene slavnostne akademije, slavnosti pa se udeležujejo delegacije vseh trgovskih akademij v naši državi. Letos bo imela ta komemorativna slavnost še poseben pomen, ker je z njo združena proslava 50letnice zagrebške trgovske šole, odnosno akademije. V 50 letih svojega obstoja je zagrebška trgovska šola poslala v svet veliko število absolventov, ki so zavzeli v domovini in tujini na tujem ugledna mesta v javnem in gospodarskem življenju. Po osvobođenju je stara zagrebška trgovska akademija dobila precej tovarišic v raznih krajih naše države, ki se bodo letos gotovo udeležile jubileja v Zagrebu. V tisku je že obširna spomenica zagrebške trgovske akademije, v kateri je nujen ravnatelj Ljubomir Hadžić izčrpno opisal zgodovino trgovskega šolstva Hrvatske in Slavonije.

Smrt odličnega častnika. V Sarajevu je umrl general Dimitrije Kuzmanović, ki je več let služboval tudi v Zagrebu in je bil zelo priljubljen v vseh slojih. V najlepšem spominu bodo zagrebškemu prebivalstvu ostale njegove prireditve slave 35. obletnice smrti Zrinjskega in Frankopana ter družabni večeri v oficirskem domu, ki so se vedno odvijale v prisrčne manifestacije rodoljubja in patriotizma. Aktivno je sodeloval tudi v zagrebški sokolski župi in v vseh krogih je bil zelo priljubljen kot »čika Mitka«.

HOTEL „ASTORIA“

ZAGREB, Petrinjska ulica 71

72 NAJMODERNEJŠE UREJENIH SOB. Centralna kurjava, tekoča topla in mrzla voda, v vsaki sobi telefon, lift.

Sobe: z 1 posteljo 30-50 Din, z 2 posteljama 70-80 Din. — Popolni penzion: z 1 posteljo 70-90 Din, z 2 posteljama 160 Din.

Brzjaviti: HOTASTORIA, ZAGREB
Telefon: 8777 3155

RES JE!

Tako ogromno izbere blaga za obleke, plašče itd. ter manufakture sploh, zanesljivo dobre kakovosti in najceneje, n. pr.: kamgarne za praznične obleke od Din 98.- štof za deške in moške obleke » 32.- modno za damske plašče » 68.- volneno za damske obleke » 26.-

OGLED IN NAKUP PRI NAS VAM BO UZITEK

SPECIALNA TRGOVINA

NOVAK — Ljubljana

Kongresni trg 15

(pri nunski cerkvi)

DENTOSAN

zobna pasta in prašek

se uporablja z najboljšim uspehom. Zaloga

DROGERIJA GREGORIĆ dr. o. z.

LJUBLJANA, Prešernova ulica 5.

Brivostite si čašo zdravja!

Pred vsako jedjo, zlasti pa pred kosilom in večerjo kozarec

ROGAŠKE SLATINE,

ki izboljša tek, gasi žejo in utrja zdravje! Dobra je, okusna in poceni! 3063

karjeva dela je preskrbel rojak Klančar. — V Lemontu je nedavno umrl samostanski brat franciskanov Fidelis Jagodic. Zadel ga je kap. Štel je 66 let in je bil po rodu doma s šenturške gore. — V Oklandu je za jetiko umrl Leopold Majdič, star 45 let, doma iz Brezja pri Kamniku. V Ameriki je bival 20 let, v naselbini Peoria pa je izdihnil rojak Anton Zvab, star 53 let, doma z Bohinjske Bele na Gorenjskem. — V naselbini Bear Creeku je premilil rojak Jože Jerman, star 57 let in doma iz Črnomlja. V Ameriki je bil 30 let.

Statistika o zagrebškem tramvajemskem prometu, še nekaj tednov pa bo zagrebški tramvaj št. 3 ves dan nabito poln. Na vrsto pride namreč Sava. Statistika kaže, da ima zagrebški tramvaj največji promet v opoldanskih urah, ko se uslužbenci vračajo z dela in hite nazaj na delo, ali pa na Savo. Od 12. do 1. se vozi s tramvajem v poletni dobi povprečno 4000 ljudi. Potem sledi promet med 7. in 8. zvečer, ko prevozi tramvaj 3940 oseb. Najmanjši promet pa je med 11. in 12. uro ponoči. Statistika naštevava samo 66 potnikov, kar je povprečje delavnika. Ob nedeljah in praznikih je frekvenca dokaj večja. V nedeljo ima tramvaj največji promet med 9. in 10. uro dopoldne, povprečno 6120 oseb. Ponoči pa tudi ob nedeljah ni tramvajemski promet bogve kako živahen. Med 11. in 12. ponoči beleži statistika povprečje od 92 oseb. To pomeni, da so meščani tako zavzeti za udobnost, da ponoči ne gredo daleč od svojih stanovanj. Po tramvajemskem prometu Zagreb ponoči ne nudi velicestne slike.

Najstarejši vojak v Zagrebu. Po listih je nedavno krofita vest, da je na Saškem umrl najstarejši nemški vojak Halan, ki je preživel vse vojne od 1866. leta naprej. V Zagrebu pa živi vojaški starosta, upokojeni podpolkovnik Jovan Herak iz Bjelovara, ki gotovo še prekaša nemškega veterana in je eden od najstarejših bivših vojakov v Jugoslaviji. Častniško kariero je začel pri grančarskem polku v Bjelovaru, leta 1864. pa je bil premeščen med Slovence v Novo mesto k lovskemu bataljonu. Iz Novega mesta je odšel na italijansko bojišče, kjer je ostal do zaključka miru, pri katerem je Italija izgubila Benetke. Prevat ga je zatekel v Zagrebu in je še nekaj mesecev služboval v vojski narodnega sveta, potem pa je bil upokojen s 55 letih službe. Jovan Herak spada v vrsto onih rodoljubnih grančarskih častnikov, ki so živeli in delovali v tradiciji bana Jelčića.

Zasedovan morilec. V okolici Slovenjgradca se potika 30 letni cigan Karol Taubman, ki ga nazivajo tudi »Kriplec«. Zaseduje ga deložno sodišče v Celovcu zaradi umora cigana Josipa Segerja. Iščo ga že nekaj dni, a se izredno spretno skriva.

Za izlete je Ovomaltina najidealnejša hrana, ker zavzema najmanj prostora, do naša pa telesu obilico hranljivih vrednosti.

Kvalitetni radioaparati!

Popravila — Zamenjave

Radioval - Ljubljana

Dalmatinova ulica 13
poleg hotela Štrukelj. — Telefon št. 33-63.

ZVOČNI KINO MOSTE

Sobota ob 8., nedelja in ponedeljek ob 8., pol 6. in 8. uri grandiozni vefilmi po romanu E. Kellermanna

PREDOR

Senzacija tehnike in fantazije.

ŽENA V PODMORNICI

Podmorniški film za ljudi močnih živcev. Po dva programa pri vseh predstavah ob 8. uri zvečer.

Sedaj na pomlad v

Rogaško Slatino

zdravilišče želodca, črev, žolčnega kamna itd.! Tu najdejo bolni svoje zdravje, zdravi pa prijeten oddih. 20-dnevna popolna penzija velja v času od 1. maja do 15. junija Din 1000.— in Din 1200.— Prospekti in cenik: Zdravilišče in pisarne Putnika. 3063

Srebrne, plave in domače lisice

na zalogi. — Sprejemamo lisice in druge kože v strojenje in izdelavo. Najnižje cene.

KRZNARSTVO KENK

LJUBLJANA, Židovska ulica 3
3120-a

ZVOČNI KINO „SOKOLSKI DOM“

V „ISKI“ — Telefon 33-87.

Na Velikonočno nedeljo in v ponedeljek ob 3., 5., 7. in 9. uri v povsem novi kopiji nepozabna Leharjeva opereta s slovitim pevcom

RIHARD TAUBERJEM

Zemlja smehljay

Dopolnilo nov zvočni tednik!

Pride v terek: Pride!

OPOROKA DR. MABUSA

KLOBUKE

v najnovjših pomladanskih barvah in oblikah ter sportne čepice nudi po nizkih cenah

Mirko Bogataj

trgovina klobukov in čepic

Ljubljana, Stari trg št. 14.

Sprejemajo se popravila. Solidna postrežba.

ZA POMLAD

perilo v najnovjših vzorcih in nogavice. Velika izbira posteljnega in namiznega perila. Cenj. občinstvu se vjudno priporoča

HEDVIKA ŠARC

LJUBLJANA, Sečemburgova ulica št. 5
3150

Ima zelo prijeten okus, lahko se prebavlja, tako da hranilne snovi naglo preidejo v kri, prireja pa se v nekaj sekundah na najenostavnejši način. Ovomaltino lahko uživamo toplo ali hladno. V skodelico toplega mleka vsujemo dve do tri žličke Ovomaltine, sladkor uporabimo po volji in krepčilna pijača, ki je lahko nosimo tudi v termos-steklenici, je gotova. Zaradi tega, če si hočete pri izletih pripraviti čaj in trud, vzemite s seboj Ovomaltino koncentrirano, naravno in okrepčilno hrano.

»Zivalce« glasilo Društva rejcev malih živali »Zivalce« za dravsko banovino v Ljubljani, št. 1.—2., je te dni izšla. List, ki je prav pester, vsebuje naslednje poudarne članke: kakaj smo se odločili za rjavo štajersko kokoš, o valjenju piščancev, kako si vzgojimo za jesen in zimo dobrih jajčaric, kaj praktičen rejec lahko sam na pravi, o neuspehih v kuncereji, o vzreji bastardov, o oddaji valilnih jajc rjave štajerske kokoši, o labudji gosi in o drugem. Prav poučni so odgovori na stavljena vprašanja. List stane s članarino 36 Din letno. Uredništvo in uprava sta v Ljubljani, Cesta na Rožnik 47. Urednik je učitelj Leopold Paljk. Društvo »Zivalce«, ki je v zadnjem času preživelo precejšnje notranje spore, stopa pod novim odborom, ki mu predseduje ravnatelj Lap, poživljeno pred javnost. Želimo koristnemu društvu, ki stremi h gospodarskemu izboljšanju našega človeka, najlepših uspehov. Vsakdo, ki redi male živali, naj postane član »Zivalce«.

Zupanova jama na Taboru je odprta od velike noči vsako nedeljo in praznik. Čistopna postaja Grosuplje. Oglejte si podzemsko krasoto!

Ribarstvo društvo v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor dne 7. aprila ob 20. v hotelu Metropol z občajnimi dnevnimi redom.

Poslužite se redke prilike. Če hočete priti zastonj do lepih živali, predmetov in knjig o rejli malih živali, pišite na upravo lista »Rejca malih živali«, Senkov turja p. Vodice nad Ljubljano, da se naročite na list. Poštnoštevilni račun 11.763. Plačana letoletna naročnina 30 Din Vam daje možnost pridobitve nagrad, razpisanih v 3. številki lista.

Najlepše darilo za velikonočne praznike je luksuzna kolekcija cigaret. Ta vsebuje 80 naših najboljših cigaret in je zelo okusno opremljena, tako da služi vsaki razmi za okras. Prikladno darilo za praznike so tudi Vardar cigarete, ki so izdelane iz južnosrbskih tobakov, blagega okusa in zelo aromatične, ali pa iz hercegovaških tobakov izdelane Drina cigarete, ki so tudi aromatične ter se odlikujejo od Vardar cigaret po jačem okusu.

Publicitas katalog. Velika in jubilejna številka našega časopisnega kataloga je izšla ter vsebuje vse potrebne podatke o jugoslovenskem dnevnem tisku. Kdor koli oglašuje, se mora prej o vseh možnostih oglaševanja dobro poučiti, kajti oglaševanje stane denar in reklamni proračun je treba vedno pravilno sestavljati. Katalog — to standard delo naše ustvarjalne moči — bo vsem, ki potrebujejo oglaševanje, resnično služil najbolje. Publicitas d. d. Zagreb, Illica 9, Beograd, Kralja Milana 10.

Da ima moderna medicina proti vsaki bolezn primerno sredstvo, je splošno znano. Da pa se s tablicami Aspirina nazgo in sigurno odpravijo prehladi, glavobol in zobobol, bo vam potrdil vsak, ki je samo enkrat uporabil Aspirin tablete.

Ono sredstvo je dobro, ki je znano po vsem svetu. Panflavin pastile so po vsem svetu znane kot izborna desinfekcijsko sredstvo vseh in grla. Poleg tega so okusne in jih tudi otroci radi zavijajo.

»Mostrski izpit« prirodni kandidatom iz izpitne snovi je pravkar izšel. Na ročila sprejema: »Ljubljanska zadržba«, Ljubljana, Področnik V-40.

Pomladni živinski sejem v št. Juriju pri Grosupljem bo prvo soboto v aprilu, to je 7. aprila.

... I seveda!

preprečuje ludi postanek zobnega kamna

Doramad

zobna krema z blagimi žarki radia!

POVEČANO SLIKO

vel. 13x18 cm zastonj

dobi vsak, kdor kupi pri nas film ali dua plošč

FOTO TOURIST — LOJZE ŠMUC

nasproti hotela Union

Garantirano samo sveže blago.

Iz Ljubljane

— Razstava slik Matije Jama. Na veliko nedeljo, dne 1. aprila se bo otvorila v Jakopičevem paviljonu razstava slik našega priznanega umetnika Matije Jama. Opozarjamo na novo umetnostno razstavo vse prijatelje slovenske upodabljajoče umetnosti in tudi široko občinstvo, ki bo najlepše izvršilo kulturno dolžnost za praznike, če obišče razstavo slik našega mojstra.

— Koncert Prškega pevskoga zbora »Smetana« 5. aprila ob 20. v veliki dvorani Uniona bo v treh delih obejal prav pester in obširen spored češkoslovaških in naših pesmi. Tudi dve slovenski narodni se bosta zapeli. Dirigent je profesor G. František Spilka. Izvajanje bo na umetniški višini.

— Organizacija diplomiranih tehnikov sklicuje XI. redni občni zbor za nedeljo 8. aprila dopoldne ob 9. v belo dvorano hotela Uniona. Udeležbo so obljubili stanovski tovariši iz Beograda in Splita in so povabljeni javni činitelji, zato je številna udeležba dolžnost. Prinesite s seboj legitimacije in ne oddajte železniških kart, ker bo najbrže dovoljen 25 odstotni popust po železnici. Tovariši, izkušeni je bilo dovolj, z zahtevo na dan! — Odbor.

— Velika atrakcija za praznike bo film Riharda Tauberja, slavnega tenorja, ki ga bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matije Filin je zabavne vsebine. O Tauberju kot pevcu nam ni treba še posebej pisati. Ves svet ga pozna. Vsi pa še ne vedo, da bodo za praznike kakor tudi za nadalje sledeče cene 2.50, 4.50, 6.50 Din za vse predstave ZKD. Predstave so na praznike ob 11. ob delavnikih pa ob pol 15.

— »Casil« se imenuje film, ki ga predvaja Elitni kino Matica. V njem nastopa Franciška Gaal, znana kot ljubka in dobra igralca. Zapeje nam tudi več ljubkih popevk, ki bodo zabavale našo publiko. Film je razkošno opremljen. Godba je izredno uspešna. Pri tem sporedu se bo predvajal tudi film smučarskih tekem v Planici. Kdor ni bil v Planici, si lahko tu ogleda senzacionalne skoke svetovnih rekorderjev.

Vina na velikonočno mizo

naročite v delikatesi V. A. JANEŠ na Aleksandrovi cesti. Pristni renski rizling, haložan, rulandec, rdeči burgundec, slajni cvček, črnina za slabokrvne, muškatelec in prošek! Izvrstna, poceni vina! Tel. 34—55.

URAN-KREMA ZA LICE

Vas napravi lepšo in mlajšo. Dobiva se povsod. Mala škatlica Din 5.—, velika Din 12.—

»ZVOČNI KINO IDEAL«

Danes ob 7. in 9.4 ter na oba praznika ob 3., 5., 7. in 9.4 uri zvečer premiera vefilma po romanu »Pick Up« od Vina Deimar

DEKLE Z ULICE

v naslovni vlogi nepozabna Madame Butterfly

Sylvia Sidney

POZOR!

Pazite na svoje dragoceno krzno in ga zato shranite čez poletje pri trvdki

I. WANKE

SV. PETRA CESTA 9

Prevzamem sedaj popravila plaščev po znatno znižanih cenah. 3126

Sirup Famel

sredstvo proti kašlju se prodaja sedaj v vseh apotekah v malih steklenicah poleg znanih velikih steklenic.

Odobreno pod br. 125, od 8. februarja 1934.

RAZGLAS

1. Ker se bo v doglednem času nadaljevalo zasipanje onega dela pokopališča pri Sv. Krištofu, ki je odločen za novo cesto, najemnike grobišč ponovno pozivamo, da čimprej poskrbe za eventualni prenos ostankov k Sv. Križu in da odstranijo spomenike.

2. Uprava pokopališč pri Sv. Križu opozarja p. n. stranke, da pravčasno obnove najemnino za grobe. Prekopalna doba za odrasle je 10 let, za otroke 7 let. — Pokopališki sklad v Ljubljani, dne 27. marca 1934. 3125

Din 12.- stane

zvit film 6x9 cm, 8 posnetkov, 26° Sch.

Drogerija GREGORIĆ

dr. o. z.

LJUBLJANA, Prešernova ulica 5.
3183

Pomladanske obleke

povrnanke in trenchcoate za gospode kupite najceneje pri tvrdki

FRAN LUKIČ, LJUBLJANA
Stritarjeva ulica

— Znižane cene. Kijub povišku glede na »gledališki dinar«. Je elitni kino Matica znižal cene in to od 10 na 6 Din in 0.50 za gledališče, torej 6.50 Din, od 13 na 12 in dinar za gledališče je 13 Din, od 15 na 14 in dinar za gledališče je 15 Din, od 20 na 19 in dinar za gledališče je 20 Din.

Najugodnejše kupite ali naročite **damske plašče in kostume** v damski konfekciji

A. PAULIN, Ljubljana
KONGRESNI TRG 5

— Ne pozabite, da bo v soboto dne 7. aprila v Unlonu velik koncert »Tabora«. Nastopili bodo: pevski zbor »Tabor« pod vodstvom pevovodje g. Fr. Venturinija, operni solist g. Robert Primožič, operna solistka gđc Anita Mezetova, violinist g. Karlo Rupel, dirigent opere g. dr. Danilo Svava. Preskrbite si vstopnice pravočasno.

Kavarna „CENTRAL“

NOVA DAMSKA KAPELA!
Odprija celo noč: na Vel. soboto, nedeljo in ponedeljek 3074

— Zaključek Zadrzne šole v Ljubljani. V torek, dne 27. l. m. se je izvršil slovesen zaključek letošnjega zadrzne tečaja na Drž. dvorazr. trg. šoli v Ljubljani. Ravnatelj g. Josip Gosia je pozdravil zastopnika kr. banke uprave a. inž. Jelajca in zastopnika Zveze slov. zadrug v Ljubljani g. I. Šauerja ter podčrtaval važnost Zadrzne šole, katere namen je izobraziti kmetijske fante in moške za sposobne zadrzne delavce. Nalo je podal nekaj statističnih podatkov. Zadrzna šola se je tek. šol. l. pričela dne 16. oktobra 1933 in je trajala do 27. marca 1934. V šoli je vstopilo 39 udeležnikov, od katerih sta dva izstopila. Udeležniki so bili iz 14 različnih srezov dravske banovine, dva sta bila iz slovenskega ozemlja in Italije, eden pa iz Avstrije. Tečajniki so dosegli naslednje učenjske uspehe: 5 jih je prelo izpričevala z odličnim uspehom, 12 s prav dobrim, 13 z dobrim in 3 z zadostnim uspehom. Štirje tečajniki so dobili nezadostno oceno. — Po nagovoru g. ravnatelja se je vršil predzadnji izpit iz vseh predmetov, da so g. zastopniki dobili vlogodno in obščno delo, ki se izvrši v zadrzni šoli in da so spoznali, v koliko so si udeležniki privoili predelano snov. Tečajniki so odgovorili prav dobro. Po izpitu je g. Šauer feštital g. ravnatelju in vsem g. predavateljem k izbornim uspehom, zavnilil se je za njihov trud in prosi, da tudi v bodoče tako poštvovalno delajo na polju izobraževanja zadrznih delavcev. Tečajnikom pa je feštital k njihovim uspehom in jih je pohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnatelj se je zahvalil za feštitke in prosi, gg. delegate, naj po njih zastopane korporacije ohranijo tudi v nadalje zadrzni šoli svojo moralno in materialno pomoč. Povdarjal je, da je potreba zadrznih delavcev še vedno velika, ker od doedanih absolventov zadrzne šole (skupno jih je dovršilo šola 568) pride komaj po en absolvent na dve občini dravske banovine. Zato je nadaljnje delovanje zadrzne šole nujno potrebno. Vsaka zadruga bi morala imeti imelito zadržno izobraževalno ljudj v svojih odborih. Tako izobražbo nudi edino zadrzna šola, ki je vedno tega za naše gospodarske razmere nujno potrebna. Zato je izrazil g. ravnatelj prošnjo, naj bi Zadrzna zveza in Zveza slov. zadrug, ki sta v tekočem letu financirali zadržno šolo in olajševali prva Din 18.348 druge 20.000.

Hitite, da ne zamudite!
Zadnji izvodi nepozabnega romana **„Prokletstvo ljubezni“**
bodo kmalu razprodani. Pišite takoj upravi »Slovenskega Naroda«, da vam pošlje knjigo, ki jo boste čitali z največjo naslado in užikom. — Cena: broširana Din 20.—, vezana Din 40.— (s poštnino 3.— Din več).

Poslednjč Vas opozarjamo
na **Priložnostni fotografski cenik**
brezplačno v:
DROGERIJI GREGORIČ dr. z o. z. LJUBLJANA, Prešernova ulica 5

— Tatvine ne prenehajo. Iz izložbene okna Preskerjeve trgovine na Sv. Petra cesti je ukradel neko štiri srajce, 10 kravati in več parov nogavic v vrednosti 500 Din. Iz stanovanja Franca Bradaca v Mostah je odnesel neko 200 Din gotovine in zlat poročni prstan z monogramom G. F. 1927. Neznani mlajši moški je ukradel z vrta hiše št. 29. v Jegličevi ulici 3 moške srajce in več drugega perila na škodo Ane Batageljeve.

— Truplo novorojenčka v grmovju. V grmovju blizu mestnega vodovoda v Klečah so našli trupelce novorojenčka, zavito v komad fenske jopice pepelnate barve. Trupelce fantičke je očividno ležalo tamkaj že nad 10 dni. Kakor je ugotovil zdravnik, je bil novorojenček normalno rojen, popolnoma donošen. Neznano mater iščejo orožniki.

Trdoglavost in lenoba sta dve slabi svojstvi.
Mnogo bi se dalo popraviti, če ljudje ne bi bili leni in trdoglavi. Tudi Vi ste tak! Vi dobro veste, da je Radenska slatina izvanredna pijača in zdravila, da leči mnogo boleznih dokler niso zastarele, pa vendar še do danes niste poslali Vašega naslova, da bi vam mogli poslati cenik za dobavo slatine, obširno brošuro o njej in kopalski prospekt. Vse to dobite brezplačno. Ne bodite apatični in se danes pišite na naslov: Kopališče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija. 88

— Zanimiv par. Po raznih mestih države hodita 34 letna Zdenka Trauberjeva, bivša trgovka iz Varaždana in pa Nikola Janjič iz Beograda. Nastopata zelo odlično, sta elegantno oblačena in vršita vsepovsod kraje po trgovinah. Te dni sta bila tudi v Ljubljani, odkoder sta še pravočasno pobegnila. Zaseduje ju zlasti beogradska policija, kajti zanimivi par je zagrabil v Beogradu največ tatvin.

— Zboru Ljubljanskega Zvona. V torek po praznikih skupna vaja. Nastopi se biljažo! Vsi in vse!

REVOT
je začetna okrajšana za REVOT Otok in je ima ZOBNE ŠETKE ki se prodaja v korist revnih otrok. Založba: Drogerija Gregorič, Prešernova ul. 5.

DENTOSAN
je najboljša ZOBNA PASTA. Ima izredno blagotvorno in razkuževalno vrednost in preprečuje nabiranje zobnega kamna. Zahtevajte jo po vseh lekarnah in drogerijah. — Velika tuba stane 12 Din.

— Gadova peč v filmu. Znamenit je cviček iz Gadove peči in prelepa je tista pokrajnica Naš priznani filmski umetnik M. Badjura je filmal trgatve v Gadovi peči. Te dni se bo videl v kinu Matica ta lep kosček naše zemlje in vesela trgatve.

— Pogrebno in podporno društvo arzavnih uslužbencev. Člansko zborovanje se bo vršilo 8. aprila ob 8 v salonu pri »Levu«.

— Velikonočne razglednice Ciril Metodove družbe se dobe v trafikah, trgovinah in CM pisarni. Beethovnova ulica 2.

— Zvezna knjigarna, družba z o. z., se je preselila v »apsažo« palače »Viktarijca«. Aleksandrova cesta 4.

Iz Celja
— Novo delo vladnega svetnika Lileka. Ugledni znanstvenik vladni svetnik g. Emilijan Lilek v Celju je napisal novo delo v nemškem jeziku: »Vorschläge zur Lösung der deutsch-österreichischen Anschlusfrage und zur Befriedigung der Deutschen und Slaven«. Avtor v tej knjigi z zgodovinskega in političnega stališča dokazuje potrebo, da se v primeru priključitve Avstrije k Nemčiji izroči slovenska Koroška Jugosla viji in da se osnuje koridor med Jugosla viji in Češkoslovaško. Knjiga obsega 84 strani male osmerke ter izide danes v sa mozaoložbi avtorja in tisku Zvezne tiskarne v Celju. To novo Lilekovo delo bo gotovo vzbudilo veliko pozornost tudi izven meja naše države.

— V počastitev 80letnice prof. Josipa Kožuha v Celju je daroval g. Ludovik Ze pič, tajnik zavarovalne družbe »Slavije« v Ljubljani 100 Din. banovinski uradnik go spod Blaž Poznič pa 50 Din. Dijaški kuhinji v Celju.

— Novi mojstri. Pred komisijo za moj strske izpite v Celju ki ji predseduje ma gistratni komisar g. Pogačnik so v febr. arju in marcu položili mojstrski izpit na slednji kandidati: mizarji Josip Kralj iz Zg. Ložnice pri Zalcu Franc Poličnik z Rečice ob Savinji Viljem Marovt z Rečice ob Savinji Fran Kovačič iz Dravograda in Franc Arzenšek iz Čreta pri Celju. čev.

IZJAVA.
Podpisani Boris Bavdek, crkostasvec v Celju, sem na zboru Narodne strokovne zveze v Celju dne 11. marca 1934 izrekel o g. dr. Ernestu Kalanu, advokatu v Celju sledeče:
»Ni čuda, da so danes v Celju take razmere, če je narodni voditelj v Celju človek, ki ga je bivša Orjuna izkijučila, ker je zastopal interese nemškega velekapitala. Ta človek vodi danes vse javno življenje v Celju.«
Obžalujem gori navedene od mene iznesene klevete, izjavljam, da so povsem neosnovane, jih preključujem ter prosim g. dr. Ernesta Kalana zaradi tega opuščenja. Celje, dne 27. marca 1934.
Boris Bavdek

DR. CIRIL CIRMAN
zobozdravnik
LJUBLJANA, Beethovnova ulica 15
ne ordinira do 15. maja zaradi študijskega potovanja v inozemstvo. 3204

NEMSKO-SLOVENSKA FOTOGRAFSKA TERMINOLOGIJA
mora zanimati vsakega slovenskega fotoamaterja. Cena Din 10.—. Dobiva se v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

OMIŠ PRI SPLITU
HOTEL BELLEVUE. Nova stavba, tekoča voda. Pension Din 60.—80.—; za daljše bivanje zahtevajte specialno ponudbo!

Hotel Jadran — Suša!
Prekrasen položaj na morju. Sobe z baškonom na morje. Veliko lastno kopališče, plažo. Odlična kuhinja, najprijetnejši od tih poletij in pozimi. Od 1. januarja 1934. lastniki in nova uprava: hotel deloma renoviran, popoln pensioniz. do 1. junija in 70.—. Avtobus k vsakemu vlakcu.

Hitite, da ne zamudite!
Zadnji izvodi nepozabnega romana **„Prokletstvo ljubezni“**
bodo kmalu razprodani. Pišite takoj upravi »Slovenskega Naroda«, da vam pošlje knjigo, ki jo boste čitali z največjo naslado in užikom. — Cena: broširana Din 20.—, vezana Din 40.— (s poštnino 3.— Din več).

Poslednjč Vas opozarjamo
na **Priložnostni fotografski cenik**
brezplačno v:
DROGERIJI GREGORIČ dr. z o. z. LJUBLJANA, Prešernova ulica 5

— Tatvine ne prenehajo. Iz izložbene okna Preskerjeve trgovine na Sv. Petra cesti je ukradel neko štiri srajce, 10 kravati in več parov nogavic v vrednosti 500 Din. Iz stanovanja Franca Bradaca v Mostah je odnesel neko 200 Din gotovine in zlat poročni prstan z monogramom G. F. 1927. Neznani mlajši moški je ukradel z vrta hiše št. 29. v Jegličevi ulici 3 moške srajce in več drugega perila na škodo Ane Batageljeve.

— Truplo novorojenčka v grmovju. V grmovju blizu mestnega vodovoda v Klečah so našli trupelce novorojenčka, zavito v komad fenske jopice pepelnate barve. Trupelce fantičke je očividno ležalo tamkaj že nad 10 dni. Kakor je ugotovil zdravnik, je bil novorojenček normalno rojen, popolnoma donošen. Neznano mater iščejo orožniki.

Trdoglavost in lenoba sta dve slabi svojstvi.
Mnogo bi se dalo popraviti, če ljudje ne bi bili leni in trdoglavi. Tudi Vi ste tak! Vi dobro veste, da je Radenska slatina izvanredna pijača in zdravila, da leči mnogo boleznih dokler niso zastarele, pa vendar še do danes niste poslali Vašega naslova, da bi vam mogli poslati cenik za dobavo slatine, obširno brošuro o njej in kopalski prospekt. Vse to dobite brezplačno. Ne bodite apatični in se danes pišite na naslov: Kopališče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija. 88

— Zanimiv par. Po raznih mestih države hodita 34 letna Zdenka Trauberjeva, bivša trgovka iz Varaždana in pa Nikola Janjič iz Beograda. Nastopata zelo odlično, sta elegantno oblačena in vršita vsepovsod kraje po trgovinah. Te dni sta bila tudi v Ljubljani, odkoder sta še pravočasno pobegnila. Zaseduje ju zlasti beogradska policija, kajti zanimivi par je zagrabil v Beogradu največ tatvin.

— Zboru Ljubljanskega Zvona. V torek po praznikih skupna vaja. Nastopi se biljažo! Vsi in vse!

REVOT
je začetna okrajšana za REVOT Otok in je ima ZOBNE ŠETKE ki se prodaja v korist revnih otrok. Založba: Drogerija Gregorič, Prešernova ul. 5.

DENTOSAN
je najboljša ZOBNA PASTA. Ima izredno blagotvorno in razkuževalno vrednost in preprečuje nabiranje zobnega kamna. Zahtevajte jo po vseh lekarnah in drogerijah. — Velika tuba stane 12 Din.

— Gadova peč v filmu. Znamenit je cviček iz Gadove peči in prelepa je tista pokrajnica Naš priznani filmski umetnik M. Badjura je filmal trgatve v Gadovi peči. Te dni se bo videl v kinu Matica ta lep kosček naše zemlje in vesela trgatve.

— Pogrebno in podporno društvo arzavnih uslužbencev. Člansko zborovanje se bo vršilo 8. aprila ob 8 v salonu pri »Levu«.

— Velikonočne razglednice Ciril Metodove družbe se dobe v trafikah, trgovinah in CM pisarni. Beethovnova ulica 2.

— Zvezna knjigarna, družba z o. z., se je preselila v »apsažo« palače »Viktarijca«. Aleksandrova cesta 4.

Iz Celja
— Novo delo vladnega svetnika Lileka. Ugledni znanstvenik vladni svetnik g. Emilijan Lilek v Celju je napisal novo delo v nemškem jeziku: »Vorschläge zur Lösung der deutsch-österreichischen Anschlusfrage und zur Befriedigung der Deutschen und Slaven«. Avtor v tej knjigi z zgodovinskega in političnega stališča dokazuje potrebo, da se v primeru priključitve Avstrije k Nemčiji izroči slovenska Koroška Jugosla viji in da se osnuje koridor med Jugosla viji in Češkoslovaško. Knjiga obsega 84 strani male osmerke ter izide danes v sa mozaoložbi avtorja in tisku Zvezne tiskarne v Celju. To novo Lilekovo delo bo gotovo vzbudilo veliko pozornost tudi izven meja naše države.

— V počastitev 80letnice prof. Josipa Kožuha v Celju je daroval g. Ludovik Ze pič, tajnik zavarovalne družbe »Slavije« v Ljubljani 100 Din. banovinski uradnik go spod Blaž Poznič pa 50 Din. Dijaški kuhinji v Celju.

— Novi mojstri. Pred komisijo za moj strske izpite v Celju ki ji predseduje ma gistratni komisar g. Pogačnik so v febr. arju in marcu položili mojstrski izpit na slednji kandidati: mizarji Josip Kralj iz Zg. Ložnice pri Zalcu Franc Poličnik z Rečice ob Savinji Viljem Marovt z Rečice ob Savinji Fran Kovačič iz Dravograda in Franc Arzenšek iz Čreta pri Celju. čev.

IZJAVA.
Podpisani Boris Bavdek, crkostasvec v Celju, sem na zboru Narodne strokovne zveze v Celju dne 11. marca 1934 izrekel o g. dr. Ernestu Kalanu, advokatu v Celju sledeče:
»Ni čuda, da so danes v Celju take razmere, če je narodni voditelj v Celju človek, ki ga je bivša Orjuna izkijučila, ker je zastopal interese nemškega velekapitala. Ta človek vodi danes vse javno življenje v Celju.«
Obžalujem gori navedene od mene iznesene klevete, izjavljam, da so povsem neosnovane, jih preključujem ter prosim g. dr. Ernesta Kalana zaradi tega opuščenja. Celje, dne 27. marca 1934.
Boris Bavdek

DR. CIRIL CIRMAN
zobozdravnik
LJUBLJANA, Beethovnova ulica 15
ne ordinira do 15. maja zaradi študijskega potovanja v inozemstvo. 3204

NEMSKO-SLOVENSKA FOTOGRAFSKA TERMINOLOGIJA
mora zanimati vsakega slovenskega fotoamaterja. Cena Din 10.—. Dobiva se v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

OMIŠ PRI SPLITU
HOTEL BELLEVUE. Nova stavba, tekoča voda. Pension Din 60.—80.—; za daljše bivanje zahtevajte specialno ponudbo!

Hotel Jadran — Suša!
Prekrasen položaj na morju. Sobe z baškonom na morje. Veliko lastno kopališče, plažo. Odlična kuhinja, najprijetnejši od tih poletij in pozimi. Od 1. januarja 1934. lastniki in nova uprava: hotel deloma renoviran, popoln pensioniz. do 1. junija in 70.—. Avtobus k vsakemu vlakcu.

Ijarja Ivan Degen iz Laškega in Vekoslav Beltram z Ostrožnega pri Celju, soboslikar Franc Suler iz Kasaz pri Petrovčah, kovač Viktor Blatnik iz Ojstriške vasi, pek Josip Sedovšek z Rečice ob Savinji in kiepar Gjuro Pavliček iz Miholjanecv. Trije kandidati so pri izpitu padli. Novi mojstrski izpiti se začnejo v torek 3. aprila. Ta dan bodo izpiti za brivce, v petek 6. aprila pa za čevljarje.

— Iz Društva jugoslov. akademikov. Člana tega društva, mlada, talentirana šahista Ivan Marek in Jože Peterman sta odigrala v ponedeljek izmenoma simultanko na 24 šahovnicah proti članom celjske Svobode. Po igri, ki je trajala 2 in pol ure, sta beležila visoko zmago, t. j. 17 in pol točke ali 72,91 odst. Igralci, med katerimi je več prav dobrih šahistov, so igrali zelo lepo in disciplinirano. Društvo bo priredilo v torek 3. aprila ob 20. socialno gospodarsko predavanje v Celjskem domu, v sredo 4. aprila popoldne pa ekskurzijo v Westnovo tovarno (zbirališče ob 14.30 pred rudarsko šolo). Društvo je doslej doseglo že razne popuste, olajšave in ugodnosti za svoje člane. Avtoprometna zadruga Bistra v Ljubljani je dovolila 20 odst. popusta na progi Ljubljana-Celje in obratno, mestno avtobusno podjetje v Celju je dovolilo polovično vozino na vseh svojih progah, kinopodjetje »Union« v Celju pa je dovolilo članom društva znižano vstopnino pri vseh popoldanskih predstavah. Poleg tega so člani v frizerskem salonu g. R. Grobelnika v Celju deležni znanega popusta za striženje in britje. Te ugodnosti veljajo le za člane, ki se izkažejo za društveno legitimacijo.

— Halo! Koncert. Pevski odsek Industrijske gasilske čete iz Šoštanja gostuje prvič v Celju v nedeljo 8. aprila ob 4. (16.) uri v veliki dvorani Narodnega doma s ostrim sporedom in se pripravoa občinstvu za oblien obisk.

— Smrt dvojčkov. Postrežnica Beveva iz Virštanja je porodila 24 t. m. v celjski porodnišnici dvojčke, dečka in deklico. Dečku so dali pri krstu ime Lojze, deklici pa Vera. Otroka sta bila zelo slabotna. V torek je umrl deček, v sredo pa deklica.

— Kolesarskega tatu so izsledili. V četrtek ob 15.15 je 22letni pekovski pomočnik Simon Strašek od Sv. Petra na Medvedovem selu izmaknil radiotehniko g. Antonu Dobrotinščaku iz neke veže v Prešernovi ulici 1200 Din vredno kolo in se odpeljal po Ljubljanski cesti. Tatvino so takoj opazili in obvestili policijskega agenta, ki se je odpeljal za Straškom, ga dohitel in aretirat. Kolo so izročili lastniku, Straška pa so izročili okrožnemu sodišču.

— Čas je že, da si tudi Vi nabavite nove srečke drž. razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

— Kino Union. Danes ob 20.30. jutri ob 14.15, 16.15, 18.30 in 20.45 ter v ponedeljek ob 16.15 in 18.30 zvočni vefilm »Pesem sveta« in dve zvočni predgiri, v ponedeljek ob 20.45 ter v torek ob 16.15 in 20.30 pa zvočni vefilm »Poslednji korak« in dve zvočni predgiri. V ponedeljek ob pol 11. dopoldne matineja.

Iz Maribora
— Shod JNS na Pobrežju. Preteklo soboto je bil v dvorani g. Štefana Renčija shod, ki ga je sklicala krajevna organizacija JNS Pobrežje, Tezno in Zadravje. Shod je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Anton Požar. Obisk je bil prav dober. Narodni poslanec g. Anton Krejčič je podal obširno poročilo o delu Narodne skupščine, o gospodarskih in finančnih razmerah v naši državi ter tudi kratek pregled zunanje politike. Predsednik se je zahvalil g. poslancu za njegova poročila ter prečital resolucijo, v kateri zborovalci zahtevajo energične ukrepe za sanacijo nezdravil razmer v državi. Resolucija je bila soglasno sprejeta in izročena g. narodnemu poslancu. Lepo uspeli shod je potekel v znamenju velikega zanimanja o splošnem delu organizacije JNS, ki ima pod okriljem vse stanovje Jugoslavije.

— Priznanje za dobro delo. Protituber kulozna liga je povabila v dvorano OUZD predčerašnjim 61 hišnikov, ki so vneto nabirali takozvani stanovjanjski dinar, ki ga plačujejo prostovoljno skoro vsi mari borski najemniki in hišni lastniki vsak mesec v fond lige. Lepo priznanje jim je izrekel predsednik Protituberkulozne lige upokojeni višji državni pravdnik dr. Jančič.

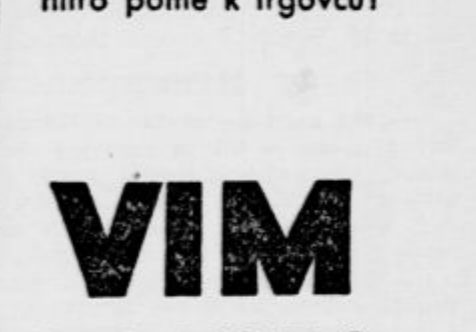
— Ljudska univerza vabi tudi letos svoje prijatelje in pristaše, da ji pomagajo obdržati v sedanjih težkih časih finančno ravnovesje z majhnim prispevkom, vsaj s članarino, ki jo zahteva pristop k njenemu društvu. Naša kulturna institucija je na vezana zaradi pomanjkanja podpore iz javnih sredstev le na lastne skromne dohodke.

— Pevskim društvom Ipvčeve župe. Dne 3. aprila koncertira v unlonški dvorani odlični, morda najodličnejši češki pevski zbor »Smetana« iz Prage. Z pevskih skupnost nam narekuje, da počastimo česke brate s čim obilnejšim posetom kon čerta in o predvsem mi član JPS, ki je član Vseslovenske pevске zveze, v kateri je tudi omejenjo češko društvo. Koncert bo nudil prvovrstni umetniški užitek. Zdradi tega vas pozivamo, da se polnoštevilno odzovete vabilu. — Uprava Ipvčevske župe.

Najrajši imam težko delo!

Veliko pospravilo je zame praznik. Kakor bi trenil, preženem nesnogo... kakor bi mig-nil, napravim kuhinjo lepo snažno. Ognjišče očistim tako, da se lahko ogledate v njem. In kaj šele kuhinjsko opravilo! Ne — tega ni mogoče popisati. Pridite hitro pome k trgovcu!

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

— Pravoslavna cerkvena občina v Mariboru obvešča pravoslavne vernike, da bo v soboto 31. t. m. od 16. ure dalje v pravoslavni kapeli spoved za slobovzece otroke, dijakke srednjih šol in ostale vernike v nedeljo 1. aprila ob 8. uri bo spoved in ob pol 10. maša z obhajilom.

— Velikonočni živilski trg je bil bogato založen in dobro obiskan. Ze v zgodnjih urah je zavladalo na trgu živahno vrvenje, ki je trajalo vse dopoldne. Cene kljub živahn kupelji in živahnemu povpraševanju niso poskočile.

Sezona se pričinja 1. V.
1400 Din Vas stane 20-dnevno zdravljenje v Radencih (maj, junij, september) stanovanje, hrana (dijetna ali navadna), kopanje, dva zdravniška pregleda (Röntgen, analiza seči) vključno vse takse. Posebno važno za boleznj srca, ledvic, želodca, jeter, kamenčkov, pri zaostajanju sečne kisline itd. Zahtevajte kopalske prospekte! 88

Slatina Radenci SLOVENIJA.

Iz Kranja
— Avtobusna vožnja. V torek 2. aprila prične redno voziti večerni avtobus v Ljubljano v gledališče. Odhod iz Kranja ob 17.45, povratek iz Ljubljane ob 23.30. — Želim vsem svojim potnikom vesele velikonočne praznike. P. Goričan.

Z Jesenic
— Kino Radio predvaja v nedeljo in ponedeljek dne 1. in 2. aprila ob 15. in 20. uri veliki film ljubezni »Sestra Angelika«. Film je bil produciran v Pragi pod režijo Mac Frica. Dodatki običajni.

Iz Tržiča
— Tržičski pevec so se poslovlili od svojega pevovodje Albina Lajovica, ki se preselil za staino v Ljubljano. Pred odhodom je nastudiral nov koncertni spored in napravil preteklo nedeljo velik koncert, ki je v vsakem pogledu odlično uspel. Dvorana v meščanski šoli se je napolnila do zadnjega kotička in kmalu po osmi uri je stopila 37 glav broječa pevška četa in odpe-la 22 pesmi tehnično dovršeno, dinamično prav dobro. Mešani zbor ima odlične soprane in base, moški lepe prve base in I. tenorje, pogreša pa fundamentalnih II. basov. Mešani zbor je zapel najbolj svabovo: Dekletce, podaj mi roko, ženski Adamcevo: Cigarsko in moški Mirkovo: Na trgu Globok vtis pa je napravila Foersterjeva kantata »Domovina« za moški zbor, soli in klavir. V tej pesmi je pokazal moški zbor veliko spretnost in prav dobro prednašanje. Solist g. Riko Paternost ima zelo prijeten organ in dobro, odlično šolo. Ga. H. Uršičeva je žela s svojim petjem prav veliko pohvalo in je morala razigranim poslušalcem dodati Pri klavirju je bila gđc. Olga Kalingarjeva, ki je svojo nalogo prav dobro opravila. Pred odmorom se je od pevovodje g. Albina Lajovica v imenu pevcev in odbora Bralnega društva poslovlil g. Karel Bocak, slaveč njegove neprecenljive zasluge za razvoj pevškega zborstva.

ra, ki je v zadnjih 15 letih deloval redno kakor ura, napravil skoro 30 samostojnih koncertov in nastopil nešteto krat ob raznih prilikah v Tržiču, Ljubljani, Kranju in drugod, kjer je povsod žel veliko priznanje. V znak hvaležnosti je poklonil odhajajočemu ravnatelju g. Lajovicu lep srebrni venec. Obenem se je poslovlil tudi od njegove soproge g. Jifke, ki je bila vseh 15 let med najbolj marljivimi pevskimi mešanega zboru, z željo, da ostane tudi v bodoče prijateljica tržičkega zboru. V znak hvaležnosti ji je poklonil šop nageljčkov. Šopke nageljčkov sta prejeli tudi ga. Uršičeva in gđc. Kalingarjeva. Po koncertu je bil prisrčen pevski sestanek v Lončarjevem hotelu.

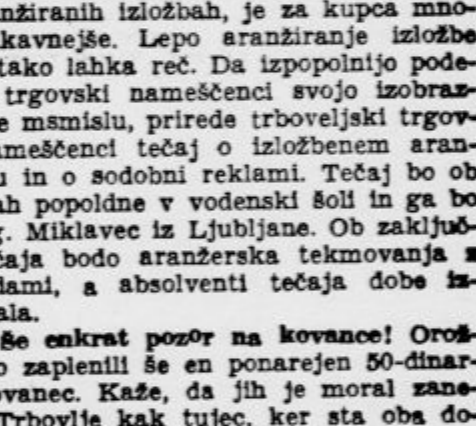
— Avtobusna vožnja. V torek, 3. aprila prične redno voziti večerni avtobus v Ljubljano v gledališče. Odhod iz Tržiča ob 17. povratek iz Ljubljane ob 23.30. Avtobodjetje Goričan, ki želi vsem svojim potnikom vesele velikonočne praznike.

— Kino predvaja danes in na veliko noč izredno lepo vojno dramo »Sestra Katarina« (Z bogom orožje). V ponedeljek pa prvovrstno opereto »Srečna arca«. Predstave: v soboto ob 20.15, v nedeljo in ponedeljek pa ob 16., 18.30 in ob 20.30.

Iz Trbovelj
— Trgovski nameščenci za izpopolnitev svoje izobrazbe. Blago, razstavljeno v lepo aranžiranih izložbah, je za kupca mnogo mikavnejše. Lepo aranžiranje izložbe pa ni tako lahka reč. Da izpopolnitjo podelski trgovski nameščenci svojo izobrazbo v te smislu, priredijo trboveljski trgovski nameščenci tečaj o izložbenem aranzertstvu in o sodobni reklami. Tečaj bo ob nedeljah popoldne v vodenski šoli in ga bo vodil g. Miklavc iz Ljubljane. Ob zaključku tečaja bodo aranžerska tekmovanja s nagradami, a absolventi tečaja dobe izpričevala.

— Še enkrat pozor na kovance! Orožniki so zaplenili še en ponarejen 50-dinar-ski kovanec. Kaže, da jih je moral zaneseti v Trbovlje kak tujec, ker sta oba doslej zaplenjena novca enaka.

Vinko žurman-Knežki

ugledni posestnik in zaslužni javni delavec od Sv. Trojice nad Sv. Križem pri Rogski Slatini, je večerjaj priznan 75letni-rojstva. O njegovem jubileju smo pisali v četrtkovi številki

Pristopajte k „Vodničkovi družbi“

Uradno merjenja beogradske univerze

žejo da

Tesla

ŽARNICA

roži tolike struje, kolikor je na njej zapisano. Sporedna merjenja inozemskih kvalitetnih žarnic kažejo, da ne trošijo manj.

Kupite domačo Tesla žarnico

RAČUN ZA STRUJO					
Šte.	Učinkovitost	Žarnična moč	Žarnična vrsta	Žarnična vrsta	Žarnična vrsta
1.					

Iz Kamnika

Ka—Kamniki generalu Maistru. Kamniški občinski odbor je poslal rojaku in častnemu meščanu generalu Maistru k 60letnici pismeno čestitko s podpisom vseh 24 občinskih odbornikov. Slavljenicu je osebno izročila čestitko tročlanska deputacija, ki jo je vodil župan g. Fran Kratnar. General g. Maister je bil čestitke svojega rodnega mesta izredno vesel.

Ka—Večina vtičkov v Kamniku in okolici je po aretaciji Pirca in Betona pojasnjena, navita v tamo sta ostala samo še vtičnik v občinski blagajni v Bistrici in Stahovici. Oblastvo je sicer prijelo neko osebo, ki je osumljena, da utegne biti v zvezi s vtičkom v Stahovici, vendar pa manjkajo dokazi. Pred dnevi so našli v smrekovnem gozdu nad Stahovico ukradeno železno blagajno, ki jo je vtičlec zavrgel. V blagajni so bile še vse hranilne knjižice, denar pa si je vtičlec seveda prilastil. Orožništvo se trudi, da pojamši tudi ta vtičnik.

Ka—Kino Kamnik bo predvajal za praznično veselje filmsko delo »Suzana v kopalnici«. Predstave v nedeljo in ponedeljek ob 16. in 20. Predigra zvočni tednik.

Iz Hrastnika

h—Na zadnjem sestanku Narodne strokovne zveze je bil ustanovljen dramatični odsek, ki mu predseduje mizar kemične tovarne g. Gačnik. Na sestanku je bilo tudi sklenjeno, da bo v mesecu maju prirejen družabni večer za članstvo.

h—Občna zbornica moške in ženske podružnice Ciril Metodove družbe sta se nedavno vrtili in jo bil obisk slab, daš imata obe podružnici precej članov. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da sta bili podružnici v minulem poslovnem letu zelo agilni. Za praznično sta prodali 700 do 800 družinskih razglednic, ženska podružnica je razpečala lepo število butar in podruž. pa je podprla akcijo za prehrano revnih rudarjev s zneskom 300 Din ter prispevala v sklad za revno šolsko mladino 2100 Din. Izvoljena sta bila dosedanja odbora s predsednicom učiteljico g. Čandrovno in predsednikom učiteljem g. Hofbauerjem.

h—Založni prazniki rudarjev. Zadnji štih so imeli naši rudarji na veliki četrtki, sedaj pa bodo praznovali do srede, torej pet dni. Prihodnji teden bosta samo dva štita. Kaj bo pozneje, ni znano in se baš za praznike širijo razne vzmernilne vesti. Rudarske rodine so že davno porabile vse prihranke in so v največjih skrbih zaradi otrok, ker ni sredstev za obliko, ko rudarji ne zaslužijo dovolj niti za najskromnejšo prehrano.

h—Kino Sokol predvaja v nedeljo in ponedeljek ob 15.15 in 20.15 uri velfilmski svetovne vojne »Zapadna fronta 1918«, — tednik in kulturni film.

Iz Nevega mesta

h—Poročam mestne občine je po poročilu, ki ga je podal na zadnji občinski seji predsednik občine g. dr. Režek, odobren. Dohodki znašajo 1.018.824 in izdatki 1 milijon 014.619 Din. Po predsednikovem poročilu se je občinski zastop bavil predvsem z vprašanjem mestnega vodovoda, ki je po 31 letih potreben temeljnih popravil. O vseh nedostatkih te naprave je podal obširen referat vodovodni referent g. Agnič. Občinski zastop bo preskrbel, da se napake pri vodovodu odstranijo.

h—Priloge voznikov. Vozniki, mlajši dolenci gostilničarji se pritožujejo zaradi skrajno slabe ceste v Semčicu. Cesta je namesta s tako debelim kamenjem, da je voznikom potrebno pri tovoru 5 do 7 hi vpreči po dva para konj. Spričo tega nedostatika se vinski kupci izražajo, da se le s težavo odločijo za nakup stecer izvrstnega semičkega vina. Cesta naj se nemudno spravi v boljše stanje.

h—Kino »Dum« v Sokolskem domu predvaja 1. in 2. aprila zvočni velfilmski »Madame Butterfly« ob 15.18. in 20.15 uri. Predigra: Paramountov zvočni tednik.

Iz Laškega

h—Sokolsko čestitanje praznikov. Naslednji bratje in sestre Sokolskega društva v Laškem so se oddolžili za običajno pismeno čestitanje za velikonočne praznike, da so poklonili primerne zneske za naš Sokolski dom: G. Blažon, J. Benedek, Anica Cvetkovič, R. Dergan, L. Dragar, Nina Drobnič, K. Elsbacher, F. Furlan, J. Ferčnik, I. Frič, M. Ferencak, R. Golež, A. Grafenauer, inž. Homan, J. Herlah, E. Hictaler, I. Igničnik, M. Jerše, F. Jenko, A. Kosi, O. Križnik, Ela Kopač, I. Koščak, A. Knez, R. Klepeč, F. Kemner, M. Majcen, E. Majer, F. Molk, I. Novšak, dr. Orožnik, J. Osolin, Slavka Osolin, E. Obal, E. Pleškovič, dr. Pernat, J. Pirtošek, dr. Prisan, L. Potočnik, S. Pleškovič, A. Povše, A. Perko, M. Poteko, dr. Roš, B. Spunc, J. Siljan, V. Strekelj, V. Stark, Anica Šket, M. Stepic, I. Štrcelj, I. Tratinik, O. Uršič, A. Vivod, I. Zupan, I. Zvab. Zdravo darovalci in posamec!

Iz Konjic

nj—Ustanovitev krajevnega odbora NO. 14. marca je bil ustanovni občni zbor krajevnega odbora NO za področje konjiškega okraja. Poverjenik dr. Mejak Ervin je poročal o pripravljanih delih in drugem. Poleg uprave s predsednikom dr. Mejakom so bili določeni zaupniki za Loče, Oplotnico, Vitanje in Zreče. Razvil se je zanimiv razgovor o delovnem programu krajevnega odbora. Sklenjeno je bilo, da se članstvo o vseh načelnih vprašanjih glede dela razgovori na posebnih sestankih, da bo imela uprava navodila članstva.

nj—Šreski kmetijski odbor za konjiški srez je imel nedavno plenarno sejo. Predsednik Križnič Alojzij se je zahvalil sreskemu načelniku dr. Suhaču za ponovno pomoč. Zlasti iz predsedniškega poročila in poročila tajnika Nemca Ivana posnemamo, da je imel odbor okroglo 400.000 Din prometa, tako zlasti pri vagonskih nabavah kornice, in pri izvozu kladne živine. V srezu je zdaj 25 subvencijskih merjasev, vse

Advertisement for PALMA GUMJASTA PETA. Text: 'Od glave do pete brez bolečin!'. Image: A woman in a long dress and hat.

občine imajo tudi že plemenske bika. Razpečalo se je 70 plemenskih petelinov, 1200 valinih jajc, nabavilo večje število drevesnih škropilk, 30 steklenic za vkuhanje sadja, žepni aparat za vkuhanje sadja, aparat za kontrolno kislino, mošna tehtnica itd. Stroški pletarskega tečaja v Zrečah so znašali 7.000 Din. Ta denar se je plodonosno naložil in je imel tečaj popoln uspeh. Gojji se v srezu sedaj kulturna vrba in so učenci tečaja v preteklem letu že pletli za domačo potrebo pletarske izdelke. V srezu so organizirana v vseh večjih krajih selekcijska društva, ki so dosegla že v kratki dobi prav lepe uspehe. Odbor je dal 14 učencem raznih kmetijskih šol podporo, ki so se izkazali za podporo vredni ter se nekateri izmed njih že prav uspešno uveljavljajo v kmetijski panogi. Pri vtičjih je bil s prisrčnim odobravanjem soglasno izvoljen g. Križnič Alojzij za predsednika odbora, za podpredsednika pa Berce Anton iz Spitaliča, v ožji odbor je prišel tudi še Piki Franjo iz Vitanja. Po poročilih so se zglasili k besedi razni delegatje občinskih kmetijskih odborov in stali vsi stvarnih predlogov za bodoče delovanje. Veliko iniciativ je pokazal občinski kmetijski odbor v Ločah, ki ima zamaševati lepe uspehe pri svojem delu. Sreski veterinar Kulterer Filip je zastopal mnenje, da je treba ostati v srezu pri konju-noričarstvu, če ne bo tehničnih vzrokov za starega savinjskega konja.

Iz Ptuj

h—Po odredbi mariborskega vojnega okrožja morajo biti vse vojaške izprave okrožne fotografije in velikosti 3 1/2 krat 4 1/2 cm. Vojaški obvezniki naj prinesejo fotografije v tukajšnji vojaški urad, da se nalepijo v izprave in ovrjico s uradnim pečatom.

h—Nepredvidno streljanje. Dne 28. t. m. je streljal 16letni posestnikov sin Kukovec Janez iz Nove vasi z dinamitom. Ravnal je pri tem tako nepredvidno, da mu je dinamit v roki eksplodiral in mu močno poškodoval prste na levi. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

h—Tatinski cigani arretirani. V ptujskem okraju je bilo zadnje dni izvršenih več vtičkov, pri katerih so bila vtičlomcem več zlati koleca. Tako so bila v teku eno noč ukradena kar tri koleca pri raznih posestnikih. Orožniška postaja iz Ivanca je kmalu zatem na hrvaški meji našla na cigane Kriša Djura, Antona in Franca iz Mihovljana, ki so prodajali koleca po 50 Din. Orožniki so cigane arretirali ter jih izročili postaji v Ptuj, ki je dognala, da so cigani prodajali ukradena koleca. Oddani so bili vsi trije v sodne zapore ptujskega sodišča.

h—Kino bo predvajal na velikonočno nedeljo in ponedeljek ob pol 19. in pol 21. velfilmski »Pesem sveta« s slavnim tenoristom Schmidtom. Dodatek Foxov tednik.

Iz Gornje Radgone

gr—Uradni dnevi sreskega načelstva bodo v Gornji Radgoni v pisarni občinskega urada vsakikrat s pričetkom ob 10., in sicer 3. aprila, 1. maja, 5. junija, 4. septembra, 2. oktobra, 6. novembra, 4. decembra letos, nadalje 2. januarja, 5. februarja in 5. marca 1. 1935. V Apačah bodo uradni dnevi 4. aprila, 2. maja, 6. junija, 5. septembra, 3. oktobra, 7. novembra, 5. decembra letos in 3. januarja, 6. februarja in 6. marca leta 1935.

gr—Frogled in zgostanje sodov v Gornji Radgoni bo v aprilu 9., 10. in 11., nadalje v maju 7., 8. in 9. in v juniju 7., 8. in 9.

Iz življenja na dežel

BLED. Kino »Blede« bo predvajal danes in za praznične monumentalni nemški velfilmski »Za domovino«. V glavni vlogi znan Luis Trenker. Kot dodatek nov tednik in šaloigra.

BREZICE. V soboto 17. t. m. je »Zagrebski zborovski studio« priredil v Brezicah velik vokalni koncert, ki ga je vodil priznani dirigent prof. K. u. m. a. r. Srečko. Zbor obstoji iz približno 30 ženskih in moških glasov, samih gojencev odnosno absolventov zagrebske Muzičke akademije. Prvi del programa so tvorile žgančeve »Bunjevčanke«, Ipravčeve »Vse minez« in »Rožec«, Adamičeva »V snegu« in »Mlad junak« ter Krekova »Idila«. Že v teh zborih, ki so bili podani in zapeti dovršeno in s toploto, so si pevec pridobil srca vsega občinstva. Posebno je ugajal Adamičev »Mlad junak«, v katerem je alitovski solo zapela gđ. Jelica Telismanova. V drugem delu programa so bili samospevi, in sicer Konjovič-

va »Do tri mi prišle, Maturovi« »Crna muzika« in »Koliko sam Ti govorila, dragie, Pavčičevi« »Dedek samonog« in »Uspavanke« ter Lajovičevi »Pesem tkalca« in »Kaj si le gledal«. Prve tri je zapela sopranistka gđ. Božica Laboševa, obe Pavčičevi »asist g. Drago Bernardič, zadnji dve pa sopranistka gđ. Olga Kocjančičeva. Vsi solisti, ki so iz kole g. Marije Kostrenčičeve, profesorice zagrebske Muzičke akademije, so želi navdušen aplavz, ki ni hotel ponehati. Pri klavirju je soliste spremljal g. Dušan Martelja, absolvent klavirske šole prof. Srečka Kumarja. Končni del programa so tvorile Grgošičeva »Okolo žnjačkov venca«, Mokrančjeva »Mirjana«, Adamičeva »Svatovske« in Slavskega »Meknite se ve gorec«. Temu delu programa je občinstvo sledilo s posebnim razumevanjem in navdušenjem, katero je doseglo višek pri poslednjih dveh pesmih, ki so ju morali ponoviti. V tem delu programa so nastopili kot solisti tenorist g. Mihajlovič Radoslav in basist g. Drago Bernardič, posebno pa je publiko zadivil baritonist g. Avgust Berlot v »Mirjanje«. Koncertu je sledila v vseh prostorih Narodnega doma prosta zabava, pri kateri je tenorist g. Mihajlovič krasno zapel nekoliko sevdalnik. Tako lepo uspelega umetniškega večera Brezice v zadnji dobi še ni sodelele ter smo zato zboru, pred vsem pa njega neumornemu dirigentu prof. Sr. Kumarju hvaležni za prireditve, ki je zaupustila v Brezicah globoke vtiče.

LUCE OB SAVINJI. V ponedeljek 19. t. m. je prisel v Luce narodni poslanec gosp. Rasto Pustoslavšek ter si je ogledal škodo po poplavi. Ob tej priliki je priredil sestanek občinske organizacije JNS v gostini Boltin, katerega se je udeležilo okrog 200 mož. G. poslanec je govoril o razširjeni škofskih veleposostev v našem srezu ter obravnaval politični položaj v naši državi. Udeleženci so s velikim zanimanjem in zadovoljstvom sledili izjavam gosp. poslance. Ob koncu je daroval g. poslanec večjo vsoto denarja za poplavljenec. Znesek se je razdelil med 15 poplavljenec. Posebno zahvalo smo dolžni sreskemu načelniku g. Kamrdiču za njegovo skrb in poštovanost ob priliki katastrofe, ki je bil noč in dan pri telefonu, dokler je grozila nevarnost, kar je vplivalo na zbranje ljudi zelo pomirilo. Na njegovo pobudo so prihiteli na pomoč gasilci iz Ljubnega. Vsa ostala gasilna društva našega sreza pa so bila pripravljena za primer še hušje nevarnosti, vsak hip prihiteli na pomoč.

NOVA CERKEV PRI PTUJU. Pred kratkim se je tudi pri nas pričelo društveno življenje. Poleg strelske družine se je ustanovilo na pobudo učitelja g. Urana Joška Društvo kmetijskih fantov in deklet ter pod vodstvom g. upravitelja Čermelja mladinski sokolski odsek. Na Jožefovo so nas izmenadili s igro »Namisljeni bolniki«, pri kateri so svoje vloge vsi igralci s pohvalo dovršili. Posebno pohvalo pa sta žela g. Uran in gđ. Krajčeva, ki sta igrala s dušo in telesom ter nam z dovršenostjo podala glavni vlogi. Za enkrat vsem čestitamo, ter jih želimo v kratkem zopet videti.

PREDVOR. Nedavno je imela predvorska krajevna organizacija JNS ob prav dobri udeležbi svoj občni zbor v prostorih g. Broliha Antona. Občni zbor je v imenu predsednika otvoril agilni podpredsednik g. Jocić Peter, šolski upravitelj v Predvoru. V svojem govoru je opisal delo in cilje Jugoslovske nacionalne stranke ter bodril članstvo k večjemu sodelovanju. Organizacija šteje 89 članov. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Brolih Anton, podpredsednik Markič Peter, tajnika Jocić Peter in Wurzbach Maks, blagajnik Križnar Jože ter odborniki Sosič Anton, Weissstein Jože, Rezar Franc, Benedičič, Srečič Jože, Skrivca Jože, Šava Peter in Krč Florijan, namestniki: Markun Jožef in Kokalj Jožef.

RIBNICA. Jan Klepura, slavni tenorist zapoje krasne arije v svojem prvem svojem velfilmski »Zbogom ljubezne« danes v soboto ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.1/4, in 20. Za dodatek zvočni tednik. Na velikonočni ponedeljek nov spored, poln smeha in zabave, pravlako ob 15.1/4, in 20. Za dodatek nov zvočni tednik. Pride »Dobri vojaki švejk«.

SV. LOVRENC NA POHORJU. V nedeljo 18. t. m. se je vršil letni občni zbor tukajšnje občinske organizacije JNS ob prisotnosti g. narodnega poslance Antona Krejčija in sreskega načelnika g. Milana Makarja. Skupščine se je udeležilo okoli 150 volilcev, zastopnikov vseh slojev prebivalstva. — Po pozdravnem nagovoru je otvoril predsednik organizacije in občine Alfonz Pernat občni zbor. Tajnik šolski upravitelj Stanko Lavrič je nato obirno poročal o delu odbora v preteklem letu. Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da je odbor stalno z vso potrebno vneto deloval za izboljšanje domačih gospodarskih razmer in dosegel s pomočjo poštvovalnega g. narodnega poslance Krejčija lepe uspehe. G. poslanec si je pridobil zlasti veliko zaslug, ker mu je uspelo preprečiti uvedbo trošarine na les, ker bi sicer lesna trgovina in industrija, na kateri temelji tukaj. gospodarstvo, popolnoma propadla. Vendar je nujno potrebno, da doseže organizacija v kratkem izboljšanje položaja domačega delavstva, ki zaradi ukinutve obrata tuk. tvornice srpov in kos trpi zaradi brezposelnosti. — Na tajnikov predlog je skupščina soglasno izjavila iskreno vdanost Nj. Vel. kralju ter zaupanje in priznanje kr. vladi pod predsedstvom g. Nikole Uzunovića. Skupščina je z vzklikom soglasno izvolila prejšnji odbor s predsednikom trškim županom A. Pernatom na čelu. Z velikim zanimanjem so sledili zbrani volilni upravičenci izjavam g. narodnega poslance o delu narodne skupščine. — Sledili so razni predlogi in interpelacije. Umetne predloge za izboljšanje gospodarskega stanja prebivalstva, zlasti de-

Advertisement for 'PLANINKA - ČAJ - BAHOVEC' from Ljubljana. Text: 'Za spomladansko zdravljenje'. Includes an illustration of a woman and a child.

lavstva, je stavljal banovinski zdravnik g. dr. Lojze Pirnat. Predvsem je apeliral na g. narodnega poslance, da zastavi ves svoj vpliv, da se nemudoma prične delo v tukajšnji tovarni srpov in kos, ker je prišlo delavstvo zaradi nepotrebnih zapore tvornice zaradi skoro dveletne brezposelnosti v naravnost obupen položaj. Zato ni prizadeto samo delavstvo, temveč tudi ostalo prebivalstvo. Predlagal je, da bi se pričelo s takojšnjim popraviljem banovinske ceste trg Sv. Lovrenca-postaja ter s gradbo ceste Ruše - Pušcava, s čimer bi se dvignil tujski promet in znatno omilila brezposelnost. Nadalje naj bi se omilila eksekucije pri izterjevanju davkov, ki mnogokrat ne dosegajo nobenih uspehov. Smotrene predloge glede izboljšanja gospodarskega stanja občine je stavljal tudi predsednik A. Pernat. G. poslanec Krejčič je za vse objubil svojo pomoč.

Naročite - čitajte 'LJUBI JANSKI ZVON'

SV. MARJETA NIZE PTUJA. Dne 11. marca se je zaključil dveletni tečaj kmetijske nadaljevalne šole. Oblastva sta zastopala sreski šolski nadzornik g. Josip Gorup in sreski kmetijski referent g. Slavko Zorčič. Iz Ormoža je prisel živinodravnik gospod Joško Nardin. Šola je uspešno dovršilo 33 fantov. Fantje so imeli ob zaključku samostojne referate iz raznih kmetijskih panog. Poleg teoretičnih predavanj je šola izvrševala razna praktična dela. Šola si želi razširati priprav za prvo pomoč pri živini in instrumente za kopunjenje.

SMARJE PRI JELŠAH. »Dneve našega življenja« je odigral 26. t. m. Sokol s sodelovanjem društvene godbe. Drama je prav dobro uspela. Prosvetarju g. Gódrichu ki je poleg telesa igral eno najtežjih moških vlog (študenta Gluhovca), gre vse priznanje. Vsi igralci so se v svojih vlogah dobro znašli, zlasti pa gđ. Vanda Brinarjeva, ki je vlogo Olge Nikolajevne izvršno podala. Istotako dobro igrane vloge so bile Antonova, Onufrij, poročnik, Mironov, Miška, Blohin in Ranken. Teška igra pomeni lep napredek našega odra. Upamo, da nam v kratkem prikaže še kaj sličnega. Tudi gostovanje na sosednjih bi bilo na mestu, kajti priprani smo, da bi odnesel oder tudi drugod lepe uspehe.

VRHNIKA. S prihodom pomladi se obeta vrhničanom novo veselje. Na veliko nedeljo otvoril Sokol v svojem domu kino predstave s zvočnim filmom »Maratonске tekme«. To je ponoven dokaz izredne delavnosti šolskega upravitelja Alfonza Zavrčanika, ki je s graditvijo sokolskega doma pokazal domačinom in tujcem, kaj zmora močna volja in nesebična poštvovalnost. Čast možu, ki kljub obilnemu šolskemu delu skriva vse svoje moči za narodno prosveto.

SIRI. V težkem delu, katerega vršimo tu ob meji, pogrešamo pomoči in zaledja. Zavedamo se v polni meri svojih dolžnosti, vemo pa tudi, da sami in lastnih sil ne bomo zmogli vseh ovir, ki se nam stavijo na pot. Moralne podpore nam je treba. Zato bomo pohiteli 7. aprila v Ljubljano na Tabor, kjer bomo skušali navezati tesnejše stike s meščani. Akademija, katero bomo priredili, bo pokazala majhen del našega vztrajnega dela. Resno se pripravljamo nanjo in upamo, da bo naš trud poplavljen s obilnim posetom s strani narodnega občinstva. Utrditel nastopajočega deca v sokolski veri, dajte zadoščenja trudu sodelujočega članstva in vseh naših obmejnih sokolskih borcev in dokažite s svojo prisotnostjo, da rtev, katero zahteva meja od vas, ni prevelika. Spored akademije bo pravočasno objavljen.

Advertisement for 'CRIKVENICA' featuring a list of theatrical performances. Text: 'morsko kopalnico na Jadransko...'. Includes names of plays and actors.

Priznanje domačemu delu

Ljubljana, konec marca. Ze nekaj let stalno razstavlja v Šelenburgovi ulici v Tiharjevi pasazi svoje izdelke Državni osrednji zavod za ženski domači obrt. Različne tehnike ročnih del smo že videli v izložbi. Od klekljanih šipk do filé zastorov in tudi več zelo lepih oprem za nove in tožde tehnike. Zavod nam je s tem pokazal, kaj vse že lahko izvršimo doma, da zadovoljimo tudi najbolj razvijeni okus. Obiljavljamo vredno pa je, da se še vedno najdejo ljudje, ki kupujejo v tujni s doma pridobljenim denarjem tuje blago in spravljajo po nepotrebnem izvršne domače moči ob zaslužek.

Danes ni treba več hoditi bogatim novostem v inozemstvo po blago, ker se leto bližajo dobi prav tako doma. V dokaz temu smo en primer. Zavod izvaja zelo mnogo svojih izdelkov v inozemstvo, zlasti klekljanih šipk. Prišel je se, da je poela neka tuja tvrdka zavodu večje naročilo in priložila kot vzorec šipko s označbo tujea izvora. Izkazalo pa se je, da je šipko izdelal zavod sam po lastnih osnutkih in jo prodal v tujino. Takih in sličnih primerov je bilo več.

Prav razveščevati se Slovinske diplomane, ki si jih je zavod pridobil doma in v inozemstvu. Pariz, Barcelona, Soham, Bari, Amsterdam, Kolarna, zlasti Kolarna, grand prix — to niso malenkosti na oficijalnih razstavah, ki jih prireja države in ocenjuje potem izdelke stroga mednarodna komisija. Mišljamo, da ni danes podjetja v Ljubljani, ki bi pridobili toliko slovesa po inozemstvu, kakor ta naš odlični zavod.

Na zavodu se poučuje tudi tehnični izdelovanja perzijskih preprog, predvsem iz domače volne. Ta način izdelovanja je našel odmev v širši javnosti. Domači izdelci s uspehom konkurirajo druzgemu tujemu izdelku, ker tehnično prav nič ne zaostaja za njim. Izdelava je zelo zanimiva, materijal pa ni predrag, tako da se lahko tašne preproge izdelujejo doma in doma plaštrajo.

Zavod ne obstoji samo zaradi sebe samega, ampak vrši tudi eminentno socialno nalogo. Zaposluje revne žene in dekleta po posodarsko pasivnih kraljih, tim vtilva veselje do ženskih ročnih del in mnogo priprava tudi v kulturnem pogledu razvoju ženskega udeleževanja.

Zavod bi se na lahko še več bolje namahnil in še vesele prosvetoval, če bi dobil primerne prostore. To je neobhodno potrebno. Zavod bi vsakokrat še mnogo drugače renomiral, če bi se tudi glede prostorov mozel odlikovati. Pozgote obiskujejo zavod odlični tujci, ki im neližnistični zavodovi prostori kvarilo družabni klub ugoden vtič in vzbujajo kritiko, kar gotovo ni koristno navodni propagandi.

Repertoar DRAMA

Sobota, 31.: Zaprt. Nedelja, 1. aprila ob 15.: INRI. Izven. Cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Beograd nekdanji in sedaj. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 2. ob 15.: INRI. Izven. Cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Charles'eva tela. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Torek, 3.: Zaprt. OPERA. Sobota, 31.: Zaprt. Nedelja, 1. aprila ob 15.: Parsifal. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 2. ob 15.: Ples v Savotni. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Poljska kralj. Premiera. Izven. Znižane cene.

Pasijonska igra »INRI« se ponovi v dramatično velikonočni nedeljo in velikonočni ponedeljek, vsakokrat ob 15. Za oba dneva veljajo globoko znizane cene od 6 do 20 Din. Na popoldanski uprizoritvi veličastne pasijonske igre opozarjamo še posebej ljubljanske občinstvo.

Nušjevo novejšje delo »Beograd nekdanji in sedaj«, ki nam slika življenje v naši prestonici v minulih in današnjih časih, so ponovi na veliko nedeljo zvečer po mižnih omah. — Poslednja uprizoritve »Charles'eva tela« v letošnji sezoni bo na velikonočni ponedeljek zvečer v ljubljanski dramatični odsek ob 6 do 20 Din.

Premiera v dramatični Dostojevskega romana »Bratje Karamazovi«. Dramatizacija je priredil g. Ciril Debevo. V posameznih ulozeh nastopijo: ga. Mira Danilova kot Grušenja, gđ. Boltarjeva kot Katja, G. Cesar igra Fjodora Karamazova, g. Skrbnišek Dimitrija Karamazova, g. Debevec Ivana Karamazova in g. Jan Aljoša Karamazova. G. Kralj je Smerdiakov, g. Bratina — Gričević, g. Petokar — predsednik sodišča, g. Lipah — državni pravdnik, g. Gregorin — zagovornik, preiskovalni sodnik — Pianekič, sodni sluga g. Brezger. Slik je osem, veče jih lektor, katerega izvaja ga. Marija Vera. Premiera bo v četrtak 5. aprila izven abonnama.

Velikonočna praznika. Na velikonočno nedeljo popoldne bo podan Wagnerjev »Parsifal«. Začetek je točno ob 15. konec pred 20. uro. Na to predstavo posebno opozarjamo posetnike z dežele. Na velikonočni ponedeljek pa bosta dva opereti, in sicer popoldne ob 15. prvič kot popoldanska predstava Abrahamova očetva »Ples v Savotni«, zvečer ob 20. na prvič v letošnji sezoni izvršna slovska opereta »Poljska kralj«, ki jo je napisal Oskar Nedbal. Nedbalova opereta je stalno na repertoarju vseh gledališč in je v muzikalnem pogledu brez dvoma eno najboljših del tovrstne svetovne literature. V glavnih ulozah nastopijo: ge. Poličeva, Španova in Kozojeva ter gg. Goetič, Peček in Zupan.

Mariborsko gledališče. Sobota, 31.: Zaprt. Nedelja, 1. aprila ob 15.: Jurček. Premiera. Znižane cene. — Ob 20.: Gorenški slavček. Premiera. Ponedeljek, 2. ob 15.: Gorenški slavček. — Ob 20.: Stambulska roža. Znižane cene.

Advertisement for 'Trgovina gradbenega materijala'. Text: '40 let obstoječa, z velikim letnim prometom TAKOJ NAPRODAJ po zelo ugodnih cenah, zaradi smrti. 3168 Vprašati: CAGARIĆ, Zagreb, Maksimirska cesta 51.'

Velika noč -

**prinašaš preroda borbo in slast.
Kadar pred tabo omahne, uplahne zadnjih pomladnih
viharjev oblast,
dvigne se z blaženo sfilo, kar je mehkužno in bedno in
tužno tonilo v obup.**

**Lokam in gajem boš dala cvetoči poljub.
Kakor predobra mati položi dojenčka v tople plenice --
v svežih voljnih razorih v spanje zaziblješ semenje rži
in pšenice.
Slavcu velela boš spv o ljubezni žgoleti.**

**Zadnje oblake odgrneš in solnce naurneš!
„Tako, zdaj široko posveti!“**

**In use, kar daš vsemu, je dano, izbrano za nas:
pesem, ljubezen, rast in smrt in zvezde in večni čas.
Da bomo svetili ko prizma, prosojni kristal v tvoji jarki
luči --**

**o, le še volje in čistega dela in misli prisodi nam!
Tako, zdaj mogočni, opojni, bojni koral nam zabučil:**

Velika noč, -- ti veliko jutro bodi nam!

Zeleni Jurij v Zasavju

Kakor neslišno petje zveni od nekdaj, topel dih je v zraku, sladka slutnja v srcu... Pomladni klic prihaja iz Zasavja, iz Polhovgrajskih hribov, z Dolenjskih goric in iz kraških dolin tam okrog Vrhnike in Borovnice. Zapovedujoče, neodoljivo nas vabi, zove, mami pomlad od vseh strani.

Kje jo bomo polskali? ...

Vlak kleplje svojo jekleno pesem čez ljubljansko polje. Krokariji se kopljejo v rokavih Save, ki se je razrastla in razlezla v brezbrežnost. Lahke megle leže nad širnimi vodami, drevje izteza vanjo svoje prazne veje. Na golih jelšah vise puhasti kosmi ovijalk.

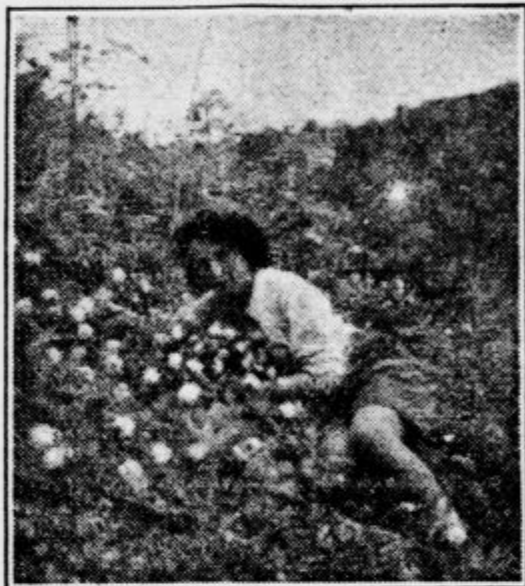
Sveti Miklavž gori na holmu pogleduje iz megle, Cicelj je popolnoma pogreznjen vanjo. V rezkem ritmu ropočemo skozi savsko sotesko. Pusto je še tukaj: sivozelena voda, sivo nebo, prazna pobočja, golo drevje. Kje si, pomlad?

tice, ki bo razprezala vsenaokrog svoje me-nate, ledvičaste liste.

Stopim čez rob. Onstran doline, že prav blizu štrli razorano skalovje pod vrhom Koptitnika: stolpi in stolpiči, rogličji in rogličji, mogočni skladi razdrapanega pečevja, ki kakor razvalina ogromne trdnjave strmo pada proti Savinji. Onstran zelene vode stojita dva stara, ljuba znanca: Veliko Kozje, ki se navpično dviga od reke proti nebu in na široko razkazuje svoja skalovita, prepadna pobočja. Pod vrhom čepi tisti skalni balkon, kjer se tako prijetno sedi in zvoni z nogami v prepad proti Brišam, mali vasi, ki se stiska v tesni prostor savinjske soteske. Zadaj, že nekoliko v megli, se bohoti široka kopa Lisce, planinska kočja nas pozdravlja z njenega vrha.

Stopimo iz gozda na plan. Nekaj hiš je razsejanih med peščenimi njivami in vegastimi tepkami. V kraških kontah samevajo zadnje umazane zaplate snega. Spemo zopet skozi gozd, kjer stojte tisočeri cveti golega teloha. Čez mirno pobočje in skozi goščo na grebenu se dvig-

ga do pasu, ji dela tovarišijo. Čez strme poseke hitimo v dolino. Za robom zaprhuta velika črna ptica -- divji petelin -- in nerodno omahne v grmovje.

Med zasavskimi igalkami -- ljubljanski cvet

Po gozdnih stezah onkraj grape bežimo nizdol, malo kasneje se nam pridruži potoček in beži z nami. Postojimo in se ozremo nazaj. Mogočne skalne trdnjave stoje kot večni spomeniki narave v višavah. Grozde vise nad nami nakopičeni skladi; par žilavih borov se je vgnezdilo v razpoke in se stiska ob prepadne stene. Kar naenkrat pa smo iz gozda. Zeleni pašniki beže tja do Savinje, reka se poigrava v svoji strugi, bele hiše stojte pod holmom in bela cerkev na njem: vasica Ogeče se ogleduje vsa praznična in

umita v zelenih vodah Savinje.

Po beli cesti smo v par minutah že v Rimskih Toplicah. Kopalnice je mrtvo, zaprto, pred Veliko nočjo ne računajo z gosti.

Gostilničar prisede k mizi in nam v počtem savinjskem narečju pripoveduje o brigah in težavah, ki jih prizadeva Savinja s svojimi poplavami. Reka teče zdaj mirno in pohlevno šest metrov pod hišo v svoji strugi. Lani v septembru pa je prodrla prav v gostilno. Pri kosilu so sedeli že do pasu v vodi. Kmalu potem pa je zalila štedilnik v kuhinji in odnesla krožnike in nože ljudem takorekoč izpod rok. Vse je zbežalo, le gospodar je vztrajal in poleg njega -- pes, najboljši prijatelj, ki ga človek najde v življenju.

Stopimo še malo v park pod graščino. Stoletna drevesa, tuje smreke, neznan borovci, čudoviti mesecni zadivljajo oko. Po gorki vodi v bajaranju plavajo rdeče ribe s čudnimi izrastki in brazgotinami, ne vem, ali je to od bolezni ali od borb, ki jih imajo med seboj. In nikjer nobenega človeka.

Uro kasneje pa že sedimo v vlakcu, ki drvi v noč skozi savsko sotesko. Ljudje prihajajo in odhajajo, cvetje v rokah, teloh in resje za klobuki.

Tudi mi smo videli mnogo, mnogo rož ta dan. A nismo se jih upali vzeti s seboj: da ne bo zamere pri zmagovitem vitezu, Zelenem Juriju, ki je prijahal na belem konju in razstlal ves ta pisani kras čez polje in brda...

Dr. A. B.

Stare velikonočne šege in navade

Vsako leto vzbuja Velika noč, ali kakor pravijo vzhodni Slovenci, Vuzem, ko slavi narava svojo zmago nad zimo in temo, ko premagava zelena in topla Vesna črna in mrazo Morano, v človeških srcih čuvstvo veselja, vir novega, svežega življenja in poguma ter mlade, nade polne samozavesti. -- V stari dobi so ljudje praznovali Veliko noč še mnogo bolj slovesno kakor dandanes in to dalje časa, do osem dni. V tem času so zaprli sodoča, izpustili kaznenice iz ječe, osvobodili sužnje, darovali revežem miloščino in se popolnoma prepustili velikonočnemu užitju in veselju. V Konstantinovi dobi je bilo število luči in bakelj o Veliki noči v Carigradu neki toliko, da je bila -- kakor priča cerkveni oče Evzebij -- noč svetlejša od dneva. -- Po narodni veri poskoči sonce ob vzhodu na velikonočno jutro trikrat od veselja nad vstajenjem Gospodovim. Ljudje, zlasti otroci, so čakali na kakem hribu sončnega vzhoda in v svoji domišljiji to tudi v resnici videli. Marsikje se godi to še dandanes. Tako se družil kult narave in pomladi s kultom Velike noči.

Praznovanje Velike noči se pritenja prav za prav že na Čvetno nedeljo, ko ljudje prinašajo v cerkev butare in oljke k blagoslovu. Butare, okrašene s pisanimi trakovi ter obložene s pomarančami in jabolkami, so bile ponekod toliko, da je nosilo poedine po več fantov in so se detikale cerkvenega stropa. Kaj rad se je ob takih prilikah razvil med posameznimi skupinami iz zavisti preprij in celov pretep, tako da so večkrat odnašali domov popolnoma oskubljene in razmršene butare. -- Uvod v praznovanje Velike noči je bil post, v starih časih splošno v navadi in silno strog. Razen nedelj in praznikov ljudje v vsem postnem času niso uživali s svinjsko mastjo zabeljenih jedi. V marsikateri vasi pa od srede do sobote velikega tedna ljudje niso imeli niti zajutkeja niti južine. Najbolj so se postili na veliki petek, ko so uživali samo opoldne in zvečer nekoliko hrane, in še to zelo pičlo. Na veliki petek so marsikje uživali koprive kot sredstvo proti čarovinjam, drugod zopet so jih nabirali in spravljali na podstrešje kot pomoč proti streli. Izjema posta je bila ponekod samo v soboto, ko so dobivali postil po kosilu rozinane in medene štruklje. -- V mnogih krajih je bila navada, da so veliki teden, zlasti na veliki petek, posebno bogato obdarovali občinske reveže. Tako je dobil n. pr. v loški okolici prvi berač, ki je prišel na veliki petek zjutraj v hišo, vrečico moke, jajce, klobaso, kos kruha in svinjina. Ta dan je bila tudi navada, da so tuju, ki je prišel skozi vas, prav posebno postregli, češ, da to prinaša obilo sreče.

Za primer bodi nastopna narodna priča iz Koroske: »Veliki hlapec neke kmetije v Ziljski dolini je odšel na veliko soboto na sosednji hrib na obisk. Ko je prišel do bližnjega ribnika, je sedel na ploščo skalnate stene na bregu, da bi si odpočil. Nekaj časa je počival nato pa je vzel štrukelj, ki mu ga je bila opoldne dala kmetica, in ga je začel jesti. Toda komaj je ugriznil, je začela in zabučala voda v ribniku in v trenutku, ko so udarili valovi ob skalo, na kateri je sedel hlapec, je stopil iz ribnika velik, poraščen mož. Pa je nagovoril hlapca tako-le: »Upam, da si dober človek in mi boš drage volje dal kos štruklja,

ki ga baš hočeš pojediti pred durmi mojega mokrega stanovanja.« -- »Tvoji želji prav rad ustrežem,« je odgovoril veliki hlapec. »zakaj že moja pokojna babica mi je večkrat rekla: kadar se rajše umikajo pred velikonočnimi svonovi, ne sme nihče v ljubezni odredi tujemu gostu kosa velikonočnega jagnjeta; kdor pa gostu postreže, temu bo Bog pomnožil imenje in blago.« -- Hlapec je dal čudežnemu možu kos štruklja, ki ga je držal v roki. »Tisočera hvala za dar iz tvojih rok,« je odvrnil tuji mož, »nikdar se ne boš kesal, da si ob tej uri z menoj lomil svoj velikonočni kruh. Blesčeče zlato, ki so ga valovili naplavliti iz ribnika na skalnati rob, bodi plačilo za tvoje darilo.« Po teh besedah je mož skočil v ribnik in na mah izgubil v valovih. V tem hipu pa je tudi hlapec zagledal pred nogami blesčeče zlato, ki je bilo sedaj njegova last. Preden je še mnil velikonočni mesec, je hlapec postal srečen in imovit posestnik ene izmed največjih kmetij v Ziljski dolini.

Od velike srede nadalje čaka mladina v cerkvi, da ugasejo vse sveče, nato pa začne na dano znamenje ropotati na vse moč z ropotuljami, ragljami in razbijati po zabojih, plohih in različnih lesenih pripravah. Vse to naj posnema vpitje Judov: »Križaj ga!« Na kmetih tudi pravijo, da otroci s tem »Boga strašijo.« -- Veliki četrtek, pravijo, je tako velik praznik, da ta dan Bog blagoslovi vsi naravo in dobi celotno jajce v kokišni svoji blagoslov. Na veliki četrtek so nekaj v mnogih krajih že zjutraj okrasili znamenja na poljih s bršljinom, smrečjem, doma v sobah pa svetilnicke podobe z lovorovimi vejicami in palmovimi šopi. Tudi je bila splošna vera, da je veliki četrtek sveti dan narave, zato je ta dan vsaka zelenjava bolj okusna kakor katerikoli dan v letu.

Ponekod je bila tudi vraževerna navada, da so na veliki četrtek iznešeno in na veliko soboto blagoslovljeno jajce zagrebali pod rožni grm, češ, da to varuje bližnje hiše pred ognjeno streljo. -- Na veliki četrtek in veliko soboto zjutraj so si umivali v mnogih krajih ljudje s svežo studenčnico, zlasti dekleta, obraz, »da bi ostala zdrava duša in telo« in da bi bila lepa in čednostna. --

Na veliko soboto zjutraj otroci še dandanes prinašajo izpred cerkve »sveti ogenj«, da bi bila domača hiša očuvana vsake nesreče. -- Do današnjih dni se je ohranila v naših krajih starodavna navada, omenja jo že Valvasor, tako imenovani »žegane«, to je blagoslovitev jedi, ki se izvrši na veliko soboto popoldne. Dekleta prinašajo v župnijsko cerkev v jerskih razne festivne: kruh, kolače, potice, pirne, gnat, klobase, pa tudi hrena in soli. Blagoslovljeno sol so ljudje hranili vse leto in so jo smatrali kot zdravilno sredstvo za ljudi in živali. V nekaterih krajih hodijo duhovniki sami v poedine vasi in sela, kjer blagoslovljajo skupno ali pa po hišah velikonočna jedila. V vlnorodnih krajih dobi tudi vino svoj blagoslov. Na povratku iz cerkve hitijo dekleta kolikor mogoče urno z jerski domov, zakaj imajo vero, da tista, ki bo prva prispela v domačo vas in se bo preš umila, se bo tisto leto prva omožila. Kmetijski fantje, ki jih pri takih tekmah opazujejo, imajo s tem svoje veselje in šale. Ponekod dobi »žegane« tudi vsa živina pri hiši razen mačke. Ostanekov

jedi ljudje niso smeli zametavati, temveč so metali kosti, lupine in oostale odpadke na ogenj.

Pirhi, v Beli Krajini in pri vzhodnih Slovencih pisanice ali pisanke -- Rusti pravijo krašanki (od krasiti), -- so darilo, ki si ga medsebojno poklanjajo v družini, sorodniki in znanci, pa tudi zaljubljenec. Od kod in odkaj izvira ta navada, se ne da dognati. Že stari narodi so imeli gladko in okroglo jajce za simbol sreče, rodovitnosti in novega življenja. Stari Feničani so upodabljali svoje bogove v obliki jajca. Tudi azijske konfesije imajo podobna tolmachenja. V srednjem veku je bila navada, da so se ljudje medsebojno obdarovali s pirhi, a lupine so na drobno strli, ker so bili mnenja, da cele prinašajo čarovinjo in nesrečo v hišo. Pirhe darujejo dekleta svojim izvoljencem, in sicer po eno, tri, pet itd., nikdar pa ne na pare, zakaj to bi pomenilo, da je dekle oddalo svoje srce že drugemu. Tudi je bila navada, da so dekleta, ki so se po Veliki noči poročila, dajala svojim zaročencom darilo; na okno so polagala tri pirhe in nov, svež robček. Ako pa dekle snubca ni maralo, je dejalo na okno prazno, posvalikano vrečico. Pirhi so tudi predmet igre, zlasti mladine, ki se o Veliki noči s tem kratkocasi. Mladina pirhe »seka« s kovanim denarjem po medsebojnem dogovoru. Ako sekač ugrebe novec v pirh, je ta njegov, sicer ostane jajce in novec nasprotniku. Drugod zopet trikojo s pirhi na osem koncu. Komur ostane jajce celo, doti oba pirha. Drugod tudi trikojo pirhe po posevni ploskvi in skušajo tretji ob spodaj nastavljeni pirh. Ako ga igralec zadene, dobi oba pirha.

V starejši dobi je bila navada, da se je na veliko soboto svečer zbirala mladina, pa tudi odrasli ljudje, pri kakem gorskem potoku, kjer so zajemali vodo; pripisovali so ji zdravilno moč, zlasti za oči. Da bi bila ta zdravilna moč uspešna, so zajemali s vrči proti vodnemu toku. Spotoma niso smeli črhiniti niti besede; šele po povratku, ko so prestopili domači prag, so smeli spet govoriti. Kdor pa se je pregrešil, ni prinesel domov zdravila, temveč samo navadno potочно vodo. Ta večer so škropili tudi živino, da bi se je ne lotile bolezni. Tudi so dajali živini posvečene soli in blagoslovljenega kruha, kar naj bi odvrčalo zle čarovnije od hleva. To pa se je moralo zgoditi, preden so živino napajali.

Na veliko soboto popoldne je še dandanes v navadi velikonočna procesija, ponekod, zlasti na Koroskem, se je vršila procesija svečer s lučmi in plamenicami. Ko je bila končana, so zmetali plamenice sunaj na polju na kup ter pri tem streljali s pištolami in možnarji. Drugod zopet so na veliko soboto svečer po procesiji -- ali, kakor narod pravi: po Vstajenju -- ko so se prikazale prve zvezde na nebu, zažigali grmade, ki so jih fantje snosili na veliki petek po gorskih bregih in vrhovih. Pri tem so prepevali velikonočne pesmi, drugod zopet so molili, zato so imenovali take kresove tudi »sprošnje ognje«. V nekaterih krajih so vzdrževali take ognje do velikonočnega jutra, ki mu je narodna vera pripisovala čudodelno moč. Narod je bil prepričan, da so otroci, rojeni na velikonočno nedeljo ob sončnem vzhodu, posebno srečni in da pred njimi nesreča beži kakor suho listje pred vetrom.

V gorskih vaseh so nekaj časa in dekleta vsajjala na velikonočno nedeljo na vse zgodaj, šla ven na polje in postavljala na ogne njiv in travnikov majhne križce. Vsakemu križcu so dodale jajsko lupino, napolnjeno s blagoslovljeno vodo od sv. Treh kraljev iz treh župnij: taki križci naj bi očuvali zemljo in posestvo vseh čarovnij in nesreč. -- Ako je bilo o Veliki noči lepo in milo vreme, so se zbirali na velikonočno nedeljo in ponedeljek popoldne mladi in stari na vsakem trgu pod lipo, igrali so razne igre ter poslušali povesti in pravilice, ki jih je zgovorna stara žena pripovedovala nežni mladini. Kot primer bodi nastopna koroska narodna zgodba:

»Nekdo je šla na velikonočno nedeljo zjutraj kmetica v bližnjo vas k cerkvenemu opravilu. Bilo je izredno lepo jutro. Z jasnega, kakor ribje oko čistega neba, je sonce lilo žarko svetlobo na kaledone setev. V vejevju dreves so ptiči veselo prepevali; na njivah in poljih so prve pomladanske cvetlice dvigale nežne glavice, kakor bi hoteli Stvarniku sveta, ki je vstal iz groba, izkazati čast in spoštovanje. Kmetica je vesela stopala skozi sončno ravan in dehtiči gozd. Naenkrat zagleda pod razvalinami starega gradu jagnje, cigar svetli volneni kožušek se je bleščal v zlatem sijaju. Kmetica, ki še nikdar ni videla tako lepe ovčice, se ji je približala, jo ljubkovala in rekla: »O, ti ljubo jagnje, kako to, da si na tako velik praznik samo in zapuščeno?« Komaj pa je žena to rekla, že je sišla od razvalin: »Jagnje, ki ti tako ugaja, ni samo in zapuščeno, zvesto ga varuje pritikavec te gore!« Začuden kmetica pogleda k razvalinam in zapazi pritikavca, ki je sedel vrh skale in zibal zlato palico sem ter tja. Nekoliko časa je žena opazovala pritikavčovo početje, nato pa ga je nagovorila: »Možiček, daj mi jagnje, ki ga varuješ; rada bi ga imela in bolj bi ga čuvala kakor gozdni vrani rumeno zlato.« -- »Tisočkrat škoda, nesrametna žena, da si tako nerodno govorila.« je odgovoril pritikavec; »ake ne bi tako govorila, temveč rekla: »ti pametni pritikavec, odkod ti je jagnje in kakšno čudodelno zelišče pač uživa, da ima tako svetel in zlat kožušek,« bi do-

Vasica Marija Širje (v ozadju Kuma)

V Zidanem mostu izstopimo. Mahoma je vse vedro in jasno. Sonce poje svojo zmagovito pesem na vrhah in v dolini. S podjetnim zamahom zavijemo na rame oprtnike.

Takoj za postajo se vzpne kolovoz, skoraj cesta v gozd in se v širokih ključih zajeda v strmo pobočje. Naglo nas nosi korak iz soteske. Skozi golo bukovje in gabrovje gledamo navzdol na progo, kjer se štirikratna vijuga tračnic kot železen pas ovija okrog hriba. Pod zidanim nasipom drvi Sava, motna, globoka, nevarna.

Trava je kaže rumenkasti cvet, martinčki nastavljajo soncu radovedne glave. Bledo rdeče blazine resja vse na strmem pobočju, vitki grmiči dišečega volčina izteza iz gošče svoje tanke veje.

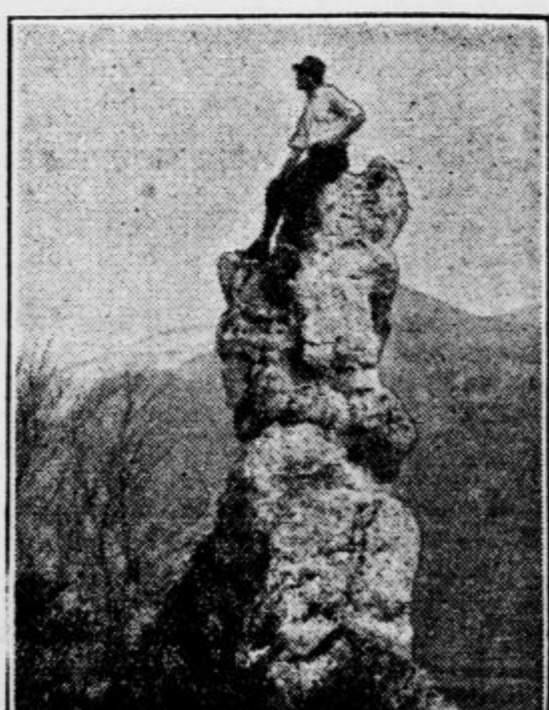
V gozdu že odvijata kačnik svoji zeleni omot, ranjak poveša v vencu deveterih listov težke glavice, prisadnik poganja svoje neznanatno zeleno rastje.

Drobne vejice omele leže na poti; veter jih je odtrgal od materskega klobarja v visoko gorj v drevesu in jih zvrtilnil na tla. V peščenem svetu ob poti nastavlja ramšela svoje rdečkaste in rumene cvete. Na strminah, ki prepadno padajo proti Savi, stojte vrbe in v polnem cvetu plezajo mačice po njihovih vejah.

Svet se odpre, široka plan se razgrne pred nami. Onstran ravnine, ki je posejana s trobenticami, se je naslonila vasica pod široko razloženo kopo: Marija Širje. Bel dvorec s stolpiči na vogalih, napol graščina, napol hiša, zaslonjen s smrekovim gozdičem kraljuje na sredi; poleg njega cerkev z vitkim stolpom in nekaj hiš, ki se pa vzpenjajo že v brdo. Sredi ravnine pokopališče in na njem štiri velike ciprese. Ob poti samuje kapelica z lepo izrezljano, leseno streho.

V gostilni se malo ustavimo, da popljemo čašo mleka. Zgovorna gospodinja na razlaga pogledu proti jugu. Onstran zarez, ki rahlo naznačuje savsko sotesko, visoko brdo Čemerno. Desno od njega se dviga široko slame, ki omahne v zarez in se vzpne vnovič v topi vrh Klečevce; daleč v ozadju se boči v modrikastem ozračju mehka kopa Kuma. Od Kuma pa se vlečejo dolgi grebeni, prav tja do pečevitih Poljskih devic, ki jih domačini pravijo Roglovje.

Pot iz Marije Širje proti Koptitniku, ki je naš današnji cilj, vodi tam nekje skozi gozd na desni. Mi si volimo bližnjico, skalovito in peševito rižo, ki so jo hudoourne vode izgreble kar navpično v ledja Koptitnika. Tam je seveda strmo in malce naporno, pa kaj bi tisto! Višje gori so zarezali domačini v ključih pot skozi mehki svet. Tu bo čez trkne mesec dni rasel bohotni cvet strupene zla-

Na stolpu pod Koptitnikom

blja od jagnjeta velikonočni dar, boji dragocen kakor oni, ki si ga hotela od mena. Tako si pa ob svojo življenjsko srečo. Nato se je zemlja silovito potresla, da so razpokale skale in drevesa; pritlikavec in jagnje sta izgubila.

Ponekdo je hodil hišni oče, domači gospodar, na velikonočni ponedeljek s vsemi družinskimi člani in poslil po svojem posestvu. — Narod si tolmaci velikonočno vreme za svoja vremenska prerokovanja, tako n. pr. pomeni slabo vreme na cvetno nedeljo slabo leto, ako pa je ta nedelja lepa, bo rodovito leto. — Dež na veliki četrtak prinaša rodovitnost. — Močan dež na velikonočno nedeljo daje pitlo in slabo krmno; tudi so potem vse nedelje do Binkošti deževne.

Tako izraza narod, ki ima še ima starodavnih časov svoje šege in navade, svoje veselje tudi na zunaj, da bi velikonočne praznike čim bolj sijajno praznoval. Kršćanska Velika noč se spaja s proslavo pomladi.

Narod je izražal svoje čuvstvovanje tudi v pesmih. Od številnih narodnih velikonočnih pesmi naj navedem nastopne:

Goriška:

Duša moja, poj z menoj,
poj z menoj na božjo pot,
na božjo pot na goro,
na goro visoko.
Tam boš vidla, duša ti,
kaj Jezus za te trpi:
za te in za naše grehe
krvavi pot poti.

Gorenjska:

Šalosten je veliki teden,
ker ga, grešnik, nisi vredel,
angel varh na oblak' stoji,
zlat kelih v rok' drži.
Kdor pa hoče iz tega kel'ha piti,
mora krvavi pot potiti:
Jezus je iz tega kel'ha pil,
k' je krvavi pot potil. I. t. d.

Štajerska in Notomerskih gorah:

Marija je po polji potvala,
srečala je, srečala
cimermane tri.
>Kaj delate, kaj delate,
cimermani vi trije?
>Mi delamo, mi tešemo
križ za Jezusa.
>Le delajte, le delajte
prav tenko in drobno.
da Jezusova mantra
tim ležiša bo: i. t. d.

Nato sreča Marija po vrsti: tri stišla-
rec, ki gladijo križ, tri kovače, ki kujajo
težbe in tri deklice, ki plečejo krono. Vse
te Marija prosti, da naj delajo
>prav tenko in drobno,
da Jezusova mantra
tim ležiša bo: e.

Štajerska:

Tri pisanke vam talam,
iz serca želim,
le pomajte mi sprostiti,
da jih vredno zadobim.
Prvo pisanko vam talam
sveto rešno telo,
kadar bote bolni ležali,
vas spžižalo bo.
Drugo pisanko vam talam,
ljubo devico Marijo,
kadar bote vmirali,
da vas troštalo bo.
Tretjo pisanko vam talam,
kdar te 'melil v rokah hudi:
Jezus, Marija, sveti Jožef,
pridite nam na pomoč!

Primorska:

Vesel se z menoj, kristjan,
na ta velikonočni dan!
Aleluja, aleluja!
Veselite se vse stvari,
kar na zemlji v nebesa želi.
Zdaj obhajamo tisti spomin,
ko je vstal od smrti božji Sin.

Rudolf Dostal

Od učbenika Bučiča pa sam se ločim šele po-
tem, ko sem poskusil njegov »vinnom bonum
Salomonianum, qui non corripit malitiam om-
nium«.

Tako sem dospel k Dioklecijanovi palači
v Split. Kaj naj vam povem o Splitu, ki ga
skoro gotovo vsi poznate? Sredi carskega
Peristila stoji bojeviti Grur Ninski in pri-
povedu, da je bil res znamenita osebnost.
Saj se je pravično boril proti rimskemu kle-
ru, ko je zahteval, da je edino pravilno, če
moli narod v svojem jeziku.

Nad Splitom se dviga divni soleni Marjan,
za njim kipa proti nebu vrhovi Kozjaka in
Mozora.

Južno od Splita leži Omiš, domovina zna-
menitih Kačićev. Iz Omiša prideš po krašni
pešeni obali v Makarsko, ki leži pod Bio-
kovim in je najlepše letovišče v bližini
Splita.

Naša Madeira - Hvar naj ne bo Jaboum-
na, ker sam pohvalil Makarsko. Saj je širom
sveta znano, da je Hvar »biser otokov«, na-
šega Jadrana in najbolj znamenito dalma-
tinsko letovišče in zdravilišče. Za Hyarom

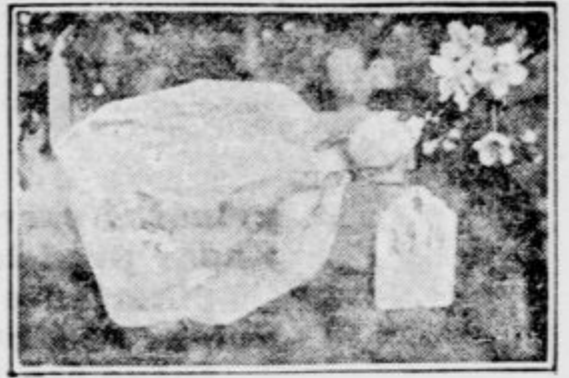
leži pogodovana Korčula s Velakubo. Mijal
je znan po svojih vulkanskih divjih vrhovih
in tihih jezercih. V njegovi bujni vegetaciji
je že v rimskih časih Amazoros lovil zve-
ri in ptice.

Krasna je okolica Stona s ribiškimi va-
elcami, kjer so vzorna gojišča ostrig. Ston-
ske ostrige so najboljšje na Jadranu.

Majhna jadrna drel po moraki gladni.
Spremlja jo zvonjenje iz cerkva sv. Vlaha v
Dubrovniku. Dubrovnik! Divna republika
svojevrsne narave in klasične lepote. Ume-
nost, zgodovina in domovinska ljubezen si
tučaj podajejo roka. Vsa okolica Dubrov-
nika je raj. Cipresa pri cipres, bor pri
azavi. Sami živi kontrasti in vendarle živa
harmonija!

Potegnimo se še do Boke Kotorske. Njeni
fjordi so nekaj izrednega, njena okolica je
veličastna. Vse je tako lepo, da se ne moreš
nagledati. In Lovćen! Vse kliče in zove:
Pridite, spoznavajte naš kraški Jadran!

Hubert Marjanovič

Skopljena skupina cvetov, zavita v perga-
minovo vrečko, na njej številka zapisnika
o času in sorti plodnika

Pri skopljenju cvetov moramo skrbno
pažiti, da ne poškodujemo osrednjega dela
cveta, takozvanega pestiča, ki bo služil za
sprejemnika cvetnega prahu pri poznej-
šem oplojevanju. Da preprečimo opašenje
skopljenih cvetov po vetru in žuželkah,
napremo, kakor nam kaže slika št. 3, več
cvetov (4-6) v vrečice iz pergamina, to
je neke vrste papirja, ki propušta svetlo-
bo. Ko smo opravili to delo, počakamo 2
do 3 dni, da se razcvetejo njihovi neskop-
ljeni popki tovariši. Tedaj dozorijo cvetni
prah za umetno oplajanje. Za to delo upo-
rabljamo spet pinceto, in sicer odtrgamo
z njo prašnice se prašnike in opriamo s
njimi nalahno se dotikajoč brazde skop-
ljenih cvetov. Takoj po izvršenem delu
spet privežemo na vejice pergaminove vre-
čice, ki jih pustimo na vseh več dneh,
da se počaka nastavek sadu. Za poskušajo
se zlasti začetnikom svetuje, da opriamo
nekaj skopljenih cvetov s cvetnim prahom
istega drevesa v svrhu kontrole dela.

Po približno štirih tednih po opravi-
vi je lahko prejšnjemu mladi sadu in vi-
dimu, koliko uspehov smo imeli. Pri vseh
teh poskusih je seveda treba gledati za-
stati na to, da vzamemo za križanje dvoje
sadnih sort, ki cveteta istočasno ali pa
vsaj, da ni prevelika razlika v razdobju
cvetja. Mnogo si bomo pomagali pri časo-
vi bolj oddaljenih cvetnih dobah dveh
dreves, tako da bomo jemali za skopletve
pomno razvito popje, da ga bomo mogli
opraševati s prvimi cveti poznejše sorte.
Drugič pa si pomagamo na ta način, da
odrežemo od zgodnje sorte nekaj popka-
stih vejic že zgodaj na pomlad, ter jih
hranimo na hladnem in temnem prostoru,
da tako zavledemo njihovo cvetenje za toliko
časa, da pričnejo pozne sorte, s katerimi
lahko zgodnje križati, cveteti.

Sličen je postopek križanja pri drugih
rastlinah.

Pri žitu je cvet malo drugačen. Pri pso-
nici na primer ima vsak cvet zunanjo malo
prazno (gluho) plevo, za njo je pri rezi-
ci resasta pleva, v njej sedi pestič z
razkoderano dvoledno brazdo in tremi praš-
niki zavrtimi v prosodno lučko — srajšča
imenuvamo. Preden dozorijo prašniki, se
resasta pleva s pinceto odgrne in sešemo
s konico previdno za srajšče in utrgamo
vse tri prašnike. Skopljemo cvete pokri-
jemo s pergaminovimi vrečkami. Ko prič-
ne cvetiti druga sorta, ki jo hočemo s prvo
skrižati, nabereimo na papir cvetnega pra-
hu in opriamo s malim čopičem skoplje-
ne cvete, ki jih spet pokrijemo s vreč-
kami na katere zapišemo ime obeh skri-
žanih sort.

Pri enoletnicah nam da seme križanca
že drugo leto potomca, na katerem vidimo
združene lastnosti staršev. Ko te križan-
ce tretje leto znajemo, vidimo, da se med
seboj razlikujejo po obliki cvetja in sa-
du. Ta pojav imenujemo mendelovanje po
prvem začetniku umetnega križanja patru
Mendelu. Da dobimo stalno novo sorto
moramo potem vedet odbrati posidne
našemu smotru ustrežajoče inčice. Pri
potomcih križanja sadnega drevesa je pa
stvar drugačna. Vedeti namreč moramo,
da dobimo tudi tu križanca šele tako, da
posejemo peške umetno oplojenih sadov.
To poudarim zato, ker sem mnogokje na-
letel med sadjarji na zmotno naziranje, da
je že v letu križanja dobili sad križan-
ca. Ker ni kazal takšen sad nobene bi-
stvene razlike od ostalih sadov istega dre-
vesa, so mnogi čvornili o uspehu. Šele za
zrasel iz križancovih pešk nam more nana-
reč dati sliko nove sorte. Seveda bi morali
predolgo čakati preden bi zraslo iz po-
ške drevo, zato narežemo že drugo leto
po saditvi od križanca cepiče in jih cepi-
mo v že odraslo debljo. Tako skrajšamo
za več let rasto dobo in pridemo prej do
sadu svojega truda.

Iz teh kratkih navodil bo lahko šrpal
potrebno znanje naš sadjar in zlasti naša
šola odrasla kmetijska mladina, ki bo dobi-
la iz takšnih poskusov mnogo več ume-
vanja in veselja do svojega težavnega po-
klica, na drugi strani pa bo imela v tak-
šnih poskusih koristno zapolnitve za ne-
delje in praznike, ki jih bo odvajala od
posledanja po gostlinah in pijačevanju. Upam,
da se bo mnogo pogumnih in vztraj-
nih rok oprilelo teh križanih poskusov,
ki nam poleg potika in zabave morda pri-
nesejo tudi kakšno novo rastlinsko sorto,
ki bo v korist vsemu človeštvu. Ne smejo
nas plašiti neuspehi, ker je med stototiči
neuspehov se skriva morda eden uspeh
kakor zrno v košu plev.

Janko Kač

Iz naravoslovne delavnice

Kako dobimo s križanjem nove rastlinske sorte

Ze nekako v človeški naravi je težnja
po novih dognanjih, najdih in iznajdbah.
Veseli se nad uspehom samim odtehta že
mного truda pri delu. Koliko večji pa je
pomen takšnega iskanja, če se posreči in
dobimo za vse človeštvo koristi od tega.
Zato ni treba zdvajati pri oplojevalnih po-
izkusih, odnosno se norčevati iz takšnega
dela, kakor se žal pri nas še vedno do-
gaja, kljub večjemu trkanju na prst, češ,
saj smo vendar napredni in kulturni na-
rod.

Za oplojevalne poskuse vzamemo popol-
noma zaprte cvete. Pri tem moramo pa-
žiti, da ne izberemo takšnih cvetov, pri
katerih je moli dozorela brazda iz se po-
polnoma zaprtega cveta. Tudi moramo
pažiti, kar se zlasti pri nekaterih črešnjah
dogaja, da se prašniki odprejo že v popo-
lnoma zaprtem cvetu. Takšne popke mora-
mo odstraniti prav tako kakor vse že od-
prte cvete. Nikakor ni priporočljivo jemati
premlade popke za poskuse, ker jih zara-
di njihove majhnosti težko skopimo. Sil-
ka št. 1 nam kaže, v kakšni razvojni dobi
je popje najbolj prikladno za to delo.

Skopljenje, to se pravi popolna odstrani-
tev vseh prašnikov, da tako preprečimo
samooplobo, izvedemo tako-le: Pri čre-
šnjah odstranimo bele cvetne liste, dočim
pustimo zelene čašne liste na popku in jih
samo zapogonimo, kakor kaže slika št. 2 A.
Pri hruskah in jablanah pa ne smemo sa-
raditi prevelikih ran, ki bi nastale, polomi-
ti vseh čašnih listov, nazaj zapogniti se
pa zaradi krhkosti ne pustijo, zato mora-
mo polskati drug način za skopljenje. Iz
cvetne čaše odstranimo le dvoje čašnih li-
stov in odtrgamo skozi tako nastalo od-
prtino prašnike. Za to delo uporabljamo
male kleščice, kakor jih rabijo zdravniki,
in jim pravimo pinceto. To orodje se dobi
za male dinarje v železnarnah in drogeri-
jah. Pažiti moramo, da kupimo prav drob-
no in zelo priročno pinceto za naše delo.

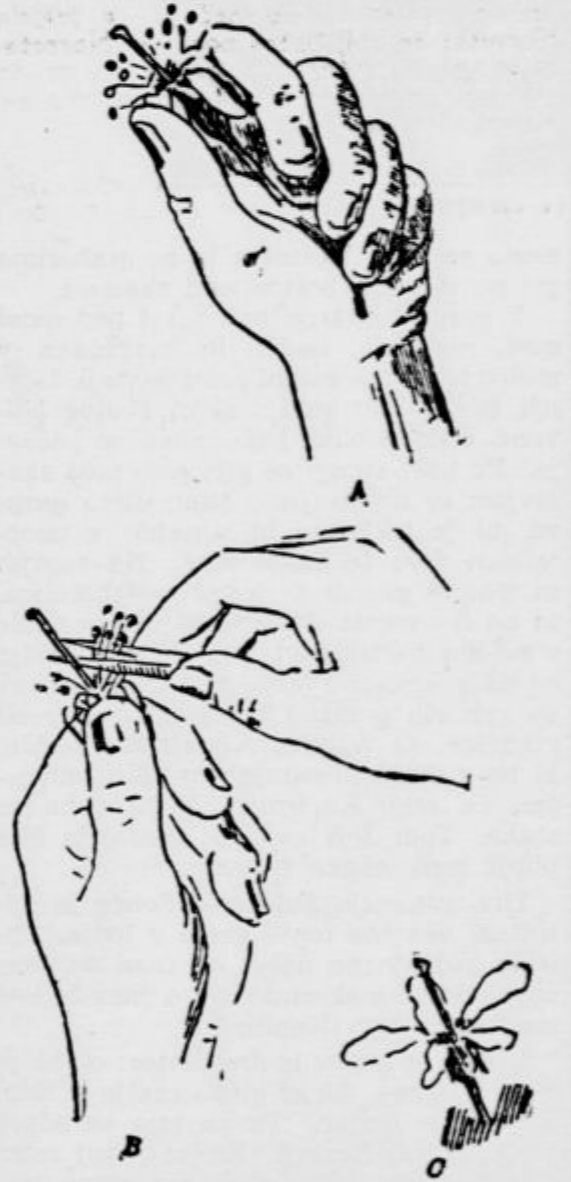
Črešnjo cvetje. 1. Za skopitev godni
popki. 2. Premladi. 3. Prestari.

Na članek v lanskem božičnem »Jutru«
pod naslovom »Od cvetnega prahu do sa-
du« sem dobil celo vrsto vprašanj, zlasti
kar se tiče praktičnega dela pri oploje-
vanju rastlin. Mnogim sem že pisмено od-
govoril. Ker vem, da se naši sadjarji in
kmetje zanimajo za ta vprašanja, hočem
na kratko opisati prikladno in v praksi
za dobro spoznano postopanje pri križanju
rastlin. Seveda moram takoj poudariti, da
je treba pri tem delu velike pasivnosti in
vztrajnosti. Ze mala napaka obzrusesti
uspeh. Vztrajnosti, pravim, je treba za-
stati vsakemu začetniku in še posebej pa
pri križanju žitaric.

Ne mislimi pojasniti križanja rastlin le
za zabavo ali pa v poglabitev študentev
v skrivnosti matere narave. Popolnoma na
javnem sem si pa tudi, da ni pričakovati
od oplojevalnih poskusov, katere bodo iz-
vedli naši študenti, kdo ve kako čudovitih
uspehov in novih dognanj. Izkazalo se pa
je, da so bili tudi pri takšnih poskusih
že kdaj izjemno doseženi lepi uspehi, ka-
kor pač še pravi naroden pregovor, da tu-
di slepa kura včasih srmo najde. Kakor je
treba pri tej točki v prvi vrsti za uspeh
mного srnja, tako je treba tudi poskuse
v rastlinstvu postaviti na široko podlago in
poskusnikom dati vsa potrebna navodila.

V članku »Od cvetnega prahu do sadu«
smo rekli, da se delijo razne rastlinske
sorte na dobre in slabe pelodnike, od ka-
kovosti cvetnega prahu pa da zavisi kako-
vost in posebno množina prideleka. V sa-
djarstvu so dognali, da se nikdar ne smejo
napravljati sadovnjaki, ki so oddaljeni od
drugih nad 1 km v čistem nasadu, to se
pravi, da je ves sadovnjak zasajen s eno
samo sorto. Dognalo se je tudi, da je zlata
parmena najboljši pelodnik za vse druge
jabolčne sorte. Nekdaj so naši sadjarji
močno gojili to izredno okusno jabolko.
Ker ima pa zlata parmena to lastnost, da
odkroja še prav mlada močno rodi in kaj
kmalu opeša, so jo pričeli sadjarji močno
opuščati, tako da je danes zlata parmena
prav redek gost naših sadovnjakov. Vsa
pametna sadjar bo zato čimprej precepil
nekaj dreves tu in tam po sadovnjaku z
zlato parmeno, da bo pridelek v nekaj le-
tih obilnejši in stalnejši.

Razni strokovnjaki in znanstveni zavodi
po vsem svetu so že desetletja na delu,
da pomagajo kmetu, sadjarju in vrtnarju
do boljših pridevkov. S križanjem raznih
žitnih vrst med seboj smo dobili takšne
sorte, ki so obilno rodeče in odporne proti
raznim boleznim. Kolike važnosti so ti
uspehi, nam je pokazalo dejstvo, da ima-
mo danes že dvakrat večje donose na pri-
mer pri krompirju, pesi, žitu itd.

A razgaljenje cvetišča. B prijem prašni-
kov s pinceto (od zgoraj); C skopljen cvet

Jadran zove!

Spomlad je. Rože cveto. Narava se oblači
v novo obleko. Nad našim Jadrancem že sije
toplo sonce in izvalja iz zemlje in duš kali
in nade za boljšo bodočnost. Priroda na Ja-
dranu, obala, letovišča, zdravilišča, pred-
vsem pa morje, vse to nas zove in vabi k
sebi. Kdo more biti tako zakrknjen, da se
ne bo odzval?

V duhu vidim sušičsko lučko s slikovitimi
Peččinami, Grobniško polja, Trsat in razva-
line nekdanje frankopanske moči in slave.
Vidim slikoviti Kvarner in romantično na-
brežje hrvaškega Primorja. Na njem se be-
lita kot nedolžni dekleti Kraljevica in Cri-
kvenica z vilami, palačami, hoteli in kopa-
lišči. Iz posameznih ulic vro tučji, ki jih
melodično nutranje zarje vabi k morju, da si
na žarkem soncu odpočije telo in dušo.

Polopama, počasi pa se odpira nova sli-
ka, nova lepota. Prikaže se Novi Vinodol
s tipičnim starodalmatinskim znanjem, po-
tem Senj, nekdanje zatočišče Uskokov, da-
neje lepo kopaljšče. Potem Baška na Krku
z lepimi zalivi; Malinska, Omišalj, Krk in
Njivice. Vse to ovijajo žarki zlatega sonca,
ki spremljajo česta vzdolž obale. Tih, svež
vetrič prinaša na ušesa zvoke ribiških pe-
smi. Melodijske pripovedujejo, kako je bilo
takrat, ko so jmaške glave senjskih Usko-
kov vsele na jamborih beneških ladij,
medtem ko so njih telesa trnehela v letah
pod »Mostom vzdihljajev«. In vse to zate-
deži, kar domačini niso dali, da bi »tu-
jnec ubralil morje«.

Lepo hrvaško Primorje s romantičnim
Vrhnikom, danes se mi mudi in le zapu-
ščam, a že zdaj povem, da se bom vrnil,
večkrat vrnil.

Duši se odpirajo nova obzorja. Rabi Nj-
govri zvoniki se zde kakor nasikani za
morski gladini in s njimi se polgravo
morski valovi, ki opljuškavajo visoke skale.
Starinsko obelježje Raba, njegova romanti-
ka in beneška umetnost se tiho umikajo
modernim prilastkom sodobnega letovi-
šča. Rab nam popolnoma nadomešča Opatje-
vo. Rab plava v muziki jazz - banda in v
valovih spomladnega življenja. Ob tej spre-
membi se Slovenci zazdi, da so se na Rab
vrnili nekdanji priletni časi bogstva in na-
predka, ko se je škala svila in se je kovalo
srebro in zlato.

Od Raba dalje pozdravljajo potnika meh-
ni otoki. Srečam Pag, otok mlaka, smetane
in medu. Saj so daleč po svetu znane paške
čipke in paški sir. Čudoviti izdelki za telo
in oko! Silba, Olib, Uljan in Dugi otok so
budni stražarji našega Jadrana. Odlukije jih
romantična lega, navzile temu pa do danes
še niso prišli do tega, da bi privabili mo-
go tujcev. Manjkajo jim uvedne zveze. Pag,
ki se ponaša s krasnimi gozdovi, ima zaprt
obalo.

Od Dolgega otoka daje se vrtijo splo-
šeni otoki. Na prvi pogled bi Slovci misli-
li, da tod okoli sploh ne živijo ljudje. Povsod
skalovit svet, močno izpostavljen burji. Ko-
liko zapuščenega bogstva leži tod okoli!
Nenadoma vzdihnem. Kaj se je zgodilo?

Viktor F. Engelsberger:

Večerni zvon

Po razhodu ruske vojske na perzijs-
kem ozemlju pomladi 1918 nas je več
jugoslovenskih dobrovoljcev, služečih
v ruskih edinicah na turški fronti, hote-
lo preko Vladivostoka v Ameriko. Hitro
menjšajoče se razmere v Armeniji,
Azerbejdžanu in na severnem Kavka-
zu so prekrizale to namero. Turška
vojska je v kratkem času zasedla
vzhodni del Kavkaza, kjer so prebivali
muslimani, vključno Baku, odkoder so
po težkih bojih izgnali Angleže. To
meno gospodarja je plačalo z življenjem
okoli 30.000 Armencev, ki so pred pri-
hodom Angležev podpirali sovjetske
oblasti. Gruzijo so osrečile nemške čete.
Iz severnega Kavkaza so prihajala
redka, a malo razveseljiva poročila o
roparskih napadih Ingušev ter o bojih
med rdečimi in kozakiškimi oddelki.

Brez posebnih nezdov smo prešli po-
krajine, zasedene od Turkov in Nem-
cev. V Tiflisu smo se odločili trije za
pot proti severu, ostali proti zapadu
ter se izročili vsem muhastim naključ-
jem razgibanega življenja. Pridružili
smo se ruskim beguncem. Med vasjo
Lars in Balda na vojno-gruzinski cesti
so nas rešili prtljage in denarja razboj-

niški Inguši. Tako olajšane so nas v
Vladikavkazu pozdravili topovi, ki so
reševali problem revolucije.

Nekaj dni smo bili gostje slovenske-
ga seljenca Rutarja, ki ga je revo-
lucija spravila malone na beraško po-
plico. A nemirna doba nas je gnala na-
prej. V Vladikavkazu je ostal prijatelj
Spanger. Zagrebčan Vlado Magdič in
jaz pa vsa krenila dalje, dospela po ču-
dovitih dogodkih, ki so nama odvzeli
vse veselje do nadaljnega potovanja, v
Mozdok ter se tu uslužila partizanske-
mu odredu generala Bičerahova.

A tudi položaj tega odreda je bil
kljub ugodnemu nastroju partizanov
vse prej ko rožnat. Ideje oktobrske
revolucije so se širile kakor kolobar,
k' jih povzročil kamen, vržen v vodo.
Ljudstvo je bilo zaradi menjajočega se
polažaja zbegano in celo več kozakiških
nasebin je postalo sovražnih našemu
odredu.

Po nekaterih uspehih so nastopili
težki časi. 4. oktobra je bil naš odred
prej pri Karabagli, 30. oktobra so rde-
čearmeji potokli asetsinskega generala
Mistulova pri Prohladni, nakar si je
simpatični starec pognal kroglo v usta.
Sosledje nezdov še ni bilo popolno. 2.
novembra smo izpraznili Mozdok, pro-
ti kateremu so rdeči sosredili vse boj-

ne sile, ker so vedeli, da je tu za Kav-
kaz glavna opora protirevolucionarjev.
Bežali smo proti Kaspiju, gnani od 20
tisoč mož rdeče vojske. Združili smo se
pri Kurdjukovski v raznimi kozakiškimi
edinicami ter s posebnim oddelkom, ki
je zaman oblegal mesto Kizljaz, in tu
čakali usodne bitke.

Od zapada krasnoarmeji, na severu
pusta karanogajska step, na vzhodu
Kizljaz, na jugu globoki Terek, za Te-
rekom Čečnja, v Čečnji razbojniki in
Turki. Kam? Še ptici bi bilo težko. Po-
polnoma odrezani od sveta, niti dom-
nevati nismo mogli v tem blodnjaku,
kaj se godi drugod po svetu.

V Kurdjukovski sva z ruskim kap-
itanom Petrom Viktorjevičem Senektu-
tom izvohala zapuščeno kozakiško ha-
to in se veselila. S Petjo sva bila ta-
ko rekoč krvna pobratima. V boju pod
Karabagli so naju istočasno ranile
krogle iz strojnice. Njega težje. Odtr-
gal sem si kos srajce, za silo obvezal
njega in sebe ter mu pomagal na varno.
Od takrat sva si bila iskrena druga.

Razgovarjala sva se o pasti, v katero
smo morali, in pila čihir, kavkaški čvi-
ček. Petja je bil črnogled. S svojo tes-
nobo je izrazil: »V koruzni komitet«
bomo izvoljeni, pa konec.

* Od rdečih ustreljen biti.

»Dihamo še, upajmo!«
Magdič naju je slednjič izsledil in
razveselil z novico, da je pot skozi
Čečnjo prosta, da so Turke pregnali
Angleži in da je, tako govore pri štabu,
vojne konec.

Na najinih obrazih je bral nevero. Ni
se dal motiti.
»Pod poveljstvom generala Kolesni-
kova se umaknemo v kratkem na desni
breg Tereka, nadaljevali bomo neovi-
rni pot skozi Čečnjo do Petrovska,
odkoder se bomo prepeljali z vlakom
v Baku.«

»Torej je precep, v katerega so nas
stisnili rdeči vrati, je pokazal režo,«
je ugotovil Petja. »Pijmo!«
8. decembra se je izvršil umik čez
Terek. Ob reki se je zbralo poleg vo-
jaštva še mnogo beguncjev. Vse je ča-
kalo na prevoz. A na reki se je pozi-
baval preprost brod, dva v naglici po-
vezana stara čolna, preko njih nepri-
trjene deske. In s tem edinim brodom
naj se prepelje toliko ljudstva?

Na ukaz generala Kolesnikova sem
bil s petimi oficirji določen, da se prvi
prepeljemo, zasledimo desni breg višje
izkrcevališča ter da s strojniki od-
bijemo morebitni napad.

Do roba broda je segala voda, ko
smo ga natovorili in vsaka nadaljnja

obremenitev bi pomenila katastrofo. Na
nesrečo se je ravno v trenutku, ko je
brod odrlin od brega, začelo strelja-
nje od železniškega nasipa, kjer so bile
naše zaščitnice. Tedaj se je več obu-
panih beguncjev vrglo z brega v reko,
doseglo brod, ki se je pod novo težo
tako nagnil. Del broda, kjer sem stal,
se je dvignil iz vode, strojnice so zdrk-
nile po deskah in potegnile s seboj v
vodo nesrečne begunce. Ker na zibajo-
čem se brodu nisem mogel ohraniti
ravnotežja, sem skočil v vodo in z veli-
ko muko spleval na breg.

Brod je potonil in z njim zadnje upa-
nje na prevoz. Med begunci je nastala
strahovita zmeda, ki jo je stopnjeval
nastopajoči mrak in mraz. Povsod be-
ganje, nered, kletve, prošnje, vpitje,
iskanje, jok.

Prerinil sem se skozi gnečo do vo-
za, na katerem sem pripeljal strojnico,
a konj ni bilo več. Medtem so kozaki
mirno obrnili svoje konje in odjezdili
ob reki navzdol. Sledili so jim parti-
zani, rdeči.

Vladko in Petja sta me poiskala.
»Hitro na konja in za nama!«
»Mojih konj ni.«
»Drugih je dovolj.«

Iskal sem že v temi. Naletel sem na
kamele, ki je plašna zavrečala, da sem

Film iz Planice

Kako smo spoznali brata Ruuda in njune velike vrstnike in občudovali najdaljše smuške skoke na svetu

Bogato nas je letošnja zima obdarila z belim blagoslovom in morda že nekaj sezon smučarji niso užili toliko neskaljene veselja po belih poljanah kakor letos. Zato je umljivo, da niso veselo stopili na plan samo tisoči starih prijateljev sporta na smučeh temveč so dobili močan pritek v trumah začetnikov, ki so se letos na novo pomešali med mogočno smučarsko armado. Kdor je bil priden in je vztrajal pred rekordi rada kopičita telesne energije. Tu je smejoči se Sörensen, resni Jonson, mladi Hoff, simpatični Lassen, kar vsi hitijo odgovarjati, ko jih vprašajo, kako se jim zdi ta naš biser smučarskega sveta in kaj nameravajo z ono ogromno strmino v nedeljo. Mnogo so prehodili sveta, številne skakalnice so že za njimi, toda naša Planica in Ilirjanska skakalnica sta jih zadržali. Kar razumeti ne morejo, da so se

Zal sem moral v teku večera ugotoviti, da mu za »pridobitništvo« manjka vsak smisel: mož je lokal zapri sredi sobote, ki je vendar za brivca najvažnejši dan! »Stranke« smo nekaj časa hodile obupane po vasi, potem pa se razšle.

Kljub temu sem dosegel svoj cilj s prijaznim sodelovanjem gostilničarja Kajnarja, ki mi je dal na razpolago kar oba svoja lokala, trgovino in gostilno. V trgovini je nabral kozmetičnih potrebščin, v gostilni pa namestil ostalo opremo za brivski salon. Potem je nastopil bivši c. kr. »pučfle« Janez, odtrgal inseratni del zadnje številke »Jutra«, potegnili z britvijo po svojih lasih za poskus in po moji bradi — zares. In tako »smo« se v eni uri obrili — v splošno veselje številnih gledalcev in nas samih. V nedeljo zjutraj se ni nikjer več poznalo, kako slovesu je bil ta toaletni intermezzo pred tekmo.

V nedeljo zjutraj je bilo treba naglo na noge, kajti že ob pol 9. je prihrumela v Planico prva truma gledalcev iz ožje Gorjanske Dobre pol ure pozneje je že osvojila Planico

ogromna množica smučarjev in smučark iz Ljubljane in drugod. Bilo jih je, da smo spraševali, ali je sploh še kdo ostal v Ljubljani. V veseljem smuku so hoteli proti domu, dolga vrsta vseh dimenzij in odtenkov. Sredi poti je posloval blaginjak najvažnejši funkcionar vse prireditve, Dolinca Tamara ima to dobro stran, da je dohod v njo zelo ožek in se da s primerno pazljivostjo toliko nadzirati, da je treba zastojkarjem že skoraj alpinskega smučarskega tečaja, če bi hoteli po strmih robovih priti do doma. Sicer pa v nedeljo v Planici ni bilo takšnih; vsi so vedeli, po kaj so prišli in zato so radi odšli tisti obol, — da podpro veliko in morda za dolgo dobo edinstveno prireditve.

Pred domom Ilirije in tja do skakalnice je bilo kot v panju. Vsi narodi vsi jeziki, največ seveda ljubljanskega. Med njimi si našel, kogar si hotel.

Tudi naše uredništvo je bilo zastopano odlično, le pisalne stroje in telefone so pustili doma; meni pa je najbolj manjkalo baš teh dveh modernih iznajdb.

Start je bil določen pozno, ker so bile med tem napovedane nove množice iz Zagreba. Ljudem je bilo vse pravilno. Pridno so segali po čaju, ki so ga točili eni, drugi so stegovali svoje »pisarniške« ude proti soncu in v snegu, najbolj vestni pa celo izpraševali za udeležbo in kdo bo prvi in najdaljši. Najbolj prav pa je odgoditi starta prišla nam radovednežem po dolžnosti, ki smo med tem v zmernem tempu osvajali meter za metrom višine in tako že pol ure pred bitko zasedli svoje postojanke.

Medtem se je ura pomaknila na poldne. Saj skoraj opazili nismo, da so tekmovalci že polagoma zlezli na start. Kar na enkrat se je

dvignil zastor za slavnostno predstavo.

Keditelj na mostu in trobentščak poleg njega sta dala zadnji znak in že se je pognal prvi raz mola. Potem so šli ostali precej naglo — morda celo prehitro — drug za drugim, prvokrat štirinajst Rekordov ni bilo nobenih; še najboljši se je odrezal Höll s 74 m. Doli v ogromnem krogu, kjer je množica čakala na številke, ki smo o njih pisali v petek in soboto, je bilo skoraj mračno tiho.

Po odmoru, ki ga je za nas izpolnil pogovor pred mikrofonom, med publiko pa

Birger Ruud (startna številka 9) je pokazal, da obvlada smuške skoke s sijajnim slogom, kar je bilo seveda odločilno za dosego njegovega rekordnega skoka.

godrnjanje, češ da so jih to pot spet potegnile »cajtinge«, je šla vrsta drugič raz mosta. To pot so se sukale postave vse višje v zrak in Sigmund Ruud je zadovoljil prvi s — 86,5 m. Najprej so ga objeli tovariši s severa, nato pa so ga dali amaterskim fotografom in kajpa tudi damam. Ko je prilezel do stolpa, so ga postavili pred mikrofon »Padele je svetovni rekord, Sigmund je preskočil samega sebe za pol metra.

Tretje kolo ni štel več v konkurenci in zato so tekmovalci lahko dali vse svoje sile za daljavo. Kar ni šlo v tretji reprizi, je šlo v četrti. Sigmund je bil favorit; kot velik ptič se je pognal preko mosta, še po zraku podaljšal za nekaj metrov in priletel na 95 m. Prehuj je bil pritisk, zdrsel je ob tla, toda se takoj spet zravnil in v ostri kristianiji obstal pred strmečo publiko. Vihar! Potem je šel Novšak na 66 m. Spet vihar, saj je bil nov jugoslovenski rekord! Zdej je na vrsti Birger Neestrpo sprašuje, kam so šli drugi? Potem pa se spusti — čeprav s pobitimi kolonom — kakor v najboljših dnevih, zaplava kot orel in obstane na 92 m. Srečno! Občinstvo besni veselja! Zdej je Planica krščena kot zasluzi, če so jo že prišli otvarjat Norvežani.

Ljubljana je že po radiju izvedela za trumf v Planici. Ze zvečer je bila vsa razgibana in povsod so govorili o skokih in Norvežanih. Se slovesneje je bilo razpoloženje v ponedeljek, ko so se izvedele razne podrobnosti in je dala Ilirija razglasiti, da pojde zvečer z godbo po svoje goste. Na tisoče ljudi se je zbralo okoli kolodvora in kar načuditi se niso mogli, da ti slavni fantze s hladnega severa in zmagovalci neverjetnih daljav v zraku niso drugačni kot vsi pravi sportniki. Vljudni, prikupni, zdravi in krepki ter zmerom veseli. V Kazini so nastopili kot prijetni in družbi in odlični na parketu in prav nič bi jim ne prisodili, da so še dan prej rusili svetovne rekorde v eni izmed najtežjih sportnih panog. Ilirija in JZSS pa sta proslavila z njimi vred svoj velik praznik, saj so se uresničile davne sanje njihovih najbolj požrtvovalnih delavcev, da mora tudi naše smučarstvo stopiti slej ali prej v krog velikih narodov v tem sportu.

Lav. Struna

Čitajte tedensko revijo „ZIVLJENJE IN SVET“

Tudi za smuške skoke je mazanje smuči velike važnosti. Norvežani so tudi v tem mojstri. Pred tekmovalcem so imeli z mazanjem »precej opravka.

Pinož in kurica

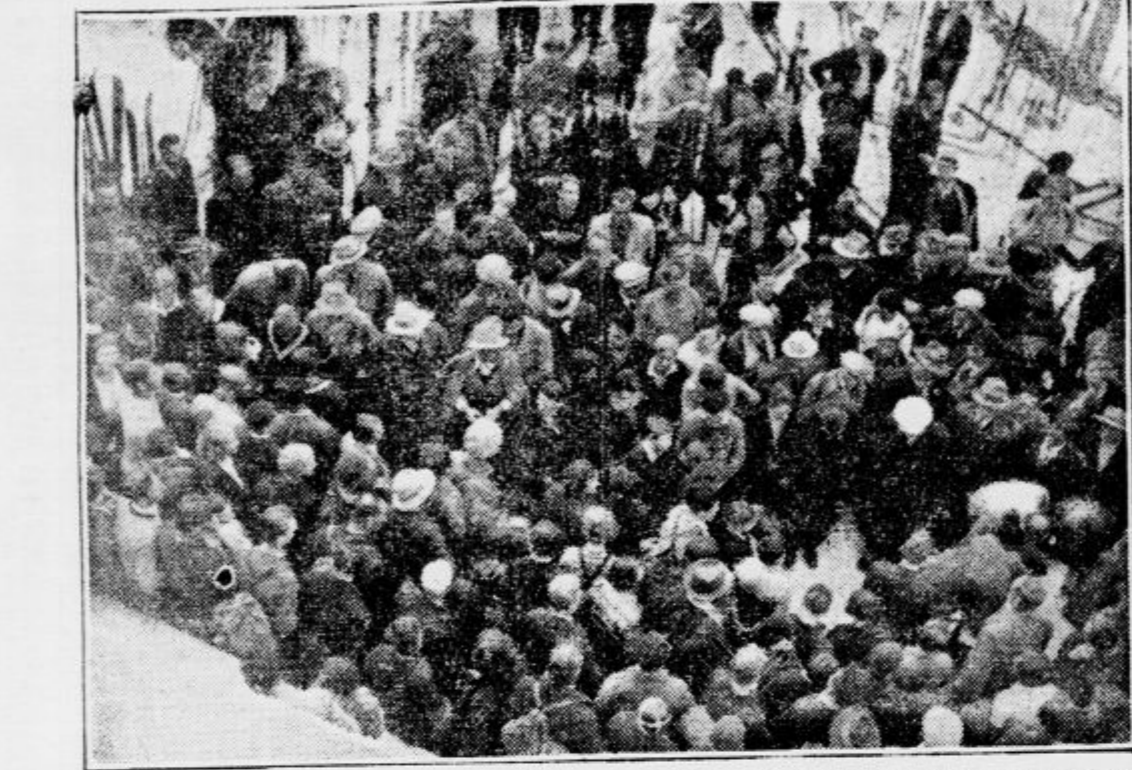
Topli poletni dnevi, polni vročega pekočega solca, niso za njiju. Sele v jeseni, ko se že bliža zima z mrazom in hladom, novembra meseca, se pojavita v naših gozdovih; zimski gozd je njun raj. Ko pomladansko solnce s toplimi žarki izbriše zadnje sledi snežnih lis v šumi in livadi, marca meseca, jih boš pri nas le težko že kje videl. Morebiti še kako zakasnelo evo-točo kurico; pinoža pa prav gotovo ne. Pinož (Pringilla montifringilla) je ptič, ki ima svojo pravo domovino v severnih krajih, a se k nam seli kot stalen in dobrodošel gost na zimovanje prav tako, kakor se od nas na jug selijo slavci, drozgi, kukavice in druge selilke. Kurica pa je cvetlica, ki raste v naših gozdih, a ne cvete kakor druge naše cvetlice spomladi, poleti ali jeseni, temveč pozimi in kvečjemu še prve dni zgodnje vigradi.

Kadar se v hudi zimi vrabci, ščinkovci, senice in druge revice z glasnim prepričkom okoli hranilnice borijo za kosček kruha, za drobtinice in zrna, lahko opaziš med njimi tudi pinoža. Ako te ni kdo že preje natančneje seznanil z njim, boš rekel, da imaš pred sabo le ščinkovca. Tako sta si podobna in sorodna ta dva ptiča. Večje oko pa ju takoj loči. Naš navadni ščinkovec ima namreč rob hrbita pred repnimi peresi obrobljen zeleno, pinož pa belo. Ščinkovec z belo obrobljenimi hrbitim koncem je gost s severa, naš pinož. Sicer pa samca spoznaš tudi na tem, da je nekako kričoč, pretirano in vse bolj pisan kakor naš ščinkovec. Naši ščinkovci samotarijo in sčinovajo skoro celo zimo kot vdovci, ker njihove ženice-samicke prezimujejo na jugu — same, brez kavalirjev. Če pozimi v družbi naših ščinkovcev-samcev, zapamtiš tudi samice, so to le pinožne družice in ženice, ki pa so ščinkovcivom tako podobne, po svoji postavi in po barvi svoje zimске oblečke, da jih skoro moraš zamenjati. Iz zimskega gozdnega zatišja čujejo kvasi nekako zategnjeno, nekam leseno klicanje: »Kveek, kveek, gee-gee-gee-geek!« To je pinožev klic, ki ti še povrh tudi pove, da je ptič že v tem trenutku odletel z veje na drugo ali pa da se je pognal v zrak. Tudi peti zna pinož, ta naš gorski ščinkovec. V vročem Frankem v nogradu blizu Maribora je živel v zimskem času lep, a čudaški pinož. Kakor hitro so se pojavila vesela družba pred zidnico dr. Stajnika, znanega gostoljubnega mariborskega odveta, in se tam glasno zabavala in prepevala, je pinož z najvišje gole večje visoke črešnje prepeval neprenehoma na ves glas in na vso moč; ko pa je družba in pesem utihnila, je pinož takoj prenehel peti ter je začel nemirno skakliti od veje do veje ali pa je odletel celo na kako bližnje drevo. Prva pesem veselo družbe ga je takoj zopet zvalila na črešnjo; z njenega vršička je z ognjem in vno-mo njegova glasna pesem brez prestanka spremljala našo. V krasni svatbeni obitnici vidimo pinoža le redkokdaj. Le kadar se je njegov povratek v severne kraje je nekoliko zakasnil radi vremenskih neprilic, opazujemo lahko na samcu prehod iz zimске na pomladansko svatbeno obleko. Tedaj je na glavi, tlišniku in hrbitu temnočrna s sijajnim kovinastim sijem, grio in prvi pa so lepo rumenkastorjaste. Ko se prično k nam vračati marca meseca prve ptice selilke, nekoga lepega jutra ne ugledaš več pisanega pinoža, ne čuješ več njegovega klica, ne njegove pesmi. Pred našo pomladjo in njenim solncem je zbežal čez noč na sever v svojo pravo domovino, da njej oznanj in prinese njeno vigrad.

V dneh, ko od nas odletevajo pinoži na sever, baš tedaj že odcvetevajo kurice ali kurjice. Njihovi usnjati, vedno zeleni v sedem do devet listkov razdeljeni listi so zelo podobni prstom naših kur in kuric; zato so koroški Slovenci črnemu telohu (Helleborus niger), ki ga ponekod imenujejo tudi zavljučni koren, dali upravičeno to lepo in svojevrstno ime. Saj je ta naša tako znana in priljubljena cvetlica v rosnici lepa in svojevrstna. Svojevrstna zato, ker že sredi zime, tu pa tam celo v pozni jeseni, v snegu in ledu, o Božiču ravnotako kakor ob koncu zime in v prvi zgodnji pomladji raste, poganja in cvete, ne menič se ne za mraz, ne za zimsko spanje. Malo izbirčna je tudi v hrani, ki jo jo črni koreniki dobiva iz tal. Apnenčasta morajo biti, drugače ne raste in ne raste. Zato je Koroška severno od Drave, Strojna, Kozjak in Pohorje ne poznajo. Ostala Slovenija, ki je apnenčasta, pa ima poleg črnega teloha celo tudi še zelenega (Helleborus viridis) in smrdljivega (H. foetidus). Svojevrstna je v tretje tudi zato, ker hrani v sebi dva strupa, Helleborin in Helleborin, ki povzročata glavobol, omotico, želodčne krče, bruhanje, kihanje in druge nič kaj prijetne pojave. Njeni cveti, sprva belj kot sneg, pozneje nekoliko rožasti in rumenkasto nadahnjeni, ki jih nosi na visokem sočanem peclju po dva ali samo po enega, pa so lepi in mični, bodisi ko so se z ukrvljenim pecljem prerili iz snežne in listnate odeje, bodisi ko pokrivajo gozdna tla popolnoma razcvetela kakor velike belo- in rdečepikaste preproge. Sneg, hlad in gozdno senco ljubijo bolj kakor pomladansko solnce, ki njihovim cvetom kaj hitro vzame krasno belo barvo nedolžnosti, pa jo kmalu pretvori v neznamno svetlozeleno.

Ko tako odcvetevajo kurjice in pinoži odletavajo na sever, je zima že vse svoje orodje in vso svojo ropotijo spravila v kraj; v gozd. v log. v gaj. pa tudi v tvoje srce sil' pomlad. povsod vzhaja vigrad z trugim, novim cvetjem in netjem.

Dr. Fr. Korotanski

Števno vrvenje pred domom SK Ilirije na Slatni med razglasjanjem rezultatov in razdelitvijo nagrad

no vezbal, ga po letošnji zimi skoraj ne bo mogoče več dražiti z začetnikom.

Cudovito lepo in z odmevom po svetu pa se je končala letošnja smučarska sezona še z nedeljsko prireditvijo v Planici. Na start je prišlo 9 »kanonov« iz Norveške in z njimi Avstrijec Höll, ki se je na tekmi kvalificiral za najboljšega skakalca v Srednji Evropi. Malo je takšnih dogodkov v zimskem sportu in ponosni smo lahko, da je naše smučarstvo po komaj desetletnem obstoju doživelo takšno zmagslavje kakor na evetno nedeljo v Planici.

Prav spomladarska je bila slika z vlaka in prav pred Kranjsko goro so še trobentice mežikale iz zemlje tako da do zad-

Ne le na debela drevesa, na veje in vejice so plezali in se obešali gledalci, da bi bolje opazovali skoke. Liki opice so se lovili med vejicami, mnogi s fotografskimi aparati, da z njimi zadržijo skoke, kakršne bo mogoče videti šele prihodnjo zimo.

sko prireditev. V Kranjski gori je že malo dišalo po snegu, popolnoma pa se je obrnila slika onstran Podkorena, kjer se je vsa pokrajina v snegu kakor o Božiču. Da celo nov snežnobeli prt je nalahno pogrnjen na staro zalogo in kar neverjetno se zdi, da solnce, ki greje tudi še bolj veselo, na tej ploskvi nima nobene prave moči.

Vsi kažipoti na rateški postaji kažejo v dom Ilirije. Tamkaj so tekmovalci, tamkaj so organizatorji, tam se zbira vse, kar čaka na znameniti start v nedeljo.

Ekipa Norvežanov je skoraj do zadnjega zbrana v jedilnici; brata Ruuda sta še v postelji. Pravijo, da

prestrašen odskočil. Ko sem slednjč le našel, kar sem iskal, namreč konja s sedlom in brez jezdeca, nisem imel niti toliko potrpljenja, da bi povodec odvezal. Odrezal sem ga od kolca. Nato sem pognal za prijatelji.

»Kozaki vedo v reki za plitvino, ki jo bo možno na konjih prebresti.« — je bilo edino, kar sem zvedel od njiju.

Molče smo jezдили mimo Karginske, ki so jo že zasedli oddelki rdeče vojske ter po večurni nočni blodnji dospeli skozi gozd do reke. Na bregu so čakali še vsi.

Preril sem se skozi gnečo do brega. Globoko spodaj je šumel Terek. A kozaki so že bili na delu. Kopali so in v kratkem dodelali poševno strmino. Nato je stopilo več mož v dve nasproti stoječi bočni vrsti, prijeli so prvega konja z jezdecem in ga polagoma spuščali do vode. Začuli smo pljusk in kmalu nato: Ho - hoj ho - hoj! Prvi je na ta način določal smer naslednjim. Delo je šlo hitro od rok. Slišali so se le klici z reke: Ho-hoj, ho-hoj!

Od kozakov sem tačas zvedel, da je reka na tem mestu širja in zato nižja, takoj zraven pa nad 5 m globoka in polna vrtncev. Kdor zaide iz plitvine, je izgubljen. Lepa tolažba za slabega jezdeca s tujim konjem!

Spustil sem se po štirih do gladine.

našli podjetni ljudje, ki so sredi te božanske narave in daleč od mesta — drugod je to običajno narobe — zgradili to monumentalno napravo in poleg nje takšen moderni hotel. Glede uspehov in daljav, s katerimi hočejo presenetiti prireditelje, občinstvo in če mogoče tudi ves svet, so skeptični, toda odlični.

Kot pravi sportniki ne iščejo slave in oboževanja; sami primejo za lopate, če je treba kaj popraviti, sami nosijo smuči, če je treba še tolikokrat gori na start do sto metrov v hrib. Prav nič domišljavi niso — kakor bi bili nešteti drugi s takšnim slovesom — in brez pretiravanja pripovedujejo o svojih drznih poletih in svojem organizatornem delu v smučarstvu med raznimi srednjeevropskimi narodi. Dolgo že niso bili doma in nekaterim se sredi poletja ne ostane toliko svobode, da bi lahko obiskali svojo rodno zemljo. Samo od termina do termina pošiljajo daljnji Norvežiki kratke, toda svojevrstne pozdrave: na tekmi tam in tam je zmagal daleč pred ostalimi Norvežani... To nedeljo je prešla Norveška še bolj bučen pozdrav: Norvežani so zasedli razen tretjega vsa mesta do desetega in postavili dva nova svetovna rekorda...

Kar dobri prijatelji smo postali in sgovornost mladih junakov zraka mi je dala pogum, da sem predlagal, naj napravijo

nekaj poskusnih skokov posebej, češ da brez številki poročilo le ne bo dovolj sočno. Sörensen je pristal, da dvigne brata Ruuda in bodo kar skočili. Brez hrupa in opozaranja so začele vitke postave Norvežanov v tiptičnih rdečih dresih švigati preko mosta.

Dve uri smo jih občudovali pri teh večbah in vse večje se postajale daljave; tako na splošno se je že videlo, da med prvimi devetimi ne bo mnogo prostora za druge, pa naj pride na start kdorkoli. Birger je nesrečno padel in moral popoldne v posteljo; dejali so, da se ne da zlepa ugnati, toda poškodba na kolenu je kočljiva in treba je počakati do jutri. Ostali so odlično razpoloženi in prepričani, da bodo v nedeljo »padali« rekordi. Če bo malo sreče, se mora zamajati tudi 90metrska znamenka!

Naslednje poglavje ni v nobeni svesti z Norvežani in rekordi, pa spada vendar med dogodke, ki so bistveno uravnavali moje delovanje na rateških tekмах. Kakor za vsako običajno nedeljo, je še bolj za cvetno nedeljo potrebno, da

se pošten kristjan obrije.

Ker sem v tej stroki narodnega gospodarstva prav neroden samouk in slab šušmar na lastnem licu, se dosledno izročam »obravnavo« drugim spretnejšim rokam. V Ratečah sem imel zaradi tega že od jutra v evidenci strokovnjaka, ki ima za ta posel svoj lokal in vso potrebno aparaturo.

Opazoval sem spuščanje ter občudoval spretnost kozakov, ki so stoječi na sedlih zadrževali konje, da niso pri skoku s strmine v vodo izgubili ravnotežja, nakar so jezдили tako spretno, da si niso omočili niti obuvala, dasi je segala voda do sedla.

Moralo je biti že okrog polnoči, ko sem prišel na vrsto. Konj pa se je sredi strmine iztrgal možem in skočil nazaj na breg. Drugič so prijeli kozaki močnejše in potisnili konja že s sredine strmine. Sunka nisem pričakoval ne jaz ne konj, ki je izgubil ravnotežje in se zvrnil na glavo v vodo. Nagonski sem se oprjel konja za vrat. A reka naju je že zanesla s plitvine in gnala z nezvdržno naglico nizdol. Konj je hropel in se z vsemi silami skušal vzdrižati na površini, kar se mu je posrečilo le redko, ker sem ga preveč ovidral. Vse večkrat sva tonila pod vodo. Lubi in bolj so mi ginevale sile. Čutil sem neodolljivo utrujenost, vsa volja me je zapustila in obnemogle roke so izpustile vrat. Se sem začutil v rokah grivo, nato pa je postalo prijetno pri duši; kakor sama dobrota topla in sladka omotica me je objela. Izgubil sem zavest...

Koliko časa sem bil igrača deročih valov, ne vem. Mogoče le trenutek. Rezek mrak me je prebudil. Klečal

sem. Voda mi je segala do prsi. Poleg mene je stal konj. Poskusil sem vstati, pa ni šlo; preveč se je vojaški plašč narskal vode, a tudi preslab sem bil.

»Potrpi kozak, ataman postaneš,« sem se bodril. Konj pa je bil menda drugih misli. Obrnil se je, a pri obratu se je podrgnil ob me z repom, kakor bi ponujal: »Zgrabi za repl!« Privlekel me je do brega.

Tu sva spet počivala. Božal sem svojega rešitelja in mu govoril najslajša imena. Naposled mi je le uspelo, da sem se dvignil iz vode. Zapazil sem daleč na desnem oregu sij ognja, kar mi je dalo toliko moči, da sem zlezal na konja in se vrnil tik ob bregu navzgor do strmine.

Obstali so kozaki s svojim delom na drči in strmeli v čudno prikazen, ki se je naenkrat pojavila pod njimi v vodi. Zavila na plitvino in s slabotnim glasom klicala nato sledečim: Ho-hoj, ho-hoj!

Na desnem bregu sem zdrknil s konja in poiska prijatelja Pri ognju sta se grela in razgovarjala o meni.

Petja me je prvi opazil.

»Vitja! No hvala bogu!«

Tonja njegova dešnica mi je prijeto delo. Magdiču se je nekaj svetilo o očeh.

»Ogenj boš pogasil, tako curlja od

tebe,« se je hrabil.

Slekel sem se popolnoma. Plemeniti pobratim me je ogrnil s svojim plaščem, dobri Vladko pa mi je pognril šotorsko krilo. Ob toplim ognju in pri zvestih tovariših sem zaspal kakor ubit.

Naslednje dni smo nadaljevali pot in nočevali pri Kalmikih v Haamat-jurtu. Nato pr. nali pred Aksajem Čečence, ki so v bivčevju pripravili zasedo, jezдили mimo bogate ruske naselbine Hasaf-jurt, ki so jo Čečenci prvi dni revolucije popolnoma oropali in razdejali. Še noč pri Armencih v Cir-jurtu. Tu nam je Petja spekel imenitnih blinov. Nato zadnji del poti do železniške postaje Petro k, kjer smo zvedeli, da bo odhod naslednje jutro.

Utač rili smo se okoli postaje, začarali so ognji in oglašila se je pesem. Peli so kozaki. V tiho noč se je kakor v zahvalo vlasila ultrana pesem:

Večerni zvon, večerni zvon, kak n' s' lum avodit on... In moja misel je poromala daleč do doma in do tih običaja domovino...

Ko sem 14. p. poslušal donske koke v Ljubljani peti s pesem, so se mi v duhu obnovili doživljaji iz onih dni, ko se je v raznih delih sveta kovala usoda našega naroda.

KULTURNI PREGLED

Nova drama M. Krleža

Evropa — ali je, ali je ni?

V dnuh 14. — 20. novembra 1932 je bilo v Rimu zborovanje izbranih evropskih znanstvenikov, filozofov in državnikov, ki ga je sklicala kr. italijanska akademija ali točneje njen odelček za moralne in zgodovinske vede. Sestanek teh učenih moči iz vseh delov Evrope je omogočila useljava Voita, ki je upravljala rimska Akademija; po zaslugi iste fundacije so se prejšnje leto sestali filozofi. Prej omenjeni moralno-socialni sestanek je bil sklican na tema: Evropa. O njegovem poteku je izšlo obsežno in izbrano poročilo v dveh debelih knjigah, ki ju je pravkar izdala rimska Akademija. (Convengo di scienze morali e storiche. I-II 708+448 str. Iškiskonskega formata.) Tu je zabeležen vsak govor v celoti in izbrano poročilo v dveh debelih knjigah, ki ju je pravkar izdala rimska Akademija. (Convengo di scienze morali e storiche. I-II 708+448 str. Iškiskonskega formata.) Tu je zabeležen vsak govor v celoti in izbrano poročilo v dveh debelih knjigah, ki ju je pravkar izdala rimska Akademija.

skupne vezi: helenizam, rimsko pravo, prvotno krščanstvo, katoliški srednji vek, renesansa, reformacija, protireformacija, osvobodilnost, romantizem, nacionalizem, znanstveni realizem ter politične in gospodarske institucije: rimsko cesarstvo, fevdalizem, moderno državo, nacionalno državo, kapitalizem itd. Postavili so več definicij evropske civilizacije, n. pr. »progressivna in ekspanzivna« (Jannaccone).

Navzočni so bili med drugimi grof Androni, senator Bérenger, prof. Brandenburg, prof. Danajlov in Danev (Sofija), bivši jugoslov. minister in senator François, prof. Garcia Morente (Madrid), H. Göring, poslanik Grzybowski, G. Hanotaux, Alfred Hugenberg, bivši minister prof. Hellpach, Paul Hymans, prof. N. Jorga, G. Marconi, bivši senator dr. Medinger iz Prage, prof. Mendelsohn Bartholdy iz Hamburga, bivši ministri predsednik Mihalokopolus iz Aten, urednik »L'Europe Nouvelle« Nathan Rogar, bivši zunanji minister dr. Niščić, poslanik Politis, princ Karl Anton Rohan, dr. Rosenberg, bivši minister Scialoja, dr. H. Schacht iz Berlina, prof. Werner Sombart, prof. Weber iz Heidelberga, prof. František Weyr iz Brna, prof. Tadasz Zielinski iz Varšave, pisatelji Stefan Zweig in mnogi drugi.

Govorili so tudi o mejah civilizacije. Obsežna in zanimiva je bila razprava o načelu narodnosti. Estreicher je označil narod kot življenjski element, tražen, tvoren, oblikovalen in nadaljevalec evropske civilizacije. Po Hanotauxu zadoščala za oblikovalca naroda »jezik in eroc«. Hellpach je opozarjal na pomen in vlogo »jezikovne razločenosti Evrope«, čiji jeziki imajo z nekimi izjemami isti izvor. Na nobeni drugi celini se narodi toliko niso sovražili med seboj, prav zaradi tega, ker drugod govorijo različne jezike. Michele je zagovarjal Renanovo misel, da za narod zadošča zavestna volja. Garcia Morente je narod samo prehodna stopnja v razvoju človeških kolektivov. Govornik nemških narodnih socialistov Rosenberg je izjavil, da imajo pravico do »poveljstva zgodovine« (commandement de l'histoire) samo nemški, francoski, angleški in italijanski narod. Med temi štirimi narodi je mogoče sodelovanje, ki bi ustvarilo »organizirano in dinamično evropsko edinstvo«. O majhnih narodih je dejal, da žive samo od milosti največjih (!). Sploh je na rimskem sestanku velja ostra sapa proti majhnim narodom: dobro je, da to vemo. Sicer so se oglasili tudi glasovi v zagovor majhnih. Brucmans (profesor amsterdamske univerze) je opozarjal, da duhovni pomen narodov ne zavisi od razsežnosti njih ozemlja in ne od števila duš. Pri malih je ideal miru in človeškega dostojanstva morda celo silnejši kakor pri velikih. Majhni narodi imajo velik smoter, da uresničijo edinstvo Evrope. Tudi Estreicher (poslanec španskega parlamenta) je menil, da evropska ideja boli življenjski pomen, ki jo imajo narodi v velikih državah. Spekte (profesor vseučilišča v Rigi) je opozarjal, kakšno pomembno vlogo opravljajo majhni in srednji narodi: Finci, Estonci, Leti, Litovci, Poljaki, Romuni, ki od Belega do Črnega morja na »hlinae« kristianizirajo obrobje (meja krščanskega sveta) tvorijo mogočno bariero zoper sovjetizem. Nadaljnji govorniki so zagovarjali nabojo narodnostne diferenciacije (zlasti jo je poveljeval W. Sombart, po Beckerrathu je evropski pluralizem pogoj njenega edinstva).

Dobrišen del navzočih je nastopil z referati. Tako je izmed Jugoslovenov govoril dr. François o problemu kmetstva v Evropi, zlasti v zvezi z agrarnimi činarnimi. Tema »Evropa« je sila širok. Intelektualci raznih miselnih struj so imeli v Rimu dovolj časa in prilike, da so razložili svoje poglede na temeljna evropska vprašanja. Ves čas je stalo v ospredju vprašanje ali je mogoče evropska skupnost ali z drugimi besedami: ali Evropa je ali je ni? Če je, v čem in kako je? Na to vprašanje vprašanje je rimski sestanek odgovoril nekako v tem smislu: Evropa je zemljepisni pojem in delno zgodovinska tvorba. Mogoče je evropsko sodelovanje v duhu široke zveze, ni pa mogoče evropsko edinstvo. Union — da, unité nikdar in nikoli! A tudi unité, tolikokrat naglašana na tem elitnem sestanku, je evropskim intelektualcem močno mežlen pojem, ki mu niso mogli nati snote opredelitve. Švicarski profesor François grof de Reynold je v svojem govoru duhovito citiral anekdoto o kitajskem mislecu Konfuciju. Nekdo se je vprašal Konfucija: »Kaj bi najprej storil, če bi ti izvolili za kitajskega cesarja?« Konfucij je odgovoril: »Začet bi določevali smisel besedi. Takega diktatorja bi potreboval tudi rimski sestanek, ki pa je, kar se ude samo od sebi, le odražal anarhičnost in glavah sodobne inteligence. Zato vidi omenjeni prof. Reynold eno prvih sredstev zoper sodobno umstveno, moralno in socialno krizo: boj zoper intelektualno anarhijo. Zahteva jasno mišljenje in točno opredelitve pojmov in besed, ki so v današnjem žage de phraséologie et de locomachie postale škodljive glavoštevja. Prof. Reynold je tudi nastopil zoper demagogijo, ki se uganja s tolikih strani in ki je politično življenje pravno silno izpridila: priklicala je v spomin besede sv. Tomaža Akvinskega »sapientia est ordinare« (dasi bi tudi za nje težko doseceli neko enotno, za vsak zdrav razum obvezno opredelitve).

Govorili so tudi o mejah civilizacije. Obsežna in zanimiva je bila razprava o načelu narodnosti. Estreicher je označil narod kot življenjski element, tražen, tvoren, oblikovalen in nadaljevalec evropske civilizacije. Po Hanotauxu zadoščala za oblikovalca naroda »jezik in eroc«. Hellpach je opozarjal na pomen in vlogo »jezikovne razločenosti Evrope«, čiji jeziki imajo z nekimi izjemami isti izvor. Na nobeni drugi celini se narodi toliko niso sovražili med seboj, prav zaradi tega, ker drugod govorijo različne jezike. Michele je zagovarjal Renanovo misel, da za narod zadošča zavestna volja. Garcia Morente je narod samo prehodna stopnja v razvoju človeških kolektivov. Govornik nemških narodnih socialistov Rosenberg je izjavil, da imajo pravico do »poveljstva zgodovine« (commandement de l'histoire) samo nemški, francoski, angleški in italijanski narod. Med temi štirimi narodi je mogoče sodelovanje, ki bi ustvarilo »organizirano in dinamično evropsko edinstvo«. O majhnih narodih je dejal, da žive samo od milosti največjih (!). Sploh je na rimskem sestanku velja ostra sapa proti majhnim narodom: dobro je, da to vemo. Sicer so se oglasili tudi glasovi v zagovor majhnih. Brucmans (profesor amsterdamske univerze) je opozarjal, da duhovni pomen narodov ne zavisi od razsežnosti njih ozemlja in ne od števila duš. Pri malih je ideal miru in človeškega dostojanstva morda celo silnejši kakor pri velikih. Majhni narodi imajo velik smoter, da uresničijo edinstvo Evrope. Tudi Estreicher (poslanec španskega parlamenta) je menil, da evropska ideja boli življenjski pomen, ki jo imajo narodi v velikih državah. Spekte (profesor vseučilišča v Rigi) je opozarjal, kakšno pomembno vlogo opravljajo majhni in srednji narodi: Finci, Estonci, Leti, Litovci, Poljaki, Romuni, ki od Belega do Črnega morja na »hlinae« kristianizirajo obrobje (meja krščanskega sveta) tvorijo mogočno bariero zoper sovjetizem. Nadaljnji govorniki so zagovarjali nabojo narodnostne diferenciacije (zlasti jo je poveljeval W. Sombart, po Beckerrathu je evropski pluralizem pogoj njenega edinstva).

Listanje po tem dokumentarnem zborniku je sila zanimivo, čeprav — o tem si moramo biti na jasnem — ne podaja celotne in dovolj objektivne slike in dejanske prav nikamor ne privoide. V sedanjem času pa se moramo zadovoljiti že s tem, da izvedemo, kakšna so vsa ta toliko različna mnenja o sodobnih problemih naše celine. Da na poti intelektualnega preizkušanja obkvi vprašani ni še konkretna rešitve — kdo bi se poč čudil?!

Sodoben povprečen ne čita pesniških zbirki. Kdo je ubil peozijo: ali pesniki sami, kakor pravijo nekateri, ali šola, ali današnje socialne razmere — to je ena izmed nekončnih pravn sedanosti. Se v dobi romantike so bile pomembne pesniške zbirke javen dogodek. Realizem je ubil mit, pesnik je postal vsakdanji človek, njegovo ustvarjanje duševno delo in nič več. Simbolistična in novoromantična peozija pomenita odpor zoper poniževanje pesniške umetnosti, vendar nista mogli ne ti struji ne pozmejsje rešiti nekdanjega prestiža pesniške besede. Peozija je obsojena na ožjo občino ljubiteljev.

Akademik François Orestano je ob koncu sestanka (na najeti seji) strnil vsa izvajanja v daljši resume, ki po njem posnemamo nekatere podatke; prostor nam žal ne dopušta, da bi preokračili najozj krogi informativnega preizkušanja. Govorci o Evropi kot geografski realnosti (v nasprotju z definicijo Paula Valéryja, da je Evropa samo azijski polotok) so govorniki opozarjali na kontrast med primorsko in zapadno Evropo ter celinsko in vzhodno Evropo, nasprotje, ki iz njega potekata dve različni civilizaciji. To je odločno tudi usodo Rusije, ko jo je hotela znatna manjšina ne prebivalstva po Petru Velikem izoblikovati do cela po zapadnem vzoru, čemur so se zdaj uorle geografske sile. Danes se ni mogoče reči, ali je bolj »viško« protievropsko tražen pojav ali ne. K zgodovinskemu problemu Evrope so govorili med drugimi: prof. Hellpach (mediteranska in nordijska civilizacija bel rase, zgodovinska in etična individualizacija Evrope), prof. Weber (Evropo kot dinamičen človek, aristokratski in krščanski značaj evropske duše, potreba aristokratsko-kavalrijskega diha v socialnem življenju), princ Rohan (evropskemu bistvu ni več mogoče določiti meja, odločilnost in bogastvo evropske realnosti). Daljš: Dawson (vidi v rasni različnosti moč evropske civilizacije; zavzema se za novo sintezo anglosaksonskega duha z latinskimi, ki bi pripravila sodelovanje z novimi narodi evropskega vzhoda), Lymlington (poudarja konstruktivno in zedinjavno funkcijo verske in patriotizma; patriotizem je religioza rase), Carcopino (pripo-ročje Evropi za vzor — pax romana), Zielinski (nasprotje med rimskim in grškim genijem v zgodovini evropske civilizacije), Jorga (nasprotje med »evropskim in vzhodnim« prvi je delala zahajajoča, drugi delala vzhajajoča luč), Gimenez Caballero (vidi sintezo Zapada in Vzhoda — »fazizmu, ki je korporativnim »slavom« rešil problem kapitala in diha, v politiki ustalil v nasprotju z boljševizmom svobodo in v nasprotju a kapitalizmom hierarhijo). Vrednota govornikov se je bavila z Evropo kot zgodovinsko tvorbo ter poudarila kot

Sodoben povprečen ne čita pesniških zbirki. Kdo je ubil peozijo: ali pesniki sami, kakor pravijo nekateri, ali šola, ali današnje socialne razmere — to je ena izmed nekončnih pravn sedanosti. Se v dobi romantike so bile pomembne pesniške zbirke javen dogodek. Realizem je ubil mit, pesnik je postal vsakdanji človek, njegovo ustvarjanje duševno delo in nič več. Simbolistična in novoromantična peozija pomenita odpor zoper poniževanje pesniške umetnosti, vendar nista mogli ne ti struji ne pozmejsje rešiti nekdanjega prestiža pesniške besede. Peozija je obsojena na ožjo občino ljubiteljev.

Sloveni smo predstavljeno dokaj slabo. Neodpustij groh je, da je Puškin vstopil v ta svetovni krog zgolj s tremi pesmi, ki so povrh še premalo značilne. Poljaki bi se morali priključiti že s svojim renesančnim poetom Kochanovskim; s dvema pesmima A. Mickiewicza so zastopali preznatno. Največ sreče so imeli Čehi. Predstavljajo jih: narodna pesem po Hanki, tri pesmi Vrchlickega, po ana Ant. Sova in J. S. Macharja, štiri pesmi O. Březine in tri pesmi P. Bezruče. Novejša ruska peozija (n. pr. Blok, Jesenjov) je popolnoma izostala. Tudi Jugoslovane je Goldscheider prezrl; niti en sam verz ne zastopa naše peozije!

Vred vsam slabostim pa je Goldscheiderjeva antologija velik dokument poetične tvornosti vsega sloveštva. Pri osnovnih motivih poetskega ustvarjanja ne opazi silnih razlik, dokler pesniki ne zapuste čustvene sfere in ne preidejo v miselne izpovedi. Avtor čarobne pesmi o lepi Sulamit in arabski lirik iz srednjega veka sta srčna brata renesančne ali romantičnega ljubzenskega lirika. Zenska, vino smrt, minljivost, priroda, to so stvari, ki vzbujajo pesniškemu duhu ista čustva, pa naj živi v dobi Ved ali plše pesmi v pesku perzijskih pustinj ali trubadurji po fevdalnih Evropi; naj sameva v škotskih gorah ali se vozi z železnico po Franciji. Modern duh skuša zaplesti preprosta in jasna občutja, zato pa prehaja v liriko, ki ni ma bodočnosti.

Atva). V tej zvezi je bila tudi beseda o manjšinskih vprašanjih. Prof. Medinger iz Prage je dokazoval, da je v Evropi v več ko 30 državah kakih 30 milijonov manjšinskega prebivalstva. Poudarjeno je bilo, da se ta vprašanja ne dajo rešiti z revizijo me, kajti kakorkoli jih postavimo, vedno bodo kje ostale manjšine. Medinger iz zagovarjal deklaracijo narodnostnega prava in novo razmejitev delovnih področij naroda in države.

Izmed nadaljnjih vprašanj moramo omeniti razprave o suverenih državah, o Društvu narodov, o liberalizmu, demokraciji in individualizmu (zanimiv miselni spor med pristaši fašističnih in demokratskih smeri: proti Rosenbergu je nastopil prof. Weber, čšč, da politična in ekonomska nabeļa 19. stoletja tudi za one, ki niso »stari liberalci«, ne morejo biti tako negativna, kakor jih hočejo prikazati). Jannaccone se je toplo zavzel za načelo svobode in osebne odgovornosti. Češki profesor Weyr vidi bistvo krize demokracije v obliki vladanja, ne v načelih samih. Obsežna je bila razprava o vprašanju, ali je Evropa res v dekadenci. Nadalje so govorili o odnosih boljševiške Rusije do Evrope, o močelnem svetu v odnosu do naše celine, o Aziji, o Ameriki, o sveti kolonij, o gospodarski krizi in gospodarskem edinstvu (obsežne razprave in diskusije), o »evropskem pravem edinstvu, o evropski politični zvezi, o vojni in miru itd.

Sklep: Vel skupni evropski problemi so sila zapleteni in pozdraviti je treba vsako stremenje in alchemo dejanje, ki olajšuje sožitje evropskih narodov. Sprejetih je bila vrsta konkretnih predlogov in izpodbud za izboljšanje etikov med evropskimi narodi. Vsi pa imajo katkap le teorističen pomen, kakor sploh vse razpravljanje izobrazbeno v »ideologije« v času, ko se vsak dan potroši v Evropi več milijonov za oboroževanje naroda proti narodu, države proti državi.

Sklep: Vel skupni evropski problemi so sila zapleteni in pozdraviti je treba vsako stremenje in alchemo dejanje, ki olajšuje sožitje evropskih narodov. Sprejetih je bila vrsta konkretnih predlogov in izpodbud za izboljšanje etikov med evropskimi narodi. Vsi pa imajo katkap le teorističen pomen, kakor sploh vse razpravljanje izobrazbeno v »ideologije« v času, ko se vsak dan potroši v Evropi več milijonov za oboroževanje naroda proti narodu, države proti državi.

Sklep: Vel skupni evropski problemi so sila zapleteni in pozdraviti je treba vsako stremenje in alchemo dejanje, ki olajšuje sožitje evropskih narodov. Sprejetih je bila vrsta konkretnih predlogov in izpodbud za izboljšanje etikov med evropskimi narodi. Vsi pa imajo katkap le teorističen pomen, kakor sploh vse razpravljanje izobrazbeno v »ideologije« v času, ko se vsak dan potroši v Evropi več milijonov za oboroževanje naroda proti narodu, države proti državi.

Sloveni smo predstavljeno dokaj slabo. Neodpustij groh je, da je Puškin vstopil v ta svetovni krog zgolj s tremi pesmi, ki so povrh še premalo značilne. Poljaki bi se morali priključiti že s svojim renesančnim poetom Kochanovskim; s dvema pesmima A. Mickiewicza so zastopali preznatno. Največ sreče so imeli Čehi. Predstavljajo jih: narodna pesem po Hanki, tri pesmi Vrchlickega, po ana Ant. Sova in J. S. Macharja, štiri pesmi O. Březine in tri pesmi P. Bezruče. Novejša ruska peozija (n. pr. Blok, Jesenjov) je popolnoma izostala. Tudi Jugoslovane je Goldscheider prezrl; niti en sam verz ne zastopa naše peozije!

Vred vsam slabostim pa je Goldscheiderjeva antologija velik dokument poetične tvornosti vsega sloveštva. Pri osnovnih motivih poetskega ustvarjanja ne opazi silnih razlik, dokler pesniki ne zapuste čustvene sfere in ne preidejo v miselne izpovedi. Avtor čarobne pesmi o lepi Sulamit in arabski lirik iz srednjega veka sta srčna brata renesančne ali romantičnega ljubzenskega lirika. Zenska, vino smrt, minljivost, priroda, to so stvari, ki vzbujajo pesniškemu duhu ista čustva, pa naj živi v dobi Ved ali plše pesmi v pesku perzijskih pustinj ali trubadurji po fevdalnih Evropi; naj sameva v škotskih gorah ali se vozi z železnico po Franciji. Modern duh skuša zaplesti preprosta in jasna občutja, zato pa prehaja v liriko, ki ni ma bodočnosti.

Pod temi pričevarji treh tisočletij je pesniško čustvovanje kakor solnce, ki izhaja vedno znova, četudi ga večkrat za krijejo oblaki in dajejo svetu živo jesen sko barvo. Od prve znane pesmi — hvalnice solncu — do najnovjše pristne lirike so v doljemilijih človeških srečih razpete iste strune, in na njih se razvijajo neskončne melodije, katerih samo majhen del zajemajo knjige, vse ostalo pa izginja kakor piš vetera v neskončnih stengah.

Zbrano delo Frana Erjavec. V založbi Jugoslovanske knjižarne je prišlo izhajati Zbrano delo Frana Erjavec. Dokončna izdaja »slovenskega Brehmac« bo obsegala pet zvezkov. Prvi zvezek, ki je pravkar izšel, je opremljen z obsežnim uvodom urednika Zbranskega dela dr. Antona Slodnjaka, vsebuje pa devet prirodopisnih spisov, med njimi klasične sestavke naš naravoslovne proze: »Zabac«, »Mravliac«, »Rak«. K tej knjigi se ob prvi priliki še povrnemo. Naroča se tudi pri Tiskovni zadrugi.

Naročite — čitajte „LJURJANSKI ZVON“

V svoji novi dram »U logor«, (izšla ob enem z »Vučjakom« kot nov zvezek Sabranih djela), se Krleža vrača k ciklu »Hrvatski bog Mars«. Dva poglavita problema zanimata Krležo in okoli njiju se grmadi njegovo delo: propadanje družbe in razpadanje avstrijske vojske. Lahko bi ju poenostavili na en sam problem: propadanje starega sveta. Krležovo pero je bilo že nekajkrat primerjano anatomovi pinetci, ki rije po razpadajočem se mesu. Iz sveta Glembajevih udarja enako kot iz drame »U logor« vonj kadavrov. Za epiko propadanja in razpadanja ima Krleža ne le izredno nadarjenost, marveč tudi posebno izostrene čute. Kakor je Baudelaire iznajdljiv v prikazovanju senzacij svojega voha, je Krleža nenadkriljiv v svoji sociološki anatomiji. Njegov notranji pogled je krut in neizprosen.

Drama »U logor« se dogaja v Galiciji med svetovno vojno. Obsega tri dejanja. Prvo se odigrava v šolskem poslopju zakotne gališke vasi. V njem se ne dogaja nič izrednega: cesarski oficirji se spravljajo spat, nekeje blizu jokajo otroci vsake učiteljice, ki jo je pravkar požela smrt, dež lije in po blatni cesti prihajajo nove čete. V to okolje je pisec postavil nekoliko svojih pristno krleževskih oseb, ki jih duševno poznamo bodisi iz cikla o Glembajevih (n. pr. doktorja pl. Agramerja Puba) ali pa iz cikla »Hrvatski bog Mars«. Kadet Horvat dobi povelje, da mora izvršiti obešanje stare kmetice Romanovicve. V drugem dejanju vidimo Horvata po izvršenem ukazu: na veji lipe pred cerkvi jo visi starka. Horvat je duševno strahovito zbit. Njegovo »doživetje« vojne kot groze in brezumnja kulminira. Ta »Schöngeist«, pianist, tipičen pripadnik duševne elite med predvojno inteligenco, občuti pred staro na veji, ki je bila po krivem obešena pod njegovim poveljstvom sredi deževne gališke noči, ko iz daljave grme topovi, vso obupno tragiko svoje osebne brezpomembnosti. In s silovito pretresljivo vostjo doživi v sebi kontinuiteto zgodovinskega dogajanja: vse to je že bilo in se zdaj ponavlja z ono isto nužnostjo, kakor se je dogajalo že zdavnaj pred tem. Individij je samo igrača skrivnostnih, v vekovih se izživljajočih sil, ki predstavljajo imperativno usodo nestetih poudincev in ki edine dajejo času njegovo obličje. »Čuješ li onaj glas na kolima«, pravi Horvat svojemu tovarišu Gregorju. »To nije vuk, to je glas hrvatskog logora! Taj logor strjeljavo je po milanskim ulicama

djevojke, stražio je kod noćnog lonca bečkih princeza, vješao je po Beču, po Budimu, po Aradu, po Munkaču, taj logor objesio je ovu staricu, a taj logor to smo mi, to sam ja, to si ti, to smo mi, jučer, danas, noćas, sutra, dugo, dugo. Kao ova stara tu pred nama, tako je visila pred nama Cetredesetma! Tko ju je objesio? Generali von Kempen, von Dietrich, von Kriegerm ili oberst baron Jelačić? Ne, ja sam ju objesio, kao noćas staru Romanoviczku, ja, lično ja, a ne von Hahnenkamp ili baron Czanzensteg! Jedan marcia funebre motiv bez svitanja, logorske vatre i tmina. Vješala. Tmina. Pasja strava s podvinutim repom.

V tretjem dejanju vidimo propadlje vojaške »Glembajevce«, pijance, cinike in razvratnike v »sarskih uniformah, ko se goste v »makartblagovaonici« v dvorcu grofa Szeptyckog. Tudi tu je Krleža v večji meri opisovalac okolja in razpoloženja (vedno v svoji originalni maniri!) kakor pa izrazit dramatik. Konflikt nastane, ko baronica trgoglavo vztraja, da naj Horvat igra Nocturno Rahmaninova. Kadet se navsezadnje vda situaciji, ki je nastala v salonu in zaigra na klavirju svoje improvizacije, prehaja pa vedno bolj v pogrebno koračnico. V dvorani nastane razburjenje. Ta godba v pijani gališki noći, ob vseh, da se cesarska vojska pripravila na nov umik, učinkuje poostano. Nenadno se moreča napetost v dvorani izprevrže v oborožen konflikt: edina »civilna duhova« v pisani družbi pustolovec in pijanec, Horvat in Gregor, vzbrenita, in dejanje se zaključiti tik po pokolju. Glas nekoga adjutanta: »Schnell packen! Wir fahren sofort nach Havrilovka! Rückzug! Grabowicz je paol! Sto gledate kao krave? Mars! Instrumente ovarno! Ochsen! Instrumente her.« (Trka orvanol. Spremanje stvari. Topovi sve glasnije. Zveket stakla od topovske grmljavine. Prenose se kovčezji).

Drama »U logor« je bila spisana na temo že omenjene osnovne ideje: pokazati, kako ničevni so pojedini v historičnem dogajanju in kolikšna je moč materialnih sil, ki ustvarjajo zgodovino. Deterministično mišljenje o poedincu je dobilo s to dramo pristno krleževsko ilustracijo. V celotnem Krleževem delu ne pomeni drama »U logor« presenetljive novosti, izpopolnjevanje pa s trdnimi potezami dosega niti literarni profil avtorja »Gospode Glembajevih«.

Jan Vrba

Češki romanopisec in pripovednik iz življenja v prirodi Jan Vrba, ki živi v Domaflicah na Chodskem, je lani prešel s svojimi spisi v založbo L. Mazáča v Pragi. Jan Vrba je sorazmerno mlad (r. 1889) in se je prvotno bavil z gospodarstvom, nato pa se je popolnoma posvetil književnemu ustvarjanju. Lepi uspehi in pridnost so Vrbi zagotovili vidno mesto v sodobni češki beletriji. Njegov sugestivni pripovedniški dar, lahko dostopni slog in zlasti še živahen odnos do prirode, to mu je pridobilo tako široko čitateljsko občino, da ga štejejo med najbolj čitane sodobne češke pisatelje.

Za sezono 1933—1934 je pripravil Vrba tri velike romane. Predvsem dva dela obsegajoči vsaki roman »Vichice«, ki v njem obdeluje rodbinske zgodbe polabskega graščaka. Vrtine strasti vzhirajo preko njegove zemlje, zasučje ljudi in jih požene na rob zločinov in obupa. Graščak Tupy zapuščta ta čustveni in čutni vrtine očičten in tako rekoč preroben; po prvem nesrečnem zakonu se oženi z lastno služkinjo, vdanim in zdravim dekletom, vzpostavi porušene tradicije vsakega rodu in začne novo življenje. — Drugi roman »Pan dohodnik obsega en zvezek in je humoreska izza minulih časov, ko so plemeniti gospodovali nad Chodli. Starokopitni rentier Vlach kreve v Prago na svatbo svoje vnukinje. Roman opisuje v vrsti zabavnih poglavij njegovo šaljivo in pustolovske pripetljaje in doživlja na poti in v Pragi. Čr romana je zlasti v opisih tedanjega družabnega ozračja na kmeth in v Pragi. — Tretji Vrbov veliki roman »Prokop Veliký« tvori zgodbe iz slavni husitskih časov po smrti Jana Žižke. Roman je obsežna dvo-delna zgodovinska freska, ki prikazuje nemirne dogodke v času, ko so se husiti zmagovito bojevali pod knezom Prokopom, t. j. dobo od Žižkove smrti preko cerkvenega kongresa v Baslu vse do Prokopove smrti v bitki pri Lipanih (l. 1434). Gre za opis velike borbe Čehov s tedanjjo katoliško Evropo, ki jo je nenehno podžigal papeški Rim. Bila je borba Čehov za uveljavljenje demokracije. Njen konec je bil vzilo vsem zmagam tragičen in je naposled privedel k podjarmljenju, ki ga je pripravila nesoga v narodu. Letos v maju bo petstoletnica bitke pri Lipanji. Vrbo ni zamakala samo osebnost Prokopa Velikega, marveč tudi ta jubilejna prilika. Njegov roman je spisan s posebnim arhaičnim, tedanje dobo označujočim slogom in hoče biti duhovni spomenik voditelju Prokopu Velikemu, ob enem pa živi pouk za sedanjo dobo, ko gre zopet za demokracijo in proti nji.

Ad. Veselý (Praga).

Masaryk v anekdotah

Založba »Orbis« v Pragi je izdala kot 9-10 zvezek svoje zbirke »Veselý miselní knjižko« T. G. M. Malé historiky o velkém muži. Sestavila sta jo Ivan Herben in Jozef Mach. Ni se čudimo, da se je o velikem voditelju češkoslovaškega naroda nabrala lepa zbirka anekdot in drobnih zgodb: T. G. Masaryk je z ene strani preveč izrazita osebnost, z druge strani pa dovolj naraven in z življenjem vedno tesno spojen človek, da se ne bi njegova osebnost zrcalila tudi v drobnih dejstvih, v neznanjih prigodah, v veseljih situacijah, v vsem tistem, kar ostaja nekako na robu velikih in resnobnih biografij, in vendar je tudi ta drobščina močno značilna, in skozl marikatero anekdoto vidimo češkoslovaškega Washingtona ostreje ali pa neposredneje, kakor skozl to ali ono biografijo. Taineova misel, da so drobna dejstva čisto značilnejša za neko dobo od velikih zgodovinskih dokumentov, velja tudi o slavni mozh. Če bi hoteli karakterizirati to veselo knjižico s primeri iz nje, bi bili morali napisati dobršno polovico. Nekatero anekdoto je »Jutro« že objavilo na drugem mestu. Češko čitačočega čitatelja opozarjamo na to knjižno novost: pripravila mu bo užitek, kakor ga dajejo človeku samo neposredni, človeško topli in veseli dokumenti o ljudeh, čijih veličino in resnobo cenimo.

Beležka

Galsworthyjev ciklus »Saga o Pevoydih«, ki ga je v prevodu Olge Zupančič izdala »Modra ptica«, se je v pravkar izšlo tretje knjigo vvrstil med standardna dela slovenske prevodne literature. Pripadnji mesece bo izdala Slovenska Matica zadnji dve knjigi velikega romana Leva N. Tolstaja »Vojna in mir« v prevodu Vladimirja Levstika. Tudi ta prevod pomeni trajno oboževanje naše prevodne književnosti.

Sodobni avtorji pri Srpski književni zadrugi izdala Srpska književna zadruga je prvotno izdala serijo svoje pred leti ustanovljene zbirke »Savremeni S. K. nedavno«. Ta serija obsega »Pameti mladega nadarjenega pesnika Frana Alfiroviča in »Pripovedke. Stojana Zivadinovića, enega najbolj znanih in najzanimivejših pisateljev. Polem roman iz povojnega življenja »Rožica«, delo Pera S. Petrovića, ki bo nedavno vzbudil živahno zanimanje. Naposled knjigo esejev Petra Slijepevića »Ozledi«. slednja obsega daljše eseje o Dušici, Smrti in o starih arabskih monastirih. O posebnih knjigah nameravamo prihodnji daljše poročilo, za danes jih samo toplo priporočamo vsem prijateljem srbskohrvatske moderne književnosti. Opozarjamo tudi na izredno nizko ceno, ki zasluži, da jo že kronistično omenimo: štiri v rdeče platno vezane knjige na več ko 600 straneh, stanejo samo 60 Din.

Razvoj in sedanje stanje našega državljanskega prava. Pod tem naslovom je izdal profesor ljubljanske univerze dr. Stanek Lepaše daljšo znanstveno razpravo, ki bo zanimala vsakega prijatelja pravne literature. Knjižica, ki obsega 48 strani, se prodaja pri Tiskovni zadrugi po 80 Din izvod.

Dr. Stjepan Škreb, Oborine u Hrvatskoj i Slavoniji 1901—1910. Rezultati opažanja i karta izohijeta. Izdal geofizički zavod v Zagrebu l. 1930. Slučaj je nanesel, da sem se sabil omenjeno publikacijo, ki je sama na sebi izredno potrebna in lepa. Sestavljena je v hrvaščini, a zaradi internacionalne uporabe je tekst prestavljen tudi v nemščino. Naslov sam sicer ne odgovarja točno vsebini, ker so citirane tudi slovenske postaje ter bi bilo pravilneje, da bi se govorilo o padavinah v zapadnih delih Jugoslavije. V nacionalnem oziru je potrebno, da javne naprave v Jugoslaviji, posebno, če so državne, respektirajo naše domače nazive krajev. Publikacija pa v letu 1930. uporablja tale imena: Arch, Gottsche, Gurkfeld, Hermsburg, Maria Neustift, Munkendorf, Obergras, Pettau, Pischätz, Rieg, Schiltern, St. Wolfgang bei Polstaur, Tschernembl. Nikakor ne morem razumeti, da se hrvaška imena pišejo pravilno, slovenska krajevna imena pa se uporabljajo tako, kakor so se 1918. leta prenehala oficijelno imenovati. Ne vem, ali je to servilnost ali pa nepravilno uporabljen princip. Avtor misli, da je upravičil svoj namen uporabljanja slovenskih krajevni imen s tem, da je pod črto postavil opazko, ki glasi: »Imena postaja napisana su onako, kako se nalaze u publikacijama, iz kojih su podaci izvadjeni.« Morda bi se to dalo opravičiti, če bi publikacija izšla 15 let prej. Danes pa izgovor ne more več držati. Če je avtor želel, da zadrži kontinuiteto z ozirno na inozemske strokovnjake, potem bi se lahko zgodilo na ta način, da je v oklepaj dodal imena, ki so jih nemški strokovnjaki vpeljali v literaturo. Saj se je enake metode posluževal tudi pri hrvaških krajevni n. pr. Senj (Zengg), Obrovac (Obrovazzo), Zadar (Zara), Opatija (Abbazzia), Učica (Monte Maggiore), Snežnik (Schneeberg), Zagreb (Agram), Rogatica (Rohitsch), Čakovac (Csakornya). — Naj se te naše opazke izvoji v bodoče uvaževati, ker ni častno za našo jugoslovansko znanost, da samega sebe tako malo spoštuje. Ne čudim se, če prihajajo takšna čudna imena v zagrebški dnevni tisk, toda v znanstveni publikaciji bi se kaj takega ne smelo zgoditi, saj je publikacija namenjena pravnstvenemu domačim ljudem. All avtor ni pormislil, da ni nedosledno izveden princip mogel škodovati zavodu. Tega pa ne želim, ker je zavod prepotreben. Dr. Mikš.

Kraljestvo mode

Pisana Velika noč

Ob velikonočnem času zaznamujemo vsako leto odločen preokret v modnem razvoju. Poprej je moda preizkušala različne sloga, sedaj pa pride odločitev v prid slozru, ki je beležil največ uspeha. Pa tudi v barvah se vse pridrugači: predvelikonočna doba je predpisovala enobarvne modele, po Veliki noči pa računata moda s topljšim vzorcom in odobrava večjo pestrost.

Ni čudno torej, da stote naenkrat v ospredju pozornosti pisane svile, najbolj moderne pa so kombinacije vzorčastih in enobarvnih tvojiv, saj tako se najlepše uveljavljajo živalski učinek vzorčaste tkanine. Zato letos skoraj ne bo vzorčastega modela, ki ne bi imel vsaj t ali one podrobnosti v enotni barvi!

Poleg vzorčastih svil so moderna tudi vzorčasta in celo rožata volnena blaga, vendar pa je uporaba teh tkanin omejena, dočim so si vzorčaste svile dobesedno osvojile garderobo.

Zmaga te mode je lahko razumljiva, če si podrobneje ogledamo nove pisane svile, ki so po svoji ornamentiki tako raznolične, da se jih nikdar ne moremo naveličati. V pestrem nizu se vrstijo cvetlični in stilizirani ornament, pisani sadni vzorci in živalski motivi. Vse te tkanine so pisane v pravem pomenu besede, kajti dočim smo lani poznali komaj dve ali trobarvne svile, imamo letos svile v petnaestih barvnih odtenkih, ki seveda zahtevajo veliko tehnično popolnost v izdelavi.

Pri izbiri takšne svile moramo dobro premisliti, za kaj nam bo rabila dotična obleka. Obleka, ki jih nosimo pogosto, ne smemo biti preveč pisana. Na česti ulični kute elegantno je diskreten vzorec. Zato pa so popoldanski modeli mnogo pestrejši, pri večernih oblekah pa velja pravilo, da so

najbolj zanimive in najlepše ravno obleke, ki so najbolj živahno pisane!

Naša skica prinaša izbero najbolj značilnih novih modelov, ki se ravnaio po predpisih pisane, velikonočne mode:

Na prvem mestu vidimo lep popoldanski komplet, ki sestoji iz zvončaste obleke in dolge, moderne jopiče. Slednjo zapeljamo z enobarvnimi pentliami. Isti motiv se ponavlja in enobarvnem klobuku, ki je sprajda vzorčasto podložen (I. skica).

KROJE PO MERI

po najnovejših žurnalih, ki so strankam na razpolago, izdeluje po najnižjih cenah

modni salon ROZMAN

Dvorni trg 3, poleg Univerze

Jako posebena je sestava vzorčaste obleke in malega, temnega kapa, ki je podložen z enako vzorčasto svilo. Obleka ima nabrane, tričetrtinske rokave, na križu pa zanimive, ozke gube v obliki sončnih žarkov. Široki pas in podloga svetlega širokokrajnega klobuka soglašata s kepom v barvi in tvorivu (2. skica).

Seveda lahko tudi obrnomo modne predpise, in sicer tako, da opremimo temno, enobarvno obleko s svetlim, vzorčastim paltojem. Na naši skici imata obleka in palto kelihasto razširjene rokave, ki dajejo kompletu nekam orientalski videz (3. skica).

Zadnje čase se vedno bolj uveljavljajo karizmatični tafti, ki so primerni zlasti za popoldanske in male večerne obleke. Takšno obleko s kepom, temnim pasom in zanimivim, prepletim »krlcem« vidimo na zadnji skici.

Vpliv narodnih noš

na modo se je zadnje čase občutno pojačal. Tu so mišljene predvsem naše tužne narodne noše, ki kažejo znake orientalskih vplivov. To pomeni povratek raznih stiliziranih

veziv, ki smo jih že dolgo pozabili. Najlepše so bodo veziva te vrste odražala na svetlem tvorivu, pa naj si bo to svila ali lahko volneno blago. Naša skica vas pouči o obliki takšne »stilizirane« obleke.

Mornariški klobuk

nosimo ob vsakem času dneva, k sportnemu kostumu, kakor k svileni popoldanski obleki. S pomočjo lepih barvnih kontrastov dosežemo najboljši učinek. Navadno je ozlav-

je temno, spredaj navzgor zavrhani in zadalje vsi okrajci pa so izdelani iz svetlega tvoriva. V sportne svrhe pritrudimo klobuk bod brado z usnjenim jermenom, ki iztef mali obliki v čvrsto oporo. Naša skica predločuje temeljno obliko takega »mornariškega« klobuka, ki bo v teku sezona doživela še marsikatero spremembo.

ATELIER
ING.-J. MAHLEN
ARHITEKTURA
LJUBLJANA
Levstikova ulica na Vrtači

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Letos pomeni Velika noč šahovskemu svetu resnično vstajenje. Tri dolga, mučna leta je bil mrtev. Vsaj skoraj mrtev. Veliki blejski turnir je bil zadnji akt pred svetovno krizo. V drugi polovici tega pomembnega turnirja so po Evropi banke zapirale svoje blagajne, valute se rušile, nezaupanje legalo na ves svet.

V Baden-Badnu bosta danes Aljehin in Bogoljubov otvorila veliko borbo za svetovno prvenstvo. Francoz in Nemeec po uradnih ugotovitvah. Rusa oba, prava Slovana oba. Ali bo res Slovan prevzel bodočnost v šahovskem svetu, v svetu sploh?

Boj bo zanimiv, prireditve prvovrstna. Še je Aljehin neprekosljivi prvak. Še mu verujem, da ga nihče ne bo premagal, tudi Bogoljubov ne. Dvoboj pa me vendarle spominja na prednika, ki se je vršil leta 1908, tudi v Nemčiji, tudi za naslov svetovnega prvaka. Takrat sta se spopadla dr. Lasker in dr. Tarrasch.

Leta 1908. je bil dvoboj prav za prav že odveč. Dve leti prej se je pojavila nova generacija velikih mojstrov. Že ni nihče več s polnim srcem mislil na pretendence iz starejše garde. Mladina je že bila važnejša.

Ali ni tudi sedaj tako? Ali nimamo še nekaj let, od blejskega turnirja, nove generacije? Ali ni že Flohr, Botvinnik važnejši pretendent od Bogoljubova? Ali ni Kaschdan tu, dr. Euwe, Stahlberg?

Bomo videli. Važno je, da prihaja zopet velika šahovska prireditve, da je šah zopet živ, da svet zopet misli na šahovsko areno, na velemojstre, na prvenstvo, na partije umetnikov in resničnih borcev.

★

Doma imamo tudi borbo za prvenstvo. Včeraj se je ljubljansko moštvo odpravljalo v Beograd, da nastopi v finalni medmestni tekmi. Po ljubljanski zmagi nad Zagrebom in beograjski nad Novim Sadom sta ostala v areni samo še ljubljanski in beograjski klub.

Velikonočna, finalna medmestna tekma bo prinesla državno prvenstvo Beogradu ali pa Ljubljani. Teško je prerokovati. Beograd se je ojačil z mojstrom Königom. Ljubljana mu bo postavila Pirca nasproti in upa na zmago na prvi šahovnici. Beograd pa ima še celo vrsto zelo močnih igralcev. Pa tudi Ljubljana ni brez njih. Sicer bi ne bila tako strahovito namlatila Zagrebčanov.

Prognoza je težka, želja lahka. Zdi se mi, da je za pravega šahista najspodobnejša želja: may the best man win. Pod vodstvom svojega predsednika, g. prof. dr. Kasala, ki spremlja ljubljansko moštvo na bojišče, je naš klub odločno borbo skrbno pripravil. Če bo podlegel, bo podlegel častno.

★

Iz pomembnega dvoboja Flohr : Botvinnik prinašam še deveto partijo.

Beli: M. Botvinnik	Črni: S. Flohr
1. e2—e4	c7—c6
Obramba Caro-Kann.	
2. d2—d4	d7—d5
3. e4×d5	—
Najnovejša moda.	
3. —	e6×d5
4. c2—c4	g8—f6
5. Sb1—c3	Sb8—c6
Črni noče z e7—e6 zapreti lovca na c8	
poti. Zato čaka na potezo Sg1—f3, ki bi omogočila Lc8—g4	
6. Lc1—g5	—
Beli seveda tudi čaka na e7—e6	
6. —	d5×c4
Druge pametne poteze črni nima, če noče igrati e7—e6.	
7. d4—d5	Sc6—e5
8. Dd1—d4!	—
Močna poteza.	
8. —	Se5—d3+
9. Lf1×d3	c4×d3
10. Sg1—f3	—
Beli se sedaj seveda ne boji več odgovora Lc8—g4.	
10. —	g7—g6?
Usodno! Boljše je bilo 10. — Dd8—b6. Beli bi odgovoril 11. Dd4×d3 in rokiral, če bi črni vzel na b2. Vsekakor bi imel boljše igro.	
11. Lg5×f6!	—
Mlači ruski velemojster izrablja vse prilike.	
11. —	e7×f6
12. 0—0	Dd8—b6
Z 12. — — —, Lf8—e7 bi si črni ohranil vsaj rokado.	
13. Tf1—e1+	Ke8—d8
Na 13. — — —, Lf8—e7 sledi seveda 14. Dd4×b6 a7×b6; 15. d5—d6.	
14. Dd4—h4!	—
Grozi Sf3—e5	—
14. —	g6—g5
15. Dh4—h4	Lf8—d6
Črni že uporablja obupna sredstva.	
16. Dh5×f7	—
Prvi kmet.	
16. —	Tb8—f8
17. Df7×h7	—
Druzi kmet.	
17. —	g5—g4
18. Sf3—d2	Db6—c7
Na 18. — — —, Db6×b2 sledi 19. Sc3—e4 in 20. Sd2—c4.	
19. Dh7—h6	Dc7—f7
20. Sd2—c4	Ld6—e5
21. Sc4×e5	f6×e5
22. Dh6—g5+	—
Po roparskem pohodu se dama vrača na bojišče.	
22. —	Df7—e7
žalostno. Če črni ne menja, pade e5 ali pa g4 s šahom.	
23. Dg5×e5	De7×e5
24. Te1×e5	Lc8—f5
Nesrečni lovec je vendarle prišel na prost.	
25. Ta1—f1!	Kf8—d7
26. f2—e3	b7—b6

27. f3×g4	Lc8×g4
28. h2—h3	Tf8×f1+
29. Kg1×f1	Ta8—f8+
30. Kf1—e1	b5—b4
31. Sc3—e4	Lg4—f5
32. g2—g4	Lf5—g6
33. Te5—e6! Konec. Črni se je vdal.	

Radio

Sobota, 31. marca.

LJUBLJANA 12.15: Plošča. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 17.30: Prenos velikonočne procesije iz cerkve sv. Petra v Ljubljani. — 20: Velikonočne pesmi poje mešani oktet. — 20.30: Sionski spevi (Premrl) za sopran solo s spremljevanjem radio - orkestra. — 21: Koncert radio - orkestra. — 22: Čas, poročila. — 22.30: Slavnosne kompozicije v reproducirani glasbi.

Nedelja, 1. aprila.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 18.30: Orgelski koncert Blaža Arničja. — 9: Versko predavanje. — 9.30: Religiozna glasba na ploščah. — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Radio - orkester. — 12: Čas, reproduciran koncert godb na pihala, vmes instrumentalne solistične točke. — 16: Prodana navesla v reproducirani glasbi (I. in III. dejanje). — 20: Mešani oktet poje velikonočne pesmi. — 20.30: Radio - orkester. — 21.15: Vokalni koncert g. Marjana Rusa. — 22: Čas, poročila, radio - jazz.

BEograd 15.30: Orkester. — 16.30: Narodna pesmi. — 17: Plesna muzika. — 20: Violinski koncert. — 21: Koncert godbe kraljeve garde. — 22.40: Ciganska kapela. — 23.10: Plošča. — ZAGREB 12.30: Orkestralna glasba. — 17: Ples. — 20.15: Koncertni večer. — 1.00: Velikonočne pesmi. — PRAGA 19.15: Pester program. — 20.15: Slušna igra. — 21: Operetni večer. — 22.20: Plošče. — 22.30: Koncert na dveh klavirjih. — BRNO 19.15: Vsa program iz Prage. — VARSAVA 19.50: Koncert orkestra in solistov. — 21.15: Zabaven program. — 22.15: Jazz in plošče. — DUNAJ 11.20: Koncert dunajskih simfonikov. — 15.30: Komorna glasba. — 17: Koncert orkestra. — 20.05: Dramski večer. — 22.20: Godba na pihala. — BERLIN 20: Op. večer. — 23: Lahka in plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20.15: Valček večer iz Kijna. — 22: Prenos iz Berlina. — MOHLACKER 20: Veliki koncert Verdijeve glasbe (Orkester frankfurtske opere). — 22.40: Plošče. — Nočni koncert zbora, orkestra in solistov. — 24: Plošče. — BUDIMPESTA 18: Ciganska kapela. — 19.25: Operetna glasba. — 21: Igra. — 22.45: Jazz. — RIM 17: Oratorij. — 20: Plošče. — 20.45: Operetni večer.

Ponedeljek, 2. aprila.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Televizija (Pustišek). — 9: Versko predavanje. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45: Plošče. — 10: Zmško delo na Bolgarskem (Pavla Hočevarjeva). — 10.30: Narodne pesmi v vprašanih in odgovorih. — 11: Slovenska glasba radio orkestra. — 12: Čas, Sramel kvartet Fliš, vmes pole kupiete g. Bajde, vmes citre solo. — 20.30: Prenos opere iz Beograda. V odmoru napoved časa in poročila.

BEograd 16: Rudarsko življenje. — 16.45: Orkester. — 17.30: Narodna glasba. — 19.40: Klavirski koncert. — 20.30: Prenos opere iz gledališča. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20.30: Opera iz Beograda. — PRAGA 20: Večer lahke glasbe. — 20.50: Smetanov večer. — 22.35: Plošče. — BRNO 20: Vsa program iz Prage. — VARSAVA 19.50: Operetni večer. — 22.40: Plesna glasba. — DUNAJ 10.30: Orgle. — 11.20: Orkestralni koncert. — 12.30: Lahka glasba. — 16: Dinajski simfoniki. — 18.20: Glasovi pokojnikov. — 20: Opereta »Netopir«. — 23: Plesna muzika. — BERLIN 20: Pevski koncert. — 22: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 20: Mešan program. — 22.20: Plošče. — 23: Vdara glasba. — MOHLACKER 20: Spevoigra. — 22.45: Plošče. — 23: Lahka glasba. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 18: Komorna glasba. — 18.30: Plošče. — 20: Prenos opere iz Dunaja. — 23.15: Orkester. — RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.45: Lahka glasba. — 22: Orkester in klavir.

Torek, 3. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Pesmi in plesi raznih narodov na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, jugoslovenska narodna glasba na ploščah. — 18: Otroški kotiček (za Medvedova). — 18.30: Slavni pevci v reproducirani glasbi. — 19: Sokolsko predavanje. — 19.30: O državljanski vzgoji (prof. Marinko). — 20: Ljubljanski komorni trio. — 20.45: Vokalni koncert g. Antona Drmota.

Sreda, 4. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, zbori in plošča. — 18: Radio - kvintet. — 18.30: Radio - orkester. — 19: O sodobnem gledališču. — 19.30: Pregled jugoslovenske književnosti. — 20: Koncert okteta »Ljubljanskega Zvona«. — 20.45: Violinski koncert Karla Rupla. — 21.30: Dolinski sramel - kvartet. — 22: Čas, poročila, radio jazz.

BEograd 16.30: Godba na pihala. — 19: Orkester. — 21: Religiozna zborovska skladba. — 22.20: Plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka glasba. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 21.15: Plesna muzika. — PRAGA 19.20: Sramel kvartet. — 20.05: Pevski kvartet. — 21: Prokofjeva klavirski koncert. — BRNO 19.20: Godba na pihala. — 20.05: Zborovsko petje. — 20.30: Prenos iz Prage. — VARSAVA 20: Violinske skladbe. — 21: Plošče (tekmovalne tenorjev). — 23.05: Plesna muzika. — DUNAJ 12: Dunajski simfoniki. — 17.25: Klavirski koncert. — 19.30: Vojška godba. — 20.30: Slušna igra. — 21.35: Orkester. — BERLIN 20.30: Plesni večer. — KÖNIGSBERG 19.30: Klavirske skladbe. — 20.10: Simfonien koncert orkestra gđanske opere. — 22.20: Plošče. — 23: Nočni koncert. — MOHLACKER 19: Vojška godba. — 20.10: Spevoigra. — 22.45: Plošče. — 23: Plesna glasba. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17: Lahka godba orkestra. — 18.30: Pesmi. — 19.50: Plošče. — 21.10: Koncert ciganske kapele. — 22.05: Orkestralni in vokalni koncert. — 23.20: Jazz. — RIM 17.10: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.05: Plošče. — 21: Prenos opere iz gledališča.

Križaljka „Zaljubljenca“

Vodoravno: 1. kratica v fiziki; 3. ptica; 5. ploščinska mera; 6. upanje; 8. pripomoček pericam; 10. rezež; 13. prislov kraja; 14. kemijski znak za kovino; 15. kratica; 17. del tedna; 19. svetopisemski moč; 21. mesto v drinski banovini; 23. kamešina; 25. otok v Jugoslaviji; 26. pojem treh razsežnosti; 29. nebesno telo; 31. črta; 32. žensko ime; 34. pod; 35. predlog; 36. veznik; 37. vojščak; 39. pritok Save; 40. kemijski znak za kovino; 41. franc. spolnik; 42. veznik; 43. vas pri Ljubljani.

Navpično: 1. žensko ime; 2. Malozijec; 4. žensko ime; 7. ime papeža; 9. kar raste na glavi; 11. vzklík; 12. utež; 16. kanal; 17. veznik; 18. ploščinska mera; 20. iglasto drevo; 22. predplačilo; 23. pripomoček invalidom; 24. obrežje; 26. prislov kraja; 27. številnik; 28. francoski spolnik; 29. besedica, ki označuje davno preteklost; 30. veznik; 31. kratica; 33. rastlina; 34. zvok; 36. roparska žival; 38. zaimsek; 40. del besede; 42. veznik.

Čitajte ŽIVLJENJE IN SVET tedenska revija samo 2 Din

Rešitev križaljke „Butara“
Vodoravno: 2. Ne, 5. ar, 6. bor, 7. ananas, 10. kokos, 11. or, 13. kdo, 16. Merin, 17. Maritana, 21. arara, 22. atek, 24. ja, 26. Ig, 27. cev, 29. R. K., 31. omara, 32. Beseda, 33. ako.
Navpično: 1. Anabas, 3. erod, 4. kimo, 7. akt, 8. ako, 9. Norma, 12. Edi, 13. kratica, 14. Onek, 15. tir, 16. a, ene, 17. maj, 18. ara, 19. Ra, 20. ta, 23. Eger, 25. uvoda, 28. vas, 29. Re, 30, k. s., 31. a) mak.

Po občinskih volitvah

Podrobna poročila o naknadnih občinskih volitvah v Sromljah, v Trati in v Slovenji vasi

V »Jutru« smo že poročali o sijajnem uspehu, ki so ga dosegle liste JNS dosedaj še v vseh občinah, kjer je upravno sodišče v Celju na pritožbe iz klerikalnih vrst razveljavilo občinske volitve z dne 15. oktobra 1933, tako da so se morale volitve ponoviti. Pritožbe naj bi bile dokazale, da so se lanske volitve izvršile v dotičnih občinah nepravilno in da je bila opozicija ogoljufana. Pri ponovljenih volitvah pa so se vse te tožbe in pritožbe spremenile v veliko blamažo nepoboljšljivih starih strankarjev, ker je bila v prav vseh občinah nacionalna zmaga še mnogo večja od lanske.

Iz občin, ki so volitve ponovile na cvetno nedeljo, smo prejeli naslednja podrobna poročila:

Lepa blamaža opozicionalcev

Slovenja vas pri Ptuj, 27. marca.

Pri zadnjih občinskih volitvah so bili nasprotniki JNS silno razočarani, ker so mogli napraviti samo tri odbornike v občinski odbor. Svedča jim blamaža ni bila po volji; vložili so zato pritožbo, kateri je pravno sodišče ugodilo ter razveljavilo prve volitve. Na cvetno nedeljo so se vršile zato nove občinske volitve, ki so presenetile celo pristaje JNS. Saj take zmage ni nihče pričakoval, tem manj, ker so opozicionalci govorili, da imajo zmago že v žepu. Toda volilci se niso pustili ne begati, ne strahovati, šli so na volišče ter jasno in odločno povedali, kaj so in kam spadajo. Ogorčna večina je volila listo JNS, nasprotnikom pa pokazala hrbet. Dočim je dobila lista JNS 415 glasov, so dobili opozicionalci le 279 glasov, torej veliko manj kot pri prvih volitvah. Ker prej niso bili zadovoljni s tremi odborniki v občinskem odboru, jim bo sedaj lažje, ko so dobili samo dva. Volilcev v celji občini je bilo 820, iz česar sledi, da je šlo 80 odstotkov volilcev na volišče. Vsa čast naši napredni občini Slovenji vasi!

Druga zamera je hušja od prve

Brežice, 28. marca.

Ker je upravno sodišče v Celju zaradi nekega formalnega nedostatika razveljavilo v naši upravni občini občinske volitve z dne 15. oktobra 1933, so bile v nedeljo, 25. marca ponovne volitve, pri katerih so morali naši nasprotniki na žalost spoznati, da se vedno drži oni star pregovor, da je druga zamera hušja od prve. Dočim je lista Jugoslovenske nacionalne stranke z nosilcem tov. Ivanom Bertolotom pri volitvah dne 15. oktobra dobila 133 glasov, nasprotniki pa g. Ivana Avšiča pa 99 glasov, je pri ponovnih volitvah izšla lista Jugoslovenske nacionalne stranke s tovarišem Bertolotom s 171 glasovi, dočim je padla lista g. Avšiča na 73 glasov. Zmaga, ki jo je dosegla občinska organizacija JNS v Sromljah, je toliko pomembnejša, ker se Sromlje dolgo časa veljale za trdno klerikalno trdnjavo, ki pa je sedaj padla s sijajno zmago v roke JNS. Sromljani želimo le to, da bi se g. Avšič in tovariši še enkrat pritožili zoper volitve. Če bi prišlo do tretjih volitev, smo sigurni, da izrubiha g. Avšič in Strzar še ono, kar sta pri teh volitvah v veliko muko rešila.

Balka o klerikalnih Sromljah je sedaj končoveljavno pokopana. Sromljani stopamo v novo dobo, v kateri hočemo v zvezi s vsemi drugimi nacionalnimi občinami brežiškega sreča dokazati, da je naš čas le pod okriljem mogočne in vedrjavne stranke JNS.

Huda borba, sijajna zmaga

Gorenja vas v Poljanski dolini.

V nedeljo dne 26. t. m. so se vršile v naši občini Trato ponovne občinske volitve, ker so bile po upravni sodišču v Celju prve volitve (15. oktobra) razveljavljene. Nič manjša, prej še veliko hušja kot lanske.

ni je bila borba za te volitve. Nasprotniki, pristaje bivše SLS, so napeli vse sila, da vsaj pri teh volitvah prodro s svojo listo in tako pokažejo pred javnostjo, kako so bili jeseni »oslepeli«.

No, doživeli so, kakor že v nekaterih občinah prej, veliko razočaranje in presenečenje. Namestu da bi napredovali, kakor so trdno pričakovali, so se nazadovani, dočim je naša stranka JNS doživela lep napredek, skoro 40 glasov. Tako je lista g. župana Jelovčana dobila 279 glasov, a lista dolgoletnega prejšnjega župana in bivšega oblastnega poslance g. Uršiča le 215 glasov, tedaj manj kakor pri lanskih volitvah.

Volitev je bila nad vse napeta in v veliko pozornostjo so pričakovali izida ne le v naši občini Trati, ampak v celi Poljanski dolini.

Ze pri zadnjem občnem zboru naše stranke za občino Trato, 18. t. m., se je pokazala med množičnimi udeleženci velika borbenost, ki se je zadnji teden še od dne do dne stopnjevala in dosegla v nedeljo svoji višek s sijajno zmago. Čast in vse priznanje našim zavednim možem in fantom volilcem in vsem drugim, ki so pripomogli k tako sijajni zmagi!

Le tako naprej še v drugih občinah!

Iz organizacij JNS

Sreska skupščina v Ptuj

Na cvetno nedeljo je bila v Ptuj v Narodnem domu redna letna skupščina sreske organizacije JNS v Ptuj. Udeležilo se je 140 delegatov 31 občinskih organizacij: dve organizaciji sta se opravičili. Ogrmna udeležba je dokazala, da je povsod veliko zanimanje za razvoj vedrjavne stranke. Skupščino je vodil predsednik g. dr. Senčar, ki je v uvodu pozdravil narodnega poslance g. Lovra Petovarja, župana g. Jeršeta, tajnika gl. odbora iz Ljubljane g. dr. Zajca, kakor tudi vse številne zastopnike občinskih organizacij. Zatem je tajnik g. dr. Fernevec poročal o delovanju sreske organizacije, ki je v preteklem poslovnem letu izvršila ozromno delo. Njena zaslug je tudi predvsem, da je stranka pri občinskih volitvah izvajala tako lepe uspehe. Proti volitvam je bilo sicer vloženo 10 pritožb, toda upravno sodišče je ugodilo samo eni pritožbi. Sreska organizacija je sodelovala tudi pri volitvah v Delavsko zbornico, ki so tudi častno izpadle. Po vsem sreza so se izvršili lanske leto shodi domačega poslance g. Petovarja. V petinskem sreza je sedel 33 občinskih organizacij: v plunskem okraju 24, v ormoškem na 9. Stevilo članstva se je od zadnjih občinskih volitev znatno pomnožilo ter še stalno narašča. Vse občinske organizacije živahno delujejo ter so tudi že vse imele svoje občne zbere.

Za poročilom tajnika je narodni poslanec g. Petovar v skoraj dve uri trajajočem govoru opisal delo Narodne skupščine in vlade in poročal posebno obširno o raznih novih zakonih in uredbah, o izvoznih in uvoznih trgovini ter o kartelih. Razpravil je tudi o ozadiju raznih organizacij, ki se pojavljajo v zadnjem času. Poročilo narodnega poslance, ki je bilo vseskozi stvarno, je bilo sprejeto z burnim aplavzom.

O znameniti in notranji politični situaciji je poročal banovinski tajnik g. dr. Zajec, ki je žel za svoja izjavljana izločajo tolo zahvalo prisotnih. Na predlog g. dr. Ferneveca je bila odposlana pozdravna brozavka predsedniku stranke in vlade g. Uzunoviču in ministroma gg. dr. Kramarju in Puclnu, na predlog g. Vadjnala pa je bila soglasno izrečena zapuščica narodnemu poslancu g. Petovarju.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. dr. Senčar Matej, za podpredsednika Rakusa Martin iz Obreča in Peršuh Franc iz Mihovcev, za tajnika za Ptuj g. dr. Fernevec Ivan, za Ormož Grivec Janko, za blazajnika g. Šestan Dušan, Ptuj. Odborniki so gg.: Zupanič Matevž, Haldina, Trško Franc, Cirkovič, Murkovič Stane, Dornava, Majcen Mirko, Sv. Urban, Vobič Ciril, Laskovec, Sega Andrej, Podtehnik,

dr. Šalamun Franjo, Ptuj, Kupčič Anton, Ptujška gora, Vrečko Karl, Mašperk, Korošnik Anton, Sv. Barbara v Hal., Ranfil Franc, Gorišnica, Toš Tomaž, Sv. Andraž v Sl. gor., Beranič Fran, Sv. Lovrenc na Dr. p., Toplak Ivan, Juršinci, Vajda Alojz, Markovič, Šmigoc Anton, Sv. Vid, Svesšek Franc, Grajena, Budjanc Ivan, Zavrč, Urek Anton, Slovenja vas, Fuchs Franc, Ražogoznica, Kuharič Ludvik, Ormož, Lah Joško, Osluševci, Alt Anton, Velika Nedelja, Hoinik Jernst, Sv. Tomaž, Ivan Tomazič, Koz, Jerše Ladislav, Ptuj in Vadjnal Stana, Ptuj.

Po volitvah se je razvila živahna debata. Na razna vprašanja in želje je dalj poslanec g. Petovar potrebna poasnila in navodila. Predsednik dr. Senčar je zaključil lepo uspelo skupščino ob 13. in pozval vse prisotne delegate občinskih organizacij, naj še podvle svoje delo v procvit stranke in razmah njenih idej.

Lepo zborovanje v Kresnicah

Kresnice, 27. marca.

Zborovanje organizacije JNS v občini Kresnice je dokazalo, kako marljivo je ta organizacija. Narasla je tudi številčno; lani je imela 56 članov, zdaj pa jih šteje 148. Med najbolj vnetimi delavci za prospeh JNS so predsednik g. Lovše Valentin iz Ribč, podpredsednik g. Vrhovnik in tajnik g. Škarija. Po poročilih domačih činiteljev je poročal g. g. Saksida iz Litije o delu cestnega odbora, obširno politično poročilo pa je podal tajnik sreske organizacije JNS g. Turk Loize iz Litije. Razgovor je s pletel tudi okrog vprašanja nove zasadske ceste. Sestanaka na Zidanem mostu so se udeležili tudi številni Kresničani. Ob zaključku zborovanja, ki se je vršilo pri Vehovcu poleg kolodvorja, je bila sprejeta resolucija, ki utemeljuje nujnost zgraditve zasav. ceste.

gu, pa je ta dohod tečajev in novare. — Dne 8. aprila se otvori na Korošici stalna smučska šola pod vodstvom saveznega smučskega učitelja. Tečajnina znaša 26 dinarjev. Za tečajnike bo oskrba brezplačna. Prijavite se Savinjski podružnici SPD v Celju!

Erjavčeva kočna na Vrčiču se za velikonočne praznike odprta in oskrbovana. — Snežne razmere prav ugodne, smuka iz vrstna.

Službene objave ljubljanskega podsaveza JSZS. Po odredbi tehničnega referenta za hazeno morata Ilirija in Atena postaviti v nedeljo 1. IV. ob 10.30 na igrišču Ilirije kompletni prvi družini v svrhu izbirnega treninga za sestavo podsavezne družine. V garderobi morajo biti igralke najkasneje ob 10.15 — Seja u. o. dne 23. III. Prisotni: dr. Bradač, Jelenčeva, Sturz, Baltasar, Svetličnik, Janč, Schellerjeva, Jurman. Odsotna opravilčno dr. Adlejševa. Podsavez sporoča vsem interesantom, da bo v slučaju zadostnih prijav organiziral posebni tečaj za hazenske sodniške kandidata. Prijave se pošiljajo na naslov podsaveza, kavarna Evropa, najkasneje do 10. IV. Pri podsavezu se je osnovni odbor za delegiranje sodnikov, v katerega so bili delegirani: Jelenčeva, Stepišnik in Kušar. Prejšnje za delegiranje sodnikov morajo pošiljati klubi še vedno na naslov podsaveza. Čita se za Ateno s pravico takojšnjega nastopa atl. Bydio Sonja. Vsi člani upravnega odbora in vsi savezni sodniki se pozivajo, da pošljejo tajništvo najkasneje do srede 4. IV. po eno sliko in 10 Din v gotovini v svrhu izstavitve legitimacij.

Ilirija v Trbovljah. Po dolgem predsednik gostuje v Trbovljah na velikonočno nedeljo eno najboljših in najsimpatičnejših moštev dravske banovine, to je enajstotica SK Ilirije. Kakor doznavamo, bo Ilirija nastopila s kompletnim I. moštvom. — Prijateljem sporta na zelenem polju se bo nudilo za »pirhe« dovolj spornega užitka. SK Trbovlje je trenutno v dobri formi. Pričakujemo ono borbenost, ki smo jo imeli priliko videti že večkrat, posebno če igra s tujim in močnejšim gostom. Kot predtekma nastopita rezervni moštvi Dobna: Trbovlje ob 14. Konečno se opozarjamo sportno publiko, da je po sklepu OO. odslej naprej najnižja vstopnina za vse javne tekme 3 Din.

ASK Primorje (lahkotekna sekcija). Danes ob 15. obvezan trening vseh cross-countryjev na igrišču.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Po odredbi podsaveza morajo biti jutra ob 10.15 na našem igrišču: Ivica, Ela, Darinka, Omanova, Vida, Elza, Nada, Nika, Joža. Odsotne bodo klicane na odgovor pred podsavezni u. o. Istočasno naj pridejo na igrišče tudi vse ostale igralke zaradi treninga. — Plenarna seja upravnega odbora bo v torek 3. t. m. ob 20. v damski sobi kavarnice Emone.

TSK Slovan. Na velikonočno nedeljo ob 8.30 morajo biti v gostini pri Beliču Moša I. in II., Marchetti L., Grm, Uhan, Galje, Jovanovič, Vidic, Kobal, Thuma, Kolaric, Jankovič in Sluga. Stranski sodnik Ceglar, reditelj Znidarčič, Jeranič in Sincič II. Opremo preskrbi gospodar. — Na praznik v ponedeljek ob 15.30 na igrišču Korotana na Rakovniku: Gvardjančič, Perc, Dečman, Šavs, Batič, Smrekar, Znidarčič, Jeranič, Sincič II., Ceglar, Bricelj, Schlegl, Bögel, Poznik in Ferkov. Stranski sodnik Zemljčič; opremo za rezervno moštvo preskrbi igralci sami pri gospodarju. Kapetan rezerve skrbi za to, da bo oprema pravčasno na Rakovniku.

SK Reka. Na igrišču Ilirije naj bodo jutri ob 9.30: Remškar, Petrovič, Korfi, Čuba, Čuč, Kokalj, Rožman, Učo, Lasknik, Jaka in Erjavc. Opremo dvignite pri gospodarju še danes.

MK Ilirija razpisuje svoj redni letni občni zbor s občajnimi dnevnimi redom za 19. aprila ob 19. v restavraciji »Zvezda«.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Vsi igralci, ki so v postavi za Maribor, morajo biti jutri ob 7. na glavnem kolodvoru.

SK Mura. Jutri ob 9.30 bo pokalna tekma s Slovanom na igrišču Hermesa. Ob 9. morajo biti na igrišču: Zavrli I. in II., Pogačar I. in II., Dolinar, Krašovec, Klinčenstein, Humar II., Burger, Ban, Zupane, Vrbovec, Jenko, Zigon. Reditelj: Drobec I. in II., Vrbovec II., stranski sodnik g. Strah. Ob 13.30 morajo biti na glavnem kolodvoru igralci, določeni za tekmo v Zagorju. Javiti se morajo g. Novaku.

SK Slavija. V ponedeljek 2. t. m. ob 9.30 trening tekma med lastnima moštvoma A in B na igrišču Ilirije. Na prostoru bošite ob 9. Točno in vsi! Ob deževnem vremenu tekma odpada.

TSK Slovan. V nedeljo 26. marca se je vršil klubov občni zbor ob veliki udeležbi aktivnega članstva. Klub je na tem občnem zboru spremenil svoj naziv v »SK Slovan Ljubljana-Moste«, ker gradi svoje igrišče v Mostah in ker je skoro polovico članstva iz tega okraja. Za zaslugu kluba sta bila soglasno imenovana za častna člana gg. Dorčec in Tone Bucik. Z akklamacijo je bil izvoljen za klubovega predsednika znani prijatelj sporta in javni delavec g. dr. Perko Milan, za podpredsednika pa Ivo Dorčec in Krušič Ivan. V odbor Juvan Franjo, Poznik Alojz, Stojan Stanko, Fuček Franjo, Jean Maks, Smoljan Tone, Kerne Rihard, Felber Henrik, Pavlič Franc, Grm Ivan, Alič Alojzij in Plevnik Slavko. Izvoljeni so poleg imenovanih še štirje namestniki odbornikov in 4 rezervorji.

Oskrbovana planinska kočna. Kocbekov dom na Korošici bo odprt in oskrbovan od 28. marca, Frischaufov dom na Okrešlju pa od 29. marca dalje. Na Korošici je nad 3 metre snega. Iz Luč do Vodol vodi letna, naprej pa obnovljena zimska markacija do Kocbekovega doma. Stalno so oskrbovane tele postojanke: Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini, Mozirska kočna na Golteh, kjer je še poldrug meter za smuko idealnega snega. Nadalje je stalno oskrbovana tudi Celjska kočna nad Celjem.

Vremensko poročilo JZSS

Bohinj — Bohinjska Bistrica, 30. marca: +1, megleno, na hribih jasno, smuka idealna.

Bled, 30. marca: +5, lepo, jasno, mirno. Kranjska gora, 30. marca: +2, jasno, barometer stoji, mirno, 40 cm sneženja, smuka ugodna. Vršič in Tamar 250 cm snega.

Skalaški dom na Voglu, 29. marca: —1, zrnčev, pretežno jasno, smuka prav dobra, izgledj za praznike izborni.

Staničeva kočna pod Triglavom, 29. marca: —6, mirno, lepo solnčno, solnat sneg, v senci priči smuka prav dobra.

Vremensko poročilo s Kofc: —6, srenj, smuka prav dobra.

S P O R T

Finalna tekma za zimski pokal

V nedeljo se odigra zadnja tekma za ZP. Nastopita za tolažini pokal ponovno Mars in Slovan. Prva tekma je končala neodločeno 1:1. Oba nasprotnika sta se vestno pripravila za to odločilno srečanje. Ze prva tekma je dokazala, da sta si približno enaka. Dočim je imel Slovan fizično močnejše moštvo, je bilo Marsovo bolj tehnično. V nedeljo bosta oba kluba postavila nekatere nove moči, tako da bo tekma zelo zanimiva in napeta. Tekma se odigra v nedeljo dopoldne ob 9.30 na igrišču Hermesa. To bo ob praznikih edina tekma v Ljubljani.

Akademski slalom pod Jalovcem

Pod pokroviteljstvom g. rektorja Aleksandrove univerze dr. Slaviča se je vršil 26. t. m. pod Jalovcem III. del tekmovalna za prvenstvo jug. univerz, slalom akademikov.

Akademiki, 50 po številu, so pod vodstvom univ. docenta dr. inž. Klinca prispleli v Planico že v soboto. V nedeljo so pri rekordnih skokih sodelovali v organizaciji. Šele v ponedeljek so se akademiki odpravili proti Tamarju, kamor so jih spremlili rekorderji: Jonsen, Larsen-Uhrland in Gregor Höll, ki so pa potem gledali slalom le od daleč.

Rezultati so bili: 1. Dečman 1:00.2, 54.3, skupni čas 1:54.4, 2. Novak 59, 59, 1:58, 3. Mušič 1:02, 54.8, 2:02.8 (ena vrata podr, plus 6 sekund), 4. Kožuh 1:02.2, 1:03, 2:05, 2. (ena vrata podr, plus 6 sek.), 5. Brvar 1:09.4, 1:00.2, 2:09.6, 6. Mikuletič 1:12, 1:05.2, 2:17.2. Izven konkurence je bil prvi Kavčič 1:03.8, 54.3, 1:58.2.

Tekmovalna se je udeležilo 16 akademikov, od teh 12 s ljubljanske in trije Slovenci z zagrebške univerze. Časi so s ozirno na pozni termin in slabih snežnih prilik prav dobri. Smučarsko prvenstvo jugoslovenskih univerz s tekmovalnjem v smuku. Kraj in čas tega tekmovalnja se bosta objavila pravčasno.

Slalom za dr. Gucklerjev pokal

SK Tržič razpisuje za 1. aprila slalom tekmo za pokal dr. Gucklerja. Start je določen za 11. dopoldne. Zrebanje pol ure pred pričetkom tekmovalja v Zelenski koč. Vsak klub lahko postavi dve skupni, vsako sestojee iz 3 tekmovalcev in se vpoštevata v kvalifikaciji čas samo 2 vozačev. Zmagovalec mora plasirati vsaj enega tekmovalca na enega ismet prvih treh mest, ki mora imeti najboljši čas dneva, sicer ostane pokal prideditelju.

Tekmuje se po pravilih JZSS. Pravico starta imajo vsi verificirani tekmovalci. — Prijave s prijavnino 10 Din sprejema SKT. Prvo, drugo in tretje plasirani prejmejo krasne plakete.

Vršilo se bo tudi damsko tekmovalje in dobi zmagovalka lepo pozlačeno plaketo, zmagovalec seniorjev pa krasno plaketo. — Razdelitev daril ob 17. v dvorani hotela »Pošte«.

Službene objave LNP

(Seja p. o. 28. marca 1934)

Navzoči gg. Betina, Novak, Kosirnik, Mrdjen, Juvan, Kuhar.

Odobrilo se prijateljske tekme: Hermes: Zeleznikar 1. aprila v Mariboru, Hermes: Maribor 2. aprila v Mariboru, Hermes: Enakost 1. in 2. aprila na Jesenjak, Primorje: Krajišnik 1. in 2. aprila v Banjaluki in Primorje: Orient 1. in 2. aprila na Sušaku, Atletiki: Maribor 1. aprila v Celju, Trbovlje: Ilirija 1. aprila v Trbovljah, Trbovlje: Olimp 2. aprila v Trbovljah, Zagorje: Mars 1. aprila v Zagorju, Zagorje: Litija 2. aprila v Zagorju, Korotana: Celje 1. in 2. aprila v Kranju, OSK: Gradjanski Bjelovar 1. in 2. aprila v Cakovcu; prijavi mednarodnih tekem Domžale: Wulfania - Celovec 1. aprila v Domžalah in Disk: Wulfania - Celovec 2. aprila v Domžalah se odstopita JNS. Disku se dovoli tekma s pridržkom, da ne igra na lastnem igrišču. Opozarjajo se ob tej priliki klubi, ki igrajo mednarodne tekme, da morajo obnemem s prijavi tekem priložiti tudi dovolilnice političnih oblasti, sicer se jim tekme v bodoče ne bodo odobrile. — Zaradi prepozno došlih prijav se naknadno odobrilo prijateljske tekme: Gradjanski: Ptuj 25. marca v Cakovcu, Hrastnik: KSK 25. marca v Krškem (?), Amater: Zagorje 25. marca v Zagorju, Ilirija II.: Disk 25. marca v Ljubljani. — Odobrilo se prva poskusna tekma Svoboda-Tržič: Ilirija 2. aprila v Tržiču.

Verificirajo se s pravico takojšnjega nastopa (paragraf 18. »uputstva«) za Primorje Klopčič Stane; za Mars Ban Viktor; s pravico nastopa 7. aprila 1934 za Primorje Puterle Franc, Zornada Josip; za Jadran Lipovšek Janez; za Muro Škodnik Franc, Krančič Ludvik, Hojer Ivan; za Zagorje Juvan Vitomir; za Korotan-Kranj Keller Stefan, Srakar Drago; za Maribor Jan Davorin, Panič Rudolf, Kočar Franc, Starman Vladimir; za Rudar Zakušek Anton; s pravico nastopa 28. junija in 28. septembra za Trbovlje Zupančič Franc; za Korotan-Kranj Teran Srečko; s pravico takojšnjega nastopa samo v prijateljskih

Šel je po svetu bogve kam...

Pogledite zgornjo sliko in potem spodnjo — kaj opazite? Prešerna ni več! Zgodilo se je pevcu, kakor si je sam zapel: »Šel je po svetu bogve kam — mene in tebe ga je sram.« Nič se ne da pomagati, lepota Ljubljane — »ljubice nebes in sreče« — zahteva tudi take žrtve!

Gospodarstvo

Jugoslavija v luči mednarodne statistike

V življenju narodov se vedno znova opaža, da v dobah dobre konjunkturo tako gospodarji kakor politiki s pretiranim optimizmom gledajo na razvoj narodnega gospodarstva in narodnega blagostanja in da taki dobri konjunkturi sledi padec šele polagoma prenese izrazenije in pravičnejše gledanje na realne gospodarske možnosti.

Tudi v naši državi, ki je od uedinjenja gospodarsko precej napredovala, smo v dobi poleta izgubili pravo mero za prejšnje razvojne možnosti. Pričeli smo se obnašati, kakor da bi bili bogat narod, ki si lahko dovolji marsikak luksuz. Nismo dovolj upoštevali, da je povečano blagostanje, ki se kaže v dobrih letih, v precejšnji meri navidezno in da je treba vedno misliti tudi na to, da lahko pridejo tudi slaba leta. Iztrazenije iz prejšnjih sanj prihaja polagoma tudi v naše gospodarske in politične kroge, ki pričeno bolj realno presojeti stanje, v katerem se nahajamo in praktične možnosti, ki so nam dane. Zavedati se moramo, da naravno bogastvo, ki leži v naši zemlji, ne zavrže nobena naša država. Tudi ostale razvite države, ki imajo v tabeli skoro na koncu in ima povprečno na prebivalca le nasproti Rusiji in Albaniji večji izvoz, štavilka, ki je ta uvedena (namreč 285 Din na prebivalca), je po naši statistiki še manjša, ker v statistiki nemškega statističnega urada ni za leto 1932. Še upoštevamo devalvacija dinarja, ki je nastopila šele proti koncu leta. Dejstvo je, da smo v letu 1932. 218 Din izvoza. Tudi ostale vzhodnoevropske države imajo relativno večji izvoz nego naša država, tako tudi Rumunija, Madžarska, Poljska in Bolgarija.

Namen statističnih številk, ki jih bomo v naslednjem navedli, je ta, da si ustvarimo pravo sliko o tem, kako daleč smo dejansko v razvoju našega gospodarstva in narodnega blagostanja. Spoznati moramo, da smo nazivlje napredku po vojni še vedno zelo zaostali v primeru z drugimi narodi in da moramo temu stanju primerno urediti tudi naše gospodarske in politične življenje. Zavedati se moramo, da smo v rodbini evropskih narodov še vedno med reveži in da zaradi tega ne moramo v naših težnjah enostavno posnemati druge naprednejše narode. Marsikaj bi seveda tudi uredili po vzoru naprednejših držav, toda vsako tako stremenje je običajno zvezano z javnimi finančnimi žrtvami; naše finančne možnosti pa so zaradi zaostalosti gospodarskega razvoja pri nas še sila omejene. Res je sicer, da so našemu narodu dane velike možnosti za razvoj, toda napredok se v gospodarskih sferah ne da doseči preko noči brez intenzivnega dela. Mednje in odrekanija, ki so pogoj za ustvaritev narodnega kapitala in za napredok narodnega blagostanja.

Obseg izvoza trgovine.

V naslednji tabeli prikazujemo številk, ki kažejo obseg izvoza posamezne države, ki odpaše povprečno na posameznega prebivalca. Številk smo posneli iz statističnega letopisa nemškega državnega statističnega urada (Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich 1933), pri čemer smo podatke v nemških markah prerunali v dinarje po tečaju 19 Din = 1 marka. Vrednost izvoza, ki odpaše povprečno na enega prebivalca, je leta 1932. znašala v posameznih evropskih državah:

	Din
Daneka	4541
Belgija-Luksemburg	3896
Nizozemska	3382
Švica	2907
Norveška	2850
Švedska	2261
Anglija	2204
Irska	1968

Gibanje carinskih dohodkov

V preteklem koledarskem letu so skupni carinski dohodki naše države (brez dohodkov na račun drugih oblastev) ponovno nekoliko nazadovani na 621.1 milijona Din nasproti 741.7 milijona Din v letu 1932. In v 1933. 621.1 milijona Din v letu 1931. Lani se je sicer vrednost našega uvoza za malenkost zvižala, toda po teži, ki je merodajna za odmero carine, je bil uvoz za 10% manjši, zato se je tudi carinski donos skrčil. Povečanje vrednosti uvoza je predvsem posledica podražitve uvoznega blaga zaradi zunanje oslabitve dinarja. V razmerju z vrednostjo je zaradi tega odstotna carinska obremenitev vsega uvoza nazadovala od 25.9% v predlanskem letu na 21.5% lani. Carinska obremenitev našega uvoza se je zadnja leta gibala tako-le (donos carin v milijonih Din):

Leto	Donos uvoznih carin	v % vrednosti uvoza
1924	1150.4	14.0
1927	1023.8	22.3
1929	1504.4	19.8
1930	1497.4	21.5
1931	1163.3	24.3
1932	740.2	25.9
1933	618.7	21.5

Carinski dohodki so pri večini carinarnic nazadovani. Na največje carinarnice v naši državi kažejo v preteklem letu naslednje carinske dohodke brez dohodkov na račun drugih oblastev (v oklepajih podatki za leta 1932. in 1933.): Zagreb 159.3 milijona Din (182.3, 263.9, 357.7), Beograd 123.7 (157.5, 240.1, 311.7), Ljubljana 67.3 (51.3, 116.0, 151.2), Metković 47.6 (42.8, 62.1, 85.6), Maribor 39.4 (39.5, 92.8, 115.7), Novi Sad 27.6 (43.0, 71.5, 79.7), Sušak 26.7 (25.0, 35.8, 40.5), Skoplje 21.1 (20.4, 33.5, 44.1), Subotica 20.2 (30.6, 40.9, 59.7), Jesenice 17.1 (13.6, 22.0, 25.3).

Kongres jugoslovanskega trgovstva

Ljubljana, 30. marca. Kakor smo že poročali, se bo dne 12. in 13. maja vršil v Skoplju kongres jugoslov. trgovstva, na katerem bo osnovna Centrala zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije.

Odbor za pripravo kongresa je poslal sedaj Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani tale navodila in pojasnila glede prevoznih stroškov. Stroški so porazdeljeni v tri skupine:

I. Stroški za potovanje na kongres v Skoplje in iz Skoplja preko Soluna in Aten. Krfa in Drača v Dubrovnik bi znašali tja in nazaj; iz Ljubljane odhod in povratek: Vlak II. razr. in parobrod I. razr. Din 2.520; vlak II. razr. in parobrod III. razr. Din 2.226; Vlak III. razr. in parobrod IV. razr. 1.600; Vlak III. razr. in parobrod IV. razr. Din 1.500; Vlak III. razr. in parobrod

Nemčija	1672
Finska	1520
Francija	1444
Češkoslovaška	1178
Avstrija	1102
Estonska	798
Letonska	760
Italija	665
Litavska	627
Grčija	494
Španija	475
Rumunija	437
Madžarska	399
Bolgarija	323
Poljska	304
Portugalska	304
Jugoslavija	285
Rusija	133
Albanija	57

Kakor nam kaže gornja primerjava, so na prvih mestih predvsem manjše gospodarsko zelo razvite države, ne samo industrijske, temveč tudi agrarne - industrijske, kakor so Daneka in Nizozemska. Naša država je v tabeli skoro na koncu in ima povprečno na prebivalca le nasproti Rusiji in Albaniji večji izvoz, štavilka, ki je ta uvedena (namreč 285 Din na prebivalca), je po naši statistiki še manjša, ker v statistiki nemškega statističnega urada ni za leto 1932. Še upoštevamo devalvacija dinarja, ki je nastopila šele proti koncu leta. Dejstvo je, da smo v letu 1932. 218 Din izvoza. Tudi ostale vzhodnoevropske države imajo relativno večji izvoz nego naša država, tako tudi Rumunija, Madžarska, Poljska in Bolgarija.

II.

Povprečni obtok bankovcev na prebivalca. Za gospodarski razvoj posamezne države je do gotove mere značilna tudi višina denarnega obtoka, ki odpaše povprečno na prebivalca. Gospodarsko visoko razvite države imajo vedno večji denarni obtok, nego gospodarsko manj razvite države. Naslednja tabela nam kaže, koliko je znašal obtok bankovcev povprečno na prebivalca v januarju tekočega leta (preračunan enotno na švicarske franke). Podatke o višini obtoka bankovcev smo posneli iz mesečnega statistične revije, ki jo izdaja češkoslovaška Narodna banka (Zpravi Narodni banky československé unor 1934).

	Švic. frankov
Francija	898
Švica	370
Nizozemska	239
Švedska	86
Spanija	84
Italija	83
Avstrija	78
Danska	64
Nemčija	61
Belgija	68
Češkoslovaška	51
Rumunija	36
Madžarska	27
Grčija	25
Jugoslavija	21
Bolgarija	19
Poljska	18

Gornja primerjava nam kaže, da je Jugoslavija tudi v poslednji višini obtoka bankovcev, med državami, ki so na zadnjem mestu. Manjši obtok imata Bolgarija in Poljska, in svedeta tudi Albanija, kjer pa so šele po vojni pričeli uvajati v promet bankovce.

(Nadaljevanje sledi.)

1. One, ki so se pri združenjih že prijavili, da do 3. aprila sporoče Zvezi, ali se bodo udeležili celotnega potovanja Skoplje-Solun-Dubrovnik.

Oni udeleženci, ki se nameravajo udeležiti tudi potovanja preko Soluna-Dubrovnika, naj do 15. aprila t. l. nakažejo na račun za kupa ladje: Za II. razred 1000 Din, za III. razred 500 Din po polovici, ki jo prejmejo po naročilu od Zveze.

Vsi udeleženci, ki se udeležijo celotnega potovanja, Skoplje-Solun-Dubrovnik, naj do 13. aprila pošljejo Zvezi tudi dovoljenje pristojne upravne oblasti (sreznega načelstva) za potovanje: in po tri fotografije: 6x9 v vrhu skupnega potnega lista.

2. Zveza sprejema prijave za potovanje po Južni Srbiji in za udeležbo na kongresu v Skoplju tudi do 13. aprila. Tem udeležencem ni potrebno dovoljenje pristojne upravne oblasti za potovanje in slik za skupni potni list.

Zveza prosi vse, ki se nameravajo udeležiti potovanja po skupini I, II. ali III., da to v prijavi sporoče; udeležence pod skupino I. pa, da do določenega roka vpošljejo zgoraj omenjeni znesek, dovoljenje za potovanje in tri fotografije ter prijavo. Podrobnejši program bo Zveza še objavila.

Nova revija „Tehnika in gospodarstvo“

Te dni je izšla nova revija pod gornjim naslovom v lepi opremi, v skromnem obsegu, s bogato vsebino. To revijo izdaja pred kratkim ustanovljeno društvo »Napredok«.

V uvodni besedi je poudarjeno, da je namen revije v okviru organiziranega in sistematičnega dela proučevati predvsem naš domači razvoj tehnike in gospodarstva ter pri tem iskati pota za njen napredok. V prvem članku razpravlja univ. prof. dr. inž. Král o modernih cestnih in nam nazorno prikazuje problem modernega cestnega prometa, ki nujno zahteva kvalitativno izboljšanje cestnih. Članek je izredno zanimiv in se pri branju nehoti vprašamo, kaj bo z našimi cestami. Inž. Franjo Finc razpravlja o motornih vozilih v železniškem prometu. Če sam naslov, še bolj pa vsebina članka dokazujejo aktualnost tega vprašanja. O pogledih na elektrifikacijsko zakonodajo razpravlja nazorno in zelo poučno bankar sekretar g. Franc Sink, ki že s svojim prvim člankom dokazuje temeljito poznavanje naše gospodarske zakonodaje. Članek »Radio v gospodarstvu« je prispeval univ. prof. inž. M. Osana, žigar ime jamči za kvaliteto. Nato sledi kratke, toda poučne beležke. Prva številka revije nam kaže, da je društvo »Napredok« upravičeno nosilo svoje ime, pričakovati sme torej od javnosti, da bo rada posegla po tej reviji, ki ima namen, oznaniti našo javnost s perečimi tehničnimi in gospodarskimi problemi. Revija je mesečnik in stane na leto 60 Din, za dijake 40 Din. Uprava in uredništvo sta v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, pritišča, levo.

Gospodarske vesti

— **Prepoved birjenja hmeljskih nasadov v Češkoslovaški.** Te dni je bila v Češko-slovaški izdana uredba, s katero se prepoveduje birjenje hmeljskih nasadov. Ti se smejo na novo urediti le, če se opusti enaka površina starih nasadov. Za tekoče leto računajo, da bo s hmeljem zasejnih 10.800 ha. Leta 1931. je površina hmeljskih nasadov znašala 12.424 ha, naslednje leto je padla na 9843 ha, lani pa se je povečala na 10.752 ha. V strokovnih krogih računajo, da se bo glede na uredbo leto površna nasadov lahko povečala za največ 60 ha.

— **Izvajanje uredbe o maksimiranju obrestne mere.** Savez denarnih in zavarnih zavodov kraljevine Jugoslavije je skupaj s banovinskimi združenjem denarnih zavodov v Zagrebu predložil trgovskemu ministarstvu predstavitelj, ki vsebuje razne predloge glede izvajanja uredbe o maksimiranju obrestne mere. Ti predlogi se nanašajo predvsem na posojila in vloge v tuji valuti in na razne vzporedne pristojbine, ki se po sedanjih uredbi vračune v maksimalni obrestni meri.

— **Akcija za gojitev južnega sadja v Dalmaciji.** Na iniciativu beograjske Trgovske zbornice je kmetijski oddelek te zbornice naročil v Kaliforniji 2000 sadik oranževih in limonovih dreves z namenom, da služijo kot podlaga za razvoj kulture južnega sadja v Dalmaciji. Te sadike so prispele 13. t. m. v Dubrovnik in so bile razdeljene na razne drevesnice v Korčuli, na Hvaru, v Bokij Kotorski in v Dubrovniku. Beograjska zbornica smatra, da bi se s intenzivnejšo gojitvijo južnega sadja v Dalmaciji lahko znatno zmanjšala gospodarska pasivnost te pokrajine. Naš uvoz limon in pomaranč je zelo velik in je lani znašal preko 20 milijonov dinarjev. Vrhu tega smo lani uvozili še raznega drugega južnega sadja za 22 milijonov dinarjev. Načrt gre za tem, da se v banovinskih in privatnih drevesnicah v nekaj letih vzgoji vsaj 100.000 limonovih in oranževih dreves.

— **Združenje trgovcev za srece Celje.** Gornji grad in Šmarje sklicuje za 10. april svoje 11. redno letno skupščino, ki se bo vršila ob 8. dopoldne v dvorani Narodnega doma v Celju z običajnim dnevnim redom.

— **Poravnalo postopanje** je uvedeno o imovini Alojzije Dermotove, posestnice in usnarke v Železnikih nad Skofjo Loko (poravnalni upravitelj Niko Zumer, župan v Železnikih; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Skofji Loki 30. aprila ob 9., prijavi rok do 25. aprila).

— **Visoke dividende slatih rudnikov.** Južnotriški zlati rudniki so leta znatno zvižjali svoje dividende, kar ptiča, da se produkcija zlata danes dobro rentira. Družba General Mining je zvižala dividendo od 10 na 20%, družba Anglo - American Corporation of South Africa pa od 28 na 48%. Družba Rand Mines Ltd. izplačuje dividendo kar v višini 135%.

— **Dobave.** Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 5. aprila pri upravi smodnišnice v Kamniku glede dobave 100 tisoč kg trinitrotoloula, 9. aprila glede dobave 100.000 kg kalijevega solitra, 12. aprila glede dobave 200.000 kg amonijevega solitra, 13. aprila pa glede dobave 40 tisoč kg smole; 16. aprila pri upravi dr-

žavnih monopolov v Beogradu glede dobave 8000 kubčnih metrov hlodov; 25. aprila pa glede dobave motovosa.

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 5. aprila ponudbe glede dobave 1000 komadov trioglatih pil, 50 komadov lopat za gramoz, raznega orodja, 200 kg cinkovega belila, 300 kg raznih suhih barv ter 4000 kg tračnikov. — **Direkcija državnega rudnika Breza** sprejema do 12. aprila ponudbe glede dobave 1600 kg vijakov z maticami. — **Direkcija državnega rudnika Kreka** sprejema do 12. aprila ponudbe glede dobave 400 kilogramov tračnikov, do 19. aprila pa glede dobave 4000 kg bencina. — **Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah** sprejema do 27. aprila ponudbe glede dobave instrumentov in orodja za meteorološko službo. — **Vršile se bodo naslednje licitacije:** 31. marca pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave govejeja mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra 1934. 11. aprila pa glede dobave 1000 kg kave, 1500 kg kavnih konzerv, 500 kg cikorije, 300 kg praženega ječmena, 1700 kg kisa, 150 kg čaja, 500 kilogramov paprike in 850 kg suhih sliv.

Položaj na naših borzih

Tudi pretekli teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi slab in je znašal le 1.11 milijona Din nasproti 1.40, 1.07, 1.80 in 2.60 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Tečaj deviz se v teku tedna niso bistveno spreminjali. Tudi na efektinim tržišču ni bilo zabeležiti sprememb. Vojna škoda se je v teku tedna trgovala po 310 do 314 Din. Crstejša je v zadnjih tednih tendenca v dolar-

Sokolstvo

Iz ljubljanskega sokolskega okrožja

Okrožno načelnštvo kot nov tehnični organ ni takoj naletelo na potrebno razumevanje s strani društve, toda s vztrajnim delom si je ustvarilo položaj, ki mu omogoča uspešno izvrševanje postavljenih nalog. Popoln uspeh bo mogoč seveda šele s pozitivnim sodelovanjem vseh društev. Da more zadostiti vsem zahtevam, je pritegnilo načelnštvo k sodelovanju večje število tehnično izobraženih bratov in sester, ki predvsem nadzorujejo podrejena oddelke ter jim pomagajo pri tečajih in v vadijskih urah. Na ta način hoče okrožno načelnštvo pravilno usmeriti in poglabiti delo v društvih.

Poleg te glavne naloge pa se vrte tudi že priprave za okrožni slet, ki ne bo samo predpriprava za pokrajinska sleta v Sarajevu in Zagrebu, ampak predvsem slika dela v okrožju. Zato se morajo vse oddelke v polni meri zavedati svoje dolžnosti in to tudi z resnim delom dokazati.

Predvsem morajo znati vsi oddelki vse, kar se v teku meseca, da ne bodo naleteli člani tehničnega odbora pri pregledu na nepotrebne zapreke. Razen predvidenega okrožnega sleta bo privedilo okrožje tudi tajni poštelj v maju, za katerega bodo točnejša navodila še izšla.

V okrožnem tehničnem odboru je bila sestavljena posebna komisija za društvene prednjaške izpite, ki se bodo vršili po raznih oddelkih in pokazali usposobljenost bratov in sester, ki so s uspehom posekali okrožne tečaje. Vse bratake oddelke naj se točno ravna po posanih okrožnicah, ker le tedaj, če bodo same točno izpolnjevale obveznosti nasproti okrožju, bodo lahko računale na njegovo pomoč. Prijavite se pravočasno za naš izlet in pripravljajte se nanj, da bomo brez strahu polagali račune vztrajnega dela!

Lepa bilanca sokolskega dela na Gorenjskem

Doje zimske mesece je porabilo gorenjsko Sokolstvo v polni meri v svoj prid. Po družinskih in se vršila poleg redne telovadbe predavanja, telovadne akademije, proslave državnega in kraljevega praznika, gledališke predstave, godbeni in pevski koncerti, prednjaški tečaji, zbori, sestanki in glavne skupščine. Poleg vsega tega notranjega, tehničnega, prosvetnega in organizacijskega dela pa je večina društev intenzivno gojila zimski sport, pred vsem smučanje in sankanje, ter je privedla celo vrsto tekem v teh panogah zimskega sporta.

Da se vse to ogromno delo v društvih pravilno goji in da se daje društvom prave smernice in pravo gradivo za nadaljnje delo, je tudi župna uprava in tehnično vodstvo pridno na delu. V teku zimskih mesecev je privedla župa celo vrsto prednjaških in prosvetnih tečajev. Zbirala je gradivo ter pri številnih tehničnih in upravnih sejah dajala društvom nove smernice in storila, kar je bilo v njenih močeh, da se je delo v novih sokolskih oddelkih poglabilo, za kar sta v največji meri skrbeli župni prosvetar br. Jaka Spicar in župni prednjak br. Franjo Rakar.

Tudi župa sama kot taka je zelo mnogo storila za razvoj zimskega sporta s pomočjo župnega smučarskega oddelka. Župa je privedla v Mojstrani smučske tekme članstva in naraščanja, katerih se je udeležilo 312 tekmovalcev in tekmovalk. Pri tekmah za savezno smučsko prvenstvo v Bohinjski Bistrici pa so tekmovalci z Gorenjskega dosegli večino prvih mest.

Tehnično vodstvo župe odločno stremi za tem, da se prepogosti in slabo pripravljene javni nastopi čim bolj omeje. Zato je župni tehnični odsek izdal pravilnik, da ima vsaka skupina društev privediti v 1 letu samo en skupni javni nastop, pri katerem mora nastopiti določeno minimalno število telovadcev in telovadk. Pri vseh takih nastopih mora sodelovati godba na pihala. V primeru, da ima kako društvo proslavo pomembne obletnice, da otvori dom, ali razvije prapor, ima župni tehnični pooblaštilo, da dovoli lahko udeležbo vseh društev brez ozira na skupine in okrožja društev pri takih izjemnih slučajih. Župno vodstvo se pripravlja na to, da se v teku let zgradi na sedežu župe sokolski stadion, na katerem se bodo leto za letom vršile tekme, javni nastopi in igre. Župa je privedla 18. marca svoj tretji župni prosvetni dan na Jesenicah. Po pestrosti sporeda in po prijavah sodelujočih je bila to ena največjih pevskih in glasbenih prireditelj kar jih je bilo kdaj te vrste na Gorenjskem. Dne 16. in 17. junija pa bo župni slet članstva, naraščanja in dece s tekmami v Kranju.

Blagovna tržišča

VINO

+ **Vinska tržišča v dravski banovini** (29. t. m.) Kakor je bilo pričakovati, je vinska kupčija pričela v mesecu marca nekoliko oživljati. Po vseh postajah v vinorodnih krajih se nalagajo manjša količina in prevvažajo v razne oddaljene kraje. Manjša partije se pa prevvažajo s tovornimi avti, kar je veektakor mnogo ugodnejše, ker gre blago direktno in prodajalčeve klet v kupčev. Vsek kupec se namreč, če je mogoče, izogne sitnostim, ki mu jih povročata nakladanje in razkladanje na železnici, kajti če se ne vrši vse točno po predpisih, sledi ki običajna kazen. Vina so se od jeseni znatno popravila, izgubila so mnogo kislina, osebilo koder se je pravilno s njimi ravnilo, tako da bodo tvorila povsem prijetno poletno pijačo, zlasti dolničarski cvički. Največ cvička je dosejel prodajalec v krško-kostanjeviškem okraju, tako da so nekatera vasi popolnoma izprosmeni. Zato so pričeli kupci bolj pridno posejati novoroški okraj (Trško goro, Sv. Peter, Belo cerkev itd.), kjer je tudi priložno dovolj cvička svoje posebne vrste. Vinske zalozne se krčijo leto za leto holoških, ljubomernih in po Slovinskih sericah sploh. Zdat je še prav ugodno čas za nakup vina po zmerni ceni, ker vinogardniki nujno potrebujejo denar in bi si s prodajo rad prihranil pomladno pretekavanje. Navedena namizna vina se trgujejo od 4 do 5, srednja od 5 do 6, sortirana močnejša pa od 6 do 8 Din za liter. Izredne kalikovosti pa so dražje.

Občni zbor mariborske župe

V mariborskem Narodnem domu se je vršil v nedeljo, 25. marca občni zbor sokolske župe, ki ga je odlično vodil župni starosta g. dr. Mirko Gorišek. Udeležili so se ga tudi zastopniki Saveza SKJ br. Kriz ter zastopnik načelstva SKJ br. Lubej. Starosta je pozdravil najvišjega zaščitnika jugoslovanskega Sokolstva Nj. Vel. kralja. Nato je podal obširno poročilo s poudarkom, da je mariborska sokolska župa lani dopolnila 20. leto obstoja. Baš to jubilarno leto pa je bilo izpostavljeno strupenemu napadu peštirskega lista jugoslovenskih škofov, na katerega pa je Sokolstvo odgovorilo kot se spodobi, z resnim in še intenzivnejšim delom in poštrevnostjo za neomahljivo sokolsko delo. Župna uprava si je prizadevala, da čimbolje izvrši svoje naloge, ki pa so zahvale od članov in mnogo poštrevnosti.

Obširno poročilo je podal nato župni tajnik br. Dojčinovič. Posli tajništva stalno naraščajo. O tehničnem delu župe je podrobno poročal načelnik br. Mačus. Posebno razveseljuje razvoj smučarske sekcije. Načelnik je naglasil, da kljub vsej intenzivnosti tehničnega dela še vedno primanjkuje izvršenih prednjakov. Zato bo župa tudi v bodoče organizirala posebne prednjaške tečaje. Skrbno sestavljeno poročilo je podal tudi župni prosvetar br. Lindtner. Župa je privedla v teku leta 543 posestvenih poučnih in drugih izletov ter nad 1.400 drugih sokolskih prireditelj, akademij, predstav itd. Sodelovala je pri vseh večjih sokolskih in splošno narodnih prireditvah. Zelo zanimiv pregled o gibanju članstva je podala s. Nela Princičeva. Župa šteje skupno 18.153 pripadnike, od teh je 690 delavcev, 1.260 kmetov, 1.066 obrtnikov, 482 trgovcev, 1.168 učiteljev in profesorjev, 1.642 državnih nameščencev, 162 pripadnikov svobodnih poklicev, 323 dijakov, 818 privatnih nameščencev, 650 zasebnikov itd.

O podanih poročilih se je razvila živahna več ur trajajoča debata, v kateri je bilo stavljenih tudi mnogo vpraševanje vrednih predlogov. Med drugimi je bilo sklenjeno, da se Tyršek sklad preosnuje v Tyršek socialni sklad, iz katerega se bodo delile podpore potrebnim članom. V ta sklad bodo morali vsi člani plačevati obvezne prispevke. Letočni župni slet se bo vršil v Ptuj 10. junija. Z malimi izpremembami je bila izvoljena v celoti dosedanja župna uprava s starostor dr. Goriškom in načelnikom br. Mačusom na čelu. Po razpravi je pozdravil zborovalce v imenu Saveza SKJ br. Lacko Kriz, ki je izrazil mariborski župi pohvalo in priznanje za njeno vzorno delovanje. — Občni zbor je trajal od 9.30 do 15 ter je kljub čestu temperaturni debati gospodovala prav sokolska disciplina.

Sokolsko društvo Gradec v Beli Krafni

V nedeljo 11. t. m. nas je posetil dramatski odsek bratskega Sokolskega društva v Semiču in uprizoril pri nas burko »Makale«. Vrti Semičani so nas zadovoljili v najvišji meri in so se igralci izkazali za cele umetnike, vse pa je nadkrijeval nesrečni ženina Nace, ki je svojo komično vlogo odigral tako izborno, kakor da imamo pred seboj poklicnega igralca. Isto tako dobro so igrali lovec Lojze, pastir Orehek in orožnik. Zivahna Katica, ljubka deklica je delala svojemu očetu Srebrnjakovemu atu mnogo preglavice, nam pa z lepo skupno igro mnogo veselja in užitka. Kuharica Mina je bila pravi tip skupulje, in so nam kar cedile sline, ko nam je tako živo naštevala svoje prihranke od onega v hranilnici do onega v pompadurci. Vso prireditelj je oživljaj tambarški zbor bratov Semečanov, ki igra naravnost krasno, za njihov uspeh jamči dejstvo, da igrajo na sremske tambure, ki so neprimerno težje kakor Farkašove in so zato pri nas le redke. Pohvala gre tudi režiserju. Težko nam je bilo slovo od vrlih sester in bratov, s upamo, da se še večkrat vidimo. Zaenkrat srčna hvala! V ponedeljek 19. t. m. je gostoval dramatski odsek gradškega Sokola v Semiču z rusko dramo »Spavaj moja deklica«. Vezi med bratskimi sokolskimi društvi v Beli Krafni so torej prav prisrčne in je le želiti, da take ostanejo.

Dravinsko sokolsko okrožje je sklicalo marca sestanke tehničnih delavcev v Kofljah. Posamezni delegati so poročali o stanju svojih oddelkov. Izvoljeni so bili za okrožnega načelnika Nardin Nande, za namestnika Hmeljak Julij, za okrožno načelnico Križmančeva Milka, za namestnico Požogova Mira. Okrožni slet bo v Zrečah 3. ali 10. junija. Po zboru so delegatje predelovali v telovad

Boj za stratosfero

Pomen ruskih poskusov — Zanimivi podatki

Šele sedaj objavljajo sovjetski listi podrobnejše tehnične podatke o organizaciji prvega ruskega balonskega vzleta v stratosfero. Iz teh podatkov je razvidno, da so bili organizatorji tega poleta navezani samo nase in na zmogljivost domače industrije, kajti iz umljivih razlogov niso dobili natančnejših podatkov o tem, kako je prof. Piccard tehnično pripravil svoje podvige. Razen tega pa so hoteli Rusi pokazati, da zmorejo tudi sami, iz lastnih sredstev takšen polet, ne glede na to, da so hoteli preizkusiti tudi nekatere svoje nove načine in postopke, ki so jih hoteli ohraniti seveda zase. Uspehi so pokazali v polni meri, da so bili na pravi poti.

Prvi ruski stratosferni balon je bil velik 24.340 m³ prostornine in 36 m premera. Pri takšnem obsegu je bilo skoraj najtežje rešiti problem, kako bi balonsko plašču dali čim manjšo težo, kajti od tega je bilo v prvi vrsti odvisno, kako daleč se bo orjak povzpel v stratosferne višine. Blago za plašč, kakšnih 5000 m, je bilo treba izgotoviti doma in bilo je nekaj dvoma o tem, da-li bo zadostno lahko in da-li bo utegnulo pod vplivom ultravioletnih žarkov preprečiti uhajanje vodikovega plina. Po mnogih poskusih se je vendarle posrečilo izdelati blago, ki je bilo dosti lažje in obenem bolj gosto od tistega, ki ga je uporabljal prof. Piccard. Vrh tega so si zanj omislili prevleko, ki je dajala absolutno jamstvo za njegovo neprodušnost. Zanimivo je, da sta izumili to prevleko dve ruski inženjerki iz novovrstnega domačega gumastega tvoriva. Pet in dvajset plasti tega tvoriva so namazali na blago, a vendar je njih skupna debelina znašala komaj 3 stotinke milimetra!

hotnega mraza, zdaj zaradi strahotne vročine. Drugič je Piccard gondolo prebarval enakomerno sivo z uspehom, da je v njej med poletom vladal mraz — 15 stop Celzija. Rusi so zagrabili stvar z druge strani. Površino gondole so prekrili s 10 mm debelo klobučevino in to so prevlekli s platnom, ki so ga pobarvali svetlo modro. Rezultat je bil ta, da so med vožnjo imeli v gondoli zmožno toploto 15 do 30 stop. C. Gondola je bila navzlic tem ukrepom lažja od Piccardove.

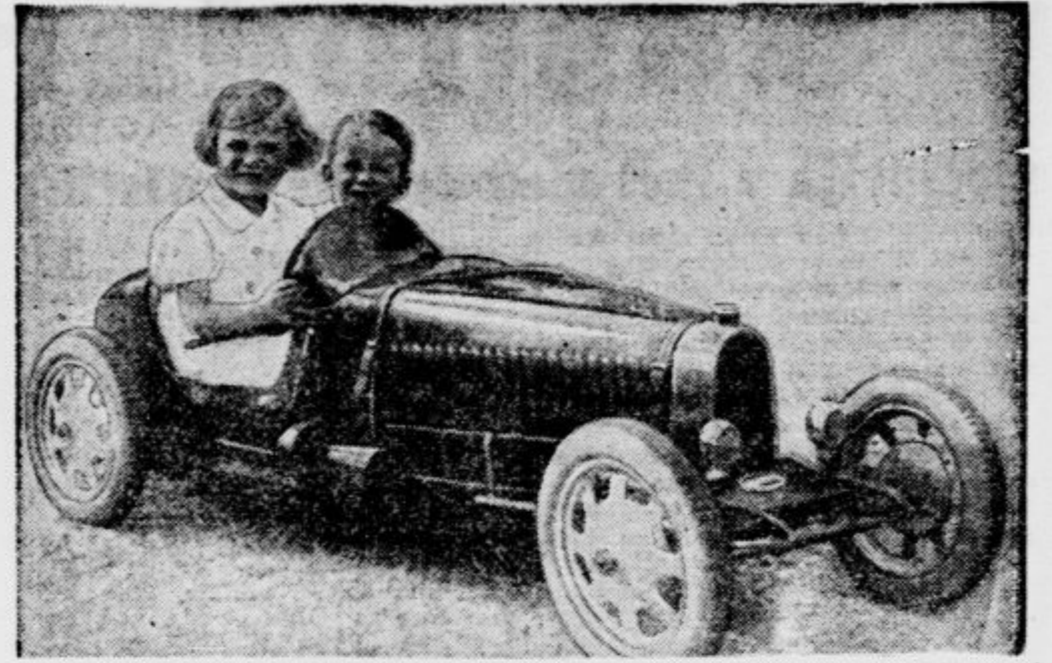
Na stotine in stotine poskusov so izvršili, da najdejo pravo vrsto vrvi, ki bi vezala gondolo ob plašč in bi v stratosfernem mrazu ne postala krhka ter se pretirala. Kako težka je bila stvar s temi vrvmi, je razvidno iz tega, da se je ena med njimi med poskusom pretirala in so potem napravili kakšnih sto poskusov ob različnih temperaturah, da doženejo, katera »kritična temperatura« jo je napravila krhko. Nazadnje pa se je izkazalo, da je bila vrva že prej sama poškodovana. Tudi vse merilne in navigacijske instrumente so izdelali Rusi pod nadzorstvom strokovnjakov sami, vsakega so preizkusili nešteto krat in se je izkazalo, da so izvršili.

Tako pripravljen in opremljen se je moral vzlet posrečiti, kakor vemo, da se je posrečil. Balon je dosegel rekordno višino nad 19.000 m in znanstveno gradivo, ki ga je zbrala ekspedicija, je bilo nad vse veliko. Dosele sicer še ni popolnoma obdelano, a kar je obdelanega, je nad vse zadovoljivo. Tako so ugotovili, da znaša zračna temperatura tik pred vstopom v stratosfero okrog 62 stop pod ničlo, v njej

pa do višine 19.000 m varirira med 53 in 56 stop. pod ničlo in je torej nekaj višja. Drugič so dognali, da postaja zrak z rastorbo razdaljo od zemeljske površine čedalje bolj suh, v ostalem pa se njegova sestava ne spremeni bistveno v primeru s nizkimi ozračnimi plastmi. Nadalje so dognali, da postaja kozmično žarkovje z rastočo višino čedalje silnejše, tako da znaša njegova kinetična energija v najvišji doseženi plasti nekoliko milijard voltov. Nad vse važni so tudi podatki o meteoroloških razmerah v stratosferi, ki ima odločilen vpliv na vremenske prilike v naši ozračni plasti.

Ce čitamo o uspehih prvega ruskega stratosfernega vzleta, se moramo le čuditi, da se je drugi vzlet navzlic doseženi rekordni višini preko 22.000 m končal tako tragično. Pri tem vzletu so bile pripravne vendar prav tako skrbno premišljene in oprema je bila še bolj popolna nego pri prvem poskusu. Sovjetske oblasti ne dajo zadovoljive razlage o vzrokih katastrofe. Iz njihovih sumljivih navedb in iz pripovedovanja nekaterih očividcev, da so tik pred tragičnim padcem zaslišali dve močni detonaciji, pa bi bilo sklepati, da pri tem vzletu ni šlo zgolj za sportne in znanstvene uspehe, temveč da so se vršili med vzletom tudi še neki skrivnostni poskusi vojaškega značaja. Oblasti o tem molče. Pač pa izjavljajo, da se bodo poskusi s stratosfernimi vzletmi nadaljevali, in sicer periodično v raznih letnih časih. Zdaž iščejo novih tehničnih in organizatornih načinov, obenem pa se vršijo tudi poskusi s novimi tipii stratosfernih letal, med njimi: celo takšnih brez propelerjev in s pogonom po raketnem principu.

Najmlajši evropski prestolonaslednik

Belgijski prestolonaslednik Baudouin s svojo sestrico Charlottto v svojem avtu

Novo vojno orožje

Angleška vojna mornarica preizkuša brezžično ravnano razstrelilno ladjo

Londonski listi poročajo, da je angleška admiraliteta preizkušala te dni novo orožje vojne mornarice, ki se je obneslo zelo dobro.

Gre za samo 10 tonsko ladjico, ki je napolnjena z najhujšimi razstrelivi in ki se da s brezžičnimi valovi uravnati v pravo smer. Ladjico spuste z žerjavi z matične ladje v vodo in jo usmerijo proti sovražnemu brodu. Zaman bi skušal ta pobegniti, kajti razstrelilni čoln ima silno močne električne motorje, ki mu dajejo dosti večjo brzino, nego jo imajo vse dosedanje ladje. V primeru, da bi se skušal sovražni brod

izogniti v drugo smer, stopi na matični ladji iz delo posebna brezžična postaja, ki obrne tudi razstrelilni čoln v to smer. Če bi le zgrešil svoj cilj, tedaj ga lahko s brezžičnimi valovi potegnejo nazaj.

Poskusi so pokazali, da je razstrelilni čoln, ki figurira med novimi gradnjami v kategoriji »ostalih malih ladij«, eno najučinkovitejših pomorskih orožij. Izumil ga je ravnatelj gradbenega oddelka angleške vojne mornarice, sir W. John, in pod njegovim nadzorstvom bodo še v teku tega leta zgradili ocelo vrsto takšnih čolnov.

Krvavi dež

Znanost proti praznovanju — Naravni pojavi, ki so jih nekdanj smatrali za čudeže in šibo božjo

Iz gornjaitalskih alpskih krajev so poročali te dni o velikem strahu, ki se je lotil praznovanja ljudstva zaradi pojava krvavega dežja in celo krvavega snega. Poucheni ljudje so imeli veliko dela, preden so prestrašeno ljudstvo prepričali, da gre za povsem preproste pojave, kakršnih poznamo mnogo iz zgodovine človeštva in ki jim je vzrok večinoma pesek iz daljnih puščav ali neke vrste alge. Takšni pojavi prav nič ne škodijo in seveda še manj nepovedujejo nesreče, kakor mislijo babjevrni ljudi.

V tem primeru je šlo nedvomno za pesek, ki ga je vihar v Šahari dvignil v zrak in ga v oblaku prenesel v Italijo, kjer so se peščena zrna prisašala deževnim kapljam in padla na tla. Pesek je rdečkaste barve in tako se pojasnjuje tudi barva dežja. Takšna romanja velikih mas peska na

daljave mnogo stotin kilometrov niso nič posebnega, saj vemo za primere, da je prah in pepel iz vulkanov na Sundskih otokih v ogromnih oblikah prispel celo do Evrope in povzročal tu krasne, krvavo rdeče zarje.

Neredko nastane krvavi dež in še čedežni krvavi sneg pod vplivom majhnih, enostaničnih alg, ki vsebujejo poleg rastlinskega zelenila še neko rdečilo. Krvavo rdečo barvo dajejo vodi, ki jo potem zračni vrtinici vsi prenesejo drugam, tudi neke male, rdeče vodne bolhe. V posameznih primerih se je zgodilo, da so veliki roji čebel ali metuljev na prvem poletu izločevali rdeče kapljice, ki so za nekoliko sekund padale kot majhen »krvavi dež« — ki pa nima s krvjo seveda isto tako nič opraviti.

Zanimivejša, a veliko bolj redke so neke druge vrste »dežja«, ki se pojavljajo včasih med hudimi, vrtinčastimi viharji. Lansko leto je Florido n. pr. obiskal divji tornado. Medtem ko so zbesnele zračne mase krenile na morje, je neki farmer več sto milj daleč sedel pred svojo hišo. Hipoma je treščila na njegovo glavo prazna konzervna skatla in na streho ter okoli nje ga so začeli padati vsakovrstni predmeti, jačne lupine, deske, žebliji, kosci lesa itd. Podoben »dež« so opazovali ob istem času tudi v mnogih drugih krajih. A to ni bil noben čudež — kajti tedaj bi bile konzervne skatle vsaj polne — temveč tornado je bil v Floridi dvignil vsakovrstne lahke predmete v zrak in jih odložil nekje v veliki daljavi spet na zemljo. Nekaj podobnega se je zgodilo na dveh, treh krajih ob holandski obali, na Frigijskem in v Severni Angliji.

Med hudim viharjem so začele nekod na tla deževati celo ribe, prave ribe, v Indiji pa žabe.

Tu pa tem se je zgodilo da so južnoameriški viharji prinesli čez Ocean velike roje metuljev, v rznih točeh so našli eksotične komarje itd. K takšnim čudežem iz neba in zraka spada tudi zadnji krvavi dež v Gornji Italiji.

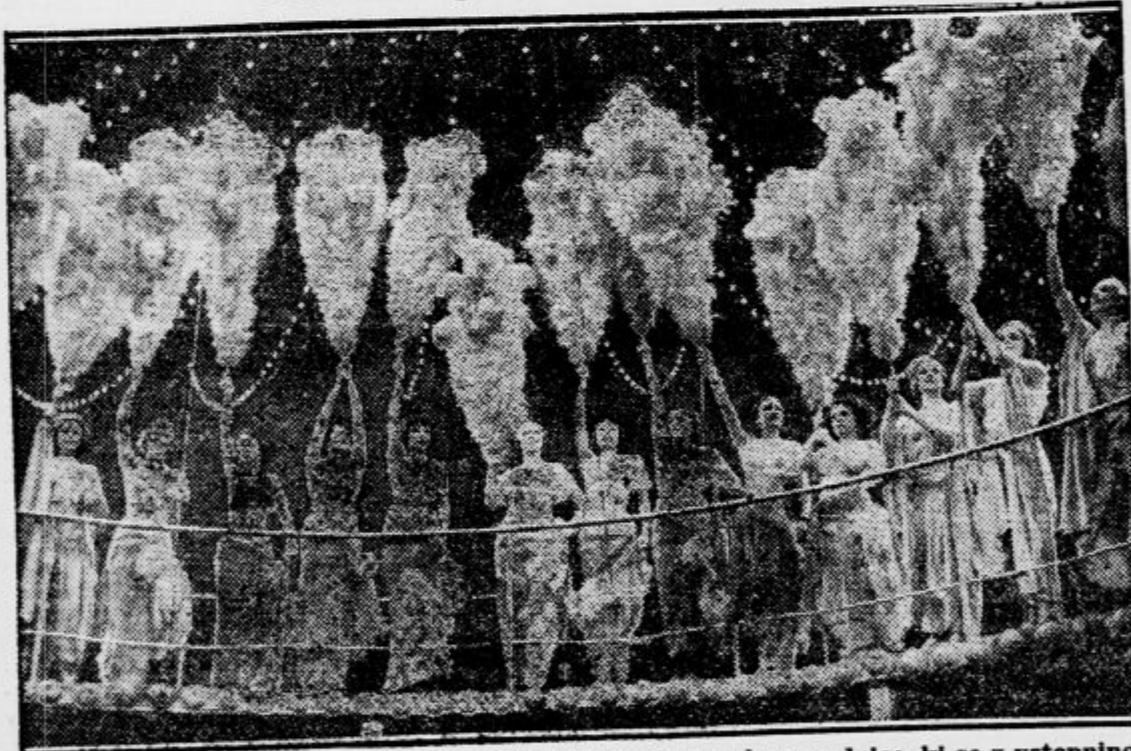
Pri hemeroidalni bolezni, zagatjenju, natrganju črekih, abcesih, sečnem pritisku, odebelitih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Gospodje!

Moderni vzorci blaga za spomladanske obleke so dosegli. Najugodnejši nakup oblek po meri je in ostane pri

Drago Schwab, Ljubljana

Socialna prireditve v Parizu

Čez ta srebrni most so korakale vse najodličnejše francoske zvezdnice, ki so z vstopnino te prireditve omogočile podporno akcijo za siromašne otroke

Velika noč v Atenah

Velika noč na Grškem, kakor v pravoslavni deželah sploh, najvišji praznik v letu in Grk ga praznuje še danandani z vso vsmo in s stokratnimi običaji, ki mu jih predpisuje cerkev. Velikonočni teden je tudi njemu teden žalosti, ki se pa v njegovi južni domovini očituje bistveno drugače nego pri nas severnjakih. Pri nas tina, tihče maše, obnemitev zvonov, pri Grkih neprestano zvonjenje, hrup in trušč na ulicah, veliko prodajanje in kupovanje, ki se proti koncu tedna še stopnjuje. Trgovine so še na veliko soboto odprte brez izjeme do polnoči, šele čez velikonočno nedeljo do torka zvečer ostanejo zaprte. Prodajalne in stojnice so do vrha napolnjene z vsemi mogočimi dobrotami, pred zidovi staroatenskega grobišča Dipilona se pa gnetejo velikanske črede ovac. Posamezne črede se razlikujejo po svoji barvi. Ni hiše, ki bi si za veliki praznik ne privoščila velikonočnega jagnjeta, ki ga v soboto zakolje družinski gospodar lastnooročno. V nedeljo zgodaj zjutraj denejo jagnjeta iz kože in ga očistijo, nato ga namažejo z oljem in ga na prostem na raznuj sonejo nad žarečim ostliem. Ob dveh popoldne se zbira vsa družina k prazniški pojedini, pri kateri ne sme manjkati steklenica najplemenitejšega grškega vina.

To je v kratkem posvetna stran grškega praznovanja dneva vstajenja. Cerkevno

stran pa označujejo zanimive ceremonije, ki so združene z velikim pompom. Kristusa polože v grob v petek zvečer in ob tej priliki se vršijo svečane procesije. V Atenah je posebno na glasno procesija iz Metropolitanske cerkve, glavne cerkve v grški prestolnici. Od tu gre po Metropolitanški ulici proti Trgu ustave, ki ga obhodi, da se vrne potem nazaj. Ogromna množica ljudi napolni prostrani trg že davno pred pričetkom procesije, balkoni vseh hiš, ki dovoljujejo razgled na trg, se šibijo pod težo ljudi, vsa okna so zasedena, vojaški kordon zapira na obeh straneh pot, po kateri bo šel svečani obhod. Na balkoni najplebšeja atenskega hotela »Grande Bretagne« se zbere elegantni atenski svet. Člani bivše kraljeve hiše, visoki vojaški in upravni dostojanstveniki, diplomatski zbor itd. Nešteto ljudi ima prižgane sveče v roki, da je trg podoben gorečemu morju, a donebni hrup in grobna tišina se vrstita približno do devetih, ko prispe procesija na trg. Hipoma se oglasijo zadržani, turbojni zvoki godbe, ki stopa procesiji na čelu. Za godbo gre vojaštvo v sivi uniformi, za njim »evzonis«, telesna straža državnega predsednika in svojim slikovitem krovju: bela krila in rdeče srca. Nato visoka duhovščina v polnem ornatu, patriarh z vsemi škofi, nižja duhovščina, veliki zbor dijaštva s krasnimi prapori, končno

člani vlade (ki jim kakšno leto stopa na čelu sam predsednik republike), aktivni in umirovljeni državniki in politiki. Neposredno za njimi se gnete in preriva brez reda množica navadnih zemljanov. Vojaštvo skuša vzdržati v tem prerivanju nekaj reda. Ko je procesija obhodila trg in se počasi vrnila v cerkev, godba odkoraka, množica se razteče domov in v javne lokale, vsa okna postanejo temna — prične se žalovanje.

Naslednji dan, v soboto okrog polnoči, se na isto tako pompozno način praznuje vstajenje. Vsaka župnija ima svojo posebno svečanost, toda glavna se vrši na velikem trgu pred Metropolitanško cerkvijo. V globoki temi se je zbrala tudi ogromna množica in poslušala molitve, ki jih govori patriarh na posebnem odru pred cerkvijo. Opolnoči zapojejo zvonovi, duhovnik zapoje: »Krist je vstal« in v istem hipu zagorejo vsepovsod plameni nešteti sveč. Vse gre v cerkev, k veliki službi božji. Velika stena s svetimi podobami, ikonostas loči vernike od pravega svetišča, ki obsega altar, daritvene žrtve, sveto orodje itd. Stena se sveti v zlatem sijaju, podobne Odršenika, Matere božje in Janeza Krstnika žarijo še posebe med drugimi. Stoiči ljudje — v grških cerkvah sedijo lahko samo škofje in duhovni — se neprestano križajo pri odnevanju liturgičnih molitev. Služba božja traja dve do tri ure in se konča s slavnostnim obhajilom. Ploščat, okrogl hleb posebno belega in mehkega kruha predstavlja Odršenikovo telo. Duhovnik

Ciganka z mrtvaško glavo

V neki hiši na madridski periferiji so našli pred kratkim vdovo po znanem politiku, go. Belconejevu, mrtvo v njeni postelji. Zdravnik je ugotovil srčno kap. Pokopali so jo in stvar bi bila s tem urejena, da ni neka soseda povedala, da je bila pokojnica v zadnjem času zelo nervozna in da se je često pritoževala nad neko »ciganko z mrtvaško glavou«, ki jo stalno zasleduje.

Soseda je natančneje opisala to ciganko, za katero so se začele oblasti zanimati. Te dni so jo izsledile. Je to visoka in zelo mršava ženska z upadlim, temnim obrazom, ki res spominja na mrtvaško glavo. Sprva je tajila, da bi imela s pokojnico kdaj sploh kaj opravka. Potem pa je počasi priznala, da ima njeno smrt na čuden način na vesti. Obiskala jo je in ji dopovedala, da jo bo nesreča toliko časa zasledovala, dokler ne najde duša njenega pokojnega moža odrešenja. Neke noči se je ciganka preoblekla v »strah« in je stopila v vdovino spalnico. Vdova se je zbudila, zagledala prikazen, se skušala dvigniti in padla mrtva nazaj. Nato je ciganka pograbila nekaj kosov njenega dragocenega hipa in izginila. Končno je priznala, da je na sličan način spravila že tri ženske na oni svet...

Naročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

Nov uspeh televizije

Kako je televizija v zadnjih letih napredovala, nam kaže najbolje poskus v Londonu, da bi s tem modernim pripomočkom pozdravili neko zborovanje.

Dejavniki družbe Baird Television Limited so se zbrali v Film Houseu, dočim je predsednik družbe Harry Greer otvoril zborovanje iz Kristalne palače. Med podzdravnim nagovorom ga niso v Film Houseu samo ališali, temveč tudi videli.

Prenos se je izvršil s ultrakratkimi valovi iz studija družbe, ki je v južnem stolpu Kristalne palače. Valovi za prenos silko so merili 6 m, za prenos zvoka pa 6,25 m. Sprejem s takšnimi valovi ne pozna nobenih motenj, ker se ultrakratki žarki širijo premočno kakor svetlobni žarki in je mogoče sprejem samo v obsegu istih razdalj. V tem primeru je bil to obseg londonskega mesta. Ultrakratki žarki se v visokem ozračju tudi ne reflektirajo kakor drugi brezžični valovi.

Kateri spol je »šibki spol«?

Ameriški zdravnik dr. E. V. Allen, ki vodi bolnišnico v Rochesteru (Minnesota), se že dolgo trudi, da bi dognal, kateri je šibki spol, moški ali ženske? Dosele je iskršila klinika nad 300.000 zadenih preiskav. Prišli so do zaključka, da je treba smatrati za šibki spol moške, ne pa ženske. V vseh bolezenskih primerih, s katerimi je imela opravka imenovana bolnišnica, se je namreč vedno nanovo potrdilo, da so ženske med operacijami in po njih mnogo odpornejše od moških. Dr. Allen podkrepljuje svoje ugotovitve še s tretno statistično pripombo, da kaže vsako mesto ameriških Zedinjenih držav vedno dvov kakor vdovec.

A NEKDOTA

Masaryk se je vozil iz graščine Lany v Prago z vlakom. Ko je čakal na samotni postaji, je zagledal v kotu tujca. Tipičnega detektiva s trdim klobukom, kratkim sukničjem in usnjentimi gamašami na nogah.

Predsednik je nagovoril moža: »Lahko greste domov. Meni se ne bo tukaj nič zgodilo.«

»Prostim, oprostite, jaz potujem domov v Ruzinje,« mu je odvrnil odgovorjence.

»Tako govore vsi,« je zamahnil predsednik z roko.

»Gospod predsednik, jaz sem Josef Svoboda iz Ruzinje, po pokliu mesar in gram domov na obed,« se je opravičeval onl.

»Dobro, dobro, saj vem, naučil se vas, da morate tako govoriti. Prostim vas, le pojdite, meni se ne bo tu nič zgodilo!«

In mož s trdim klobukom ni imel več poguma, da bi se upiral predsednikovim besedam. Izgubil se je s postaje.

Tako se je zgodilo, da je Svobodova žena v Ruzinju zaman čakala ta dan pri kosilu svojega moža, ki je odšel v Lany, da bi kupil kravo in od koder se je hotel vrniti domov na obed.

VS AK DAN ENA

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higijskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las.

»Ali je ta prostor nezaseden, gospodič na 7c« (Life)

Bodite sodobni! Brijte se moderno

T. J. BREZ VODE,
BREZ MILA,
BREZ ČOPIČA,

in dolgega zoprnega mljenja.

Z RAZVITE-KREMO

Majhna količina kreme, ki se v hipu razmaže po obrazu zadošča takoj za brezhibno britje, a koža postane idealno mehka in sveža.

RAZVITE

se dobi v vseh boljših parfumerijah. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

MILOVANOVIC I BRAT, BEOGRAD,
Knez Mihajlova 39 3076 Telefon br. 21-124.

Taninski KOSTANJEV LES

kupujemo po najvišji ceni
proti takojšnjemu plačilu. Ponudite na poštni predal 1 Celje.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priloga svojo veliko zalogo vsake vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Tekstilna tovarna v Sloveniji išče korespondenta za prodajo

zmožnega dispozicij, perfektnega slovenščine, srbohrvaščine in nemščine, stenografije in strojepisja. — Samo prvovrstne moči naj pošljejo lastnoročno pisane ponudbe s prepisni sprave ter potrdilo o neoporečnem doseganju življenju na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Stalno mesto«.

Dobiva se povsod!

Glavno zastopstvo
in skladišče
ROBERT WEINBERGER
ZAGREB, Gajeva 10. 2123

KONJSKA STRUNA „ŽIMA“ (Rosshaar)

Zimo za šimnice (madrace) najboljša kvaliteta, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trvdki

FRANC JESE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.
Vzorec franco! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

FOTOAMATERJI!

Sveže filme in plošče, ter strokovno izdelavo vseh amat. del Vam nudimo edino

„Fototehnika“, Prešernova 9 (v veži poteg glavne pošte)

ki ima še od obstoja najspodnjeje cene pri prvovrstnem blagu in delu.

VAŽNO: Ugodni smo večkrat izraženi želji in potrebi, ter smo priključili naši trgovini Posredovalnico in kom. zalogo rablj. aparatov in vseh sestavnih delov (stativov, leč, objektivov) itd., ki so vsakomur brezobvezno vedno na ogled. Za vse, česar ne rabite so zainteresirani, zato se v vsaki prodajni in kupni potrebi zglasite pri nas. Predmete bomo brezplačno razstavljali. Po pošti obratno. 3199

Če ne veste kaj bi

na večer in ob drugem prostem času

Vam svetujemo,

da čitate naslednje romane, ki Vam bodo s svojo napeto, prav kinematografsko vsebino razgrel domišljijo in Vam nudili prijetnega odmora duha v fantastičnih osebah in krajih sveta.

V zalogi so naslednji »Jutrovi« romani

Pater Kajetan	broš. Din 20.—
Zvestoba do groba	> 30.—
Onkrnj pragozda	> 20.—
Misterija	> 20.—
Roman zadnjega cesarja	
Habsburžana	> 30.—
Roman treh src	> 30.—
Rdeča megla	> 20.—
Hektorjev meč	> 20.—
Lov na ženo	> 20.—
Ugrabljeni milijoni	> 30.—
Milijonar brez denarja	> 20.—
Železna cesta	> 30.—
Rdeča kokarda	> 30.—
Zlati panter	> 20.—
V krepkih inkvizicije	> 40.—
Seržant Diavolo	> 40.—
Možje	> 20.—
Gusar v oblakih	> 20.—
Belfegor	> 20.—
Potopis do Bitolja in	
Ohrida	> 10.—
Zgodovina gostlin v stari	
Ljubljani	> 10.—
Tarzan I. in II. del vsak po	> 20.—
Blagajna Velikega vojvode	> 10.—
Lucifer	> 20.—
Tigrovi zobje	> 20.—
Papežinja Fausta	> 30.—

Knjige so broširane. Kdor želi prejeti vezano knjigo, naj nakaže za vsako knjigo Din 8.— več.

Knjige razpošilja uprava »Jutra« v Ljubljani poštno prosto proti predplačilu iznosov. Iznose nakažite po pošti položnici, ki jo dobite v vsakem poštnem uradu, na številki 11.842. Na zadnjo stran srednjega dela položnice napišite naslov romana, ki ga želite, in pa svoj točen naslov

Ali Vas ne vabi pomlad? Zakaj bi Vam rjavel avtomobil v garaži?

Lepi pomladni dnevi prihajajo!
Vzemite avtomobil iz garaže in:

- ★ izberite pravilno poletno vrsto MOBILOILA za motor, gonilo in diferencial po MOBILOIL kazalu priporočil,
- ★ nabavite sodček 50 kg ali originalno ročko 20 litrov poletnega MOBILOILA za motor. Tako ste preskrbljeni za vso sezono (Sodček 50 kg Mobiloila naročite pri naših trgovcih in mi Vam ga dostavimo. S plombo!),
- ★ uporabljajte za mazanje šasije MOBIL-GREASE in MOBILUBRICANT, ker boste s tem preprečili neprijetno škripanje,
- ★ kot primes gorivu uporabljajte UPPER CYLINDER LUBRICANT, da si zasigurate pravilno mazanje ventilov in gornjega dela cilindrov,

najcenejši	ker za	popolno
pogon	in	sigurnost
	jamči	

MOBILOIL

STANDARD-VACUUM
OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA, INC.

„BABY“ FORD

MODEL limuzina, 4 sedeži, 2 vrat, teža izpod 700 kg, poraba bencina ca. 7 l na 100 km s kompletno opremo Din 45.000.— franko naše skladišče. Najnovejši modeli prispejo v nekaj dneh.

FORDSON tovarna šasija, 2-tonska Din 52.000.—

AMERICAN MOTORS LTD., Ljubljana, Tyršova 9

TRGOVCI SO NAM VZGLED

Kako se da brez škode za napredek štediti. Reklama na stenskih in drugih tiskovinah izginja, ker nima stika z občinstvom. »Jutrovi« oglasi pa so edinstven naroben in kupljeni in so zato stalna in najboljša vez med trgovcem in odjemalcem.

KOLESA

Gramofone
Tennis reketi

najugodnejše kupite
v strokovni trgovini

Radioaparate
Nogometne žoge

Tehnik Jos. Banjari Ljubljana

Miklošičeva cesta 20

OGLEJTE SI NASO VELIKO ZALOGO ALI PA ZAHTEVAJTE KATALOGE!

Zakaj jokate?

Starši mi nočejo naročiti vzorcev od Stermeckega, čeravno gre glas po vsej državi, da je pri njem ogromna izbira, dobro blago in nizke cene. Vzorce volne, svile, delena, cefirja in drugih modernih tkanin za ženske obleke pošilja

Sternecki

TRGOVSKI DOM
TOVARNA PERLA - NI - OBLEK
Celje št. 20.

poštne prosto. Cenik z več tisoč slikami zastonj.

Pomagajte vsi pobijati BREZPOSELNOST

Ko bodo mogli denarni zavodi zopet iz novih vlog dajati posojila za stavbe, bo dobilo delo mnogo brezposelnih, oživeli bodo trgovina, obrt in industrija in kmetovalci bodo mogli prodajati svoje pridelke.

Zato mora na dan vsi denar, ki leži skrit in ki bo dal dela onim, ki bi radi delali, pa ne dobe dela, dokler denarni zavodi ne morejo deliti novih kreditov.

Ako se razmahne gradbena delavnost, bo pomagano vsam gospodarstvu!

Nalagajte denar v

Mestno hranilnico ljubljansko

ki Vam nudi ugodno obrestovanje in popolno varnost ter izplačuje brez vseh omejitev vsako vlogo, katero sedaj vložite. 3119

PERJE

kg Din 7.—, 10.—, čohano 16.—, 24.—, 32.—, belo čohano, gosje s puhom kg Din 36.—, 48.—, 64.—, 84.—, beli puh

150.—. Blazine polnjene 40x50 Din 10.—, 60x80 Din 27.—, 35.—. Pernice polnjene 120x180 Din 90.—, 135.— z rožnato ali modro angino. Vzorec brezplačno. Naročila preko 350.— Din pošljemo franco. Posteljne odeje, prvovrstne, poceni v veliki izbiri. Odpreda po povzetju. Ne odgovarjajoče blago zamenjamo ali vrne mo denar. 267

„POSTELJINA“ H. Weiss, Zagreb, Illica 76

Zelo ugodna naložitev kapitala.

Visokoaktuelen kemično-tehnični univerzalni izdelek nemške provenience v obrambne svrhe (v obrambo proti ognju in plinom) nudimo v izdelovanje v Jugoslaviji. Zelo lukrativno podjetje. — Ponudbe samo resnih interesentov pod »Universalschutz« na »Propaganda« d. d. Zagreb, Jelačićev trg 5. 3136

VINARNA IN BUFET PRI TROMOSTOVJU

Cankarjevo nabrežje 5

nudi prvovrstna dalmatinska vina nove pošiljke iz lastnih vinogradov. Maslinovo olje, prošek, tropinovec in razno drugo žganje.

Se priporoča vsem cenj. gostom in želi vesele praznike

2026

I. A. SUNARA.

CENE MALIM OGLASOM

Prva beseda, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ščitne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Val ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na sifre ne prilagajte znak! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakmah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri prodaji naročila, oziroma jih je vpelati v pisnu obremenjevanje s naročilom, ali pa po poštni polžnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—. Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Politehnični institut v Parizu

Jugoslovenska sekcija
VMA tehnična kola pismenega pouka v jugoslovenskem jeziku vpliva vsakodnevno za poklice
MONTERJEV, NADZORNIKOV, POMOČNIKOV INZENERJEV IN INZENERJEV
v elektro-strojem in stavbno-arhitektonskem odseku. Za vsa pojasnila in brezplačen program pouka se obrnite na naslov: Institut Polytechnique 53 ter Bd. Suchet, Paris (16e) 94

Službo dobi

Beseda 1 Din davek 2 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Plisnariško moč
po močeh s samskega sredstva, poplačano zmožnost, sprejemna pod ugodnimi pogoji po pogovoru. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Slovenske gorice«. 9596-1

Kuharico

z večletnimi dobrih izkušnjah, ki opravlja vse hišne dela, sprejme kosar. Na Weis, Zenica, Bosna. 9442-1

Šiviljo na delo

ki bi bila pomoč gospodinjici in pri vrstnem delu, sprejemna pod ugodnimi pogoji po pogovoru. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Slovenske gorice«. 9596-1

Stavbni tehnik

z večletno prakso, dobri referenci in honorarnih zahtev na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Slovenske gorice«. 9472-1

Prodajalko

sprejemna za vedstvo podružnice v okolici Maribora. Potrebno 10.000 Din kavejke v gotovini ali v knjižicah. Ponudbe s sifro »Jutra« pod sifro »Slovenske gorice«. 9472-1

Dekle

smatna in poštno, vajeno navadne kuhe in vseh hišnih del, sprejemna v boljšo hišo k triletnemu očetu v Taven pod Šmarno goro. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Slovenske gorice«. 9472-1

Ljuba Jurkovič:

(Ilustriral V. Masl)

Nekega dne so napravili izlet v Ledeno morje.

Nekega dne so napravili izlet v Ledeno morje. Bisernek je hotel pokazati dragina gostoma kraljestvu Pingvinov. Vkrcali so se na slavnostno ladjo, ki so jo vlekli brkati divjaci. Lili je imela krasno korvno ogrlico, ki jo je bila dobila od Biserneka v dar, šarik pa lepo okovano pipico in mehur mornarskega tobaka.

42

Nekega dne so napravili izlet v Ledeno morje. Bisernek je hotel pokazati dragina gostoma kraljestvu Pingvinov. Vkrcali so se na slavnostno ladjo, ki so jo vlekli brkati divjaci. Lili je imela krasno korvno ogrlico, ki jo je bila dobila od Biserneka v dar, šarik pa lepo okovano pipico in mehur mornarskega tobaka.

43

Njegovo veličanstvo Pingvo VI., kralj morskih biserov, srebrnih valov in kristalnega ledu, jih je pričakal z godbo, zastavami in velikimi številom svojega ljudstva ki je z ruticami in zastavicami pozdravljalo izletnike.

44

Njegovo veličanstvo Pingvo VI., kralj morskih biserov, srebrnih valov in kristalnega ledu, jih je pričakal z godbo, zastavami in velikimi številom svojega ljudstva ki je z ruticami in zastavicami pozdravljalo izletnike.

Pomočnika (-co)

izkušena v trgovini mešnega blaga, vsega esmojnega vodstva podružnice, sprejemna. Kavejke predložiti na oglasni oddelk »Jutra« pod »Agiljen 100« 9598-1

Prodajalka

zmožna kavejke 10-15.000 Din, dobi takoj službo v trg. meš. blaga. Takošnje ponudbe poslati na oglasni oddelk »Jutra« pod »Prodajalka«. 9598-1

Gda za vsa dela

10-20.000 Din gotovine sprejemna takoj. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »April«. 9522-1

Sobarico

Nemko, vedno, sprejemna. Pismene ponudbe v nemškem jeziku poslati na oglasni oddelk »Jutra« pod »Sobarico«. 9522-1

Korrespondentinja in knjigovodinja

spretno, večša slovenske in nemške stenografske, vajeno vseh pisarniških del, sprejemna za takojšen nastop. Ponudbe z navedbo plače in nasloviti na ogl. odd. »Jutra« pod znakom: »Svetina«. 9737-1

Več udeleževcev

iz vseh krajev rabimo na novem dobrem podjetju. Verzitari, vpeljani trgovci imajo kot glavni prednost, tudi brez denarja. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod znakom: »Udeleževci«. 9750-1

Iščemo šoferja

za vožnjo potnika; potrebna kavejka 5 do 6000 dinarjev. Nastop s 15. aprila. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dinamo«. 9774-1

Urarskega pomočnika

samoizolirana, zanesljiva in zmožna, sprejemna. Varni, urar, Kranj-Jesenice. 9592-1

Dobro dekle

ki zna vsa hišna dela in kuhati mešano kuhinjo v sprejemna v dobro hišo k svoji osebnosti. »Jutra« oglasnem oddelku 9593-1

Natakarico

na obratni, za gostilno v Jesolodolu. Iščemo vajeno, lepoosestra Jesolodolu, Ribnica na Pohorju. Potrebna kavejka 6000 Din. Kavejke predložiti na oglasni oddelk »Jutra« pod znakom: »Natakarica«. 9593-1

Pletiljo

veščo v izdelovanju poliverler, sprejemna takoj. — Samo mlado in skromno dekle naj pošlje ponudbo z navedbo stroškov in plačilnih pogojev na naslov: Veršec, Srečarova 1, Zagreb. Stanovanje in hrana v hiši. 9593-1

Strokovnjak za izdelovanje masla

z dolgoletnimi izkušnjami, ki je seznanjen s kulturo in dobi stalno namestitev. Ponudbe s prepisom spričeval poslati na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kulturni«. 9511-1

Služničad

Za takoj potrebnim kuharico, sobarico, natakarico, računovojo, dekleta za vso. One, ki žele službo, naj pridejo osebno v zavod; službo je dovolj in plačano. Za predložitev spričeval. Za pismene ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kulturni«. 9511-1

Fotografa

za posnovanje, ki je dober agent in ima kakov. fotograf na fotoaparatu, sprejme takoj Foto Kiecer, Maribor, Gregorčičeva ulica 20. 9562-1

Dimnikarskega poslovojdjo

možnost, posteneja, kavejke zmožnega iscem. Nastop takoj ali do 15. 1934. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kavejke zmožne«. 9593-1

Prodajalko

in vajenko papirne stroke, sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Papirna stroka«. 9549-1

Lesni manipulant

kateri lahko položi 10.000 Din ali več gotovine, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Lesni manipulant«. 9562-1

Dimnikarskega poslovojdjo

možnost, posteneja, kavejke zmožnega iscem. Nastop takoj ali do 15. 1934. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kavejke zmožne«. 9593-1

Prodajalko

in vajenko papirne stroke, sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Papirna stroka«. 9549-1

Lesni manipulant

kateri lahko položi 10.000 Din ali več gotovine, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Lesni manipulant«. 9562-1

Fotograf. vajenca

sprejemna brez okvira. Fotografije Krameršič Kranj. 9591-1

Pekovski pomočnik

ki bi bil razpisnik, tudi k ravnanju s strojem, dobro službo. Krenoe pekarna, Želiez. 9723-1

Prodajalko

za trafikko s 4000 Din kavejke sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Trafika 4000«. 9731-1

Prvorazredni penzion

na Primorju nud. izob. denj. pogodbeni legeja rešenja in prijete tuzanje. ed. vešč. arbnorvavkica in nemškega jezika. stalno in dobro mesto kot servirka za jedilnico in kabin. za takojšen nastop. poslati pod sifro »Jedran 383« na oglasni oddelk »Jutra«. 9592-1

Prodajalko

za trafikko s 4000 Din kavejke sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Trafika 4000«. 9731-1

Prvorazredni penzion

na Primorju nud. izob. denj. pogodbeni legeja rešenja in prijete tuzanje. ed. vešč. arbnorvavkica in nemškega jezika. stalno in dobro mesto kot servirka za jedilnico in kabin. za takojšen nastop. poslati pod sifro »Jedran 383« na oglasni oddelk »Jutra«. 9592-1

43

Njegovo veličanstvo Pingvo VI., kralj morskih biserov, srebrnih valov in kristalnega ledu, jih je pričakal z godbo, zastavami in velikimi številom svojega ljudstva ki je z ruticami in zastavicami pozdravljalo izletnike.

44

Njegovo veličanstvo Pingvo VI., kralj morskih biserov, srebrnih valov in kristalnega ledu, jih je pričakal z godbo, zastavami in velikimi številom svojega ljudstva ki je z ruticami in zastavicami pozdravljalo izletnike.

Žagar

1500 službe na vseh delih. Je izvešan v rezanju trdega in mehkega lesa. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9592-2

Hotelsko službo

za sezono želi sobarica, prvotna mož. Govori perfektno francoski, srbohrvatski, nemški in italijanski jezik. Poseduje večletna prvotna redna izkušnja. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod znakom »Biede«. 9768-2

Prodajalka

z daljšo prakso v trgovini z mešanim blagom želimo službo. Vodila sem samostojno tudi daljša podružnica. Ponudbe pod sifro »Stalna služba na ogl. odd. »Jutra«. 9786-2

Trgovski pomočnik

mešane stroke, dober teženar, mlad in pošten, ki bi delal tudi vven trgovini, išče mesto samo za seboj. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Bresovčica«. 9760-2

Gospodinja

samoizolirana, dobra kuharica, želi mesto k samostojnemu gospodarju ali vdovcu s par otroci, ali pa na samostojni hiši. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Jutra«. 9990-2

5000 Din

dam tistemu, ki trami preskrbi službo k tramvaju, mitnici, policiji ali kaj silno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Tramvaj«. 9838-2

V zvrstilišču

trgovski hiši ali večjem gospodinjstvu iščem službo. Izvešana sem za gospodarstvo in govedarstvo, izobražena, marljiva in tudi za vodilna mesta sposobna. Najboljša spričevala so na razpolago. Dopolni naj se naslovi na podružnico »Jutra« v Celju pod znakom: »Dobre referenec«. 9850-2

Gospodinja

samoizolirana, dobra kuharica, želi mesto k samostojnemu gospodarju ali vdovcu s par otroci, ali pa na samostojni hiši. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Jutra«. 9990-2

Služnikjo

(dekle za vse) smatna in poštno, vajeno navadne kuhe in vseh hišnih del, sprejemna v boljšo hišo k triletnemu očetu v Taven pod Šmarno goro. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Slovenske gorice«. 9472-1

Vajenice

Beseda 1 Din, davek 2 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Trg. učenca

samoizolirana, zanesljiva in zmožna, sprejemna. Varni, urar, Kranj-Jesenice. 9592-1

Vajenca

poštenih staršev, za kleričarsko stroko sprejme Woitner, Moete, Zaloška cesta 21. 9474-44

Kot vajenka v boljšo kuhinjo

brezplačno za 6-12 mesecev bi žele 20 let staro dekle, boljši staršev, v varni hiši, v bližini mesta. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kot vajenka«. 9560-44

Krepkega dečka

samoizolirana, zanesljiva in zmožna, sprejemna. Varni, urar, Kranj-Jesenice. 9592-1

Službe išče

Beseda 1 Din, davek 2 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Fotografa

za posnovanje, ki je dober agent in ima kakov. fotograf na fotoaparatu, sprejme takoj Foto Kiecer, Maribor, Gregorčičeva ulica 20. 9562-1

Dimnikarskega poslovojdjo

možnost, posteneja, kavejke zmožnega iscem. Nastop takoj ali do 15. 1934. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kavejke zmožne«. 9593-1

Prodajalko

in vajenko papirne stroke, sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Papirna stroka«. 9549-1

Lesni manipulant

kateri lahko položi 10.000 Din ali več gotovine, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Lesni manipulant«. 9562-1

Dimnikarskega poslovojdjo

možnost, posteneja, kavejke zmožnega iscem. Nastop takoj ali do 15. 1934. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Kavejke zmožne«. 9593-1

Prodajalko

in vajenko papirne stroke, sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Papirna stroka«. 9549-1

Lesni manipulant

kateri lahko položi 10.000 Din ali več gotovine, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod sifro »Lesni manipulant«. 9562-1

Fotograf. vajenca

sprejemna brez okvira. Fotografije Krameršič Kranj. 9591-1

Pekovski pomočnik

ki bi bil razpisnik, tudi k ravnanju s strojem, dobro službo. Krenoe pekarna, Želiez. 9723-1

Prodajalko

za trafikko s 4000 Din kavejke sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Trafika 4000«. 9731-1

Prvorazredni penzion

na Primorju nud. izob. denj. pogodbeni legeja rešenja in prijete tuzanje. ed. vešč. arbnorvavkica in nemškega jezika. stalno in dobro mesto kot servirka za jedilnico in kabin. za takojšen nastop. poslati pod sifro »Jedran 383« na oglasni oddelk »Jutra«. 9592-1

43

Njegovo veličanstvo Pingvo VI., kralj morskih biserov, srebrnih valov in kristalnega ledu, jih je pričakal z godbo, zastavami in velikimi številom svojega ljudstva ki je z ruticami in zastavicami pozdravljalo izletnike.

44

Njegovo veličanstvo Pingvo VI., kralj morskih biserov, srebrnih valov in kristalnega ledu, jih je pričakal z godbo, zastavami in velikimi številom svojega ljudstva ki je z ruticami in zastavicami pozdravljalo izletnike.

Majer ali kravar

32 let star, želi stopiti v službo takoj. Sposoben je tudi za druga dela. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9592-2

Mizar

z obrtnim letom, išče službo delovodje. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 9778-2

Zasluzek

Beseda 1 Din, davek 2 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Zastopništvo

ali komisija, ki pride na čas vseh delovodje. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 9592-2

Kdo bi židal

eno ali dva delovodje. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 9592-2

Dnevno 100 Din

zelo dobro plačano, dober teženar, mlad in pošten, ki bi delal tudi vven trgovini, išče mesto samo za seboj. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Solidna starva«. 9735-3

75 % popusta

imajo potniki in krošnjari pri dobro kličem blagu. Izredna prilika, ker je razprodaja! Za odgovor, ki sledi pošto, obratno. Je priložiti 1 dinar 50 par ter poslati ponudbo ozi. odd. »Jutra« pod »75 od 100«. 9815-3

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

J. Čehova

šoferska šola. Redni učitelj prične 8. aprila. — Zahtevate prospekt. 9877-4

Akademikarka

večno in poeni in izučena. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Slovenske gorice«. 9593-4

Nemško

konverzacija in pouk nudi izobražena žena po 10 Din za uro. Popelj Poljanke cesta, sedaj Gledališka ul. št. 16, prilika — pri g. Rebek. 9790-4

Lekcije in konverzacija

iz italijanske, francoske in druge jezike. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Lekcije«. 9793-4

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

1 tricikelj

5 možkih in 1 ženska kolo poeni prodaja P. Škafar Borstnikova trg, Rimska cesta, Ljubljana. 9551-11

Moško kolo

in kvačni sedlarski stroj prodaja. Oglada se lahko pri Reman, Knezova ulica 50, na dvoraku Majga. 9710-11

Moško kolo

dobro ohranjeno takoj prodaja. Vprašati v brivnici v Franciskanski ulici 9731-11

Agilne zastopnike

za vsa življenska predmeta brez konkurence. Iscem za serce. Kranj, Kamnik, Radovljica, Ljubljana. Logatec. Ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod znakom »Marjiv«. 9510-5

Potnik

v Dravski banovini

SLAVIJA

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA V LJUBLJANI, Gosposka ulica 12, telefon šte. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Klavir
Črn, eleganten komad, želene konstrukcije, s krasnim glasom, se izredno poceni proda. — Cerkevna ulica 21, vrata 13. 9848-26

Živali
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Pse volčjake
četrdeset, 2 meseca stare, po 200 Din in peico za 100 Din proda Uprava Kmetovska-Slatina, pošta Podpiat. 9678-27

Dobrmane
lepe in šesokorne, odlikovane s črnimi, poceni proda. — Retnje, pošta Križe na Gosporcem. 9687-27

Pse
dobre čuvaje, črne očarje, 6 tednov stare, z rodovnikom proda. Kapiteljska ulica 71. 9648-27

Kanarček
na ime »Hansje« je utekel iz Gosposvetske ceste v smeri proti Kersnikovi ulici. Pošten najditelj se prosil, da ga proti nagradi odda Gosposvetska c. 811, Dornik. 9773-27

Izguljeno
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Aktivka
je bila v sredo v vlakcu Maribor — Ljubljana zamenjana. — Poznana oseba se poziva, da aktivko vrne. Mestni trg št. 12. 9872-28

Dražbe
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Javna dražba
Dne 12. aprila 1934 ob 9. uri se bodo prodajali v Ljutomeru št. 96 in 116 na javni dražbi naslednji predmeti: Več vinke po eode v različni velikosti, vino, različne pohištvo — kakor fotelji, opname, stole, mize, kredence, omarice, stoli, posode, ogledala, svetilke, eteške podobe, pendel ura itd., nadalje težna bičgalna, loveška puška, rečna obleka itd. Ta dražba se bo na vsak večer vsilila. 9459-32

Pridelki
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Semenski krompir
gorojci »Rozničke« najro dovitnejši in popolnoma zdrav, dobavila Kmetijska okrajna zadruga v Kvanju 9674-33

Vino
lastnega pridelka, blahtnih vrst, prodaja 10 lit. in več po vinogradnih cenah Slatnik, Ljubljana, Zaloška. 9653-33

Pozor!
Novodošla vina
šarberska in dobovska, se boljše po zelo nizki ceni v restavraciji Rahnele, na velikonočne praznike po znižanih cenah Din 8, 10, 12 in 14. Za obilen obisk se priporoča in želi vse prazničke Rahne Ivan, Maribor, pošta 9716-33

Vrednoti
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Srebrne krone
stare zlato in srebrno kupuje po najvišjih cenah v Ljubljani, Hirska ulica št. 96 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri go. silnici Mošiča). 70

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Zlato, srebro, platin
kupi po najvišjih cenah v Ljubljani, Hirska ulica št. 96 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri go. silnici Mošiča). 70

Stržoi
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Skobelni stroj
za ladijska tla 500 mm širine (Hohler) fabrikat Kirschner, Ljubljana, v dobrem stanju po ceni proda J. Blazekovič Zagreb, Prilaz Pšipoviča 4. 9896-29

Več pletilnih strojev
št. 8, 10 in 12 širine 80 cm večji naviljalni stroji (Sonnenschein) in večji množični špil kapi K. Svec, Mestni trg št. 19. 9557-29

Pisalni stroji
in pisalno miže dobro ohranjeno, kup. Stefan Nemeth, Stržoi št. 7.

Pisalni stroji
Opalogenh delovnih delov, Valvener napredni, Platin plašni pogoni, Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« 9451-29

Motorje
za čisto zunanje in notranje, propeler, lahke Daimler motorje za pogon čolnov in stabijski pogon čolnov na veter za razsvetljavo na imetjih, namenske in omejevalne, pogon motorjev in drugih strojev. Motorji na vseh tipih »STORMIZING«. Beograd, Breankova 12. 9638-29

Skoda elektromotor
za vžigalnik 350/250, Ke 10, 1449 obr. akoraj nov. Kaloričar za prevajanje vročega zraka in zrakov kurjenje. 40 metrov cevi premer 30—50 cm, proda. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Tuzna«. 9637-29

Pletilne stroje
— Kati Zibret, Zidani most, 9638-29

Deutz motor
30 PS, akoraj nov, na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Tuzna«. Gregorčičeva 17. 9709-29

Šivalni stroj
najnovije vrste, pokrit, znamke Dürkop, novi, prodam za 3000 Din. — Proda Terezijska Zorec, Smarjno ob Pakl. Sav. 9818-29 dol.

Čestitke
Vesele velikonočne prazničke izli in se priporoča Solar Ivan, avtopromet, Gorje pri Bledi. 9618-28

Vesele velikonočne prazničke
Izšla vsem študentem »Jutra« slovenska fantazija, oronjske kaplarje, alube in Lik. Viktor Praznik iz Gomilke in Štefan Lepka iz Gor. Petrovec. 9334-24

Tuberkuloza
in pljučne bolezni so zadržane. Brezplačno Pomudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 9842-40

Vilo
šk. morja, 2 opremljen s b. kabina, vodovod in električni oddaj. Informacije v oglašni oddelku »Jutra«. 9737-38

Obri
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Slike za legitimacije
izdaje nahajajo fotograf Hiber Hugon, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 25, Telefon 3011. 65-30

Trajno onduljajo
na najnovijem aparatu od 80 Din dalje nudi Sigrar, Miklošičeva cesta št. 49 — vlek »Grafika« pri kolodvoru. 9483-30

Cudodelni grafolog
in astrolog Vam spise značaj za preteklost in bodočnost. Pošljite tri vrste pisave, rojstni datum in 10 Din v znamenju na Thom Robinson, Ljubljana VII. 9766-30

Krojači in šivilje!
Čez kakih osem tednov bom izdal krojno knjigo za damске obleke in perilo. Imela bo poleg teksta preko sto slik in na različne vrste kroje. Če se bo tiskala, je v dobolem številu, opozarjam zainteresirane na pravočasno pričetje. — Alojzij Knafl, krojni učitelj, Križevniška ul. št. 2. 9797-30

VATO
v tablah in za odeje. Preden križete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik! ARBEITER Maribor 29

Slamnikov
velika izbira, sadnje soveni. Proobilovanje Din 25.—, Salon La Femme Chic, Selenburgova 6, I. nadstropje. 9703-30

Parkete
vseh vrst dobavljajo najugodnejše A. Kanc. Menegša. 9804-30

Informacije
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Savjesno
vrsto i svojih posredovanj na temelju dogoditij, praktične izvedbe ponude (također iz Jugoslavije) za dame i gospodinj. Sadržite Vaše podatke za hitro zavodu za potrditvanje štednja: Greta A. F. Kraus Budapest V Arany Janos 34 Dopolovnja u srpskohrvatskom jeziku (za odgovor 10 Din u markama priložit). 7111-31

Splošno krovstvo
obstoječe št. 32 let, se priporoča — Kristof Ivan, Ljubljana, Brezova ul. 9. 8637-31

Davčne prijave
pridobna, prometni davek, rentnina, vam zavre strokovniško Gospodarskega pisarstva na Miklošičevi cesti št. 7, II nadstropje. 8958-31

Izjava
Ni res, da sem na opeka ni »Emosa« prejel 1000 opek več kakor sem jih prejel. Če sem to rekla, sem bil v zmoti. Zahvaljujem se za odstotek od toške Franč Selan, Strnška vas št. 7. 9633-31

Opozorilo!
Ker so se razširile o meni neresnične vesti javnim tem potom, da bom na pram vsakomur oddajoje potepel, ki bo kaj ali druge govori in razširal. Dolene Leopold, mezar v Zagorju ob Savi. 9456-31

Naznanilo
Tvrda Anton Simenc, trgovina s čopiči in škotkami vjudno naznanja, da je preestila svojo trgovino z Resneve ceste 2 poleg Zmalkskega mosta v Gosposki ulici 10, kjer prodaja po znatno znižanih cenah. 8295-31

Ravno
Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Kmetie — dolžni ki!
Pravilna zaščita Vaših gospodarskih interesov in ureditve dolgov ni brez »ZASČITE« r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

PETROLEJ
dvakrat rafiniran kg Din 6.60 čist bencin 720/730 prodaja Opskrba Zagreb Frankopanska 2

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

HRANILNE VLOGE
dobrih denarnih zavodov se sprejmejo kot posojilo ali udeležba pri dobrem podjetju na odplačilo v obrobkih ali proti vključbi po dogovoru. Ponudbe z navedbo višine vloge na oglasni oddelku »Jutra« pod »Resna prilika«. 3210

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

HRANILNE VLOGE
dobrih denarnih zavodov se sprejmejo kot posojilo ali udeležba pri dobrem podjetju na odplačilo v obrobkih ali proti vključbi po dogovoru. Ponudbe z navedbo višine vloge na oglasni oddelku »Jutra« pod »Resna prilika«. 3210

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

HRANILNE VLOGE
dobrih denarnih zavodov se sprejmejo kot posojilo ali udeležba pri dobrem podjetju na odplačilo v obrobkih ali proti vključbi po dogovoru. Ponudbe z navedbo višine vloge na oglasni oddelku »Jutra« pod »Resna prilika«. 3210

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

»ZASČITE«
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. Vsak kmečki dolžnik mora postati njen član! 1513

Štampije etikete
GRAVERSTVO
DOLJNARJEVA
ULICA 12, LJUBLJANA

Velika izbira SVILE
v vseh modnih barvah, gladka in vzorcasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

RAZPIS
Občina Topolšica pri šoštanju razpisuje mesto OBČINSKEGA DELOVODJE

ki krepi in zdravi ŽELODEC
edini proizvajalec LOVRO SEBENIK Ljubljana VII

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Uspeh za uspehom
zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Nov razmah smučarstva
Ljubljana, 28. marca. Se večji razmah smučarstva se nam ob

17

Krinka proti krinki

Roman

»Ne, velečastiti, to res ne spada semkaj,« sem rezko dejal in mu zapihnil oči v oči.

Mirno je vzdrljal moj pogled in odvrnil s takim čudnim podudarkom, da me je kar zona polila:

»A, gospod akademski slikar...!«

»Mr. Young ima besedo...« sem se odrezal, čuteč, kako me obhaja nerazložljiva tesnoba. Pogledu tega moža je bilo res težko kljubovati.

Mr. Young se je zdrnil, ko je začul svoje ime. Očitno se je bil odločil. Njegove obrvi so se zgrbančile, njegove pesti so bile skrčene.

»Velečastiti, naj mi bo še tako mučno, vendar vam moram v oči zadati vprašanje: Odkod imate to iglo, ki ni vaša?«

Young je stopil tik pred patra. Nekaj grozečega je bilo v kretnji, s katero je segel po iglo, ki jo je pater še vedno držal v roki.

Velečastiti je premeril Younga od nog do glave. Njegove ustrice so se posmehljivo zategnile nizdol. A oči so mu vzplamenele...

Ta človek se ga je hotel dotakniti?... Ta lažjski detektiv?

Patrov obraz je postal tako nedostopen in trd, da se je Young sam za korak odmaknil in vzkliknil:

»Ali, velečastiti, sami izprevidite, da...«

Dve gubi sta se zarezali v čelo o. Godefroya, ki je stopil korak naprej in se umaknil Youngu. Nato je dokončal Youngov stavek:

»... da naj nihče ne igra detektiva, kdor nosi sam ukradene reči po žepih...«

Patrova dolga, koščena roka je šinila naprej in pokazala na žep Youngovega telovnika, iz katerega je gledal kos zlate verižice.

Young je nehote zgrabil za verižico in jo izdrl. Na verižici je visela ura. Težka zlata ura z vencem iskričih se kamnov na pokrovu.

17

Od vrat se je začel vzkrlik. Obrnil smo se. Dr. Winderwald je s vsomi znameniti brezmejno osuplosti strmel na uro v Youngovi roki.

»Vraga! To je moja ura! Ukradena ura!... Kdo... Kje... je tat?... Mr. Young, kje ste dobili mojo uro?«

Young je trepetal. Ura mu je bingljala v roki sem ter tja. Gledal je zdaj tega, zdaj onega, sam ne vedoč, kaj naj stori. Povsod je videl samo vprašujoče, osuple, ogorčene obraze.

»Ali...« je zajecjal. »Ali... to ni moja ura...«

Ves prepaden je bil.

»Dovolil sem si že pripomniti, da je moja in da bi rad vedel, kako je prišla v vaše roke?« Dr. Winderwald mu je osorno potegnul uro iz roke in sprožil ponavljajno napravo.

»Navita je še,« je rekel dr. Winderwald. To ga je skoraj najbolj veselilo.

»Ali... kaj pomeni vse to?... Kaj pomeni vse to...« je v obupu zakričal Young in pogledal okoli sebe. Oči so mu plapolale, pesti so se krčevito stiskale in razklepale.

»Ali me niste hoteli aretirati?« sem se hudobno oglašil.

»Vas?«

»Ali pa nemara patra?« sem nadaljeval.

Young si je obrisal potno čelo. Žepna rutica mu je vihrala kakor zastava. Bela zastava, ki je prosila za premirje. Toda Mr. Roullier mu je hotel vendarle še zadati udarec.

»Prav za prav... prav za prav bi moral aretirati samega sebe, Mr. Young,« je rekel in ga potrepljal po ramenu. Young se je zdrnil, kakor da bi ga bil zbadel z nožem.

»Kapitan naj pride,« je hripavo zastokal in se spustil na stolec ob točilniku.

Mr. Anstruhter mu je sočutno podal kozarec whiskyja s sodavico. Young ga je v dolgih požirkih popil. Preklete ga je bil potreben!

Tat nam je bil kos

Nazadnje je kapitan Mormander vzdignil roke, da bi nas pomiril, in vznoseno izpregovoril:

»Gospodje, zaman si belimo glave. Kar odkrito priznamo: za

zadaj nam je tat vsem kos. Zavija se v nevidnost, vso ladjo postavlja na glavo in se smeje našemu jalovemu prizadevanju. Ali... vrč hodi samo toliko časa na vodo, dokler se ne ublje. Vsaka prenapeta vrv se utrga, in tudi njega bo zadela usoda. Še preden priplovemo v pristanišče. Ladja ni bila še nikoli dolgo časa poprišče posameznega hudodelca. Kaj je hotel tat s temi zadnjimi lopovščinami v baru, je jasno kakor beli dan. Hotel je zasejati med potnike zmedo in neslogo, nezaupanje in sum, zakaj to je tista kalna voda, ki je potrebna, da more ribariti po mili volji. Hotel nam je vzeti modro in trezno preudarnost. Pa se mu ne damo speljati na led! Njegov udarec se je ponesrečil. Malopridnež ni dosegel tega, da bi padla na te tri gentlemane le senčica suma. Kako je vprizoril to reč, gospoda, o tem si ne bomo belili glave, zakaj potem bi bil dosegel to, kar je hotel: nezaupanje, negotovost in dvom. Sprejmimo za dejstvo, da ni med gentlemani, ki so zbrani tukaj v baru, nobenega tatu. Ime vsakega posameznika nam je poročstvo. Vsem je na obrazih zapisano poštenje. Obraz je okno duše. Gospoda, naša okna so čista in jasna. In zato, gospoda, si podajmo roke. Posebno prisrčno podajmo roke žrtvam tega brezvestneža in ostanimo, kar smo bili: poštenjaki med seboj. Molčimo o tem dogodku, ki se bo gotovo kmalu sam od sebe razjasnil. Molčimo o tem, ker smo poštenjaki in ker spoštujemo tudi čast svojega bližnjega, in če vas pogledam, gospoda, se zanesem, da ni med nami nobenega grdega blebeteča...«

Kapitan je najprej podal roko nam trem, patru, ki jo je resno in dostojanstveno sprejel, meni, ki sem bil vesel, da se stvar ni bila bolj nevarno zasukala, in Youngu, ki je bil še vedno bled kakor prt in je krčevito stiskal zobe.

Nato so gospodje podali drug drugemu roko. Bog mi je priča, da se v svojem življenju še ne spominjam takega stiskanja rok. Pozneje so me kar bolele, tolikanj so mi jih bili premeleti.

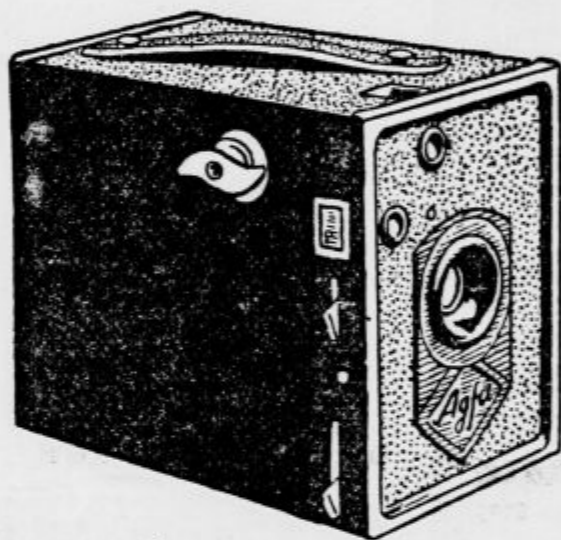
Kapitanov govor je bil pa dosegel svoj namen.

Ko sva pozneje z dr. Roullierjem še nekoliko hodila po palubi in kramljala o čudnih dogodkih, sem zagledal v zemljevidni sobici kapitana in prvega krmarja, zatopljena v vnet pogovor. Oba sta bila rdeča v glavo, in videl sem, kako je kapitan nekajkrat jezno udaril z roko po mizi.

NATEČAJ!

Tudi Vi lahko dobite natečajno

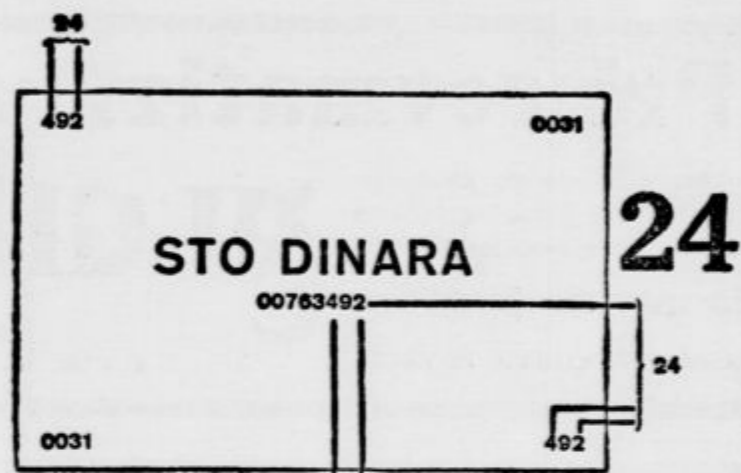
Ta mali izvrstni aparat vsebuje vse prednosti moderne tehnike in to: dobro optiko, enostavno manipuliranje, splošno dobre rezultate tudi pri začetnikih, posebno pri uporabi najboljčutljivejšega Agfa Isochrom filma. Vaši znanci, ki so ta aparat že nabavili, vam bodo potrdili dosežene slajfne uspehe.

Agfa-Box kamero št. 24!

Najdite bankovec po sto dinarjev, ki v svojih številkah vsebuje cifre 2 in 4 tako, da morete sestaviti številko 24.

Pojdite s tem bankovcem do kakega fototrgovca, pa Vam ga bo zamenjal z

Agfa-Box

kamero velikosti 6 x 9 cm.

HITITE!
Natečaj traja samo kratek čas.

NE POZABITE, DA SO

Maja

OPANKE IN OBUTEV EDINE,

ki izpolnijo vse vaše zahteve in ki se podajo vsaki nogi in ob vsaki priliki. Zato jih zahtevajte v vsaki trgovini s čevlji z gornjim zaščitnim žigom, ki je vtisnjen na vsakem podplatu.

MEHANIČNA TOVARNA OPANK IN OBUTVE

PETAR M. DUMITROV, PANČEVO

GOSPE! "BALSAMETTE" POMAGA!

»Balsamette« mesečni kozmetikum: prepreči bolečine!

Ni več motenj pri delu in sportu. Edino sredstvo svoje vrste, ki se uporablja kozmetično in samo zunaj.

»Balsamette« je higijenski izdelek, deluje čudovito naglo, a hladi in odpravi zopni duh.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah, ali v trgovinah, kjer kupujete mesečne obveze.

Cena originalne steklenice Din 28.—

Ako zahtevate, pošljemo brezplačno poskusno steklenico »Balsamette« s prospektom in navodilom za uporabo.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Vigor, Service 10-N, Zagreb, Boškovičeva 44.

3164

RODITELJEM

priporočamo za rodbinske ude, ki so bledih lic, slabih živcev in ki nimajo teka

Energin

ZA JACENJE KRVI, ŽIVCEV, TEKA

Odrasli 3 likerske kupice na dan; deca 3 male žličice na dan. ENERGIN v lekarnah: steklenica Din 35.— R. S. B. 3751/32.

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čobano.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE. ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

Damski kočijažni voz

voz

(glej sliko)

UGDONO NA PRODAJ

istotako kočije, kalesje in vse vrste vozov. Vsa oanj. naročila, tako za nova vozila in popravila se izvršujejo v najkrajšem času, najsolidnejše in najceneje pod osebnim jamstvom strokovnjaka-lastnika 1895. l. ustanovljenega, večkrat odlikovanega podjetja.

Interesenti se naprošajo, da si brezobvezno ogledajo za logo kočij in vseh vrst vozov, kjer se bodo prepricali o res solidni in trpežni izdelavi ter brezkonkurenčnih cenah le pri

POČIVALNIK MIHA, MARIBOR

Tržaška cesta 8.

3162

POMLADITE SI SVOJ

Radio aparat

Pri nas si lahko nabavite najnovejšo PHILIPS ELEKTRONKE PROTI TEDENSKEMU ALI MESEČNEMU ODPLACILU

Brez velikih izdatkov imate NOV APARAT

Tehnično posvetovanje brezplačno na raspolago Sprejemanje v popravilo vseh vrst aparatov

Suttner, Ljubljana 8

Aleksandrova cesta št. 6 — Palača Dunav

Dobro vam hoče lekarnar ali drogerist, ako vam priporoča

OLLA TROPIC

Za velikonočne praznike si nabavite

vina v gostilni Huč,

kjer se točijo prvovrstna dolenska in štajerska vina. Pri odjemu nad 5 l se dostavljata na dom. Vabljeni vsi na velikonočne pihre. Se priporoča

TONE HUČ, gostilničar GLINCE, Tržaška cesta 10

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE želim vsem gostom in prijateljem in znancom ter na veselo svidenje.

Tone Huč gostilničar.

3172

UMIJTE ZOBE TAKO KAKOR UMIVATE ROKE!

MILO za ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DELJ KO KATERAKOLI DRUGA ZOBNA PASTA

Poskusite!

3.-
DIN

POSKUSNA SKATLJICA

Pomladanski plašči

zadnje mode

ELEGANTNI

Ze od Din 190.- naprej le pri

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Miklošičeva 16, prvo nadstropje. 8157

Če si kupec za kolo, kupi le novo

PUCH

CHROMIRANO KOLO

ki ti ne rjavi in imel ga boš 10 do 20 let.

Dobiš ga le pri trdkih

IGN. VOK, LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica, ali v podružnicah v Kranju in Novem mestu. 2969

Polno-jarmenik

tipe Esterer, skoro nov, s tonskim ležiščem, 65 cm velik oddamo zelo poceni. Ponudbe pod »Gelegenheitskauf 896« na oglasni odd. »Jutra«. 3112

Vsem dolžnikom in upnikom!

Za vse ureditve obveznosti na strani upnikov in dolžnikov je ustanovljena

„ZASČITA“
r. z. o. o. v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II. 3153

Na stotine članov! Pristopite še Vi!

JAFFA pomaranče
sladke in sočne, v prvovrstni kakovosti, prodaja
GOSPODARSKA ZVEZA,
LJUBLJANA, Tyrševa cesta.

GOLAŽ EKSTRAKT
Za Din 4. nasiči številno družino
»Ekstrakt družbac«
Ljubljana
Gospodarska c. 8

Premog drva in KARBO PAKETI
pri
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta
Telefon 29-51

BREZ BOLEČIN

Vas reši kurjih oces in trde kože na podplatih samo BURGIT OBLIŽ. Prodaja se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Škatlica Din 4.-, 7.-, za podplate Din 5.-

Zastopstvo BURGITA v Novem mestu.

ZA OPAKNE IN CEVLJE GUMASTI USNEN PODPLAT „REKORD“

Izdeluje v najboljši kakovosti in po ugodni ceni »REKORD«

PRVA JUGOSL. TOVARNA GUME
J. G. Culjković, Leskova.

Zahtevajte ponudbo!

VENDAR samo SCHNEIDER GLAZBILA

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravi tisoče in tisoče majih stranka
Violine od Din 71.- dalje | Havajske gitare,
Gitare od Din 48.- | klavirske harmonike,
Mandoline od Din 58.- | saksofoni, trobje in t.d.
Harmonike od Din 75.- | po najnižjih cenah.

NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO
ODPREMNA TVRDKA GLAZBILA
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ
F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA
ZAGREB, Nikoličeva ul. 12/f.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO POUČNI

Krasna izletna točka. 1 uro hoda od postaje Kranj.

IZLETNIKI POZOR! Otvoritev gostilne

v Pševem pod sv. Joštom nad Kranjem. Dne 2. aprila t. l. otvorim v Pševem gostilno, kjer bom točil prvovrstna dolenska in štajerska vina, kakor tudi pristen brinjevec in sadjevec domače kuhe. Poskrbljeno bo tudi vedno za dober prigrizek. Priporočam se za obilen obisk.

Benedikč Rudolf, podomače Dražnar, Pševo pod sv. Joštom nad Kranjem. 3179

Opuščam prodajo avtomobilov

znamk: OPEL
BLITZ
STUDEBAKER
PERL
BEDFORD

ter razprodajam po nenavadno nizkih cenah.

Na primer:
Studebaker-Pulman-limuzina, 7 sedežna, z 8 cilindri, s prostim tekom, specialna izdelava, prej Din 260.000, sedaj 150.000 Din.
Studebaker Komander z 8 cilindri, prej 185.000 Din, sedaj 95.000 Din.
Opel proizv. GMC., limuzina s 6 cilindri, 4 sedežna, prej 75.000 Din, sedaj 49.950 Din.
Perl šasija 3-4 tonska, prej 165.000, sedaj 110.900 Din.
Opel motokil 500 cm z električno svetilko, popolnoma komplet, prej 22.000 Din, sedaj 12.000 Din.

Izkoristite to izredno priliko, dokler zaloga traja, pa zahtevajte ponudbe za osebne vozove, tovarne šasije, avtobuse in motokikle.

Rezervni deli za gornje avtomobile stalno iz skladišča po ugodnih cenah

Zlatko Kardoš ZAGREB, ILICA 73

BRZOJAVI: KARDOŠAUTO. 2933

Couch zofe

spalne fotelje, otomane, modroce in vse tapetniške izdelke nudi solidno in po nizki ceni

RUDOLF RADOVAN tapetnik

Mestni trg šte. 13.

„FITONIN“

zdravilo za stare, zanemarjene rane na nogah (Ulcus cruris). Dokazano je in ugotovljeno po naših zdravnikih in znanstvenih zavodih, da

NAGLO IN ZANESLJIVO ZACELI TUDI NAJSTAREJŠE KROČNE RANE

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poštno kajlico št. 14 pošljite brezplačno »FITONIN« dr. s. s., Zagreb 1-78.

Reg. pod br. 1081 od 28. julija 1933.

VESEL VUZEM

Zeli svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem

P. Koren

preje šterk

Najboljše vino

kupite pri trdkih

BRAČA LASAN

LJUBLJANA VII, v gostilni »Dalmacija«.

Nudimo Vam tudi proško, olivno olje, vinski kis in razno lastno kuhano žganje. Cenj. gostom želimo vesele velikonočne praznike in se priporočam 3094

BRAČA LASAN.

Pri revmatizmu

bolečinah v kosteh, zbadanju, lahlu, zobobolu, glavobolu navadno priporočajo masažo.

Za masažo je dobra

ALGA SE DOBIVA POVSOD.

R. S. B. 18.117/32

All se hočete PROTINA in REVMAZMA temeljito osvoboditi?

Trganje in sbadanje v udih in stopalih, mialgije, migrene, glavobole, bolečine v mišicah, zbadanje rok in nog, izguba teže, slabost, omotica, vrtoglavice, da, celo tudi slabše od tega pogosto posledice revmatizma in protine, ki se morajo odstraniti, ker sicer bolezen vedno bolj napreduje.

Nudim vam zdravilno, sečno kislino razstavljajočo, imeno »Protin« in izločanje poprejšnje domače zdravljenje

s pitjem, ki se na umetni način popolnoma naravno sestavlja iz nekoga dobrotovnega, zdravilnega vroča, ki ga daje dobra mati narava za blagor boljšočega človeka.

Pišite mi takoj in dobili boste popolnoma brezplačno poučno razpravo.

Zbiralno mesto za pošto: AVGUST MÄRZKE, Berlin-Teitow, Hermann Göring-Allee 8, Abt. 285.

Zahtevajte od svojega čevljarja

da vam opremi vaše čevlje samo s

„REKORD“

najtrpežnejšo gumasto peto. Elasticiteta gumi-pete »REKORD« vam omogoča prijetno hojo, a prihrani pri njeni uporabi 50%. Poskusite in prepričajte se!

VELIKO IZBIRO! 2973 VELIKO IZBIRO!

NOGAVIC in ROKAVIC

po najnižjih cenah priporoča

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA, Pred škofijo št. 15

NA DEBELO! galanterija in kratko blago NA DROBNO!

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA odda potom ofertalne licitacije v zakup hotel in bar zv. „Palas“

s opremo, na imetju svojega dolžnika g. Talvi-a Leona, inž. tu, kateri hotel stoji v Beogradu v ulici Obilničev venac.

Ponudbe naj se pošljejo do 12. aprila t. l. Državni hipotekarni banki (oddelek za manipulacije z nepremičninami) v zapečateni kuverti s navedbo, da je ponudba za hotel »Palas«.

Pobližja pojasnila daje bančni oddelek za manipulacije s nepremičninami vsak delovni dan od 8.1/2 do 12. ure. 3177

SPOLNE + BOLEZNI SIFILIS, KAPAVICO, BELI TOK

zamorete izčisti brez strupenih injekcij (vbrizgavanj), brez živega srebra in salvarsana, tisoči žen in moških se imajo zahvaliti za svoje ozdravljenje (trajno) na naroden način

»EROS« — G. 5€ BREZ OVIRE V IZVRSEVANJU POKLICA

Sijajna priznanja; tisoči zahvalnic. »Vigil-table« deluje z jamčeno zanesljivo in zelo naglo. Učinek je v istini presenetljiv. Prof. Herry se je izjavil o njem, da »dela pravo čudo«. Uporaba je za zdravje neškodljiva. Cena Din 120.—, za posebno močne in zastarele slučaje Din 200.—. Uspeh z jamčen. V nasprotnem slučaju vrnem denar. Razpošilja diskretno samo Havelkova Laboratorij, Praha 65.—Nocle, Boletěcheva ul. 101 I. CSR

VAŠE VESELJE BO POPOLNO, AKO SI NABAVITE NOVI PHILIPS SUPER INDUCTANCE RADIO PREJEMNIK

634
834
938

philips Super Inductance